

କେବଳ ମେଘନାଥପାତ୍ରୀ କେତେବେଳେ ସାଧାରଣ-
ଥିଲୁ ନଷ୍ଟ କଲେ । ମୋହଦମା ହାରିଛନ୍ତାରୁ
ମେଘନାଥପାତ୍ରୀର ପେତନା ଦେଲୁ କ୍ରେଷ୍ଟ
ଜ୍ଞାନବିଧ ପବନର୍ଦ୍ଦରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନୂତନ ଜ୍ଞାନ-
ବିଦ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଶିଖି କରିବିଲୁ ରଣ ମେଘନାଥପାତ୍ରୀ
ଯହିବାକୁ ହୋଇଥିବାର ଦେଖି ଆମ୍ବେ-
ମାକେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦେଲୁ । ନୂତନ ଉପବିଷ୍ଟ
ଭାବମ ଦେଇଥିବାର ଅମ୍ବାନଙ୍କ ଜଳ ଥାଏ ।

ବ୍ୟସପଦ୍ଧତିକଷୟକ ଅଳନ କିମ୍ବରେ
ପାର୍ଲିଯୁମେଷ୍ଟେରୁ ଦରଖାସ୍ତ ପ୍ରେରଣ କରିବା
ହିମତେ ବିଜାକାର ଜାଗାପ୍ରାଦର ଓ ସହବର
ପ୍ରତିନିଧି ଘେନ ବିଶ୍ଵ ସହିତରେ ଏକସାଥ
ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ଦୋଷଥିର । ସମ୍ବନ୍ଧାବଳୀ ଉପରୋକ୍ତକ-
ମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସୁକ ଦେଇବ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ଦିଅ
ଦୋଷ ତ ଥଳ ପତରଂ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟବଳୀ
କଣାପତିନ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ କଣ୍ଠାପାଇଅଛି
ସେ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଆଳନ ଦେବାହାରୀ ଭାବ-
ଗ୍ର୍ୟ ପ୍ରକାର ଧର୍ମରେ ଦସ୍ତଖେତ କରି ହୋଇ-
ଅଛି । ଆଳନ ଧରି କରିବା ସମୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ବର୍ତ୍ତମାନରେ ସମ୍ବନ୍ଧକ ୧୮୫୮ ମାର ଗୋପ-
ଶାବାଣୀର ସେ ଅର୍ଥ କରିବାକୁ ପ୍ରୟୋଗ ଭାବ-
ରୁଲେ ଚନ୍ଦ୍ର ଲଙ୍ଘନ ପ୍ରକାର ଧର୍ମରେ ଦସ୍ତ-
ଖେତ କରିବେ ଲାହିଁ ବାଲ ସେ ବିଦ୍ୟାମ ଥିଲ
ତାହା ବିଚିତ୍ର ଦେବ । ଏହି ମର୍ମରେ
ହୁରଗୋଟି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ସର୍ବରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦେବାରେଥି ଅଳ୍ପମର ନ ଦେବାର କିନ୍ତୁ
ରହସ୍ୟ ଅଛି ପର ? ଏପ୍ରକାର ଅନୋକଳି
ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ବାଲକାଣ୍ଠି ଅଭିଗମନର ଶୁଷ୍ଟି
ପଟନା ବର୍ଣ୍ଣିବାରରେ ଉପସୁର ଦେଉ ଅଛି ।
ପର ସତ୍ତାବିମ୍ବାବୁ ପାଠକଲୁ ବାକାଜିଶାର
ଏକଦୃଢ଼ାର୍ପଣ ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ପିଲକଳ୍ପା
ଧୀଷତ୍ତର ସହିତ କରିବାକୁ ସେ ବାକିକା
ବଜ୍ରସ୍ତୋତରେ ଉପିଗନ୍ତ । ହଞ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ମହାଶୟଦ
ଅଳଦେଖାପାତ୍ର ହୋଇ ଖୁବ କରିଥିବା ଜାର
ଅଳ୍ପମର କରିଅଛନ୍ତି । ଏପ୍ରକାର ହୃଦକଣ୍ଠକଟନ
ଦେଖିବାପାଇଲାରେ ସୁବା ଆଳନକରେଖିମାନ-
ତିର ଦେବନା ନ ଦେଲେ ହୁଏ ବାହାର
ଥିଲ । କଥାରେ ଅଛି “ ତେଣୁ ଗୋଲିଶ୍ଵର
ସେ, ମାରୁ ଉଠାଇବି ଦେ । ”

କଲିବଳା ହାଇବୋର୍ଡର ଫେଲ ବାବ
ତର୍ମିମୋଦନାସ ବିଯୋଧିତ ଶକ୍ତିବାନ

ବିଧୋତ ସମାଜପ୍ରସାରକ ଓ ଦୟାଗୀଳ ଲେଖକ
ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠୀ । ପାଇଁ ପୃଷ୍ଠା କଳାମ ଅନେବାରୋଡ଼ି
ବିଧବାରୁ ବିବାହ ଦେବା ସମାଜପ୍ରସାରକ
ମାନୁଷର ଏକ ଉଦ୍‌ଦେଶ । ବାରୁ ମହୋଦୟ
ଏକ ପ୍ରଥାନ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟବାସ ଓ ଉତ୍ସମେର
କଥା ବୃଦ୍ଧିକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏନ୍ତି କିନ୍ତୁ କୌଣସି
ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟବାସେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟବାସ କେବା ନ
ଦେଲେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟବାସ ସମ୍ବନ୍ଧର ହୁଏ ନହିଁ
ବୋଧକୁ ବାରୁ ମହୋଦୟ ଏହିଲାର କିନ୍ତୁ
କଥା ମାଧ୍ୟମରେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟବାସ କେବା ନ
କରିବାକୁ ମନ କଲାଇଲେ । ସମ୍ବନ୍ଧର ସମ୍ବନ୍ଧର
ସଂଚାରପରି କି ଦେଲେ ସମ୍ବନ୍ଧର ସମ୍ବନ୍ଧର
କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିନ୍ଦୁ । ଦେବାର ପଛର ଦେବ
ନାହିଁ ସୁରବଂ ଆତ୍ମ ଯେପଣ ବିଦ୍ୟୁତ୍ସବ ଅନେକ
କଗୋଟି ପୁଣି କଣ୍ଠା କିମ୍ବା ପାଣୀ ସହିତ
ବିଦ୍ୟୁତ୍ସବା ଓ ଅନେକକଗୋଟିପୁଣିକଣ୍ଠା କିମ୍ବା
ସୁରବଂ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟବାସ କିମ୍ବା ଠକ ମେଲ ହୋଇ
ଥିଲୁ କଥାରେ ଥିଲୁ “ସହିତ୍ ସେ, ବିଶୁଦ୍ଧିକ
କୁରଳ କିନ୍ତୁ ଦେ,” । ବରକିନ୍ୟାକରି କିମ୍ବା
ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଲା । “ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଅପେକ୍ଷା କୁମ୍ଭକୁ
ଅସ୍ତର ଶିଳ୍ପିତାନ କରେ” କୋଧକରୁଁ ଏହି
ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖି କାବର ଶିଳ୍ପିମାନେ ବିଧିକା-
ବିବାହ ହେବାରୁ ସଫେଦ୍ର ହେବେ । ପୁଣି
ଏକ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଏହି ସେ ହୁର୍ରାମୋଦନ ବାରୁ
ବିବାହିଲା ପାଣୀ କାବ ପୁଣିବ୍ୟର ସଂକାରର
ହମେଳା । ଏବେ ହୁର୍ରାବାରୁକ ପୁଣି ଏହାକୁ କ
ବୋଲି ତାକିବେ ? ସମନ୍ଧିଟା ବେଳାଳ ପର-
ବିଧିଶତର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟକୁ ବିନାଥିଲୁ । ଏହା ବିଧବା-
ବିବାହର ଅର୍ଦ୍ଧର ନାମେ ବରଜ କଲାଇଲା ।

ମଣିଷୁର-ସମାପ୍ତି ।

ମଣିଷୁରସେନାପତି ହେବେଳଜିତ ବିଂଦୁକ
ଭୟରେ ତନିଗୋଟି ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ।
ଏବେଳାରୁ ଦୂରଟାଟି ଅର୍ଥାତ୍ ଆମଶବଳରେ
ଯତକ ବିଜୁଳରେ ସୁନ୍ଦର କରିବାର ଓ ପ୍ରଧାନ
ଫେରନନ୍ଦ କୁରାନ ପ୍ରଭାବ କରିବାର ରଂଗକ
ପର୍ମଣୁରକ୍ତ ଦର୍ଶାରେ ସାହାୟ କରିବାର
ଯମାର ଦେବାରୁ ବିଷ୍ଵବିର୍ତ୍ତାମନେ ସେବାକ
କବି ପାଣିକଣ୍ଠ ଥିଲା ଏହାରେ
ଯାତକ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଅବେଳା ହେବେଳ
ପରିବହନଶୀମେବାର ଅନୁମୋଦନ ଥାପେଥ
ହେବେ । ତୃତୀୟ ଅଭିଯୋଗ ଅର୍ଥାତ୍ ଉପଦେଶ
ପର୍ମଣୁରକ୍ତ ଦର୍ଶାପୁନରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମାଜ

ପ୍ରମାଣ କି ଦେବାରୁ ସେଲାପଛି ହିତ୍ତ ଅଜିମୋ-
ପରୁ ମୁଣ୍ଡିପ୍ରତି ହେଲେ । ନଗେଶୁର ବେଳାପଛି
ଧାରିଦରୀ ଆଦେଶବନ୍ଦୁବରେ ଅଧିକ ଦୀର୍ଘ
ଲଭବା ନମନ୍ତ୍ରେ ବାରଷୁର ମଣି ଏ, ଏମ୍,
ବେଶକ୍ଷଣ କରଟରୁ ଭାରପାତା ପ୍ରେରଣ କର
ଅଛିନ୍ତି ଓ ସତ୍ୱପ୍ରତିନିଧି ତଥାହିନ୍ତି କରିବା
ସମୀପରୁ ଭାରପାତା ବରଖାୟୁ ପ୍ରେରଣ କରି
ଥାଏ, ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରେ କିମ୍ବା କାହିଁ
ଫୁରଦ୍ଦି ଶୁଣିବା ନମନ୍ତ୍ରେ ଅନୁମତି ଦାବି
କରିବେ ।

ମଣ୍ଡପୁରମହାରାଜା ଜିବାବନ୍ଦି ପ୍ରକାଶ
କରିଅଛନ୍ତି କି ସେ ଅଳ୍ପବ୍ୟକ୍ତିରେ କୌଣ୍ସିବା
ଥିବାରୁ ସବୁଟି ଦେବାରୁ କରିବାରେ ଉପସବ
ନା ଥିଲେ ବୁନ୍ଦି ପରିଚାରିତ ପରାପରା
କରିବାରୁ ସେ ମଣ୍ଡପୁରଦେବବାବରତ୍ନ ମହାରାଜ
କପଦରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ଦୋଷଥିଲେ । ମଣି କୁରୁଣ୍ଠା-
ନକ ଅଗମକ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ କାହିଁ ତାଙ୍କ
ମଣ୍ଡପୁରଦୀନ କରିଥିଲେ । ମାର୍ଜନାର ତା ପରି-
ବନ୍ଧରେ ଦେବବାରକୁ ଘାଇଥିଲେ ଓ କୌଣ୍ସି
ଆପଦର ଅଶ୍ଵର କରି ନଥିଲେ । ସେ ମହାରା-
ଜପଦରେ ଅଭିଷିକ୍ତବ୍ୟାପ୍ତି ଅନ୍ତମୋତ୍ତରଦୋଷ-
ଥିବାର କୁରୁଣ୍ଠାନ ସହେବକତାରୁ ଶୁଣି ସରଳ-
ହୃଦୟରେ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଓ
ମହାରାଜାଙ୍କବିପ୍ରକଳ୍ପରେ ସୁଧ କରିବାର ଭାବର
ଅଭିଗ୍ରହ କି ଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରି ଥିଲା ।
ସୁତ୍ରବନ୍ଦକ ରହିବୁବି ଅଜମଣ୍ଡଳୀଯମଧ୍ୟରେ ଭାବର
ଅଧିକାର ନାମ ମାତ୍ର ଥିଲା ବନ୍ଦୁକ ପାଦର
କରିବାକିମ୍ବଦ୍ଦରେ ସେ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରି
ନ ଥିଲେ ସ୍ଵର୍ଗବିଭାଗ ସ୍ଵରୂପବରୁ କୌଣ୍ସି
ଥିବାରୁ ଟପଗାର୍ଡଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହିତ୍ତରେ ନ
କରି ଗୁରୁମଧ୍ୟରେ ରହିଥିଲେ । କଲକଳ
ସହେବକତାରୁ କୌଣ୍ସି ପରି ତା ପଟ ରଙ୍ଗ-
ବନ୍ଧରେ ପାର କି ଥିଲେ ବୁନ୍ଦି କାରୁ ନନ୍ତକୁ
ପଠାଇ ନ ଥିଲେ । ଟଗାର ତତ୍ତ୍ଵଭବକ
ମନ୍ଦରାବେ ହରିପାତାଣ୍ଟ ଦୋଷଥିଲା । ଦୂର୍ଗଟ-
ନାର ସଥାର୍ଥ ବିବରଣ ସଜ୍ଜିତିନିଧିକରନ୍ତକ
ପ୍ରେରଣ କରିବାକୁ ହୃଦୟ ପରାମ କରିଥିଲେ
କିନ୍ତୁ “ଟଗାର” ନିର୍ମାନକରି ଏବେ ବଳ-
ପୂର୍ବକ ଦସ୍ତଖତ କରେନ କୌଣ୍ସି
ଦେବବାରମାନେ ଭାବ ବିଜାନମନ୍ତ୍ରରେ
ଅଳା ହୋଇଥିଲେ ପାଇ କରଟରେ କେବଳ
ଜ ୧୦୦ ଜାମନ୍ଦିଶ ଥିଲେ ସେ ସୁଧ କରି
ବାନିମନ୍ତ୍ରେ ଅବା କ୍ରିତପଦସ୍ଥ କରିଗଲାକୁ ଦରକା-

ଶାରୀ କହି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଅବା ମନେଷୁ କରି ନ
ଥିଲେ । ସେ କାଣ ମୟ ଓ ଅନୁଭବର୍ଗରେ
ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ । ଜେବେରେ
ପ୍ରକାଶ ଦେଲ ଯେ ହେ ପିଧିକିଶଳିତଙ୍କ
ବନ୍ଧୁଅନ୍ବେଧର ଦରବାରରେ ସ୍ଵଧୂ ଛପାଇତା
ନ ଥିଲେ ଓ ପୁଣି କହିଥିଲେ ତ୍ରିମିତ୍ର ସହେ-
ବନ୍ଧୁ ନ ପରୁ ଏହର କହି କର୍ଯ୍ୟକ ନାହିଁ ।
ଆ ୨୪ ରଖିରେ କନ୍ଦୁକ ଫାର କେବାସନ-
ଧୂରେ ଶୁଦ୍ଧମଞ୍ଚରେ ସେ ଥିଲେ ଫାର ବିନ
କରିବାର ତାଙ୍କ ହୃଦୟ ଅବଳ ଦେଲ ଓ
“ଟୁଟଗାଡ଼ି” ହୃଦୟ ବେଳିଥିବାର ସମ୍ବ
ଅସିଥିଲା । ତାଙ୍କର ଅଙ୍ଗ କେହି ଧାରନ କରୁ
ନ ଥିଲେ ମୁକ୍ତିକ ବନ୍ଦୁ ତଳେଇବାର
ହୃଦୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ସେ ଶୁଣି ଥିଲେ
କିନ୍ତୁ ମୁକ୍ତିକ ସହି ଦେଖା ହୋଇ ନ
ଥିଲା ଓ ସେ କୌଣସି ଲିଖିଛି ଅଦେଶ ସୁର-
ବାଳ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରି ନ ଥିଲେ ।
ମୌତିକ ସମାବ ପ୍ରେରଣ କରିବା ମଣିଷରଙ୍ଗ
ନାହିଁ ।

ମନ୍ଦାରାଜପତ୍ର ମାନିମାନବର ସାହେବ
ଗୁମାତ ହୋଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ମୟୁ
ବାଶ ଅଛି । ମଣିଧର ରଜପରିବାରଙ୍କ ମହିଳା
କେବଳ ନୃତ୍ୟ ସେନାପତି ଆଜ୍ଞାଧେନ ପଢ଼ିଲୁ
ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟ ଶେଷ ହେଲେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୟାର ଶେଷ
ହେବ । ଉଚ୍ଚମଧରେ ଦେଖାଯାଇଲା ବିଶ୍ୱାସ
ଅର୍ପ ହୋଇଥାଏ ।

ଅମରଦିଲ୍ଲାରପଦିକା ମହ ଜୁଣେନ ଶେ
ରୁକ୍ଷ ମୁହବିତୟରେ ଗୁମ୍ଫୁସ ପମାଣ ସମନ୍ବନ୍ଧେ
ଏକ ଢକ୍କ ପ୍ରାଚିକର ଘର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।
ପଢ଼ିକା କହନ୍ତି ବେ ଯାହା ପୂର୍ବରେ ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ ତାହା ସାର୍ଥି ଥିଲେ ଓ ଗର୍ଭିମେଣ
ବାରୁ ଦରଦାସ ବାଲ୍ମୀୟଙ୍କ ଲଜାତ ପ୍ରକାଶ
କଲେ ତକିଷୟର ପମାଣ ମିଳଇ । ଗଢ଼ିକ
ଜଞ୍ଜାପା ଦରିଆରୁ ମାର୍ଗିମାସ ତା ଗହ ରଖିଲେ
ଯେଉଁ ବଜାକିମନେ କଥୁବ ଦୋଇଥିଲେ
ବେମାକଳର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାହିଁବ ପ୍ରଦରଶ କରିଦେଲେ
ନାହିଁ ? ସନ୍ଧାପକଙ୍କ ବିଶୁର ଲ୍ୟାମ୍ବରରେ
ହୋଇଲ ଥିବାର କୋଥ ହେଉଥିଲା ।

ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ କେବେହେ ଭାଗିତାଗତୀମେଘ-
ଦ୍ଵାରା ଅଧୀନ ହୋଇ କାହିଁ ସତ୍ୟଂ ସ୍ଥାପିନ୍ନ
ଏହିକାର ସ୍ଥଳରେ ମଣିପୁରଶାସନକର୍ତ୍ତମାକର୍ତ୍ତା
ଦିଗ୍ବିର କେବେକ ଉଚ୍ଚରେଜିମେନ୍ଟକ କର୍ମଚାରୀ
କଲେହାର ହୋଇଥାରେ କି ନା ସମାଜପତ୍ରମା

କଳରେ ଅନୋଲନ ଲଗିଥିଲେ ସୁଦା ବିଶ୍ଵାସ
କଳାଙ୍ଗ ହୋଇ ଶେଷ ଦେଲ ପ୍ରାୟ । କେବଳ
ବିଶ୍ଵାସ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯରଣର କରିବାକୁ ଅଧ-
ିକ୍ଷା ଅଛି । ଉପରକ ମହାତ୍ମାମେହା ସହିତରକ
ସୁମାରିରକ୍ଷକ ରଜା ରାଜଠିରୁ ବିଶ୍ଵାସ
ଦୂଷଣକୁ ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ ସାଧାରଣକିମନରେ ବିଶ୍ଵାସ
ଦେବ ।

ଛପଣେଇ ପରିବଳ ଲେଖିବା ଉତ୍ତରବେ
ସମ୍ମଦିପତ୍ରରୁ ପାଠକଙ୍କୁ ମଣିଷୁରମହାରାଜ
ମହାରାଜୀଙ୍କ ବିବୁଦ୍ଧରେ ସୁନ୍ଦର ଘୋଷଣା କରି
ଥିବା ଅପରାଧରେ ପାଶେ ଦଗ୍ଧର ଅଜ୍ଞା ପ୍ରାଚୀ
ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ହତ୍ୟାକାଣ୍ଡରେ ସାହାଯ୍ୟ କରି
ଥିବା ଅପରାଧ ପ୍ରାଣ ହେଲ ନାହିଁ । ପରି
ଦଶ୍ଵର ଅଜ୍ଞା ବେଳାଟକର ଦୃଢ଼ାବ୍ରତ ହେବେ
ଭାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ ହେବ ।

ମୌଷିଦାରଜି ।

ମୋସୁମି ଦୃଷ୍ଟି ସହିତ ଏବର୍ଗ ଏପର୍ଫିନ୍‌ଜୁ
ଦେଖା ଲାହିଁ । କେତେବେଳେ କଲାକାରଙ୍କ ରାତ୍ରିରେ
ମୟୁରେ ଦୂରଦିନ ମେଘଭାତୀର ଦୃଷ୍ଟି ଦୋଷ
ଥିଲ ଓ ସେ ସମୟରେ ଦରଶିଶାଳର କେ
ତେବେ ପ୍ରାକ୍ତରେ ମୋସୁମି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଆଦେଇ
ଥିବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଧେଥିବାରୁ ଅମେରିକାରେ ଆବଶ୍ୟକ
କରିଥିଲୁଁ ସେ ଶାତ୍ରୁ ମୋସୁମି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖି
ଦେଇ ଯୁଧୁଳକ ଶାତ୍ରୁ କରିବ ମାତ୍ର ଅଦ୍ୟ
ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖା ଲାହିଁ । ଫୁର୍ଯ୍ୟକ ତେବେ
ଅଛି ପ୍ରାକ୍ତର ହେଉ ଅଛି ଏକ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଶ ପ୍ରାକ୍ତ
ମୟୁ ଦୋର ସାର ଅଛି, କେବେ ଗରମତେ
କଟପଟ ଦେବୁଥିଲୁଁ ଏବଂ ଦିବାରୁତ ସମାଜ
ଭାବେ ଗରମ ରହିଥିବାର କହିଲେ ଅଭ୍ୟାସ
ହେବ ଲାହିଁ । ବ୍ୟକ୍ତବାକରେ ପରେ ଗୋଟିଏ
ଅସମବ ହୋଇଥିଲୁଁ ଏକ ପଦାରେ ଗୋଟିଏ
ସୁତା ନିବ ଭଲ ହେବ ଲାହିଁ, ପ୍ରାତିଶବାଳରେ
ପ୍ରତିବିନି ଆଶାଶମାର୍ଗରେ ଦାନ୍ତ୍ରା ମେ
ମାଳ ବିଚରଣ କରିବାର ଦେଖାଗଲେ
ଦେବ ପ୍ରାୟ ଏକଶଖାମଧରେ ଲାଦାପଦ୍ମ ଅ
ସ୍ତତ ହୋଇଯାଏ ଏକ ସୁନ୍ଦରକଣ୍ଠ ଅ
ପ୍ରାତି ହୋଇ ଦେଖାଇବ । ପ୍ରତିହେତୁର ଦି
ବେଳେ ସମୟରେ ଦେବ କଳାପୋତ୍ତା କା
ଅଛି ଏବଂ ସମୟେ ଅନିମେଶ କେତକାର
ଆଶାଶାକରୁ ଅଚାର ରହିଥିଲୁଁ । ମା
ଜନବିନ୍ଦୁ ସନ୍ଧା ପଡ଼ିଲାହିଁ । ପ୍ରଥମେ ଶୁଣାଇ
ବୋଖାରିଥରେ ମୋସୁମି ଦୃଷ୍ଟି ନରିବା

ତା ୧୦ ରଖିରେ ଦେଖାବର ନୀତି ପରି-
ମଣରେ ସୁଗାନଳ ସେ କାହା ମିଥା ମୌଷମି
ଦୃଷ୍ଟିର ଚିତ୍ତ ସୁମଧୁର ହେଉ ନାହିଁ । ଜନ ମନ୍ଦର
ପ୍ରଥମ ସ୍ପ୍ରାହରେ ବୋମାଇଲାରେ ସାଧାରଣଙ୍ଗତ
ମୌଷମି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖା ଦେଇଥାଏ ଏବଂ କହ
କ ୨୦ ର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କେବେ କୁଳମାନ ତା ୧୦-
ରଖିରୁ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ହୋଇ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏ-
ବର୍ଷ କୁଳମାନ ଶେଷ ହେବାରୁ ବସିଲୁ ତଥାପି
ମୌଷମି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖା ନ ଦେଇ । ବୋମାଇ-
ଲାରୁ ଅଧିକାରୀ ତାରବାର୍ତ୍ତରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ
ସେଠାରେ କିମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପକୁଳର ତୋରଣ୍ଡି-
ଠାରେ ମେଘର ତିକା ସ୍ଵକା ଦେଖା ଥାଇ ନାହିଁ ।
ବରଜାର କଣ୍ଠରେ ଗୋମେଷାଦ ଆଦ୍ୟ ଏବଂ
ଜଳ ଗ୍ରାହକରେ ମର ଥାଇ ଅଛିନ୍ତି । ବର୍ଷା
ଅଗ୍ରବରେ ପାହମହାଲାରେ ଦୃଷ୍ଟିର୍ବାର୍ଷ
ଦୋରବସ୍ତୁ କଳ ଅଛି । ଟାନାଠାର ରୁଣା-
ଦ୍ରି କହି ହୋଇ ନାହିଁ । ବୋଲିବାଠାରେ
ଗେ ମେଷ ଦିନ ଆଦିଦ୍ୱାରା ମୂଳ୍ୟ କମାଗର
ଦକ୍ଷିଣ । ଧୂକା କଲେ କୁଞ୍ଚିତକାରେ କେ-
ବଳ ଗେହିଏ ଜାକୁବରେ ଦୃଷ୍ଟିର୍ବାର୍ଷ ଅରମ୍ଭ
ହୋଇଥିଲୁ ମାତ୍ର ଅଳ୍ପତି ଦୃଷ୍ଟିର୍ବାର୍ଷ ଏକାବେ-
ଳକେ ବନ ଅଛି, ବର୍ଷା ଅଗ୍ରବରୁ ମନ୍ତ୍ରଜ୍ୟ ଏବଂ
ଗୋମେଷାଦକୁ ଆଦିଦ୍ୱାର୍ଯ୍ୟ ଯୁନାଠାରେ ବିଭି
ଦୂର୍ମୂଳ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଅମେଦନଗରାରେ
ବର୍ଷା ଅଗ୍ରବରେ କଣ ଫର୍ମନ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ
ଥାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏଥର ଦୂର ଦୂରରେ
ଗୋଟୁକ ଆଦିଦ୍ୱାର୍ଯ୍ୟ କଣ ହୋଇ ଥିଲି
ଅଛି । ଏହିର ଚତୁର୍ଥକରୁ ମନବାର୍ତ୍ତ ମିହି-
ଅଛି । ଶିଶୁ ଦୃଷ୍ଟି କିମେଲେ ଯେ କି ଦଶା
ହେବ କାହା ହୋଇ ଥାଇ ନ ଥାବେ ।
କଲିବଜାଠାରେ ଗର୍ମଯୋତର ଅଳ୍ପକରଣାତ୍ମା
ମରଣତବାରୁ ବଢ଼ାଗାଡ଼ି ମେଳବା କଠିନ ହୋଇ
ଅଛି ଏବଂ ସମାଦିପତ୍ରମାଳକରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ
ସେଠା ଭାରଦାର ଅଠିଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ବନ ହୋଇ ଥାଇଥାଏ । ଏହା ସାମାଜିକ କଥ
ନୁହୁବ ଏବଂ ସେଠା ରୁକ୍ଷନେବେ ମଧ୍ୟ ଏଥାର
ଅଧିକାର କେବେ ଦେଖି ନାହାନ୍ତି । ଏହା
ମୌଷମି ଦୃଷ୍ଟି କଳ ହୋଇ ଯିବାରୁ ଏକୁର୍ଦ୍ଧ୍ୟା
ଦିଇଥାଏ । କଥାତ ଦ୍ଵାରା ମୌଷମି ଦୃଷ୍ଟି ଗ୍ରହତ
ମହାଧାରରେ ନିଯମମତ ଭବଧ୍ୟ ଦୋଷପ୍ରକାଶ
ମାତ୍ର ପ୍ରକଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମଧ୍ୟକାଳ ଧୂମଦିଗନ୍ତ
ପ୍ରକାଶ ଲେଇ ଥାଇ ଅଛି । ଏବା ବିଷମ-
କଥା । ହେବେ କି ଏବର୍ଷ ବର୍ଷାକାଳ ଅମେ-

ମାନେ ପାଇଥିବାରୁ କିମ୍ବା ନାହିଁ ? ସେପରି ଗରିମା
ଏହିଅଛି ଅଭି ସ୍ଥାନକାଳ ଏପରି ହେଲେ
ଜୀବ କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟମନ୍ଦିର ବନ୍ଧୁବା କଠିନ
ହେବ । ସେଉଁମାନଙ୍କର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଦିଲଥାଏ
ଏବଂ ସେଉଁମାନଙ୍କର ସବଳ ଶଶାର ସେମାନଙ୍କୁ
ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିଲେବ ବାଧ୍ୟଗଲାଣି ‘ବର୍ଷା
କେବେ ହେବ’ ଏହିକଥା ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ
ଶୁଣା ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଗୃହକ ପ୍ରାୟ ଥମସ୍ତେ
ମେଘକୁ ଅନ୍ତର ବସିଥିଲା । ଗରି ବୁଧବାର
ଅପରାହ୍ନ ପାଇସାଧା ସମୟରେ ଚିତ୍ର ଆହୁମାର
ବର ଉତ୍ତରପୂର୍ବବୋଣଗୁ ମେଘ ଦେଖାଦେଇ
ଆକାଶ ଥାହିନ୍ତି କରି ଥୁଲ ମାହ ଦ୍ୱାରା ଶାନ୍ତ
ମୟରେ ଲୋକଙ୍କର ଏତେବେଳେ ଆଶାକୁ
ନିରାଶାରେ ପରିବନ୍ତ କରି କେଉଁଥିତେ ରାତି-
ରାତି ଲଜାଗଲ ଜାହିଁ । ଏବକ ମୋଦ୍ଦମର
ଦେବତକଷ୍ଟାନରେ ସାମାନ୍ୟ ଅପରାହ୍ନ ଦୃଷ୍ଟି
ହୋଇ ଥିବାର ସମ୍ଭାବ ନିଲାଇ । ଏତିଦ୍ଵାରା
ଆକାଶକାନ୍ଦଳ କହିଦିନ କଞ୍ଚାପାରେ ମାହ ଦିଲ
ଦୃଷ୍ଟି କି ହେଲେ ସେ ସବୁ ସେ ମରଯିବ
ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କେବେକ ପ୍ରାକରେ
ଆକାଶକାନ୍ଦଳ ମରଯିବାର ଅରମ ହୋଇଥାଏ
ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ଦୃଷ୍ଟି କି ହେଲେ ଏବର୍ଷ ସେ
ଦୃଷ୍ଟିର କ୍ରେତ କରିବାକୁ କି ହେବ ତାହା କି ଏ
କହ ପାରେ ? କେବେବେଳେ କେବେଳେ
ବିଶେଷ ଅବାମୟିକ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ହିଂ-
ରେ ତଣ୍ଟ୍ରାମାନେ ବୁଝାଗାର ପାଇ ପାଇବେ
ନାହିଁ ବୋଲି ଭାବିତ ଥିଲେ ମାତ୍ର ହିଂଦ୍ରାକୁ
କହିଦିନ ଖର ହେବାପରେ ବିଲ ପାରିଯିବାକୁ
ସମସ୍ତେ ଦୃଶ୍ୟାବଳୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସାରଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।
ଏମନ୍ତ କି ଦୃଷ୍ଟି ଅଭିବରେ ଏଥର ବୁଝାଦ୍ଵାରି
ଲୋକଶାନ ହେଲେ ତଣ୍ଟ୍ରା ହାତରେ ଅଛି
ଆଜ ନାହିଁ ସେ ସେ କିନ୍ତୁ ପୂରି କରିପାଇ-
ବେ । ପରାମର୍ଶ ସମ୍ଭବକ ଭାବ ଦେଖିବାକୁ
ମନେ ଆମମାନଙ୍କ ବିକଷ୍ୟତ ଅନବାରମ୍ଭ
ଦେଖାଗାତିଥାଏ । ଏଥବେ ଜଗପାତର ହରପାତା

ପାଠ୍ୟକ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

କରିବାକୁ ପାଇବାକୁ ଭାବିବାକୁ କହିଲୁ କହିଲୁ
କହିଲେ ଏହିତ । କହିଲୁ ମୋଖାକ କି ଦେବା ପ୍ରସୂ ପ୍ରଜାମା-
ନନ୍ଦକ ଦେଶେ ମନ୍ଦିର ବନ୍ଧୁତା । ବେଳେବ ପ୍ରକାଶିମେହ
ମୋଖାକି ହେଉ ଅଭିଭୂତ ।

କଲିକାତା—ଗେଲେଟ ।

କଟକ ସାଇପ୍ରି ନିଜକଥିଗାଇଛାଇ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପଥରେ
ତୁମ୍ହେତିଏ କହୁବୁଟି ମାରେ ତୁମ୍ହେ ହୋଇଥାଏଇ
ବାରୁ ମନେବୁଦ୍ଧ ରୟ ସମ୍ବଲିତକାଳ ଅଟେଇର
,, ପ୍ରସବମୂର୍ତ୍ତ ପାଳ ମୟୁଶାହେବ ସତ୍ତର୍କଣୀସ୍ୱର
ବୋଧାକଣ୍ଠର ରୟ
,, ତୁମ୍ହେକହୁ ଦାସ ବ, ଏବଂ
,, ଦଶପଦ ଦାସ ବ, ଏବଂ
,, ତକଳାଶୁକ ନାର
,, ମୋହମ୍ମେଦାଜ ମହାତାନ
,, କଲକଣ୍ଠ ଦାସ
,, ବରୀଥର ମହାତାନ
,, ନଦୀବାକଙ୍କିର ରୟ
,, ଦୟାକଷ୍ମ ଦଶ୍ମ
,, କାହିଁବୀକୁ ଉଠିହୋଇବେଳ

କାହୁ ମନ୍ଦୋହଳ ଘୟ କେହାରମାନ ପଦରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ
ଛୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଦିହା ସମ୍ପଦ ବନ୍ଧିବନ୍ଧୁର ପତ୍ରର ସାହାଯ୍ୟରେ
ଚକରଳା ମନ୍ତ୍ରଙ୍କା ଠ ୧୫୦୦ ଟା ଦାତ କି ଅଛିବୁ ।
ପ୍ରେସର ବାହାରୁ ବାତାକ ବିଭାଗରେ ଠ ସାହାଯ୍ୟ-
ଦିହା ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନର ଜଣା ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏଇ ।

ଗମିଯୋବେ ବନ୍ଦିବାରାଠ ରେ ତୁମାରାଡ଼ିଏ ଗୋ ୧୨ ଟି
ଗୋଡ଼ା ମୁଠ ଓ କୋ୧୦୨ ଟି ଅଭିନ୍ୟାଷତାରେ ଆଜାହନ୍ତି
କି କଥାକବି ।

କହିଲମ୍ବାର ଗାଁଏ ଉପରେ କଷାକାହତା କଥାରେ
ଆଜାଠରେ ବସନ୍ତ ଏବଂ ୧୯ ଆର୍ଦ୍ଦୟ, ଆ ଓପରେ
ପ୍ରାଚୀବଳ ସୁନ୍ଦର କାହା ସମସ୍ତରେ ଏହି କଣଥାର କୁର୍ରେଣ୍ଟ-
ଛାଇ ଦୁଇମଧ୍ୟ ହୋଇଥାର ମତି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପାଇବା
ହୋଇ ରାଖି ।

ନେପଲମୁଠାରୁ ଅଟେଥିବା କରିବାର ପା ୧୫ ହଜାର
ତାଳକର୍ତ୍ତର ପ୍ରକାଶ ସେ କିମ୍ବାତି କରିବିଦୁଷ ଅମ୍ବେସ୍-
ଗିରିବ ଅଶ୍ୱପ୍ରାଚ ଦେଇଅଛି ଏବଂ ତାଣି କିବର୍ତ୍ତି ଆହାନ-
ନକରେ ଏହା ରମେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାଯ ଦେଇଅଛି ।

କୋମାଡ଼ୀରେ ବୋଟିଏ କଷତିରକାହିଁ ସେଇ କିମ୍ବା
କଷତି ପଢ଼ୁଥାଇବାର କଣାସାବୀ । ଧ୍ୟାନକ ଲାଗୁଇବାକ
ଅର୍ଥାତ୍ ବିଧା କଞ୍ଚାର ଦକାହିଁ ଦେବାରୁ ଦାଳି ଓ ଗୋଟିଏମା-
ଜେ ଏଥେର ଶାତ୍ରାଯ୍ୟ ପ୍ରତାହିଁ କହିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଶାତ୍ର
କୁଠ ବିଭାଗ ଲାଗେଇ ରଖାଇବାକୁ ହୃଦୟକୁନ୍ତାଦ୍ୱାରା ଦେଖ-
ଇଲେ ବୋଟିଏ ସବୁ ଅନ୍ତର୍ଜାଳ କରିଥିଲେ । କଷତି ହଜୁ କରିପାରିଲା
ତା ଏ କହିବେ କୋମାଡ଼ୀରେ କହିଲୁ । ୫୫-ତରଫେରେ
ସବୁ ହସିଲ ଦେଇବେଳେ ଦେଖାଇଲା ଯେ ସମାଜରେ
କଷତିକଳାକାରୀ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବାକ୍ଷରକ ଘଟଇ । ଏମା-
କେ ପଥିକରିବିଲା ପଥାଇଲା ଏହି ଏମାକେ ଉଥାବକାର
ପଥାଇଲେ ମର ଦେବାରୁ ଉତ୍ସାହିତ ଶୁଦ୍ଧାଦୟରୁ
କାହିଁକି ବୁଝିଲେ ସେହିକି ପରି ନାହିଁଲେ ।—ଏ ବୌଦ୍ଧଙ୍କ

ପ୍ରତିବନ୍ଦିତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏହି ମୋକଦ୍ଧ ହେଉଥିଲାରେ ଛୋଟାଖାତାରୁକରି ଆଜିକ ହୋଇଥାବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମିଳଇ । ଦିନେଶ ବନ୍ଦିର ଅବଧି ଜଣାଯାଇଛା ।

କୁର୍ରିନ ମରଇରେ ଘୋଡ଼ିଏ କାଳକ ଉପରିତ ହୋଇ
ଅଛି । ଏମାନଙ୍କର ଏକ ଅଣ୍ଟା ଓ ଦୁଇ ଗୋଡ଼ ମାତ୍ର
ଲସରୁ ଛାଇ । ତାଙ୍କ ଅର୍ଥିରେ ଘୋଡ଼ିଏ ଦେବୁ ଏକ ଗୋଟିଏ
ମୃତ ଅଛି । ଏମାକବୁ ବୟସ କି ୧୯ ବୀର୍ତ୍ତ । ଘୋଡ଼ିଏ
ଗୋଡ଼ ଦୁଇ ଗରରୁ ଦୂର କହିବାକୁ ଅପରିନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଅବାକୁ ଏମାନେ ଜଳ ପାଇଛି ନାହିଁ । ରୋଟିଏ ବାକବ
ମିଠା ଖାଇବାକୁ ଲଜ ପାଇ ଅଛେତିବି ମିଠା ଲଜ ମଧ୍ୟର
ନାହିଁ । ୧୫ଟି ଛାଇ ପ୍ରକାର ତାପରେ ଖେଳିବି । ଏମା
ନଷ୍ଟର କୁଠ ଛାଇ ଏବଂ ସେହିତୁ କେବଳ ଦୁଇଟି ଯଥରେ
ବିଚାରିବାଏ ।—ଏମା ଉଧାରକ ଅଭି ବି ସମ୍ମି ।

ବାହୁବଳ ଅଧିକୀର୍ଣ୍ଣ ମୋହନ ମୋହନରେ ଗୋ ୪୩ ଟ
ଦୂରାଜନକ ମୋହନମୀ ଚାଲୁଛି ଦେଖାର ଲିଖି ଲାଗି
ଅଛି ।—ଦେଖେ, ସବୁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ଅପ୍ରସନ୍ନମାନଙ୍କ
ଫଳେ ଉପସରି ହୋଇ ଉଠେ ।।

କଣେ ସହି ଦରି ଭାବା ଦେବାରୁ ଗାଁଟି କପତାଳ
ଦୂରଦ୍ଵାରା ଏହି ଉତୋତୀବାରୁ ଯଥରେ ସାମାଜିକ ହୋଇ
ସହିବରୁ ପ୍ରାଚୀର ଦେବାରୁ ସହି ଉତୋତୀବାରୁ ନାମରେ
ଫୌଜିତାଙ୍କ ଅଧିବାଲରେ କାଳିଟ ଅଗନ୍ତ କହିଅଛି ।
ମୋଦିନା ଦାଏର କରିବା ସମସ୍ତରେ ସହି ଆଶା ଦେ-
ହରେ ଅବା ଜାତର ଦାରିନାମ ମେଳକୁଠି ସାହେବଙ୍କୁ
ଦେଖାଇ ଥିବ ।

କରୁଥିବା ଶିଖିବସୁରତାରେ ଝପଦିତ ଉପରେ ଦେଖା ଦେଖିବାର ସମ୍ଭାବ ନିଜକିମ୍ବା କରିବତାଙ୍କ କେ ଗ୍ରାହିକ ଜୀବନ ଅଟେଣ୍ଡ ଅଧିକ ଦୋଷକୁ ହେ ଏ ଯୋଗୁ ଅଛେବିଲେବ ଏବ ଅସ୍ତ୍ର ମୁକୁ ମୁକୁରେ ସହିତ ହୋଇ ଅଛି ।

ଭବତ୍ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗାନ୍ଧେଶ୍ଵରେ କର୍ଣ୍ଣିତ ୧୯୫୩ ମେଁ
ବେଳେ ପରେ ଖେଳସବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅପେ
ହୋଇଥିବ ନାହିଁ ଏହାର ହୋଇଥାଏ । ସେଇବୁଲକବଳୀରେ
କେହି ବିଦ୍ୟାର ମୁକୁମୁଖରେ ପଢ଼ିବ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ଅଜେକେ ଘୋଡ଼ ଯାଇଛନ୍ତି ଏକ ଅଜେକେ ହେବେଦୟା
କାହିଁ ଅନ୍ତରେ କାହିଁରେ ପିଅନ୍ତିରେ ।

ଅପ୍ରିଲାବଳେ କଣ୍ଠରେ ଆଜି ପର୍ବତୀଶ୍ଵର ମଧ୍ୟରେ ସେ
ଏହି ଦେଖାଇ ହିଏ ହୋଇଥିବ ବନ୍ଦନାଯାଦୀ ପର୍ବତୀଶ୍ଵର
କେବେଳମେଣ୍ଡ ମରିପାଇ ନାହିଁ କହି ଦସୁଃତ କହି ଦସୁଃତ
ଅହୁ ।

ସମ୍ବନ୍ଧ ଏକୁବେ ସେ ମାତ୍ରାଟିମା ଦିଲ୍ଲିକୁ ଏହଠଳ
ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦେଶରେ ବ୍ୟାକି କଲାଗୋଚିରାଣେ ଆଡ଼ା ଦେଇ
ଥିଲେ । ବ୍ୟକ୍ତତଃକ ବ୍ୟାକି ମନୀଜାଦେଶରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
କରୁ କରିପାଇଯାଇଛି ବେମାକିମ୍ବୁ କବିତର ମାଧ୍ୟମର
ଲକ୍ଷ୍ୟ ହିନ୍ଦୁଅନ୍ତରେ ।

ମୟାବ ଏହୁପ ଗେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁନ୍ତବେଳର କଣେ
ଧର୍ମଚକ୍ରବିରାମିତାରେ ଦେଖିଯୁଣେବ ତେବେ ମାତ୍ର
ମାତ୍ର ସବାର ଅଛି ମଧ୍ୟ ଧର୍ମମୂଲ୍ୟ ଜାତି ହୋଇଥାଏ
ପରି ଯୋଗ କରି କିମ୍ବା କିମ୍ବା !

ଅସାନ ହାଇକାଙ୍କ କେବଳଶାହୀ ଗୋଟିଏ ଥାଏ ବେଳୁ
ତାରେଷ୍ଟ ଦେଇ ପରାୟକ କରିପାରା ସମାଚି ନିଜି ନ
ହେଲା ଏହିଏ ପାଇଁ ଯାହା ଆମ୍ବାରୁ ।

କରିବାର କୁଣ୍ଡପୁଷ୍ଟରେ ପାନୀଙ୍କ ପାତ୍ର
ଏବଳେ କଲା ଦାତାବିହାରୀରେ ଦାତା କରିବାକ ଏହାରୁ
ମନ୍ତ୍ରକାରୀ—ଶର୍ମିଳାଙ୍କ ସେବକ ଧର୍ମ ସେହିପରି ମହାନ୍ତରେ
ଏହାରୁ ପରିଚାରିତ ହେଉ ପରିଚାରିତ ।

୧୯୭୭ ଲଖ ଟୁଳ ସମ୍ପଦ

FOR SALE.

1. A light Victoria phæton in good
order with shafts and lanterns
complete
Water mare perfectly ready in
to be sick or se
3. A nice tonga all new.
For rent

Cuttack Printing Company
Cuttack.

NOTICE

Is hereby given that the post of Head Clerk and Accountant of the Cuttack Municipality having fallen vacant, candidates to the post are to apply to the Vice Chairman of the Municipality. The applications are to be received till the 30th June, 1891. The pay of the post is Rs. 40 rising to Rs. 50 by a biennial increment of Rs. 2. None need apply who has no experience of accounts and office work.

Cuttack Municipal } Lalvijhari Ghosh
Office, } Vice Chairman.
16-6-91.

Watches! Clocks! Time pieces!
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company. Charge moderate.

ପାତ୍ରମର୍ମତି

କାଳାପ୍ରକାର ଶେଷ କଢ଼ି ଶୂନ୍ୟପଣ୍ଡିତ
ତୁମରୁଷ ମସମଳ ଦେବା ଓ ଯଥା ସମ-
ସ୍ଵରେ ଧାୟୀବାର ଭଲ ବନୋକ୍ଷୁ ଏ
କବରରେ କଥିବାରୁ ଅମ୍ବେ ଘର ମସମଳର
ଚାର୍ଦ୍ଦରୟ ବରଳିଅଛି । ଯାହାକୁ କରିବାର
ଦେବ ଶ୍ରଦ୍ଧାଶାଳାଠାରେ ଉତ୍ତର ବନେ ସମ୍ପ୍ର
ବାଣୀ ଆଦିହେ ।

ଏହିର ଅବସ୍ଥା ଆଜୁଆୟୀ ଶମାସତାରୁ ଦୂର-
ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘେରେଣେ ଦିଆଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-
ନତ ଦୋଷରୁ କିମ୍ବା ଧରନୀ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହି କ
ସମ୍ବନ୍ଧେ ପରିଚ୍ୟାନ କରିବା ଉପରେ ଛାଇବାକିମ୍ବା

၁၃၈

ଏହିର ତେଜନ କେଶ, ମୁଦ, ସୂଳିଷ୍ଠ-
ବଦଳନାହେବୁର ଓ ଲଜଣାହେବକର ବମର-
ଦେବାଳ ଓ ଗେର ସାଇ, (ରମ୍ୟାର ଓ ପିତୃଲକ
ମାଳାଦିଧ ଅଦଳାଗନ୍ତ ରଘା ଅବା ସୁନାଖେ;

ଶ୍ରୀ ଗୋପନୀୟ ପାତ୍ର
କଟିବ }
ଶ୍ରୀମତୀ }

କୃତିମ ପୁସ୍ତକ

A KEY TO THE ROYAL READERS
MINOR COURSE.

ଏହି ସ୍ମୃତିକରେ ସବୁ ଦୂର୍ବଲ ଉଚ୍ଚଭାବରେ ଥିଲା ଶକ୍ତିର
ଡେବ୍ଲୋ ଓ ଉଚ୍ଚଭାବରେ, ପଦ ପରିଚୟ, ବିଷ୍ଣୁର
ଧାରକ, ସିନନିମୟ, ଏନ୍ଦ୍ରନିମୟ, ପ୍ରାମାଣ୍ୟକେଳ
ନୋଟେ, ସମସ୍ତ ପଦଭ୍ୟଗର ଅନ୍ୟତ୍ଵ ସହ
ବିଦ୍ୟାଜ୍ୟା ଏବଂ ସମସ୍ତ ଗନ୍ଧ, ସମସ୍ତ ଧାରାଗ୍ରାହ
ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକର ଡେବ୍ଲୋ ଅନୁବାଦ
ଅର୍ଥାତ୍ ଧାରିକା ମାନେ, ଇତିଅମ ଓ ପ୍ରେକ୍ଷ-
ମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଓ ଦିନୁରୂପ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରେକ୍ଷର
ଓ ଇତିଅମ୍ବର ଅର୍ଥ, କେଉଁହାପିକ ବିଦ୍ୟାଜ୍ୟା,
ଆଦର୍ଶପ୍ରଶାବଳୀ (ଉତ୍ତର ସହିତ) ଇତ୍ୟାଦି
ଦିଅ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗନ୍ଧରେ ଅନେକ
ଅନେକ ଶ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କରେ ଲୋକିଷ ଗ୍ରାମର
ନିୟମ ଓ ପୁଣ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ହୋଇଥିଲା ।

Ditto An Abridged Edition

ପ୍ରାକୃତକ ହୁଗୋନର ପ୍ରଶ୍ନାଭର ଟ ୦ ।,
ସାମ୍ରାଜ୍ୟଧାରନର ପ୍ରଶ୍ନାଭର ଟ ୦ ୫ , ଆଞ୍ଚଳିକର
ମାଲେ ବାଜା (ସନ୍ଦର୍ଭ ଓ ପରିଶର୍ଣ୍ଣ) ଟ ୦ ୫

କଟକ ପ୍ରସ୍ତିଂକୋଷାଳୀଙ୍କ ଏବଂ ବାବୁ ରମ୍ପଣେ
ପ୍ରଶନ୍ନ ମୁଖୋଧାରୁକୁ ସ୍ଵପ୍ନର ହୋକାନରେ
ପ୍ରାସୁର୍ବ୍ୟ । ଧରରେ “ଲଜତମୋହନଙ୍କ ପ୍ରଗାଢ଼”
ବୋଲି ଲେଖିବ । ନତୁବା ଅଳ୍ପ ଗୁଡ଼କାରୁକୁ
ସ୍ଵପ୍ନକ ଏହା ବଦଳରେ ଯାଇବାର ସମ୍ଭାବନା
ସାମ୍ବବାର ଉଲ୍ଲିଖି- } ଶା ଲଜତମୋହନ
ଟ୍ୟୁରାନ । କଟକ । } ତତ୍ତ୍ଵବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରଦୟୋଜନାବୁଝିଷ୍ଠ ।

କମ୍ବଲାରୀ ପ୍ରସ୍ତାବନୟରେ ନିଜକିବାର୍ଣ୍ଣ ପଞ୍ଚଶିଳ
ଆଶାମାନ୍ଦିତ ହାତରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରସ୍ତର ଆହଁ ।

ପ୍ରଥମ କହିଲୁ ତାଙ୍କୁ କହିଲୁ ଏହାକିମ୍‌ବିନ୍‌ଦୁ
ଅଯେତର କହ ଏହ ଭାଷ୍ୟ ଗ୍ରୂକ ହୋଇଥିଲା । ଏହା
କହିଲୁବାର କଲେ, କେବଳିକତା, କେବଳ ଧାରାପଦ୍ଧତି,
ଅବା ଶର୍ପତର, ଏବା ଶର୍ପତର, ଶର୍ପତର ଉପରିବା
ନିକାଳର, ମସ୍ତକର ଚଣ୍ଡ ଓ ଜଳିଦିନର ହୋଇ ଦେବ ଓ
ମସ୍ତିଷ୍କ ପୁଣୀତର, କେବେ କହିବ, ଗୋପନୀୟ ଓ ପୂର୍ବାବିକ
ହୁଏ । ପ୍ରଥମ ମଳିକ କାଳର ମାତ୍ର ।

ପାତଳ ଲୁହାଶଳ—ନାମ ଲୁହାଶଳ ସଂଦର୍ଭ କିମ୍ବା

ମୋର ଦାଳେ କୁଳା ଦିନା ଦିନମାତ୍ର ଜଗା ସୀଏ ଚାହୁଁ ।
ମାତ୍ର ହୋ ଦିନକୁ ପରିବେ ତୁମାର ଦୂର୍ଲଭ ଭାର୍ଯ୍ୟ
କରେ ଏହି ଜାହାଜ ଏକାବେଳକେ ଦିନକୁ ଲାଗୁ, ତହୁଁ
ତେଥେଇ ହନ୍ତର ଶାହୁଁ । ଏହା ଦିନଭାର ଦିନ
ଗର୍ବରେ ଦେବ ଗ୍ରେଗ ଅରେବ୍ୟ ଖୋଲାଇଛି, ତୁଠି ତୁମଙ୍କ
ମାଲ୍ଯ କୁ ଅବା ମାତ୍ର ।

* ପୁରୁଷରାଗୀ—ଏହା ମୀଥିକ ସେବକ କଲେ
କି ଶାତିକ କ ନୂତନ ସ୍ଵା ପ୍ରବାନ୍ଦେଶ୍ଵରୀ, ପିତୃଧୂ,
କୁରୁତେ (ଆମାଯି), ବନଶାର ଏବଂ ବ୍ୟାକାଳୀନକୁ
ଲଙ୍ଘନମାନ ଦିଇଛି ହେ । ଏକପଥ ହାତ ସେବକଙ୍କୁ ଜୀବ-
ଅର ମଳ୍ପ ଦୂର କଲା ଅଠ ଅଥ ।

୪ । କୋଣସିରେ ଦିକ୍ଷା—କୋଣସି ସହପ୍ରକାଶ
ବେଳର ଜୟନ୍ତି ଓ ବୁଦ୍ଧି ପଥାର କାରଣ ହେଲା । କୋଣସି
ଦୁଇ କି ଦେଲେ ଦୌର୍ଗମ୍ଯ ଦ୍ୱୀପ ଅବେଳା କିମ୍ବା ଦୌର୍ଗମ୍ଯ
ଆଶ୍ରମ ନାମ କାର୍ତ୍ତିକାରଙ୍କ ଦୃଶ୍ୟ ଶାହୁଁ । ଏହି ଆଶ୍ରମ ବିକଳେ
ହାତ ବଲେ କି ପ୍ରାଚୀର କି କୁଳକ ସହପ୍ରକାଶ କୋଣସିରେ
ଏବଂ କୋଣସିରେକିମ୍ବା ଅନେକବ୍ୟାଧି ଯଥା, କୋଣସିରେ
କାଶ, କୁତ୍ର, ଶର୍ପି, ଅନ୍ତର୍ମି, କୋଥ, ଜୁମ୍ବା, ପର୍ବତୀ, ଘାଣ୍ଡ,
ଓ କନ୍ଦିନାର ଶିରପାଡ଼ା ଓ ପାଞ୍ଚାଳକ କିଳାରେ ଦୃଶ୍ୟ ।

ଏହି ତର୍ଣ୍ଣାନ ଦିଲେବକ । ପର୍ମିତାର ଘାଡ଼ାରେ
ଏମନ୍ତ କି ଅଳ୍ପାଳି ଆଶର କଥକାରୀ ସଫେର ମଧ୍ୟ
ଏହା କଥକାରୀ ଦୟାପୁଣ୍ଡ ଅଟେ । ସୁଖ, ଅସୁଖ, ବାଜକ,
ଦୁଃ, ସ୍ଥା ଓ ଦୂରତ୍ଵ ସମସ୍ତେ ଏହା ହେଲକି କଥି ଗାନ୍ଧୀ ।
ଯାତ୍ରା କାହାର ବିଷୟରେ ଆଶର ମଧ୍ୟ ଏହି ଟିକା ।

ମେଘରୋଗ ।

ପାତ୍ରଙ୍କାମନ୍ଦରେ ସମସ୍ତ କୁଳା ସହାଯାତ୍ମକ କରୁଥିଲେ
ଦେବ । ଦୂରନ୍ତ ପରମେଶ୍ଵରବ୍ୟଥ ଦେଖିଲାକର
ଏକମର କରିଅଛୁ ଖେମାକବର ପିଲାର୍ଣ୍ଣ ଗୋ-
ବକରିବାର ଜୀବିତ କୁବେ ସାମାଜିକ ଅର୍ଥବ୍ୟସ୍ଥ-
ବିକାଶେ ଜୀବନର ମାଧ୍ୟ ପରିବଳ୍ୟର କୁଳକରେ ।

ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଳାପତ୍ରେ ଏକସଂପାଦ କ୍ଷେତ୍ରରେ
କଲେ ନୃତ୍ୟ ବେଗ ଏବଂ ତିନି ଶୁଣି ସ୍ଵପ୍ନ-
ଦିରେ ସୁରକ୍ଷାରେ ଅବଶ୍ୟ ଅଗ୍ରେଶ୍ୟ ଦେବା
ଯେତ୍ତିମାକେ , ଅଗ୍ରେଶ୍ୟ କି ହେବେ ନିଷ୍ଠୁର

ବ୍ୟକ୍ତିଶର୍ମୀ ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଯି ର ଧରା
ହୋଇ ଜୀବକର ଶୈଖସମୟ ପର୍ଯ୍ୟ ହିବ ।
ପ୍ରସର ଦୟାକରଣରେ ପରିଶର୍ଣ୍ଣ ନ ହେଲେ ଅଛି
ଯିବ ତାହିଁ ଅଳେକ ବୈଗି ଅଗେଗା ଲାଭ
ତର ପ୍ରଦେଶମାନ ଦେଇଅଛି ସେ ଯମସ୍ତୁ
ଅଛିଲମ୍ବରେ ଧୂମବାବାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେଇ
କଲାକାରୀ ଅଛେଇଟୋଲ କମ୍ପର୍ଟ୍ ବିବଳରେ
କେ, କେ, ଏକ ବିଜ୍ଞାନିକାରେ ଯକ୍ଷ ବଟକ
ଦରଶାବଦୀର ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କ ଧୂମବାଲ୍ମିରେ
ଏହି ଆଶ୍ରମ ଦିନକୁ ହେଉଥିଲା । ମଲ୍ଲ୍ୟ ଏକଥାି
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ବା । ଧୂକିନ୍ଦା ଓ ଜାକର୍ଣ୍ଣା ପରିଚା

କଟକ ଭଣ୍ଡାର ।

ଏହର ତେ ମଧ୍ୟସଲକାରୀ ମାନଙ୍କ ପୁଣିଧାର୍ତ୍ତ
ଆଚଳୁ ପ୍ରାୟ ପାଇବର୍ଷ ଦେବ ସ୍ଥାନୀର ହୋଇ
ସୁବନୋଦ୍ଧୂ ସହିର କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛୁ । ଏଥି-
ରେ ନାଗାଦିଧ ତାଙ୍କୁଥା ତେ କବିବଳୀ ଜୀବଧ
କହିଥୁ ଦୁଆର । ଏହାହତୀ ଅଳ୍ପ ଯାଦାର
ତୁମୁବ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ
ତ ତେ ବିଶେଷ ସାବଧନତା ସହିତ
କଥ୍ୟାଏ । ମାଦଳ ଦୁର୍ବ୍ୟ ଛଢା
ସମୁଦ୍ରାୟ ଦୁର୍ବ୍ୟ କିନ୍ତୁ ତେ ସରବ-
ରୁ । ଯେଉଁ ଦୁର୍ବ୍ୟମାଳ ଅଳ୍ପଧ୍ୟାକରୁ
ତର ପଠାଇଗାଇ ହୁଏ ତାହିଁର ଛନ୍ଦିତ
ବିର ଦରି ମରେ କିମି ୧୦.୮ବାର ପର-
ିମଳିମନ୍ତ୍ରେ ଶତକରୀ ଟ ୨୧ ହିସାବରେ କମି-
ଶକ ପ୍ରାବଳମାନବିତାରୁ କିଅସାଏ । କେବଳ
ଧ୍ୟାହିଁ ତେ ତାକର୍ଣ୍ଣା ପଠାଇଲେ ଜୀବଧ ତେ
ଦୁର୍ବ୍ୟମାଳ ଭାଲୁପ୍ରେଇବଳ ତାକରେ ମଧ୍ୟ
ଧରାଯାଇ ପାରେ । ବେରିଁ ବି ରଜ୍ୟଧିରିବେଳ
ଏହ ଗ୍ରହି ହୁଏ ନାହିଁ ଏହ ଉତ୍ସାହକାର୍ତ୍ତ

ଦୂରପଲ୍ଲସିଆ ଟିକିଲି ଖଣ୍ଡେ ନ ପଠାଇଲେ
ପଢ଼ଇ ଉତ୍ତର ଦିଅଯାଏ ଲାହିଁ ।
ମଧ୍ୟବଳଦାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ସଜା କିମାର
ଓ ସମ୍ମାନୁ ବାକ୍ତି ମାନଙ୍କତାରୁ ସଙ୍ଗଦା ସେଗର
ଚିକାହା ଓ ତୀଷଥ ପ୍ରେରଣ କରିବାସକାରେ
ପଢ଼ଇ ପାଇଥାର୍ବ । ଅରବକ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସବସାଧାରଙ୍କ ସୁବିଧାର୍ଥ ଜଣାଇଥିବୁଁ କି ଯେଉଁ
ମନେ ଅମୃତାର ଅତିଶ୍ୱର ଚିକିତ୍ସା ଦେବାକୁ
ଲହା କରନ୍ତି ସେମାକେ ପୌତ୍ରାର ଅବସ୍ଥା ଦୟାତ୍ମିକ
ବାରଣ, ବ୍ୟାଧ କୁଳକ କି ଲା, ସେବୀ ପୁନ୍ଦିଷ
ବ ଧୀ, ଘେରି ଧୀର ଧୀର ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଚିତାଶ,
ବୟୁଃକିମ, ଆହାର, କୋଞ୍ଚଗୁରୁ, ଧାରୁ ତକୁଳ
ଭାବାଦି ସେଗର ବୃଦ୍ଧାନ୍ତ ଲେଖି ପଠାଇଲେ
ରାହାର ସଥାଯୋଗ୍ୟ ତୀଷଥ ପଠାଇବୁଁ
ଛକ୍କା, କରୁଡ଼ି ବ ପଢ଼ାଦି ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
ଆମୁଳକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

କଟିବ ଶ୍ରୀ ଲୁକିଷମୋହନ ଚନ୍ଦ୍ର ।

ନୂତନ ପ୍ରସାଦ

ବନ୍ଦା ଲାଗା ;
ବିଟକ ପିନ୍ଧିମୁଣ୍ଡା ନାହିଁ ।
ସ୍ଥାର୍ଥ ଶୂନ୍ୟ ଅଛି । କରିବାକୁ ଟଙ୍କା
ବିଲାଜା ମା ମେଧସର ବନ୍ଦାମେତ୍ତାକ
ମାସକ ହିଲାଇବ ।

ଥୁରେଷ୍ଟରସଂଗୀତ ବା

ନାଟକଗୀତ ।

ଏହି ସୁମଧୁର ପୁଲଳିତ ଛାନ୍ଦମୁଖର କୁଣ୍ଡଳାଙ୍ଗ ବଜାଲା ଓ ହିନ୍ଦୁମୁଖର ଅନୁଭବରେ ରଚିତ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରକାର ମଣିତମାତ୍ର ସମେବିଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପଞ୍ଚାଳପୁରୀ ବିଜୟରେ ପ୍ରସ୍ତର ଥିଲା ।

ମୁଦ୍ରିତ ୧୦ ହାଇଅଣ୍ଡା ମାର୍ଗ ।
 କଟକ } ଗ୍ରା ଚୌଥାନଗର ଶୟୁ
 ୨୦୧୫୯ } ସମ୍ପଦ ।

ଅପ୍ରକାଶିତ ଚିତ୍ରକରଣ

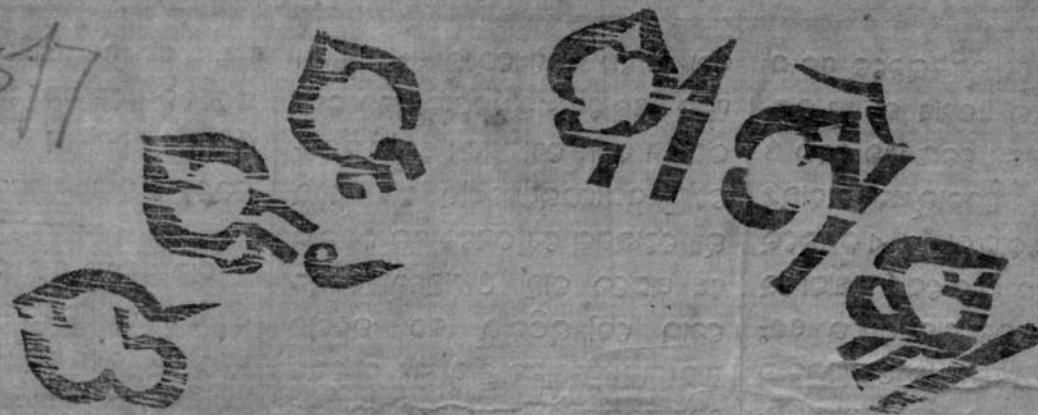
ବାଲବକ୍ତାର, ୧୯୫୩

ଏଠାରେ ନାହାପକାର ଦେବୀରୁ ଶ୍ରୀମଦ୍
ମାନ ଅକୁଟ୍ଟିମ ଓ ଶାଶ୍ଵତଗତିନାମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦେବ ସୁରବ ମଳ୍ୟରେ ବିଜୟ ଦେଇଅଛି
ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦର୍ଶନମାନଙ୍କ ବନା ମଳ୍ୟରେ
ନଥ ଦିଆ ଯାଉଥିଲା । ସେହିମନେ ଚିତ୍ତରୁତ
ଦେବାକୁ ଉତ୍ତା କରିବେ ସହ ପୂର୍ବକ ସେମା-
ନକର ତିରହୀବିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆବୁ । ହିତେ
ଶୀଘ୍ରମାନ ପଦବୀର ସେଗର ଦସ୍ତାନ୍ତ ଜଣା
ଅଳ୍ପ ବିଧିବିନାକୁ ଦେଖି ସହିତ ହେବୁକୁ ଜିଜ୍ଞାସ
ପାଇବେ ।

ଅମ୍ବର ତିକସା ଏବଂ ଭିନ୍ଧର ଗୁଡ଼ ପଞ୍ଜାଇ
ବରିବାକୁ ସମସ୍ଯାଧାରଣକୁ ଅନୁଷେଧ ଦିଇଥିଲା

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ

ପ୍ରଦେଶ କାନ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ମହାଦେଵର ପରିବାରର ପଦରୂପ
ପ୍ରଦେଶ କାନ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ସମ୍ମାନର ମୂର୍ତ୍ତି ଓ ପ୍ରକାଶର ଦେଖି

ସାତୁଟିକସନ୍ଧାଦତ୍ତକା ।

ଜ ୧୭ ର
୪୭ ଫେବୃ

ମାସ ପରି ମାତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ପତ୍ର ୧୯୯୨ -୨୩ । ମୁଖ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା ୨୨ ଜାନ୍ମେ ଏଣ୍ଡା ପାଇଁ ଅନ୍ତରାଳ

ଅଞ୍ଚଲ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ
ପ୍ରସାଦେୟ

ଟ ୩୫
ଟ ୨୫

ଶତମାସ ତା ୫ ରଙ୍ଗରେ ମହାବକୁମାର ନାଲକୃତ ବଠାର ପରଲୋକ ଗମନ କରିବାର କଲିବତୀର ଗ୍ର୍ୟାନ୍ତିପତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଅବଳମ୍ବନ ହୋଇ ଦୁଃଖିତ ହେଲୁ । ସେ ଶୋଭା-ବଜାରର ଦୁଃଖାତ ମହାବତୀ କମଳକୃତ ବାହୁ-ଦୂରକ ଜ୍ୟେଷ୍ଠପୁରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ଅନେକ ସତ୍ୱବାର୍ଯ୍ୟଦ୍ୱାରା ସବ୍ସାଧାରଣକର ପ୍ରାଚିରାଜନ ହୋଇଥିଲେ ।

କାହିନିର ଅଧିର ଅଧିଗାମିତ୍ୟରେ ଏପରି ଅବକାଶ ବଢ଼ିବସ୍ତୁ କର ଅଛନ୍ତି କି କାହିଁ କାହିଁ ବାସ ବରୁଥିବା ହକ୍କୁ ପାରିଥାଏ ଶ୍ରୀମତୀ-ମୃତ୍ୟୁକୁ ମଦ ବିନ୍ଦୁ କରିବାହାର ପ୍ରତିଦିନ ୨୦୦୧ ଜାରୀ ଲେଖାଏଁ ଅୟ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ମୁୟଲମାନଙ୍କୁ ମଦବିନ୍ଦୁ କରିବା ଏକା-ବେଳକେ ନିଷେଧ ଅଛି । ଅନିର୍ଜର ଧର୍ମରାତ୍ରି ଭାଗୀରଥ ମହାର ଅଟ୍ଟି । ମୁୟଲମାନଧର୍ମଶାଶ୍ଵାରେ ମଦ ଖାଇବା ନିଷେଧ କରୁ ଅନ୍ୟକୁ ଝୁଆଇବା ଓ ଛାଇବା ଲାହ କରିବା ନିଷିଦ୍ଧ ନୁହିଲା ।

ବଜୀୟ ଶୈଟଲଟ କଳିତ ମାସ ତା ୫ ରଙ୍ଗରେ ଦାରିଜନାମାରୁ କଲିବତୀର ଅଧିବେଶ ସେମରେ ରୁଦ୍ଧବିନ ରହ ଗ୍ର୍ୟାନ୍ତରେ କଲିମାନ ହେବେ । ଏଥର ଗ୍ର୍ୟାନ୍ତରେ ଦୁଶ୍ମନ କୃତି କରିବାର ମୁରିନାବାଦ ଖାଇବା ପାବନା ତାଳା

ଶୁନ୍ନା ପଶୋର ପ୍ରଭୁତ ଜିଲ୍ଲା ଦର୍ଶନ କରିବାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ପତ୍ର ବାହାର ଥାଇ । ଅଗସ୍ତ୍ୟ ମାସ ତା ୨୩ ରଙ୍ଗରେ ଗ୍ର୍ୟାନ୍ତ ଶେଷକର କଲିବତୀର ଲେଉଛି ଅଧିବେ । ଏହି ଗ୍ର୍ୟାନ୍ତରେ ତାମୋଦରର ବନ୍ଦ କଟା ଗଲେ ଲେନକରିବ କି ପରିମାଣ କଷ୍ଟ ହେବ ମାନ୍ୟବର ମହୋଦୟ ସ୍ଥିତି ଦୁଷ୍ଟି କର ଅଧିବାର କଥା ଥାଇ । ପ୍ରଥମ ଦର୍ଶନମୟରେ ଶୈଟଲଟ ଅପଣା ଶାପିତ ବଜୀୟର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ସମ୍ମ ଦେଲେ କଢ଼ି ପ୍ରଣଂସାର ବିଷୟ ଅଟିଲା ।

ବମେ ହାଇକୋର୍ଟରେ ଗୋଟିଏ ଅଭିନବ ମକଦମା ଦୋଇଅଛି । ଜଣେ ଷେଷୀ ବିବାହ-ଜ୍ଵଳିଲଙ୍ଘରେ ବାଇନାଟ କରିବାରୁ ତାହାର ସୁକାଳମାନେ ତାର ଅଜ୍ଞାନ କଲେ ତହୁଁ ସେ ସେମାନଙ୍କ ନିଷେଧ ପାଇସନ୍ତରୁ ଟଙ୍କା ଲାଭପୂରଣ ଦାବରେ ହାଇକୋର୍ଟରେ ଜାଲିସ୍ କଲା । ସେ କହେ ସେ ବିବାହବିନ୍ଦୁ ଉଣା କରିବା ଛିଦ୍ରସ୍ୟରେ କେବଳ ତାହାର ସୁକାଳମାନେ ବାଇନାଟ ନିଷେଧ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏହିରେ ସମସ୍ତେ ବାଧ୍ୟ କୁହନ୍ତି । ପ୍ରତିବାଦିମାନେ ଦିନର ଦେଲେ କି ସମୁଦ୍ର ସଜାଇବେ ନିଷେଧ-ଅଜ୍ଞ ପ୍ରତିର କରିଥିବାରୁ ଏଥରେ ସମସ୍ତେ ବାଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏପରି ବିଷୟ ବିଶ୍ଵର କରିବା ସକାମେ ଅବାଳକର କିମି ଅଧିକାର

ନାହିଁ । ଏଣ୍ଟକର ହାଇକୋର୍ଟ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ବିଶ୍ଵର ସ୍ରକର ରଖିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମା ଶ୍ରୀମତୀ ମଣିପୁରର ବିଷକ୍ତ ସମୟ-ରେ ଅଭିର ସେନାବ ବର୍ତ୍ତମାନର ସେବା ସ୍ମରଣା କର ଏବଂ ଅସାଧାରଣ ସାହସ ସବକାରେ ସେନାଧ୍ୟବଳେ ପଳାଇ ଅଧି ଯେଉଁ ମରହ ହେଲା ରଥାକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପରୁ ତାହାଙ୍କୁ ତାହାଙ୍କୁ ବିଶ୍ଵର ସମାଦରି ବିନ୍ଦୁରେ ହୋଇଥାଇ । ଶ୍ରୀମାରାତ୍ରେଷ୍ଵର ସମ୍ମରଣରେ ତାହାଙ୍କୁ ରାତରେତ୍ତ କଷ୍ଟ ନାମକ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଲଜ୍ଜା ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି, ଏବଂ ବିନ୍ଦୁର ସୁବରଜପଣ୍ଡି ତାହାଙ୍କୁ ନିମିତ୍ତ ସେନାବରେ ବୈନକମହିଳାଙ୍କଠାରୁ ଦେବାତ୍ମକ ବିରୁଦ୍ଧ ହୋଇଥାଇ । ମଣିପୁରଠାରେ ତାହାଙ୍କୁ ଦ୍ରୁବ୍ୟାଦି ସମସ୍ତେ ଶୁଭେ ଅଧିବାରୁ କର୍ତ୍ତାର ସତ୍ୱପୁରୁଷଙ୍କ ଗବର୍ନ୍ମେଣ୍ଟ ତାହାଙ୍କୁ ଲାଗଦ କରିବାର କାହିଁକି ଏହିକାରି ଏବଂ ତାହାଙ୍କୁ ନିମିତ୍ତ କାର୍ତ୍ତିକ ପାତା ପାଇସନ୍ତରୁ ଦେବାତ୍ମକ ବିନ୍ଦୁରେ ହୋଇଥାଇ । ଦ୍ଵାରାଣଂଶୁ କଷ୍ଟ ଦ୍ଵାରାରୁ ସମାନ ଓ ଅର୍ଥାତ୍ କରିବା ଅବଶ୍ୟ କରିବା ବିଷୟ ଅଟିଲା । ଏଥର ମୌଷମି ବିନ୍ଦୁ ବିଲମ୍ବ ଅର୍ଥାତ୍ ଜୁନମାସ ମୁୟ

ଦିନ୍ମା ଚ ର୍ଥ ସପ୍ତାବରେ ଦୁଇଲଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟେ
ହେବ । କମେରରେ ଗତମାସ ତା ୨୫ ରଜ୍ଯ-
ରେ ବୃଷ୍ଟି କଳ ଥାର୍ଥ ହେଲେ ମାତ୍ର ପବନ ଓ
ଦୃଷ୍ଟିର ପରମାଣ ଉଣା ହେବାରୁ ଅବଧିକାହାରୀ
ମନରେ ପ୍ରତ୍ୟେ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏ ନଗରରେ
ଗତ ରବିବାରଠାରୁ ମେଘ ଘୋଷ ବର୍ଣ୍ଣକାଳର
ସମ୍ବ୍ରଳସଂଗ ଦେଖାଇଲା ମାତ୍ର ବୃଷ୍ଟିର ପରି-
ମାଣ ଚିତ୍ତାନ୍ତରାଖେମରାର ଓ ମଜାଳିବାର
ଅପରାହ୍ନକାଳରେ ଅକ୍ଷ୍ୟ ସେତେ ପାଣି ବନ-
ସ୍ଥଳ ଏକଇଶ୍ଵରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ । ଏ ବୃଷ୍ଟି
ଡେକ୍କାର ସଙ୍କଟରେ ଏବଂ ଝାନେ ଅଧିକ ପରି-
ମାଣରେ ଦୋଷାଥିରୁ ଏବଂ ଏହାହାର ମଜା-
ମରୁଦିର ଭୟ ନିବ ରଣ ହୋଇଥିରୁ । ଏକା-
ବେଳକେ ପ୍ରଚୂର ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲେ କେ-
ତେଜପ୍ରକାଶରେ ମୁଖପ୍ରତି ବ୍ୟାସାତ ହୋଇଥାନ୍ତା

ଅମୁମାନଙ୍କର ମାନମାୟ କମିଶୁର ଆୟତ
ଟେନକ ସାହେବ ଗଲ ଘରୁବାର ପ୍ରାଦେଶକ-
ଳରେ ଏଠାରେ ପଢ଼ୁଥାଇଛନ୍ତି । ତହିଁ ଦୂରଦିନ-
ଧୂର କୁ ପୁଲୁଷ ଓ ଗୋକୁଳ ଅମନ କଇଦିଷହିଚ
ପଢ଼ୁଥିଲେ । ବେଳୁପୁରର ବିଦ୍ରୋହମାନଙ୍କ
ମୋହଦେମା ସାହେବ ମହୋଦୟ ଉଚ୍ଚ ଗଢ଼ା-
ରେ ବିରୁଦ୍ଧକର ପ୍ରଧାନ ନେଣା ଧରଣୀଥରେ-
ଦକୁ ବର୍ଷା, ଜାନୁ ବ ତ ଏ ଲେଖାଏଁ
ତଳ ଗଙ୍କୁ ବର୍ଷା ଲେଖାଏ କାଶବାସବଣ
ଦେଇଥିଲା । ଧରଣୀକୁ ଦ୍ଵାରା ଥାଇଥାଇନାର
୩୫,୧୨୭ ଟଙ୍କାରେ ଦେଖି କବ
ହୋଇଥିଲା । ଏହ ବଣିକ ବ୍ୟକ୍ତି ମହା କଟକ-
ଜ୍ଞାନଶାକୀରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିଲା । ଗ୍ରାୟତ୍ରୀ
ଟେନକ ସାହେବ କହନୁପରିଗତର ଅଶ୍ଵାଶର
ଭାବର ବିଶେଷଜ୍ଞତା ଉଦ୍‌ଦୃଶ୍ୟ ୩୦

ବାରୁଳ ଓ ତାହାଙ୍କ ଅଖିନୟ କେତେକ
କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦୋଷମୂଳରେ କାହା ଘଟିଥିବାର
ଜୀବିତର ଉକ୍ତ ବିଷାରେ ମସ୍ତକରୁଷ୍ଣ ବର୍ତ୍ତମାନ
ମାନେଜର ଶ୍ରୀ କାନ୍ଦିଷାହେବନ୍ ମାନେଜର
କରିବାର ପ୍ଲଟ କରିଥିଲୁଣ୍ଟ ହୋଇ ଗୁରୁ
ଯାଇଥାଏ । ସରଣେଷ ବିବରଣୀ ଏଥରେ ପ୍ରକାଶ
ପାଇବ ।

ଗତସମ୍ବାଦରେ ଏ ନଗରରେ ମେମନ୍‌
ଅପଦିଧାଗ ହୋଇଥିଲା ତାଦା ପାଠକମାଳକୁ
ଛଣ୍ଡାଇଥିଲା । ଗତ ଶିଖବାରିର ଜିମି ଓ ଗ୍ରାନ୍‌
ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଥିଲା ଏମନ୍‌ କି ବାହରେ

ଶ୍ରୀ କୋଣାର୍କ ପାଦମଧ୍ୟରେ ଉଠିପଟ ହେଲେ ।
ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ ଏହି ବନ୍ଦାରୁ ପେହି କଞ୍ଚିତ୍
କରାପାଗ ବଦାୟ ହୋଇଗଲା । ଅଛନ୍ତି ରାତ୍ରିଥା
ହେବୁ ଗଜମନର ପୁଷ୍ପରଣୀର ନଳ ଏପରି
ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଗଲା ଯେ ଲୋକେ ସନ କରିବାକୁ
ସୁଖ ପାଇଲେ ନାହିଁ ଓ ମାଛବୁ ବ୍ୟାକୁ
ହୋଇ କୌଣସିବାରୁ ଗର ରବିବାର
ପ୍ରାଣଙ୍କାଳକୁ କମାଗର ପ୍ରାୟ ଶାର ଶତମାନ
ପଞ୍ଚ ଛଳଉପରକୁ ମୁଗ୍ର ଉଠାଇବା ବଡ଼ମାଝ
ସବକୁ ଠେଣାରେ ଚିଠି ଓ ସାନମାରସବୁ ଲୁଗା
ଇତ୍ୟାଦିରେ ଧର ଦେନ ପଳାଇଲେ । ପ୍ରାୟ
ବା ୧୧ ଶା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାଛ ଲାଢି ହୋଇଥିଲା ଓ
ଏଥରେ ପ୍ରାୟ କୁଣ୍ଡଳ ଟଙ୍କାର ମାଛ ଲୋକେ
ଦେଇଗଲେ । ଅଥକାଂଶ ବଡ଼ମାଝ ଦୁଇଷେର-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାର ଦେବ ଏବଂ କେବେମାର ସେ—
୧୦, ବା ୧୨ ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା ! ପଣ୍ଡାର
ଗୋକ୍ରୋକବାହ ଭଦାରପ୍ରକଳିତ ଲୋକ ।
ଏତେବେଳେ ଶୈଖରେ ପୁଲାଯର ସାହାଯ୍ୟ ନ
କେଇ କେବଳ କୌଣସି ଦେଇ ଗୁଲାମାଲେ ।

ଅକୁହଳହେଲ୍ ସହବାସଦ୍ଵାରି ଆଜନିଧ-
ମନିତେ ସେଉଁ ସଗା କଲାଙ୍କିବାରେ ହୋଇଥିଲ
ଏବଂ ଯହିଁ ର ବିବରଣ ଅମେରାନେ ଗଞ୍ଜପ୍ରା-
ଦ୍ଵାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ ସେହି ସଗରେ ମହା
ରାଜା ସର କେଖାଗାନ୍ତମୋହନ ଠାକୁର ପାଡ଼ା
ବରଣ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନ ପାଇ ଏକ ଧର୍ମ-
ବାର୍ଷି ଅଧିଳା ଅଛିପ୍ରାୟ ଲେଖି ପଠାଇଥିଲେ ।
ତାହା ପାଠକର ଆଚ୍ଚନ୍ଦାନେ ବଢ଼ି ପ୍ରାଚି ହେଲା
ସେ ଈଶ୍ଵର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଦିନ୍ତ ଅରନବିରୁ-
ଦିନେ ବିଜନିର ପାର୍ବିମେଘରେ ବିର୍କମାନ
ପରିଷାର ଦେଲେ ତେଣୁ ପାଇ ହେବ ତାହା

ବିଶେଷତଃ ଗବ୍ଦୁମେଘ ଯେଉ ସରକୁଳସୂର
ଜାପା କରି ଅଛନ୍ତି ଗଦ୍ୟର କଲ୍ପ ଅଳକର
ବଠୋରତା ଅଳେକ ପରିମାଣରେ ହୃଦୟ ହୋଇ
ଯାଇଥିଲୁ । ବିଶେଷତଃ ଗବ୍ଦୁମେଘ ଅବଧିକ-
ମରେ ଅଳକର ଅଳ୍ପାଳ୍ପ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି-
ଦୟାରୀ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ଏମନ୍ତ ଆବ-
ସ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତନାନ ଅଳକ ରହିଛ କରିବା-
କାରଣ ବିଲୁପ୍ତକୁ ଅବେଦନ ନ ପାଇ ଏହି
ଅଳକଅଳ୍ପାଳୀରେ କପର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲୁଥିଲୁ
ଅର୍ଥାତ୍ ବେଳେବୁଲରେ କପରିମାଣ ଅଳ୍ପାଳୀ
ହେଲୁଥିଲୁ ଏବଂ ଲୋକେ ଅଳ୍ପାଳୀ କି କଷ୍ଟ
ଗୋଟିଏ କଲୁଥିଲୁଣ୍ଡି ତାପା ଅଳ୍ପକାଳ କରିବା

ଭାବିତ ଅଭିନ୍ନର ପ୍ରକଟିଲେ ଜାହା ଦର୍ଶାଇ
ଅବେଦନ କଲେ ବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଅବଧି ଗୁଣାଳେ
ଓ ରହୁଣ, ପ୍ରଜକାର ବରିଗାରୁ ଅଛି ବିଜମ୍‌
କରିବେ ନହିଁ ।

ଦୀର୍ଘ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଦର୍ଶି ଏ ହିନ୍ଦେଶୀୟ ଲୋକ
ଓ ଏଠା ରେବନାଳାକଣ୍ଡରେ ଶିଖାଲାଭ
କରି ଏହି ବିଳେଜିର ବିଜ୍ଞାନପାତ୍ର ଛାତ୍ର-
ଦେଶୀଙ୍କ ନିସ୍ତର୍ଣ୍ଣ ହେବାରୁ ତାହାକୁ ମରାଇବାର
ପ୍ରଦାନ କରିବା କାରଣ ଏଠା ଗ୍ରାହିକାଙ୍କ
ସର୍ବର ଏକ ସାଧାରଣ ଅଧିବେଶନ ଗରିବା-
ବାର ଅପରାଧକାଳରେ ପ୍ରିଯେତିକାମାନଙ୍କ ହୋ-
ଇବେ କୋଇ ଥିଲା । ଏ ହୀ ଦା ସମୟରେ
ସର୍ବ ବିହାର ସମୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲେହେତେ
ଅଧିକାଂଶ ପରିୟ ଏତେ ବିନମ୍ରରେ ଅସିଲେ
ଯେ ଏ ଦିନ ଦା ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟଭରମ ହେଲା ।

ସଜ୍ଜପତି ଗାହୁ ମଧ୍ୟସୂଦନଦାସ ସର୍ବର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ବୁଝାଇଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟାଚାର୍ଯ୍ୟ ବଲରୁ ଦୟତବ୍ୟା-
ଦ୍ୱାରା ଏଥୁ କବା କଷ୍ଟୀକ ପ୍ରସାଦ ଆତିମତ
ଅବଧାରିତ ହେଲା ଏହି ସେ ତହିଁମିତି ସବୁ
ଧନ୍ୟକାରୀ ହେଲାଇବାରୁ ଏ ପ୍ରଦେଶର ସର-
କାର୍ଯ୍ୟାଚାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ସମଜରେ ଏ ପରଦାଣୀଘ-
କେଳକ ତାଣ ଅନେକଷ୍ଟଳେ ଅନେକିତକେଳା-
ଥିବାରୁ ସେ ହୃଦୟରେ ବଜୀସାରବର୍ତ୍ତମାନ
କିଳଟକୁ ଏକ ଅବେଦନପଢ଼ି ପଠାଇବାର
ନିର୍ବାଚିତ ଲିଖିବକ ହେଲା ଏହି ଉତ୍ତର ଅବେ-
ଦିଲ୍ଲିଧାରୀ ପ୍ରସ୍ତର ଏହି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବନ୍ଦିଶ୍ଵର ମାହେ-
ବବଦ୍ୱାରା ତାହା ପଠାଇବା କାରଣ ଗୋଟିଏ
ସବୁକଟି ଗଠିତ ହେବ । ଏ କଷ୍ଟୀକରେ
ଶାକୁଏଟି ବଞ୍ଚିରୁ ମନୋଯେଗୀ ଦେଖିର
ଦେଖି ଅମେଷାନ୍ତ ଅନ୍ତରୀ ଯେତେବେଳେ

ବାସୁଦେବ ଅନ୍ତରେ ଯାମଳେ ସାମନ୍ୟ ସର-
କାଶ ଗୁରୁତ୍ୱ କି ଯହିଁ ଥାଇଁ ଏଠାରେ ଯୋଗ-
ଲେକର ଅପ୍ରକୃତ କାହିଁ ତହିଁ ସକାରେ ମଧ୍ୟ
ଅଳ୍ପପ୍ରଦେଶକୁ କେବ ଅଣାଇବାର ଥାଇବାକୁ
ଦେଖା ଯାଉଅଛୁ ଏକ ତହିଁ ର କେତେକ
ଉଦ୍‌ବାହିରଣ ଅମେମାନେ ସଞ୍ଚାରିତ ଦେଖା
ଇଅଛୁ । ଅମ୍ବାଜିବର ଜଗନ୍ନାଥ ଦେଖାର
ପରମବିଶ୍ୱାସକୁ ଟାଙ୍କାବ ସାବେବ ଉର୍ଦ୍ଦୁମାନ
ଏ ପ୍ରଦେଶର କରିବର ହୋଇଅଛୁ ଏକ
ପରମଦୟାତ ଓ ବିଚାରଣ ସରଗୁରୁନ୍ୟୁନ୍ୟୁ
ସୁନ୍ଦର ବଜାଦେଶର ଗାସକାରର ନିରଧେନରୁ
ବରେ ଉଳ୍ଳାସିଅଛୁ । ଏକହି ଅଧି ଦେଖ-

—ଅତୁ ସେ ଅନ୍ୟକଳାର ଏ ଗୁଡ଼ାର ଶୁଣିଲାଗଣି
ସେମାନେ ଡିବିଦ ପ୍ରଜାବାର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ
ସହବାନ୍ ଦେଖେ ଏବଂ ଛାପାଇଁ ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ସେମାନଙ୍କଠାରେ କର ଯୋଡ଼ି ପ୍ରାର୍ଥନା
କରିଥିଲା ।

ବଡ଼ ଅଶ୍ରେଷ୍ଟର ବିଷୟ ଯେ ସମ୍ମାନେ
ସାରରେ ନିରୂପିତ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ
ହେବା ଦରିଖାରୁ ସରାପକ ମହାଗୟ ସେମା-
କଣ୍ଠର ଏହି ତୃତୀ ଚେତାଇହେବାକୁ ବାଧ
ହୋଇଥିଲେ । ସବୁପରି ଏହି ଅସ୍ତରକରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-
ବାର୍ଯ୍ୟ ନିରପେକ୍ଷରେ ନିଷାଦ କରିଥିବାକୁ
ଛାତିକୁ ଆମ୍ବେମାନେ ଧଳ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁ ।
ଶ୍ରୀରାଜ ସୁବାମାନେ ଦେଶର ଆଶା ଉଚ୍ଚସ-
ସେମାନେ ସାଧାରଣକାର୍ଯ୍ୟରେ ଯେ ପରିମାଣେ
ସବାନ୍ତୁକରଣ ସହି ମନୋଯୋଗୀ ହେବେ
ସେ ପରିମାଣରେ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ ହେବାର
ସମ୍ଭାବତା । ସବୁର ତେ ସମୟର ମୂଳ୍ୟ ସେମା-
କଳୁ ବିଲମ୍ବଣ ଜାଣାଅଛୁ ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟ ସେ-
ମାନେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଶୈତାନ ଭ୍ୟାବ ଶ୍ରୀକାର
ନ କଲେ ସାଧାରଣକାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାଦ ହେବା
କଠିନ । ଏବେ ଜାଣି ଶୁଣି ଯେବେ ସେମାନେ
ସାଧନକଣ ପ୍ରଭାତୀ ଅନ୍ଦରୀ ଅପଣା । ପ୍ରଭାତୀର
ଅଥବା ମହେଶ ଯେ ସାଧୀମୟରେ ପରାଗେ
ଉପସ୍ଥିତ ନ ହେବେ ଏବଂ ଏକଥର ସବୁର
ଅଥବେଶନ ହେବେ ଦୀପତାଳ ହେବୁନ୍ତି ରହିବେ
ତେବେ ଏମାନେ କିମ୍ବା କାମ୍ପି ତପ୍ତର ହେବେ ?
ସାଧାରଣକାର୍ଯ୍ୟର ଉପସ୍ଥିତ ହେବାସହାୟେ
ଅଗେ ନିଜର କଢ଼ିଗା ଭାଙ୍ଗିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
ଶ୍ରୀରାଜ ସୁବାମାନ୍ଦ ବାର୍ଯ୍ୟବସନ୍ଧରେ ଏପରି ରୂହାଶା
କରିବାର ଅଛି ଅବଶ୍ୟକ ନ ହେଲେ ଆମ୍ବେ-
ମାନେ କହି ମୁଖୀ ହେବୁ ।

ମଣିପୁର-ସମାଜକ ।

ପ୍ରଥାଳ କମେଶନର କୁଳଧନ ଓ ରାହାଳ
ସତେ ସାଦେହମାନଙ୍କ ବିଜ୍ଞା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେହାଁ
ବିଶେଷ ଅବାଳତ ମଣିଧରତାରେ ବିଶେଷ
ବହୁର କାର୍ଯ୍ୟ ଗତମାସ ତା ୨୦ ଲିଖିରେ
ଯେପି ହେଉ ଓ ଚହୁଁ ଅଭିନନ୍ଦ ଅର୍ଥାତ୍
ତ ୨୦ ବିଜ୍ଞରେ କିନ୍ତୁ ଅବାଳର ବିଶେଷ-
କର୍ତ୍ତ୍ଵମାତ୍ରେ ୨୦ ମୁକୁତୁଶ୍ରୀର ମେଜର ରଜବେ
ଗାହାର ଲ ୮୩ ମର ଗରଜାପଲଟନ କୁଣ୍ଡ-
ବାଲରେ ଥିବାର ସୋଇ ନାମାଘାତ-

ଜେପଟି କମିଶ୍ଵର ଜେବିଷ୍ ସାହେବ କୋହି
ମାରୁ ଓ ଲେଫ୍ଟନାନ୍ କଟ୍ରେଲ୍ ସେଣ୍ଟକାଲିମତିଲ
ଆପଣା ଏକାକାଳୀ ଯାତ୍ରା କରିଥିଲୁଛି । ବିରୁଦ୍ଧ
ଫଳ ପୂର୍ବେ ସାହା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ତହିଁ
ଦିନରୁ କେବଳ ନୂତନ ସେନାପତି ଅଙ୍ଗୁଥୀ
ସେକର ମୋକଦମା ଗରସପ୍ରାହରେ ବିଗ୍ରହ-
ଥାଳ ଥୁବାର ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଟ । ସମ୍ରତ ବହିର
ନିଷ୍ଠି ବାହାର ଅଛି ଏବି ତହିଁରେ ଅଙ୍ଗୁଥୀ
ଷେନ ଗ୍ରାମଶା ଭାବରେ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଧୁନିକ
ଧାରଣ କରିବା ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ଏବି
କୁଳଶଳ ପ୍ରକୃତିକ ବିଭାଗ ସହାୟତା କରିବା
ଅପରାଧରେ ବିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଦେବାରୁ ପାଶି-
ଦଶ୍ର ଆଦେଶ ଦୋଇଥିଲା । ସଷେଷରେ ଜାତ୍ରୀ
ଅଧାଳର ମନ୍ତ୍ରପୁରର ରୂପକର୍ମଗୁରୁଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
କନିକଣ ଓ ରାଜା ଓ ଶାବାକ ହୁରାଇ ଏପରା-
ଜ ୨ ଶ ଆହାମିନ୍ଦର ବିଗ୍ରହ କରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ପ୍ରାଣଦଶ ବିଧାନ କରି
ଅଛନ୍ତି । ଏଥମଧ୍ୟରେ ଦୁଇକଣ କର୍ମଗୁରୁ ଓ
ଆଜୀଳ କେନିଭଲଙ୍କ ପାଶିଦଶ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଦ୍ରା
ଲାଣ୍ଡିଯାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରସାମାନ୍ୟ ଅପେକ୍ଷାରେ ପ୍ରକାର ଥିଲେହେଁ
ତହିଁରେ ବିସ୍ତର ବିଲମ୍ ଦେବ ଜାହିଁ । ପ୍ରାପ
ଏଥୁ ମଧ୍ୟରେ ମନ୍ତ୍ରସା ପଦ୍ମାଖବ । ମହାପାଳା
କୁଳଚନ୍ଦ୍ର ଓ ତାହାର ଦୂରଭାଇ ଅର୍ଥାତ୍
ମହାନ ହୃଦୟରେଣ୍ଟର୍ଦିବ ଏବି ସେନାପତି
ଅଙ୍ଗୁଥୀଷେନଙ୍କ ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଦଶୁଦିଧାଳ
ହୋଇଥିଲା ତାହା ମଧ୍ୟ ଉଣ୍ଡିଯା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଦ୍ରାଙ୍କ
ମନ୍ତ୍ରସା ମାଧ୍ୟମ ଅଟଇ ଏବି ତହିଁରେ ମଧ୍ୟ
ବିଶେଷ ବିଲମ୍ ଦେବାର ବିଆ ଜାହିଁ । ମହା-
ପାଳା ଏବି ସୁକୁରାନ ଶ୍ରୀକୃତ ମନମୋହନ
ଦୋଷୀ ଓ ଶାୟକୁ ଅଳନମୋହନ ବସ୍ତୁ ତାର-
ପ୍ରାରମ୍ଭମାନଙ୍କ ଅପରାଧପରି ସମର୍ଥନ କରିବା-
କାରଣ ଦିନ୍ପକୁ କରି ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣରକେ-
ନଗଲଙ୍କ ସାମାଜିକରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାର ଅନୁ-
ମନ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ତହିଁର ଉତ୍ତର-
ରେ ପରେନ୍ଦ୍ର ସେକେଟର୍ ଗାରତୀକମ୍ପୋଗେ
ନିଶାର୍ଦ୍ଦ ଅଛନ୍ତି କି ଉଣ୍ଡିଯା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଦ୍ରା
ଅସମିକି ପରା ବୌଧାପି ଭାଜାଳର ବଳୁତା
ଶୁଣିବେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଯେବେ ଅସମିକାକର୍ତ୍ତର
କୁଟୁମ୍ବ ନିଶାର୍ଦ୍ଦର ରହା ଅଛି ଦେବେ ସେମାନେ
ଲାଖିବ ଦରଜାସ୍ତ ହାବ ତାହା ଜଣାଇ ପାଇବେ
ଏବି ଜାଗା ଦରଜାସ୍ତ କଲିବ ମାସ ତା ୧୦ଇଶ୍-
ନ୍ୟରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେନିଭଲଙ୍କ
କାଟିବେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାର ଭାବର । ଏହି

ଉତ୍ତର ଗତମାସ ତା ୨୦ ରଞ୍ଜରେ ମଣିପୁର-
ରେ ପଢ଼ୁଥ ଥିଲା । ତାହା ପାଇଁ ଆସାନିମାକେ
କାଗଜପଥ ବାରଷୁରମ୍ବାଳଙ୍କ ନିବଟକୁ କଲି-
ଛାକୁ ପଠିଲ ଥିବେ ଓ ସେଠାରେ ଦର-
ଖାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସିଲାଗ୍ରୁ ଥିବ । ଆମନ୍ତା
ତା ୧୦ ରଞ୍ଜ ମଧ୍ୟରେ ଏ ସବୁ ହୋଇ ପାଇ-
ବାର ବକ୍ଷୁ ଅନୁଭବ କାର୍ଯ୍ୟ ଉଚିତରେସା ହେବ
ଏଥରୁ ଜଣାଯାଉ ଥିଲ ଯେ ଭାରତଗବଟ୍ଟି-
ମେଳ ଏ ମୋକଦମାପାଳ ଶାସ୍ତ୍ର ଶେଷ ଦର-
ବାକୁ ଅବ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟପ୍ତ । ଏଣେ ବିଲାତର ହୃଦେ-
ହେଟର କହି ଅଛନ୍ତି କି ମଣିପୁରପ୍ରା ଅପରାଧକ
ବିଗର ସମନରେ ସେ ଦସ୍ତଖେଷ କରିବେ
ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ରାଜୀ ଓ ସଜ୍ଜା-
ଭାମାକଳେ ବନ୍ଧୁରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାର ଅଶା
ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ଯେବେ ମୁକ୍ତ ଜ ପା-
ଇବେ ତେବେ ଦଶ ଭଣୀ ହେଲେ କିମ୍ବା
ପାଇଁ ବଦଳରେ ଯାବାନୀବଳ ବାରବାସ ଦଶ
ହେଲେ ସେମାକେ ସଂଖୀ ହେବେ ଏମନ୍ତ ଅନୁ-
ମାଳ ଦେଉ ନାହିଁ ବାରଗ ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତି-
ପକ୍ଷରେ ବାରବାସରେ ଉଚିତ ଲେବଳ ସହି
ଯାବାନୀବଳ କଟାଇବାଠାରୁ ଏକାଦେଲବେ
ପ୍ରାଣ ସରବା ଶୈୟସ୍ଵର ଅଟଇବା ଯାବା ଦେଉ
ଶୈୟସ୍ଵର ଅଳ୍ପଦିନରେ ଜଣା ପଢ଼ିବ ।

ଆମେମାନେ ମନେ କରିଥିଲୁଁ ଯେ ଏବଂ
କରେ ମଣିଧୂର୍ମସ୍ତକର ବିଶୁର ଶେଷ ହେଲା ।
ମାତ୍ର ଶାଶ୍ଵତ ନୁହଇ । ପ୍ରଥାନ ଲୋକଙ୍କ ବିଶୁର-
କିମ୍ବର ଦର୍ଶିଥିବା ବିଶେଷଅବାଳତ ଛାଟିଗଲା ।
ମଣିଧୂରର ପୋଲିଟିକଲ ଏକଞ୍ଜ ମେଜର
ମାକୁଳଳ ସାହେବ ଅନ୍ତରୀଳ ଲୋକଙ୍କ ବିଶୁର-
କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟମିତ ଦୋଷାତ୍ମକ । ସାହେବମା-
ନ୍ତର ଉତ୍ତର କରିବାରାରଣୀ ସୁବସକ ଯେଉଁ
ପରିଷକାଳିକୁ ମର୍ଦ୍ଦୀନ ବିଶେଷଲେ ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୯ ଶଙ୍କର ବିଶୁର ଗତ ତା ୨୪-
ଜାନ୍ମରେ ଅର୍ପି ଦୋଷାତ୍ମକ ଓ ଆଗେ ସୁମିଳ-
ଟୋ, ସାତାବିଂଦୀ ଦୂରସା ପ୍ରଭାବ ଅକ୍ଷୟାଳ୍ୟ
ମୋକଦମାରେ ସେପକାର ସାର୍ଥ ଦେଇଥିଲେ
ସେହିପର ସାର୍ଥ ଦେଇଥିଲୁଛି । ମୋକଦମାର
ଶେଷ କିମ୍ବର ଜଣାଯାଇ କାହିଁ ।

ଅୟାପେଇଲ ୬ ସାମୁକଶୈଳିଙ୍କ ପ୍ରତି
ପ୍ରାଣଦତ୍ତର ଅବେଳା ହୋଇଥିଲ ମାତ୍ର ଗବର୍ନ୍‌
ମେନ୍ ଯେ ଅବେଳା ହୁଏ କି ଉତ୍ତି ଯାବଗାବନ
କାରବାସବନ୍ଧୁବିଧାଳ କରିଥିଲାନ୍ତି । ଏଥରେ
ମଣିଧରପୁ ଡାଂଗିମାନେ ବଜ୍ର ଆର୍ଦ୍ରାଙ୍ଗି ଦିଲ୍

ବାର ବିଦ୍ୟାର କୁଠାର ବାରଣ ମର୍ତ୍ତିମାସ
କା ୨୪ ରଖିଲ ଦେଉଥାବାଶ୍ରେଷ୍ଠରେ ଏମାନେ
ପ୍ରଧାନ ଅଂଶିବାର ସ୍ଥଳେ । ସମସ୍ତେ ପାଶି ନ
ପାଇଲେ ଯାହାକର ମର ପୁର ନ ହେବ
ଯାହାକ କଥା ଅଛଗ୍ଯ ଅଛି । ଅଦ୍ଦୋ ବିଜୁ-
ରିପ୍ରଶାଳୀ ସମ୍ପର୍କରୁଷେ ସବସାଧାରଣକ ଚଢ଼ୁ-
କନକ ଦୋର ମାହିଁ ରହିରେ ପାଶି ବିନା
ଅନ୍ୟ କିଣ୍ଡ ଦୟ କାବିରକ ଦିଯୁଯାଇ ନାହିଁ ।
ଏଥରେ ଗବର୍ନ୍ମିମେଘ କାହାର ଦଣ୍ଡ ଉଣା
କରିବା କିମ୍ବା କୁହାର ବରଂ ବିଜୁମାତ୍ର
ଅଛେ ।

ବିଜ୍ଞାର କେଳଖାଳାର ବିବରଣ ।

ସତ୍ୟେ ହାଲର ବଜାଳା କେନ୍ଦ୍ରସମୁଦ୍ରର
ବାହୀରିବିବିବରଣସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାନ୍ୟବର ଶୈଖ-
କଟକର ମନ୍ତ୍ରସ୍ୱ ଦୟାକୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
ଅଛି । ତାହାର ଭଲଲିଖିତରୁଗୁମାନ ସକଳର
ଦେଇ ।—

ବଜ୍ରଲାଇ କେଳସମୁଦ୍ରରେ ସନ ୧୯୯୫-
ସାଲରେ ଜ ୮୭୩୫ ଟ କରିଥା ଦରିତ ଓ
ଜ ୮୪୭୨ ଟ ଶାଖା ହୋଇଥିଲେ ସନ୍ତୋ-
ଷଠ ସାଲରେ ଏମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସଥାକ୍ଷେପେ
୨୦୫୫୫ ଓ ୮୦୮୦୦ ଥିଲା । ଏତ ବର୍ଷ-
ମେଗରେ ଜୁହୀୠ୦୪୦୪୦ କେଳିବର୍ଷଶେଷରେ
ଜୁହୀୠ୦୭୩ କରିଥା କେଳିଖାନାରେ ଥିଲେ ।
ବଜ୍ରଲାଇ ସବୁଧୁଜା ୧୫ ଜିଲ୍ଲା ଅଛି ଏଥିମା-
ରେ ଚକ୍ରାମ ପାଦାଡ଼ ଜିଲ୍ଲା ଉଡ଼ା ଅବଶିଷ୍ଟ
ତତ ଜିଲ୍ଲାରେ ତୃତୀ କେଳିଖାନା ଅଛି । ଏଥି-
ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ଷିତବର୍ଷରେ ୨୨ କେଳରେ ଆମଦାନୀ
ଦୂରି ଓ ଅଧିକ ୨୨ କେଳରେ ଆମଦାନୀ ଉଣା
ହୋଇଥିଲା । ଯେଉଁ ଜିଲ୍ଲାରେ ପୂର୍ବବର୍ଷ ଅନ-
ବସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲା ସେହିପରୁ କେଳିଖାନାକୁ
ଏବର୍ଷ ଡଳା କରିଥା ଅବିଅନ୍ତରି । ସେପରି
କେଳିଖାନାରେ ବରି ଦୂରି ହୋଇଥିଲା
ପର୍ମିମଧରେ ଯଶୋର ଓ ଲାପାଥ ପ୍ରଥାଳ
ବଜ୍ରାହାମା ସିଜିଗେରୀ ଲାଭ୍ୟାଦ ଏଥା
ପ୍ରାନରେ ଅସ୍ଵକ ହୋଇଥିଲା । ମୋଟଦେ
ଅଧିକାଳିକରିଥା ମଧ୍ୟା ଗରବର୍ଷଠାରୁ ଉଠି
ଥିବାକୁ । ହେବଳ ଦେବାନ୍ତରିଲା ଗରବ
ଜ ୨୫ ଟଙ୍କା ଏବର୍ଷ ଜ ୨୧ ଟ ହୋଇଥିଲା
କରିଥା ସଂଖ୍ୟା ଲ୍ଲାଟା ପଢ଼ିବାରୁ ପ୍ରଥାଳ କେ
ଲିମାନକର କାରିଖାନା ସକାଗେ ଲୋକ ନିଆନ୍ତର
ଥିଥିଲା । କାରିଗୀ ଏକବର୍ଷରୁ ଉଠା ମିଥାକିରି

କଇଦିମାନେ ସେବର ଜେଲକୁ ପ୍ରେସିତ ହେ-
ଉଥିଲେ । ସମ୍ମର ମା ଶ ସର ଅଧିକ ନିର୍ମାଣର
କଇଥାଙ୍କ ପଠାଯିବାରୁ ଉକ୍ତ ଅସୁଧା ନିବାରଣ
ହୋଇଥିଲା ।

ବଲ୍ଲସା ଖଲ୍ଲସ ଦେବା ସଖ୍ୟା ଗତ ଏବଂ
ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ସମାନ । କେବଳ
ଅପେକ୍ଷାରେ ଶତବର୍ଷ ଯେତେ ଖଲ୍ଲସ ଦୋହି-
ଥିଲେ ଏକର୍ଷ ଉଚ୍ଛିତ୍ ଅଧିକ ଖଲ୍ଲସ ଦୋହି
ଅଲ୍ଲାନ୍ତି । ଏଥର ବିଗ୍ରହ ମୋତକମାସଙ୍କର୍ତ୍ତ୍ୟ
ବାର୍ଷିକବିବରଣୀ ସମାଜୋତନା ସମୟରେ ବର୍ଷ-
ବେ ବୋଲି ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କ ବିହିଅଛନ୍ତି ।

ପାତ୍ରାଦେଶୁରେ ଗତିବିର୍ତ୍ତ ଜ ୩୭ ଶ ଏବଂ
ଏବର୍ଷ ଜ ୩୯ ଶ ଖଲସ ହୋଇଅଛିନ୍ତି ।
ଏସମ୍ବରରେ ମାକ୍ୟବର ପ୍ରେଟଲଟ ଲେଖିଅଛିନ୍ତି,
ବି ନିକଟରେ ସେ ଏକ ଜ୍ଞାନାଳୀ ସନ୍ଧାନ
କରିବା ସମୟରେ ଅବଗତ ହେଲେ ଯେ ତୁର-
ଣ୍ଡଣ କରିଥାଇଲୁରେ ବରତ ହେବା ସମ-
ୟରୁ ପାତ୍ରାଦେଶୁରେ ଦାସଗାନରେ ରହ
ସେହିଠାରେ ମର ଗଲେ । ଏଥରୁ ପ୍ରେଟଲଟ
ବହିଅଛିନ୍ତି ବି ଏପରିସ୍ମୟରେ କଟିଲଗୁପ୍ତ
ନିୟମ ପଳିବା ଉଚିତ ନୁହଇ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେ-
କୈବେଳେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଦେଖିବେ ଯେ
କୌଣସି କରିଥାଇଲିବିଜରୁ ପାତ୍ରାର ହୋଇ
ଅଛି ଆଉ ବିହାର ସ୍ଥାନରେ ନାହିଁ ଏକ
ପାହାର ଏପରି ଆମ୍ବାୟିଲେବ ଅଛନ୍ତି ଯେ
ବି ତାହାକୁ ନିରସଦରେ ରଖିବାର ଦାୟିତ୍ବ

ପ୍ରଦଶ କରିବେ ସେ ସେହିଲରେ ଉପୋଠ କଲେ
ତଳୁ କରିଥାକି ଖଣ୍ଡର ଦିଅନ୍ତିବ । ଏପରି
ନିଯମ କରିବାର ଅଜପ୍ରାୟ ଏମନ୍ତ ନୂହଇ ଯେ
କେଲାଖାକାର ମୁରୁଷଙ୍ଖୀ ଡିଶା ହେଉ
(ଅବଶ୍ୟ ଅମାର ବେଗକୁ ରଖିବାହାର ମୁରୁ-
ଷଙ୍ଖୀ ଦୂର ହେଉଥିଲା) ମାତ୍ର ଏହି ଅଜପ୍ରାୟ
ଅଟକ ଯେ ଉକ୍ତକଲାପ ମୁରୁଷମୟରେ ଅପରା-
ଧରେ ଓ କୁଟୁମ୍ବାଦିକ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ର ବା ଶାନ୍ତିକାଳ
ଲାଭ କରିବ । ମାନ୍ୟବର ଶୈଟିଲଟକର ଏହି
ଦୟାଶାଳ ବିନ୍ଦୁ ବଢ଼ି ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟକ
ପାଦାର ବନ୍ଧବାର ଆଶା ଲାହିଁ ଓ ମୁକ୍ତିଲାଭକେ
କାହାର ଅନିଷ୍ଟ କରିପାରିବ କାହିଁ ସେପଣ
ଲେବକୁ ବିଦର ରଖିବାର କି ପ୍ରୟୋଜନ କାହିଁ
ପାଶି ଓ ହାତାନ୍ତରର ବଣ୍ଣ ପାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିକ
ସଙ୍ଖୀ ଶତରଣୀରୁ କିଛି ଅଖର ହୋଇଅଛି
ଦ୍ରୁତଦେଶୀୟ କରିଥାଇ ସଙ୍ଖୀ କିଛି ଜଣ
ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ବଞ୍ଚିପ୍ରଦେଶର ଜଳ କାହିଁ

ସହି ନ ଦେବାରୁ ଅନେକ ପାତ୍ରର ହେଲୁ-
ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ଯେକରୁ ନବଳ କଣ୍ଠ-
ବାର ବିନୋବସ୍ତ ହେଉଥିଲା । ମୋଟ ଚାରଟା-
ଜମଧରୁ ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଶକ୍ତିରୁ ୨୧ ରୁ ୫୫
ଦିନୁ ମୁସଲମାନଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଗଠିତରୁ ଏହି ତୁଳିଷ
ହୋଇଗଲା । ଆର୍ଥିରୁ ଗର୍ଭାର୍ଥୀଙ୍କାରୁ ଏକର୍ଷ
ଅଳ୍ପ ହିନ୍ଦୁ ମାତ୍ର ଅଧିକ ମୁସଲମାନ କରବି
ଦୋରଥିଲେ ଓ ଲୋକରଙ୍ଗ୍ୟା ଅନୁଭାବରେ
ମୁସଲମାନମାନେ ଅଧିକ ଅଭ୍ୟଥ ପରିବାର
ଜଣାଯାଏ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଭାବା ଏକ-
ସମାଜ ଭାବ ଅଛି ।

ବାଜର କଇସା ଅଳେକପ୍ରାନ୍ତରେ ଗାର୍ଭକାଳ
ପଡ଼ିଛିହିବାର ଦେଖୁ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କ
ଜହିଁର ପ୍ରଜକାର କରିବାକୁ ସଚେଷ୍ଟ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି । ଦୋତ୍ରସ ମିଥିଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧେଶା
ଅଳ୍ପ ସମୟକୁରେ ହେବା ବାରଗ ହୋଇବୋ-
ଟଙ୍କ ଘରୁଡ ବିଶୁର ଲଗିଥିବୁ । ଏବ କମିଶୁର-
ମାନକୁ ଭାବିବ ହୋଇଥାଣ୍ଟ କ ଜେଲ ଦର୍ଶନ
କରିବା ସମୟରେ ହାତ୍ତକ କଇସାନ ମୋହି-
ଦମା ବିଶୁରରେ ବିପର ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥାଣ୍ଟ
କହିଁର ଅନୁଯନାକ କରିବେ ।

ବନ୍ଧୁରବର୍ଷରେ କେଲାବୁ ଜୀବା ଶକ୍ତିର
ପଳାଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଛ ୧୦ ଶତ
ଧର ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି । ଅହୁରବାନ୍ଦୁ ଶବ୍ଦଧାର
ରହିବା ବିଶ୍ୱାସରେ ଭାବିଦି ହୋଇଥିବି ।

କଇସାମାନଙ୍କ ଶାରକ ବିଷୟରେ ଉଦୟ ତୋ-
ଲରେ ଉଦୟ ସତ ଦେଖି ଶେଷକୁଟିବାକିରୁ
ଆଦେଶ ବରାଥୁକୁ କ କେଳଇ କିମ୍ବାକାଳୀ
ଅନୁସାରେ ସତୀତାରେ ହାର୍ଷି ବରାକାଳତାତ୍ତ୍ଵ
ନିଯାମିବ ଏବଂ ରଜନୀମୁ ବିମା ଗାରାଇବ
ଅବସ୍ଥା ଦିବେତକାରେ ବାର୍ଷିକ ପରିମାଣ
ଲିଖା ବରାକ ଆବଶ୍ୟକ ଦେଲେ ଉନ୍ନତୋ-
କ୍ରି ଚେଳକଳଙ୍କ ଅନୁମତ ପ୍ରତିକାର ତହୀର
ଆଦେଶ ଦେବେ । ବଜାଳାର ବରାମାନେ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟଦେଶ ଅଧେଷ୍ଠା ଅଧିକାରିଙ୍କ ଶାସ-
ନରେ ସିବା କଥାର କୌଣସି ମୂଳ କାହିଁ
ବୋଲି ଶେଷକୁଟି ଅନୁସନ୍ଧାନ କର ଦେଖିଅଛନ୍ତି ।
ବାସ୍ତବରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଦଶ୍ରିର ପରିମାଣ
ଧର୍ମତ ଉପାଦାନ ମୋହାର ।

କେଳିବରାଗର ବ୍ୟୟ ଗତର୍ଭ ଟ ୧୧୯୧-
୧୪୯ କାରୁ ଏବର୍ଷ ଟ ୧୦୨୭୩୭୯୯ କା
ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ କରମାର ଖର୍ଚ୍ଚଗତର୍ଭ
ଟ ୨୬୫ ଲୁ ଏବର୍ଷ ଟ ୨୩୧୮୩ ହୋଇଅଛି ।

ଶାଲ ଜ୍ଞାନରମ୍ଭ ଗା ୧ ରଖ ପୂର୍ବରେ
ଅପଣା ଦରଖାସ୍ତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ଥାନରକାରୀ
ଙ୍କାଳୁ ପଠାଇବେ । କର୍ମଜ୍ଞାନର ପଣ୍ଡିତ-ବ
ରୁଗରେ ଉତ୍ତାର୍ଥ ଯେଉଁ ପ୍ରାର୍ଥନାକାରିମାନେ
ବଜାରା ଜାଣନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଦାମକୁ ଅପ୍ରଗଣ୍ୟ
କରୁଣିବ ।

ଉତ୍କଳଅନୁବାଦକାରୀଙ୍କାରୀ
ବିତକ
୧୯୯୧

Sd. Chaturbhuj
Pattnaik
Uriya Translator
to Government.

NOTICE. ORRISSA GRADUATES' AND UNDER- GRADUATES' ASSOCIATION.

Lecturer—Dr. Ram Chandra Bose, M. A.
Subject—"Morality without religion."
Time—7 p. m., Tuesday the 7th Instant.
Place—Printing Company's Hall.

Gentlemen are respectfully invited to attend.

Cuttack, } Akshoy Kumar Ghose
The 2nd July, } Honorary Secretary.
1891.

Watches! Clocks! Time pieces!
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company. Charge moderate.

ଯତ୍ନମରମ୍ଭ ।

ନାନାପ୍ରକାର ଶେଷ ବଢ଼ ପୂର୍ବରୁ
ଉତ୍ତମରୂପେ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେବା ଓ ଯଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ପାପୁରିବାର ଭାବ ବନୋବସ୍ତୁ ଏ
କବରରେ ନ ହୁବାରୁ ଆମେ ଉତ୍ତ ମରମତରେ
କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କରିଅଛି । ଯାହାକର ଦରକାର
ହେବ ଶ୍ରାବନ୍ଧାକାରୀରେ ଡାକୁ କଲେ ସମ୍ପଦ
ଜାଣି ଆଇବେ ।

ଘରର ଅବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଗମାଟାକୁ ଦୂର୍ବଳ
ର୍ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମେରେବେ ଦିଆଯିବ ଅର୍ଥାତ୍ ମର
ମତ ଦୋଷରୁ ନିୟମିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଯତ୍ତ କ
ରୁଲିଲେ ପୁନଃବାର ଦୂର୍ବଳ କରିଅଯିବ ।

ଚାଲ୍ଟି

ଘରର ଚେଲନ ବେଶ, ମୁଦ୍ରା,
ସବୁନଷେବର ଓ ଲଜ୍ଜାବର୍ତ୍ତର ବିମର୍ଶା
ଦେବାଲୁ ଓରେଇ ସାଜ, (ତମାର ଓ ପିତ୍ରଙ୍କ
ଜାନାବିଧ ଅଳକାରିତ ବୁଝା ଅବା ସୁଲାରେ;
ବୁଝାର ମୁଦ୍ରା ଓରେ ଅଳକାର ସୁଲାରେ)
ଲିଳଟ କର ଦିଆଯିବ ।

ବିତକ
୧୯୯୧

ଆଶ୍ରମକାରୀ ସମ୍ବନ୍ଧ

ନୃତ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତର ।

ବ ନ ବା ଲା ନା ଠ କ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକାମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିକିତ-
ସ୍ଥାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତର ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ୩ । ଏ
ବାରଅଣା ମାତ୍ର । ମୋଦସଲ ସବାରେ ଡାକି-
ମାସଲ ଟ ୦ ୧ ୭ ଲାଗିବ ।

ଅ ତୁ ସୁନ୍ଦର ମୁଲିଯ ।

ଥୁଣ୍ଡରସଂଗୀତ ବା

ନାଟକଗୀତ ।

ଏହି ପ୍ରସ୍ତରକାରେ ସୁଲଳିତ ଉତ୍କଳସରର ଉ
ତ୍ୟକତାର ବଜାଲା ଓ ହିନ୍ଦୁଶ୍ଵାମାରର ଅନୁ-
ବରଣରେ ଉଚିତ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରବାର ସଗିତମାନ
ହଜାରିଥିଲୁ ହୋଇଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକାମାନଙ୍କ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିକିତପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତର ଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୧ ୭ ଦୂର୍ବଳା ମାତ୍ର ।

ବିତକ } ଶା ଗୋପନୀଯଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ
୧୯୯୧

କଟକଭାଗୀର ।

ସଦର ଓ ମଧ୍ୟଭାବୀମାନଙ୍କ ସୁଧାର୍ଥ
ଅଜକୁ ପ୍ରାୟ ପାଇବର୍ଷ ଦେବ ଶାଟିର ଦୋଷ
ସୁକମୋଦ୍ଦୟ ସହିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କଲାପିତା । ଏଥିରେ
କାନାବିଧ ତାତ୍ତ୍ଵରେ କବିତା ଭାଷା ଭାବରେ
ବନ୍ଧୁ ହୁଅଇ । ଏହାକାର ଅନ୍ୟ ଯାହାର
ସେଇବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତର ଟ ୧୨ ଲେଖିଲେ

ମେହିରୋଗ ।

ପ୍ରକାଶକାରୀଙ୍କରେ ସମ୍ପଦ ହାଲା ସକଳାର ବିନ୍ଦୁ
ତ ହେବ । ଦୂର୍ବଳ ପ୍ରମେହବ୍ୟାଧ ଯେଉଁ ମାନଙ୍କ
ତତ୍ତ୍ଵମାନ କରିଅଛି ସେମାନଙ୍କ କିଳାର୍ଜ ଗୋପ
ଅକରିବାର ଭୁବନ ନୁହେ ସାମାଜିକ ଅର୍ଥବ୍ୟାଧ
ବଜାରେ ଜାତକର ମାୟ ପରିଭାବ କରିଲାବେ ।

ଏହି ଉତ୍ସବ ସାମାଜିକରେ ଏବାଧିକାର ସେବା
କରେ ନୃତ୍ୟ ସେବା ଏକ କଳା କର ସମ୍ପଦ
କରିବାରରେ ଅବଶ୍ୟକ ଅବଶ୍ୟକ ବିଦ୍ୟା
ଦେଇବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ କରିବାକୁ ପରିପାଲନ କରିବାକୁ
ହେଉ ଜାତକର ଶେଷବନ୍ଧୁ ପରିମଳ ଦେଇବ ।
ଶ୍ଵର ବିଷର୍ଣ୍ଣରେ ପରିପାଲନ କରିବାକୁ
କରିବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ କରିବାକୁ ପରିପାଲନ କରିବାକୁ
ଏହି ଉତ୍ସବ ଦେଇବାକୁ ପରିପାଲନ କରିବାକୁ
ଏହି ଉତ୍ସବ ଦେଇବାକୁ ପରିପାଲନ କରିବାକୁ
ଏହି ଉତ୍ସବ ଦେଇବାକୁ ପରିପାଲନ କରିବାକୁ

ଶ୍ରୀମନ୍ମନ୍ତ୍ରେ ଗରକରୁ ଟ ଦା ହିସାବରେ କମି-
ଶଳ ପ୍ରାଦୁକମାନବୀଠାରୁ ଲିଆୟାଏ । ବେବଳ
ପ୍ରେଷିଂ ଓ ଡାକଖଣ୍ଡ ପଠାଇଲେ ଭିଷମ ଓ
କ୍ରିଯାବ୍ୟାହ ଦ୍ୱାରା ପେଇବଳ ଡାକରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାଯାଇ ପାରେ । ବେରିଂ ବା ଉନ୍ନତିପିବାକୁ
ପରି ଗୁରୁତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏହି ରିପ୍ଲାଇଭାର୍ଟ ବା
ଦୂରଥିରେ ଟିକିଲି ଖଣ୍ଡ ନ ପଠାଇଲେ
ଯତର ଡାକର ବିଥ୍ୟାଏ ଲାଗି ।

ମନ୍ଦିରକାରୀ ଅନେକ ଅନେକ ରଜା ଜନିଦାର
ଓ ସମ୍ମାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କଠାରୁ ସବଦା ରେଗର
ଚିତ୍ରା ଓ ଭିଷଧ ପ୍ରେରଣ କରିବାସକାଗେ
ପଡ଼ାଦ ପାଇଥାଇଁ । ଅଛେବ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସଂଖ୍ୟାଧାରଙ୍କ ସୁରଥାର୍ଥ ଜଣାଉଥାଇଁ କି ଯେଉଁ
ମାନେ ଆମ୍ବାର ଅଭିଷର ଚିହ୍ନିତ ହେବାକୁ
ଇହା କରିବି ସେମାନେ ପାଢାର ଅବସ୍ଥା ଉପ୍ରତିବ
କାରଣ, ବ୍ୟାଧ କୁଳକ କ କା, ସେଣ ପୁରୁଷ
କ ଧୀ, ବେଳି ର ଶୂନ୍ୟ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଚରଣ,
କିମ୍ବକମ, ଅହାର, ବୋଞ୍ଚିଗୁବି, ଧାରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ
ଇତ୍ୟାଦି ସେଗର ବୃକ୍ଷର ଲେଖି ପଠାଇଲେ
ତାହାର ସାମ୍ଯୋଗ୍ୟ ଭିଷଧ ପଠାଇବୁ ।
ଟୁଳା, କର୍ତ୍ତି କ ପଡ଼ାଦ ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
ଆମୁଠାରୁ ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

କଟକ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷମେହନ ଚନ୍ଦ୍ରଭାଇ ।

ନୃତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ।

A KEY TO NEW ROYAL READERS NO. IV.
MINOR COURSE.

ଏହି ସ୍ମୃତିକରେ ସବୁ ଦୂରୁଷ ଲଙ୍ଘନା ଶକ୍ତି
ଡ଼ିଲ୍‌ଟା ଓ ଲଙ୍ଘନା ଅର୍ଥ, ପଦ ପରିଚୟ, ବିଷ୍ଣୁ ତି
ଧାରଳ, ସିନନିମସ, ଏକନନିମସ, ଗ୍ରାମାଳିକେଳ
କୋଟିଟା, ସମସ୍ତ ପଦ୍ୟଭାଗର ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ସବୁ
ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏବଂ ସମସ୍ତ ଗନ୍ଧର, ସମସ୍ତ ପାରଗାଧ
ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲାଜନର ଡେଢ଼ିଆ ଅନୁବାଦ
ଅର୍ଥାତ୍ ଧାତ୍ତିକଥ ମାନେ, ଉତ୍ତି ଅମ ଓ ଫ୍ରେଜି
ମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଓ ଉଦଳୁରୂପ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫ୍ରେଜର
ଓ ଉତ୍ତିଅମସର ଅର୍ଥ, କତିହାସିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା,
ଅଦର୍ଶପ୍ରକାଶବଳୀ (ଉତ୍ତର ସହିତ) ଉତ୍ତବ୍ୟାହ
ଦିଆଦୋରାଥାତ୍ମି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗନ୍ଧରେ ଅନେକ
ଅନେକ ସ୍ଥାନମାନକରେ ଲେଖିଥ ଗ୍ରାମାରର
ହୀମ ଓ ସ୍ଵର୍ଗାକୁ ନିର୍ଭେଦ କଥା ହୋଇଥାଏ ।

Ditto An Abridged Edition

ପ୍ରାକୃତିକ ଭୁଗୋଳର ପ୍ରଶ୍ନାତ୍ରର ଟ. ୦ ।,
ସାମ୍ରାଜ୍ୟଧାନର ପ୍ରଶ୍ନାତ୍ରର ଟ. ୦ ୯, ଫାନ୍ଦୁରୁକର
ମାନେ ବିଜ୍ଞା (ସୂଳର ଓ ପରିଶର୍କ) ଟ. ୦ ୯

କଟକ ପ୍ରଶ୍ନାକୋମ୍ବାନଙ୍କ ଏବଂ ବାରୁ ରମ-
ପ୍ରଶାନ ମୁଖ୍ୟାଧାରୀଷ୍ଵର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ
ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ପଡ଼ିରେ “ଲଳିତମୋହନଙ୍କ ପ୍ରଣାତ”
ବୋଲି ଲେଖିବ । ନଦ୍ଦୁବା ଅନ୍ୟ ଗ୍ରହକାରୀଙ୍କ
ପୃଷ୍ଠକ ଏହା ବଦଳରେ ପାଇବାର ସମ୍ଭାବନା ।
ସାମ୍ୟବାଦୀ ଇନ୍ଦ୍ରୀ } ଆ ଲଳିତମୋହନ
ଈଶ୍ଵରୀଙ୍କ କଟକ । { ଚନ୍ଦବର୍ତ୍ତୀ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତିକାରୀଙ୍କ ପଦାଳି

ନମ୍ରଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ଥାଳିକୟ ଓ ନିଜବ୍ୟକ୍ତିହାରୀଙ୍କ ପଦ୍ଧତିର
ଅନ୍ୟଧିମାନ ଅଥ ଲାଇଟରେ ବିକ୍ଷିପାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

୧। ପାଇକାର ଟେଲ—କହୁ ଦିବସର ଦେଖନ୍ତର
ଅବେଳାର କର ଏହ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତର ହୋଇଥିଲା । ଏହା
ଜୀବଜୀବାର କଲେ, କେଶପୂରିତା, କେଶର ଅକାଳପଦ୍ମତା,
ଅକାଳପଦ୍ମତା, ଏବଂ ଶିରପାଡ଼ା, ଶିରେସୁନ୍ଦର ରହାଯି
ନିବାଇବ, ମସ୍ତକର କଷ୍ଟ ଓ ଶକ୍ତିବିନନ୍ଦ ହୋଇ ଦେବ ଦେବ ଓ
ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁଶୀଳନ, କେଶ ବର୍ଣ୍ଣର, ଶୋଭପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ମୁଖବିର
ଚାବ । ପ୍ରତି କିମ୍ବା ମନ୍ଦିର କାରଣା ମାତ୍ର ।

୨ । ଦକ୍ଷ ତୁଳାଶିଳ—ଜୀମ ତୁଳାଶିଳ ସତ୍ୟ କହୁ ପ୍ର-
ଯୋଗ କାଳେ କୁଳା ସନ୍ଧା କିଛିମାତ୍ର ଜଣା ପାଏ ନାହିଁ ।
ମାତ୍ର ଏହା ଦୃଷ୍ଟି ଅଷ୍ଟରେ ତୁଳାଶିଳ ତୁଳିଥିବାର୍ଥ
କରେ ଏବଂ ହାତାବୁ ଏବାକେଳକେ ମନ୍ତ୍ର କରେ, ତହିଁ-
ରେ ଆର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏହା ବିଦ୍ଯାହାର କରି ଯେ
କାର୍ଯ୍ୟର ଦକ୍ଷ ଯେବେ ଅବେଳାଖ ହୋଇଅଛି, ପ୍ରତି ତୁଳିଅର
ତୁଳି କହି ଅବା ମାତ୍ର ।

“ ୧ ୬ ଶହାରୀ—ଏହା ସଥାବିଧ ସେବକ କଲେ
କ ପ୍ରାଚୀନ ବ ନୂତନ ସହ ପ୍ରକାର ଅନୁମାନ, ପିତ୍ତଶ୍ଳେଷ,
ବୃଦ୍ଧି (ଅମାବାର), ବମନାତ୍ମ ଅଛି ସେବାଗାସବକ-
ଳାକମାନ ଛିବି ହେବ। ଏବେଳେ କାଳ ସେବକଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ-
ଧ୍ୟ ମନ୍ଦିର ଦିଲ୍ଲି ଆଠ ଅଳ୍ପ ।

* । କୋଷତାର ଦକ୍ଷିଣାମୁଖୀ—କୋଷକକ ସମସ୍ତକାଳୀ
ଲେଖନର ଉପରି ଓ ହବିଲ ପ୍ରଥାକ କାରଣ ଅଛି । କୋଷ
ଏହି ନ ହେଲେ ବୌଦ୍ଧର ଲେଖ ଅଭ୍ୟବ୍ୟ କିମ୍ବା ବୌଦ୍ଧର
ଆଶ୍ରମ ମଧ୍ୟ ବାର୍ଷିକାରକ ହୁଏ ବାହି । ଏହି ଆଶ୍ରମ ବେଳେ
ହାର ବଲେ କ ପ୍ରାଚୀକ କ ନୂତନ ସମସ୍ତକାଳ କୋଷକକ
ଏକ କୋଷବିଷ୍ଣୁନାର ଅଜ୍ଞାନ୍ୟ ପ୍ରିତ୍ତା ସଥା, କୋଷାତ୍ମକ
କାମ୍, କୃତ, ଅର୍ଥ, ଅଳ୍ପି, ଗୋଥ, ଜୀବତ, ସକ୍ତି, ପାତ୍ର
ଓ ତତ୍ତ୍ଵଙ୍କ ରିଧ୍ୟାତ୍ମା ଓ ଦ୍ୱାରାକି ଜୀବାଳ ହୁଏ ।

ଏହି ଉର୍ବୋଷ ଦରେକିବ । ସର୍ବପ୍ରକାର ଗୀତାରେ
ଏମନ୍ତ କି ଅଳ୍ପାଳି ଆପଥ ଖେଳିଛାଇର ସଙ୍ଗେ, ନିଷ୍ଠ
ଏହା ଖେଳିଛାଇର ଉପରୁ ଅଟେ । ସୁଧା, ଅସୁଧା, କାଳକ,
ଦୃଢ଼, ଶୀ ଓ ସୁଧା ସମ୍ପ୍ରେ ଏହା ସେବକଙ୍କ କହି ପାରି ।
ସପାହୁ କାଳ ସେବକଙ୍କ ଲାଗୁଥାର ଦିନେ ଏହା କିମ୍ବା ।

* । ହମସାରା ଅଭ୍ୟାସ—ଏହା ସେବକ କଲେ ନ୍ୟା-
ଳେନ୍ଦ୍ରୀଆ ତା ପୃଷ୍ଠା ଜଳବ୍ୟାକଳିତ କୁର, ସର୍ବ ସ୍ଵାକାର
ଯାତ୍ରିକ, ସୁପର୍ବ୍ୟୁ, ବିଷନ୍ତ ଏବଂ କିର, ପ୍ରାଣୀ ସବୁଛ,
ଅଞ୍ଚଳ, ଅବୁଦ୍ଧ, ଶାନ୍ତିତା, ଉତ୍ସବକଳା, ଅନ୍ୟାନ୍ୟକିମ୍ବିକ୍ କୋଣ,

ଶାସ୍ତ୍ରବିଦୀ ମାତ୍ରରେ ଅକ୍ଷୟରତା ଉପରୁଥିତ କରୁଥିଲା ହୁଏ
ଏହା ଦେବ, ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହି ସାଧାରଣ ହୁଏ ।
ଏକ ପରିଚାଳନ ସେବନୀୟ, ଆପଥର ମୂଳ୍ୟ ହୁଏ କିମ୍ବା
ଦୁଇ ଅଧିକ ।

୭। ଶୋଭିତସ୍ଵରୀକାଳ (ସାଲିବା) — ଶୋଭିତ ମାନଙ୍କ-
ଦେହର ପ୍ରଥାକ ଉପାଦାକ ଅଟୋ ଏହା ପରିଶ୍ରବ୍ୟରେ ହୋଇ-
ଗିଯିପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧର ଉପରେ ହୋଇଗାରେ ଚାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଚକ୍ର
ଶୋଭିତ ସାମାଜିକ ମାତ୍ର ଦୂଷିତ ଦେହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁରମେ କୁରମେ
ପଦାରତ ଭାବରେ ରକ୍ତ ଦୂଷିତ ହୋଇ ଭାବ ପରାକର ହତ୍ୟା
କାନ୍ଧରରପ୍ରତି ହୁଏ । ଅକ୍ଷୟମର ଅଧାର, ଦ୍ୱାରା ତୁ-
ରକ୍ତ ଶାଖାରେ ତ ମାନ୍ୟମର ପରିଶ୍ରମ, ଦୂଷିତ କଳକାମ୍ପ
ପାରାଦାତ କଷପୋଷ, ପ୍ରସତ, ଅଧୟତ୍ତମ ରହାନ୍ତି ହେଉ
ଶ୍ଵରର ରକ୍ତ ଦୂଷିତ ହୋଇ ରତେ ଏବଂ ଭାଗ୍ୟପାର
କ୍ଷତ, କଣ୍ଠୀପା, ପାତ୍ର, ଦଣ୍ଡ, ବର୍ଣ୍ଣବେଦନା, ନେତୃ ଓ
ନୟିକା ଘେର ଶାଖାରେ ତ ମାନ୍ୟମର ଅକ୍ଷୟମରା ରହାନ୍ତି
ଘେର ତ ଲକ୍ଷମନାକ ଜାତ ହୋଇ ମନ୍ତ୍ରମଧ୍ୟ ଅଭିର୍ମଳ
କର ହେ । ସବୁ ସ୍ଵର୍ଗ ଅକହାର ଦେହ କରି ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂଷ-
ତୁକମାକ ତରିକେତର ହୋଇ ମନିକରଦେହ ନିରାକାଳଙ୍କ
ପ୍ରାପ୍ତ ଶୋଭାମୁଦ୍ରା ହୁଏ । ସ୍ଵର୍ଗମଧ୍ୟରେ ସମ୍ମ ବଜାଧାର-
ଚିନମ୍ଭେ ଏହା ଉପରୋଗୀ । ମାନ୍ୟମାର ଗର୍ଭରେ,
ବାହୁ ଦୃଷ୍ଟିଅ ଓ ଶରୀର ଏହା ସେବକେ ଅଭେଦ୍ୟ ହୁଏ ।
ଭାବ ବିଦ୍ୟବ୍ସେକମ୍ପ୍ୟ ଆନନ୍ଦର ମଳିନ ଉତ୍ତକାଶ ଅନ୍ୟଶା ।

ଅସୁରେ'ଦୋଳ

୧୭

ବାଲୁବଜାର, କଟକ

ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦେଖାଯି ହେଲେ
ମାତ୍ର ଅକୁଣ୍ଡିମ ଓ ଶାଖସଙ୍ଗତମରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦେବ ସୁରର ମନ୍ଦିରରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା
ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦରଦୁମାନକୁ ବିଜ୍ଞାନ ମୂଳରେ
ନିଧି ଦିଆ ଯାଉଥିଲା । ସେଇମାନେ ଚିକିତ୍ସାରେ
ଦେବକୁ ଉଛା କରିବେ ଯାହା ପ୍ରଭକ ସେମା-
ନକର ଚିକିତ୍ସାକରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲା । ଧିଦେ-
ଶୀୟମାନେ ପଥଦାର ବେଗର ଦୁଇନ୍ତି ଜଣାଇଲା
କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତାର ବିଷ ସହିତ ତୁମ୍ଭକୁ ଜୀବନପ୍ରାପ୍ତି
ପାଇବେ ।

ଅମ୍ବର ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଔଷଧର ଗୁଣ ପରେ
କରିବାକୁ ସମସ୍ତାଧାରୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା ।

ଶ୍ରୀ ଗହାଥର ତୈଗାନ୍ତି

The image shows a decorative border composed of large, bold, black letters spelling out the word "GIGI". The letters are arranged in a repeating pattern along the top and bottom edges of the frame. Each letter is stylized with a thick, textured appearance, giving it a hand-drawn or stamped look. The letters overlap slightly, creating a layered effect.

ସାଧୁହିନ୍ଦ୍ରାଦିପତ୍ରକା ।

୪୬ ର
୪୨୮ ଖ୍ୟା

ମୁଁ କୁଣ୍ଡଳ ପରିଷାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଅଗ୍ରେ ବାହେଳ ମୁଲ୍ୟ
ପଣ୍ଡାଦେବ

૩

ଭାରତବର୍ଷୀପୁ
ଦଶବିଧି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ୍ ୧୮୭୦ ସାଲର ଆ ଛଠ ଇନ୍‌
କିମ୍ବାର ସନ୍ ୧୯୦୦ ସାଲର ଅଗ୍ରମ୍ ମାଧ୍ୟମ
କା ୧ ରାଜସର୍ବିକ୍ତ ପ୍ରସମ୍ପତ୍ର ଥିଲାକାର
ସମୋଧନ ହୋଇଥିଲା ହାସରୁ ନିଶି ଏବହେ
ଡେଲିପୂରାଷାରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଞ୍ଚିଙ୍କ-
ମୀମାଳ ପ୍ରସବାଳପୃଷ୍ଠରେ ବିନ୍ଦୁ ହେଉଥିଲା ।
ମୂଳ୍ୟ ଏବକଣ୍ଠକୁ ଟ ୧ ଓ ତାଳିଖଣ୍ଠି ଟ ୦୮
ଅନୁଷ୍ଠାନ ଶ୍ରଦ୍ଧା ହୋଇଥିଲା । ଯାହାଙ୍କର
ପ୍ରଫେଲକ ଶିଶୁ କଷ୍ଟ କରିବେ ।

ମଣିଧୂରର ଦଶ୍ତାପ୍ର ମହାରାଜା ଓ ସୁବନ୍ଧୁ-
ଜିଙ୍କ ଅଧିକ ଦରଖାସ୍ତ ଗର୍ବଳ କରିବାକାରିଣ
ଇଣ୍ଡିଆ ବବର୍ତ୍ତମେଣ୍ଟ କଲିତମାସ ତା ୧୦ ଉଚ୍ଚ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଦେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଏ ସମୟରେ
ଦରଖାସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତର ଦୋର ନ ପାଇବାର ଆବେ-
ଦଳ ଦେବବାହୁ କଲିତମାସ ଶେଷ ଭାଇଜ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିଥ୍ରାତି ଦିନ୍ୟାମାର ଅଛି ।

ମାନସକ ସାହାରିବ ହେତେକ ପ୍ରଦେଶ-
ରେ ଅନୁକୂଳ ଘଟିଥାଏ । ଉଦ୍‌ଦୃ ଆକଟରେ
୨୦୦୦ ଲୋକ ସାହାରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକଟା-
ନିତ ହେଉଥାଏନ୍ତି ଓ ୧୫୦୦ ଜାମ ଅନୁକୂଳ-

ରେ ଖାତ୍ରାଙ୍କିଲାନ୍ତିରେ ଜୀବିତରେ ଜୀବିତରେ
ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଡଳ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ଅନୁଷ୍ଠାନି-
ରେ ପ୍ରତିପାଳନ ହେଉଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟା-
ନରେ ଜୀବିତରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ-
ପାଇଥିଲାନ୍ତିରେ । ଅନୁକଷ୍ଟ ଛାଡ଼ାନ୍ତିରେ
ବାଧାରେ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ
ଲିପିଅନ୍ତରେ ।

ତାଙ୍କୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବସୁ ପୁଣି ଗର ସୋନ୍ଦରୀ
କାର ସନ୍ଧାନ ସମୟରେ ଏକ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ
କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହଳ ସାଧାରଣ ଭାର ଅମୃ-
ମାନଙ୍କର ଜଳ ଶ୍ରୀପତ୍ର ଗ୍ରୁ ସାହେବ ପ୍ରଦାନ
କରି ନଗରବାସିଙ୍କୁ ବଢ଼ି ଆପ୍ଯାଧିକ କରିଥିଲେ
ପୁଷ୍ପଦିନଠାରୁ ଏହଳ ଅନ୍ତର ଅଧିକ ଲୋକେ
ବକ୍ତୃତା ଶୁଣିବାକୁ ଅଧିକରେ ଏବଂ ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସ୍ଵର୍ଗରେ ଏକିକି ବକ୍ତୃତା ସ୍ମଖ୍ୟାଦିର ସଥେଜ୍ଞ ପର-
ତମ୍ ଅଟଇ । ଏହଳ ବକ୍ତୃତାର ବିଷୟ ଥିଲା
“ଧର୍ମକିମ୍ବାନ ନାହିଁ” ଏହାର ଅନ୍ୟ ଉପାରେ
ଦୂରର ଦିଲାବ ଦିଲାନ ଧର୍ମ ହୋଇଯାଇ ପାରେ
ସେ ଏହି କଥା ପ୍ରତିପଦ କଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ମାନୁ-
ଶ ଧର୍ମର ମୂଳ ଦିଲାର । ଦିଲାକିଛା ଧର୍ମ
ସମ୍ମୁଖୀ ଏବଂ ସେ ଧର୍ମ ଜାବର ରହ ନ
ରେ ।

ଏକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ପାଠବଳୁଁ କି ଗତବର୍ଷ
ଉଚ୍ଚବର୍ଷର ପଥରହୋଇଲାଖଣୀମାନଙ୍କୁ

୭ ବୋଟ ମହଣ କୋଇଲ ଅମଦାଳ ବୋଇ-
ଥିଲ । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଏକା ବଙ୍ଗଦେଶର ଉତ୍ତର
ଠ ବୋଟ ମହଣରୁ ଅଧିକ ଅଛି । ପଞ୍ଚାବ ଓ
ଆଶାମର ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଦୁଇ ହୋଇ-
ଅଛି, ମଧ୍ୟଦେଶର ଉତ୍ତର ସମାଜାବଳେ ଗର
ଦେତେବର୍ଷରୁ ଦେଉଥିଲେହେଁ ବଙ୍ଗଲା ନାଶ-
ପୁରରେଲ ପିଇବାରୁ ନିକଟ ଓ ଦିବସିନିତିରେ
ହଣ୍ଡି ଦେବାର ଲକ୍ଷଣ ଜଣା ଯାଇଥାଇ । ସମ୍ବଲ-
ପୁର ଲିଖାରେ ଇବନଦୀର ଗଲ ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ
ଯେଉଁ କୋଇନ୍ଦରି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ
ତହିଁର ପଥାରୀ ବଡ଼ ସନ୍ଦୂରଜନଙ୍କ ହୋଇ-
ଅଛି । ମଧ୍ୟଦେଶରେ ଏ ଖଣ୍ଡି ସମାପନା
ଉତ୍ତରଥାର ଅନୁମାଳ ଦୁଇ ଡକ୍ଟିଶା ବେଳ-
ପ୍ରତି ସେ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ଦୟାପୁରଜମେଦାସ ବନ୍ଧୁ ହେବା କଥା
ପ୍ରକାଶ କର ସମ୍ବଲପୁରହୃଦୀଶ୍‌ବିହାରୀ ଏହମନ୍ତର
ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଉତ୍ତରଜମେଦାସ ବଙ୍ଗଲାହାରୀ
ବାହାର ଯିବାରୁ ଆମ୍ବୋଦୀନେ ଓ ସମ୍ବାଦବାହିକା
ଦୂଃଖପ୍ରକାଶ କଳିଥିବା “ବିନ୍ଦୁ ଅବିବେଚନାରେ
ଦୃଶ୍ୟପ୍ରତି ଦୋଷ ଲଗେ ଜିମିବାର ଯେ ଘେରୁଥିବା
ସମ୍ଭବ ଦସର ବସ୍ତିଲେ ଏଥିପାଇଁ କେହି ଦୂଃ-
ଖିର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ଆଇଲାହି”। କବିଦୂଃଖ-
ସ୍ତରେ ଶେଷଦୂଃଖ ଲଭିଯାଏ ସହଯୋଗୀ
ଏକଥା ବିଶ୍ଵର ବିଶ୍ଵଶ୍ଵରେ ଆମ୍ବୋଦାନଙ୍କର ରୁହୁ
ଅରିନ ଥାନ୍ତେ ଆର ଯେ ଅବିବେଚନାଧିକାରୀ

ବ୍ୟକ୍ତିଗୁରୁ ହୋଇଥାଏ ତାଦାପାଇଁ ସହଯୋଗି
ଛାବିତ ହେବାରୁ ତାହାରେର ମନ ଦତ୍ତକୋମଳ
ବୋଲିଯାଉଥାରେ ମାତ୍ର ଜୀବେ ପାଇସାନଙ୍କ-
ଜ୍ଞାପଣୀର ବହୁଅଛନ୍ତି କି ଯାଦାର ଆସି ଟେଙ୍କେ
କା ଓ ଝର୍କ ଟେଙ୍କେ କା ତାଦାପାଇଁ ବାଜବା
ଛାବିତ ନୁହଇଲା । ସେ କିମ୍ବା ସଂଃ ଅପଣାପାଇଁ
ତାବିତ ନୁହେ ପରର ସହାନୁଭୂତି ଅଣା କରି
ନ ପାରେ ।

କୁଳେ ପଥିଷ୍ଟାପରକ ଲେଖିଥାଏନ୍ତି କି ଏଠା
ପଲଟନ ଏମ୍ବକାରେ ସେଉଁ କାହିଁ ଦାରୁଷ ଅଛି
ତହିଁ ର ଉଚ୍ଚରୂପ ରକ୍ତ ପଲଟନ ସାହେବ
ଅଧିକାର ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଡି କି ପଲଟନ ସୀମା ମଧ୍ୟ-
ରେ ବୁଲ ପଶୁଦେଖିଲେ ସେ ଆପେ ଧର-
ନ୍ତକର ବାହିଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପକାଇବ ଏଥାକୁ
ଉଚ୍ଚରୂପ ଅଧିକାର ଲାଗୁଣାରେ ଠିକା ମନ୍ତ୍ରୀ
ନିୟମ କର ସେମାନଙ୍କରୀର ନିର୍ମାଣକୁ ଓ
ରୂପରୂପକ୍ରମାବେ ଚରୁଥିବା ପଶୁମାନଙ୍କୁ ସତ୍ତବ
ଉପରକୁ ଅଭାବାଣି ସେଠାରୁ ଦୁଇପଶୁ
ବୋଲି ଧର ବାହିଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପକାଇ ଦେଇ-
ଅଛୁ । ଏଥପାଇଁ କେତେମତିଏ ମୋକଦମା
ଫରୁଜଦାରାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଥିଲୁ ଏବଂ
ପଲଟନ ଏମ୍ବକାରେ ବାସ କରିବା ଲେବିବର
ଗୁରୁ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା । ମୋକଦମାର ଫଳ
ଆମେମାନେ ଅବଗତ ହୋଇ ଲାଗୁ । ସଧଳ
ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ମୋକଦମା
କରିବା ସହଜକଥା ନାହିଁ । ଥିବୋ କାହିଁ-
ଦାରୁଷ ଉଚ୍ଚରୂପରେ ଅନର୍ଥର ମୂଳ ଅଟର
ତହିଁ ଉପରେ ଉଚ୍ଚରୂପକାରକୁ ଏପରି ଅଧିକାର
ଦେବା ଆହୁର ଅନିଷ୍ଟକଳକ । ଆମେମାନେ
ଆଶା ଦିଲୁ ପଲଟନରୁ ସରଦାର ସାହେବ
ତାହାର ପ୍ରଦର୍ଶି ଅଧିକାରୁ ଅନିଷ୍ଟକାରିତା
ଅନୁଭବ କର ଭାବା ରହିଲ କରିବାଦର
ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ଧନ୍ୟବାଦର ଭାବର ହେବେ

କୁଆଁ ମାଳକୁ ଶବ୍ଦରେ ସାବ ଗୌଥୁଷ୍ଣ ଲେଖି
ପଠାଇଅଛନ୍ତି କି ନିବ ଆଶାମାନ ବା ୨-
ରୁଖରେ ଯକ୍ଷ ଗ୍ରାମର ହରପାଦ ଚକ୍ରପର୍ବତରେ
ପଦାର୍ଥଙ୍କ କରନାକୁ ତମୁଷନମରେ ନଗର-
ସର୍ବଜନ ପ୍ରାଣରୋକଳ ପ୍ରସାଦ ସେବା ଉତ୍ସାହ
ସହାଯ୍ୟମାନ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ବୋଲିଥିଲ ଏବଂ ଗ୍ରାମ
ଆଗଳକିନ୍ତୁ ଦଶମେସରେ ମନ ହୋଇଥିଲେ ।
ପେଡ଼ାରେ ପ୍ରସାଦହେ ଲୁ ବକୋବିଜ

ମେଳାରେ ସମାବେଦ ଅଧିକ ହେବ ଏକଥା
ସମସ୍ତଙ୍କ ଜଣାଅଛି । ବିନ୍ଦୁ ଏହାହାର ସରର
ଶାର୍ଯ୍ୟର ପରିପ୍ରେ ଲିକବାର କଥା ନାହିଁ ।
ସର୍ବାଚି ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ କେତେଥର ବିଷୟର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧ୍ୟବେଶନରେ କେତେ ସର୍ବ୍ୟକ୍ରମ-
ସ୍ଥିତି ହୋଇଥିଲେ । ସର୍ବ୍ୟକ୍ରମା ପ୍ରକର୍ଷିତାକୁ
କି ପରମାଣୁରେ ଦୂରି ହୋଇଅଛି, କି କି ବିଷ-
ୟର କର୍ତ୍ତା ଏବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିଲା ଏବି
ନିମ୍ନଲିଖ ସର୍ବ୍ୟକ୍ରମା ଅଧିକ କେତେ ଗ୍ରାମବାସୀ
ସ୍ଵପ୍ନକ ପାଠ ବା କବିତା ଶାଖାବକୁ ଉପସ୍ଥିତ
ହେଉଥିଲେ ଏସବୁ ବିଷୟର ସଂଖେୟ କିବି-
ରଣ ପ୍ରକାଶ ଦେଲେ ସର୍ବଦାର କି ପରମାଣୁ
ଫୁଲସାଧନ ହେଉଥିଲୁ ତାହା ସର୍ବାଧାରଣ
ଜାଣିଗାଇବେ ଏବି ତତ୍ତ୍ଵର ଅନ୍ୟାନ୍ୟାନ୍ୟ
ମେବମାକେ ଏପ୍ରକାର ସଙ୍ଗ ପ୍ରାପନ ବିଷୟରେ
ଉଦ୍‌ଘାସ ଦେବେ । ଏ ସର୍ବାଙ୍ଗ ଯେପୁଣେ କିନି-
ବର୍ଷ ମୁର ରହିଥାଏ ସେପୁଣେ ଅବଶ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ବରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏହାପରି ଲେବକର
ଆଗନ୍ତୁ ଅଛି ଏବି କିନ୍ତୁ ଉପକାର ହେଉଥାଏ
ବିନ୍ଦୁ ଉତ୍ତରେତର ଏଥର ଶାବି ହେବ
ବାହୁନୟ ଏବି କିନ୍ତୁ ଉପରମାନଜାଣିବା ଆଗା
ରେ ଆମେମାନେ ଉପରଲିଙ୍ଗର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
କଲୁଁ ନଦ୍ଦୁବା ସର୍ବର ଟେକ ଜାଳ କରିବ
ତାହେଶରେ କୁହର ।

ଏଠା ମେଉବେଳେ ସ୍କଲେସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗତମାତ୍ର
ଯା ୧୩ ରାଜର ଉଜ୍ଜ୍ଵଳାପିକାରେ ଖଣ୍ଡିଏ
ଇଂରାଜ ପ୍ରେରିତପଦ୍ଧତି ପ୍ରହାର ହୋଇଥିଲା ।
ତହିଁରେ ଦୁଇ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସ୍କ୍ରିମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା-
ବିଷୟରେ କେତେବେଳେ ଅସହିତୀ ମଧ୍ୟରେ କେହିଁ
ଶିକ୍ଷକ ଶକ୍ତୀମାନଙ୍କୁ ବେଳେ କିପରେ ଛାତ୍ରବାଚି-
ବାହାର ମାତ୍ରା ଦଣ୍ଡ ଦିଅନ୍ତରୁ ଏ ପ୍ରଥା ଅନୁଯାୟୀ
ବୋଲି ଲେଖିଥିଲେ ଏବଂ ଅଗାମ କରିଥିଲେ
ଯେ ସୁନ୍ଦର ଅଧ୍ୟତ୍ମ ଏ ଦଣ୍ଡ ରହିଛି କରିବେ ।
ଏ ପଢ଼ି ଅଧ୍ୟତ୍ମ ମହାଶୟକ ଶାକବାଚରେ ଆସି-
ବାରୁ ଗେ ତହିଁର ଅନୁଯାନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ
ହେଲେ । ଏଥରୁ ଅମୂଳ୍ୟ ବାହି ନାମକ ଜଣେ
ଶୁଣ୍ଟି ଏପଣାର ବିଶ୍ୱାସ ଥରେ ଆର ତହିଁରଣ୍ଣ
ଶୁଣ୍ଟିଙ୍କ ରହିଛି ପାଇଥିଲା ଏବଂ ଭାବା ନିରାଜ
ନକାବର ଦ୍ୱାରା ହେତୁ ଅପରି କରିଥିବାକୁ
ଶିକ୍ଷକ ମହାଶୟ ଭାବାରୁ କ୍ଳାସରୁ ବାହାର
ବର ଦେବା ଓ ସେ କାହିଁ ପରିବୁ ଥାଇଥିବା
ଭାବାର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏବଂ ଅବେଦନପଦ୍ଧତି ଅଞ୍ଚ

କ୍ଷମତାରେ ଦେଲେ । ଅଧିକର ଜନନୁରେ
ଅମୂଳ୍ୟବାହିର ଶୁଭାର ମିଥ୍ୟା ଥିବା ଏବଂ
ସେ କେବଳ ପିଣ୍ଡରୁ ହୁନ୍ତାମ ରହାଇବା ଏବଂ
ବିଦ୍ୟାନୟୁର ବାନି ରହିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସେପ୍ରକାର
ଶୁଭାର କରୁଥିବାର ଜଣା ଯିବାରୁ ଅଧିକ
ମହାଶୟ ଅମୂଳ୍ୟକୁ ହୁଲିବୁ ବାହାର କର
ଦେଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ବିଷୟରେ ବନ୍ଦୁ-
ଦ୍ୱାରା ଅମୂଳ୍ୟବାହି ଶ୍ରୀମତ୍ତ କରୁଥିବାର
ସାହେବଙ୍କ ନିବଟରେ ଏକ ଅବେଳାନୟା-
ଦ୍ୱାରୁ ଆପଣାର ହୃଦୟ ଜଣାଇ ପ୍ରମାଦାର
ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛି ଏହି ତହିଁର ପ୍ରତିଲିପି ଅମ୍ବ
ମାନଙ୍କ ନିବଟରୁ ପଠାଇ ଦୂରଭବରେ କହି-
ଅଛି ବେଷେ ପ୍ରକାର ପଟକା ଅଧିକର ଜଣାଇ
ଥିଲ ଆହୋ ମିଥ୍ୟା ତହିଁ ନାହିଁ ଏବଂ ସବ୍ୟତି
କ ସ୍ଵଲ୍ପମର୍ମାୟ କୌଣସିବିଦ୍ୟାରୀ ଏ ପଟକା
ଦେଖିଥିବାର କହି ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେ ସେ ସମ୍ପ୍ରେ
ବାହାରଲେବନ୍ଦର ନିର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରମାଣ ବର୍ଣ୍ଣାର
ଅଛି ତହିଁରୁ ଏ ଶୁଭାର ନିଜାନ୍ତ ଅମୂଳକ
ଥିବାର ଜଣା ଯାହିଁ ଜାହିଁ । ପରାସମୟରେ
ଶିଷ୍ଟରୁ ତରିତୁଷ୍ଟିର ପ୍ରମାଣ ଜୀବିନାକର ଜନ୍ମା
ଆଇ କାହାରୁକାର ଦୋଷ କାହାର ପାରେ ଏହି
ଗଢ଼ମାରେ କୌଣସି ସମୟରେ ପିଣ୍ଡରୁ ସମ୍ପର୍କ
ପରେ ଦେଖି ଅଧାରଣା ହୁହଇ । ଧରିବେ
ସେପ୍ରକାର ସ୍ଵଲ୍ପମର୍ମାୟ ଓ ବାହାରଲେବନ୍ଦର
ସାମାଜିକାର ହେତୁ ଧରୁଥେପୁଲେ ସନ୍ନେହ
ଜାତ ଦେବା ଅବସ୍ଥା ନିର୍ମିତ ଏହି ଏ ସନ୍ନେ-
ହର ଫଳ ଅଭିପ୍ରାୟ ବିଦ୍ୟା ଆବାର
ଭାବିତ । ଅମୂଳକର ଦୃଢ଼ଭାବୀ ଯେ
ଅମୂଳକର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଓ ବନ୍ଧୁକାଳ କରେଇ
କର ସାହେବ ଏହିମୟ କରିବୁଥେ ଉଚ୍ଚେତନା
କର ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରଶାକାର ପ୍ରକାଳ କରିବେ । ଅଭା-
ଗଣ ଅଥବା ର୍ଧାରିତରଙ୍ଗ ବେହି ଶ୍ରୀ ଶିକ୍ଷଣ-
କାମରେ ଏପରି ମିଥ୍ୟା ଶୁଭାରୀ ରତନା କରିବ
ଏହା ମନକୁ ଅତ୍ୟ ନାହିଁ ଏହି ଯେବେ ପ୍ରମାଣ-
ହାରୁ ତାମ ନିଷ୍ଠାୟ ଜଣାଯାଏ ହେବେ ମିଥ୍ୟ
ଏପରି ସବୁଦ୍ଵାରା ଏକାଦେଶରେ ଦେବା ଅମ୍ବ-
ମାନଙ୍କ ବିବେକନାରେ ହୁବର କୁହର । ଶ୍ରୀର
ତରିତ ସମୋଧନ କରିଦେଶରେ ବନ୍ଦୁ ଦେବା
ଅବଶ୍ୟକ ବିଦ୍ୟନୟରୁ ବାହାର କର ଦେଲେ
ଆଇ ଭଲ କରିବାର ଉପାୟ ରହିବ ନାହିଁ ।
ଯେତୁ ଶିକ୍ଷଣ କରିଗଲ ଶାରିବ ଦେବା ପ୍ରକାଶରେ
ପୁଣିତ ହୁହର ନାହିଁ ସେହି ଏହା ବାହାର-
ବନ୍ଦୁର ଯୋଗ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଥମ ସପ୍ରାଥ ମନାର

ଯୋଗ୍ୟ ତେ ସମା ନ କଲେ ଜୀମାର ମହିଳା ଦିନ୍ବା
ଦେବା ବୁଝଇ ଲାଗୁ । ବଢ଼ିଦୂଷକ ବିଷୟ
କର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ବିବାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷମାନେ
ଲିଙ୍ଗପନ ଦିଶୁର ଅଧିକ ପରିପାତ ହୋଇ
ଥିଲା । ଗତର୍ଷ ରେବନଶା କଲେଜରୁ
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡ୍ର ବିଭାଗର ହୋଇ ଥିଲେ ଏବର୍ଷ
ମତିବଳ ସ୍କୁଲରେ ପୁଣି ସେହିପର ଘଟିଲା
ଛିଲା । ଏଥିରୁ ବୋଧ ହେଉଅଛି ମେମେ
ଅଧ୍ୟେ ତେ ଶୈଶବମାନର ଅସ୍ତର ସହିତୁ ତା ଓ
ଯୋଗ୍ୟମାନ ଜିଲା ହୋଇ ଅସୁଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାନରେ ମହିଦିରଚଙ୍ଗୀ

ବିଲୁଚର ତାରସମାଦରୁ ଜଣାଯାଏ ପେ
ପ୍ରଭୁଦେବ ଥାର୍ମିଯୁମେଷ୍ଟସଭରେ ଭାବ
ତିହାର ଓ ସେଠା ସମାବଧି ମାକ-
'ର ବିଶେଷ ଅନୋଳକ ଲାଗିଥିଲୁ ।
ବଳ ସହକାରୀ ସରଜନ ରଞ୍ଜି
ମେଷ୍ଟଙ୍କ ପରି ସମର୍ଥଜ କର ଏକ-
ବ୍ୟକ୍ତିକଲେ କି “ଯୁବର୍ଷିନ
କୃଜ, କରୁର ଓ କାର୍ଯ୍ୟ-
ହିତେହୁ ଗବହୀମେଷ୍ଟ ତା-
ର ଅନୁଯୁଦ୍ଧ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
ତାଙ୍କ ପେଣା ମର୍ତ୍ତି ବା

ଅବୋଧିଲେବ ଦୟରେ ଶୁଭ୍ୟର ଅର୍ଥାତ୍
କରିବା ଗବଣ୍ମେନ୍ଟ ନିରପଦ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠତର
୍ୟ ମନେ କବନ୍ତି ।” ଅମୂଳକଙ୍କ ତୁଳନା
ର ଜ୍ଞାନରଲ ଲାର୍ଡଶିଫନ ସାହେବ ପା-
ଇବ ବଡ଼ ସମ୍ଭାବେ ଏହି ବାକ୍ୟର
ପ୍ରତିବାଦ କର କହିଲେ କି ଦେଶୀୟ
ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ମୂର୍ଖଲେବକହାର ଗ୍ରହିତ ହେଉ ।
ଏବି ବୃଦ୍ଧିମାନ୍ ଘଜାମାନେ ବାହାର ଯାଇନ୍ତି
ଭାବରଗବଣ୍ମେନ୍ଟର ଏପର ଇଚ୍ଛା ବଦାଚ
ହୋଇ ନ ପାରେ । ବାସ୍ତବରେ ସବକାଣ
ସମ୍ବନ୍ଧ ଭାବର ଗବଣ୍ମେନ୍ଟର ସେପର ଅଇ
ପ୍ରାୟ ବଢ଼ିବଳେ ତାହା ଯଥାର୍ଥ ହେଲେ
ନିଭାନ୍ତ ଅନ୍ତାୟ । ଅପର ସେ ପ୍ରକେ ସବ-
କାଣ୍ଡ ସତିବଳପର ଉତ୍ତପଦ୍ଧତି କରିବା ଏପର
ଦ୍ୱାରାଇବୁ ସେ ସ୍ରଳେ ତାହା ଅପଥାର୍ଥ ହୋଇ
କହୁବ ? ଏକଥା ଶୁଣି ବେଳକର ମହିରେ
ଯାଇବା ହୋଇପାରେ ସେ ଗବଣ୍ମେନ୍ଟ
ପରେ ଯାହା କୋଳନ୍ତ ଶୁଭକେ ଯାହା-
କେ ଯନ୍ତ୍ରିତ ହାତ ଏହି ସେ ଦେଶୀୟ ବଜା
ଆ ହେଲେ ତଳ ତାରିଖ ତାନ୍ତରିକ

ଯେମନ୍ତ ଉଚ୍ଛା ଦେମନ୍ତ ବାଟରେ ଚକାଇ ଥାଇବେ । ଦେଶୀୟ ଜ୍ଞାନାଳେ ଚତୁର ହେଲେ ସେପରି ହୋଇ ପାଇବ ନାହିଁ ।

ସଦକାରୁଙ୍କ କଥା ଜିଲ୍ଲାକୁ ଅଳ୍ପାୟୁ ଏବଂ
ଗହୁରେ ଅନର୍ଥ ଉଚ୍ଚକାର ଦେଖି ଭାବୁ-
ସତିକ ଲାର୍ଜ କଷ୍ଟ ସହିତ କହିଲେ କି “ସୁବ-
ରାଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବି କରିବାକୁ ଦେବ କହି ନ
ପାରୁ” ମାତ୍ର ଲାର୍ଜ ଲକ୍ଷଣସଂତ୍ରିତ ସେ ବୟାହୀ
କୌଣସି ସମେହ ଲାହିଁ । ସେନାପତି ସବୁ
ଦ୍ରୋଘା । ସବୁଷେ ଦୁଃଖୁକୁ ମହାସଙ୍ଗ କହି
ଜୀବନ କରି ନ ଆନ୍ଦୋଳିତବେଷେନ୍ ପଠାଇ
ତାହାକୁ ପୁନଃକାର ସବୁହିନ୍ଦ୍ରାସନରେ ପଢିଶୁଇ
କହି ଯାଇ ଆନ୍ଦ୍ରା । ସୁବରାଜ କୃତ ପୁରୁଷ
ଏ ବାରିଶ ତାହାଙ୍କୁ ନିଷାସନ ଦଣ୍ଡ ଦୟା ଯାନ୍ତା
ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ କହେଇଲା ଏହି ନିମ୍ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ନିର୍ମାତା ହୁଅନ୍ତେ । କୃତାଲୋକଙ୍କୁ ଗବର୍ନ୍ମମନ୍ତ୍ର
ନିଷାସିତ କରିବେ ଭାବର ସବୁହିବର୍ଗଙ୍କର
ଏପରି କଥା ମନେ କରିବା ଉଚ୍ଚର ନୁହଇ ।
ଭାବରବର୍ଷ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଶ୍ଵାକରେ
ଏହି ଦୂର୍ଲଭ ପ୍ରତ୍ୟୁଷ ପାଇବ ନାହିଁ । ଭାବର-
ଶବ୍ଦିମେଶ୍ଵର କୃତ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକୁଳମ ଲୋକଙ୍କୁ
ତିରଜାକ ସମାଦର କରିବେ ଓ ସେମାନଙ୍କ
ସବୁହାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ର କରିବେ । ସୁବରାଜଙ୍କ
ପରିବାରକୁ ଭାବାର ଅଣି ବନ କରିବାର
ସେଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥିଲ ତାହାକୁ ଥିଲେ
କିମ୍ବା ସାହକରଣ ବୋଲି କ ପାରୁ ମାତ୍ର ଏ
କାର୍ଯ୍ୟଅମ୍ବେ ଉଚିତ ମନେ କରୁ ନା । ଗବ-
ର୍ନ୍ମିରକେନରାଲ ଏକାର୍ଯ୍ୟ ସବାବେ ଦୟାବୀ ନୁ
ହୁନ୍ତି । ଏପରି କେହି ଭାବର ବୋଲି ସେ ଜାଣି
ନ ଥିଲେ ।

ଭାବର ସତ୍ତବ ଓ ଭାବକ ସଦକାଶ ମଧ୍ୟରେ
ଏପରି ହୃଦୟ ଅର୍ଥ ଦେବା କୌତୁକର ବିଷୟ
ଅଟୁଳ ଏବଂ ଏହି କଥା ସେଇ ସମ୍ବନ୍ଧିତମାତ୍ର
କୁଟୁମ୍ବ କାଳାବଧି ବାଦାରୁଅଛି ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ
ସହଦାରଣୀର ନିଜ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଆମେମାନେ
ଆଶା କରୁ କି ପ୍ରଥାନ ସତ୍ତବ ଯାଦା ବିଷୟ
କଲେ ତାହାରୁ ଗର୍ଭମେଷ୍ଟକର ଯଥାର୍ଥ ଅଭି
ପ୍ରାୟ ବୋଲି ଦେଖାୟ ଦେଇ ଓ ସରଦାରମାନେ
ଦୁଇବେ ସରଜଳ ଗର୍ଭଙ୍ଗ କଥାରେ ଦେହ
ଆପ୍ନା କରବେ ନାହିଁ । ମଣିଷୁର ଘଟନା ସମ୍ବନ୍ଧିତ
କରେ ଗର୍ଭମେଷ୍ଟକର ଅନେକ ଦୂମ ହୋଇ
ଥିଲା । ତାହା ସରଦାରବାବୁ କ୍ଷେତ୍ର ଦେଇ

ଏ ଅଭିର୍ଭବ ସାବରେ ଉତ୍ତରମୁଖ କହିଦେଇ-
ଥିବାର କଣ୍ଠାସିଏ ଅଛି ଏବଂ ହା ଅପ୍ରା କର-
ଗାର ନୁହଇ ।

ପ୍ରାଚୀନ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ସହୃଦୟା

ଏହିକସମୟରେ କଲାବିଧାରୁ ନବାଗତ
ଡାକ୍ତର ବମ୍ବତ୍ତୁବନ୍ଦୁଏଳ, ଏ, ଗୋଟିଏ ଦକ୍ଷତା
ଗତ ଶୁଣିବାର ସମ୍ବାଧମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଜଳା-
ନିଙ୍କ କୋଠାରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।
ବନ୍ଦୁଙ୍କ ନାମ ଏଠା ଶିଖିର ସମ୍ମଦ୍ଦାୟର
ଅନେକଙ୍କ ଜଣାଥିବାରୁ ବନ୍ଦୁଙ୍କ ଶୁଣିବାବା-
ରଗ ଏବେଳେବ ଅସେଥିଲେ ସେ ସତ୍ତା-
ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାରୁ ହେହିଁ ଦିନାପ-
ଦୋର ଫେରିବାକୁ ବାଧ ହୋଇଥିଲେ ।
ସତ୍ତାପତି ବାରୁ ମଧ୍ୟଦିନକାଳ ବନ୍ଦୁଙ୍କର
ଶୁଣିର ପ୍ରଶଂସା କର କରୁଳେ କି ଡାକ୍ତର
ମହାଶୟକ ନବାବ ନାମାଛେ କିନ୍ତୁ ଧେ-
ଇଭିଷେଷ ଓ ଆଧେରିକା ତୁମଣା କର ଥେ-
ସବୁ ବଜନ୍ଦର ଅନ୍ତରୀ ଅଗ୍ରର ବ୍ୟବହାରକ
ଉତ୍ତମରୂପ ଅଭିଗତ ହୋଇଥିବାକୁ ଓ ସେ-
ବୁର ହଲମନ ନିରପେକ୍ଷ କୁବରେ ଚିନ୍ତା
କରିଥିଲା । ୧ ସତ୍ତିଯା କପାଳର

କରୁଗାର ସାରମର୍ମ ଏହି କି ସହିତ ପାଇଁ
ଜୀବନକାଳରେ ଲାଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।
ସବ୍ୟତା ଦିଲା । ଶାଖି ସମାଜର ଅଧିକୁ ଆପଣ

୧୯ ଏହାର କ୍ଲିକୋଟି ଅଣୁ ଯଥା ଖାଦ୍ୟ,
ସ୍ଵାଧୀନବା ଓ ସୁଖ । ସେଇଁ ସମାଜରେ ସେପରି
ମାନରେ ଲାବନ ରଖି ଶ୍ରୀଧାରୀଙ୍କଣା ଓ ସୁଖଲୁହର
ଭୂଧାୟ ଅଛୁ ସେ ସମାଜକୁ ସେଇଁ ପରିମାନରେ
ସହ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟପର
ସହିତା ମଧ୍ୟ ଚାକି ପାଇଅଛି । ଏହିଜମେନକ
କେମନ୍ତ ହୋଇଥିବାବା ଦର୍ଶାଇବାକାହିନ୍ତିରୁ ସୁଧା-
କାଳର ସହ୍ୟାବଦିଙ୍ଗେ ଦର୍ତ୍ତକାଳକାଳର ସହ୍ୟ-
କାଳ ଶିଖାର ଦେଖିବାର ଅବଧିକ ସୁଅଳ୍ପ

ଏ ନିଶାଇ ଦେଖିବା ଅକୁଷମୟର କାର୍ଯ୍ୟ କୁହର
ଏହି ଲୋକଙ୍କ ବୈଶୋଠ ଭୂଦେବଙ୍କ ଦେଖା ଇଲେ
କେବେ ପ୍ରଗାନକାଳର ସକ୍ଷ୍ୱଦେଶ ଶ୍ରୀଷ ଓ ରୂମରେ
ପଞ୍ଜାବୀଧର ପଥା ପ୍ରତଳିଷ ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଏହିକୁଣ୍ଡିଷ୍ଟରୁ ଘାହା ଉଠିଗାଇ ଥିଛି ଏବା
ଦେଖି । କନ୍ଦ ଶୁନରୁ ଛାଇବାର ତେଆ
ଧରାର ଥିଲା ଅଛି । ଶ୍ରୀମଦକୁ ପୁରୁଷଠାରୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

କଣ୍ଠର କିମ୍ବା ସମୁଦ୍ରର ଜାଗେ କଷାଯାହିଁଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ମୟନ୍ତର ଅଳ୍ପରେ ଶୀମାକେ ସମୁଦ୍ରର ସମକଷ ଦେଖି ଏହିକବେଳର ଦେବିଅଛି ବାଦାକର ଘାରକରୁ ଯାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ନିଃବିଦ୍ଵା ବର୍ତ୍ତିଅଛି ଏହି ଶିକ୍ଷାର ପରିଚ୍ଛାୟା ଦିନରେ ଏହି ସମୁଦ୍ରକୁ ଦୂରରେଦେଇ କାଳାନ୍ତରେ ଥାଏ ଦେଖିଯାଇବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଆପାଳାନ୍ତି । ବିଦ୍ୟା ୩

ଶ୍ରେଷ୍ଠଦେଶର
ପୁଣ୍ୟବିର ଏକଜୀବୀ ସ୍ଵାମୀ ବର୍ତ୍ତମାନ
ହର ଶୈଖର କେବଳ ଶିଖ ଦେବାର
ବାହୀ ଯାୟ ତତ୍ତ୍ଵ ସମସ୍ତେ କରୁ ଅଛିଲା । ସମୟର
ଅଧିକରଣ ସମ୍ମାନ ସତରଂ ବଡ଼ ଶୈଖ ଅନ୍ତରେ
ବାରାର ଭାଇ ଅଟଗ୍ରୁ । ଏହି ଜନବା ଘର୍ତ୍ତି ଦେବ
ଏହି ଏବ ଏହି ଉଚ୍ଚରଙ୍ଗ ତତ୍ତ୍ଵ ଏବ ମନୁଷ୍ୟର
ବିଶ୍ଵବ ଯେପରିମାଣରେ ବିପ୍ରାର ହେବ
ପରିମାଣରେ ସର୍ବେତା ବନ୍ଧି ଦେବ । ଏହି
ହାତୁରେ ପୂର୍ବ ବାଲତାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ସତରଂ
ଅଧିକ ଅଟିଲା । ଏହା ଗୋଲି ବର୍ତ୍ତମାନର
ଏହିକୀ ଦୋଷଶୂଳ୍ୟ କୁଦର । ଏହାର ଗୋ
ତ୍ତି ମ୍ୟାନ ହୋଇ ସାର୍ଥିପରମା । ଏହାରେ

ପ୍ରଥାଳ ଦେଖି ସ୍ଵାମୀଙ୍କରା । ଏକଥାରୁ
ନେ ନଳଙ୍କ ମନକୁ ବଡ଼ ଦେଲି ଅଛି । ଆମେ
ହୋଇ ଆଗା କରିଥିଲୁଁ ଭରଇବର୍ଷର ପଢ଼ ତୁ
କଣ୍ଠ କ ସହିତା କିମ୍ବପୁରେ କାହା ମହାଶୟା

ଏହିବେ ମାତ୍ର ଗାନ୍ଧୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଲୁ ନାହିଁ
ଅଧିଷ୍ଠତ୍ତ । ଏହିର ଗମ୍ଭୀରକୁ ବାଧକ ହୋଇ ହେ
ବନ୍ଦୁ ସା ଧ୍ୟମାଳକର
କରୁଣାର କରୁଣାମନବ । ୨ ଅଭୂତ ବ୍ୟକ୍ତି
ଜୀବନ କେବଳଗାନ୍ଧୀ । ହୁ ମାତ୍ର ବହିର୍ଭାବ

ଅଲ୍ଲେଚନା କରିଥିଲେ ଆହୁର ଅନେକ ଶିକ୍ଷା
ଲୁହ ଦୋଇଥାନା ।

କେଉଁହାତ ବିଦୋହର ବିବରଣ ।

ଏ ବିଷୟରେ ଆମେମାନେ ସେବେକେଳେ
ସାହା ଅବଗତ ଦ୍ୱାରାଥିଲୁଁ ଏଥିପୂର୍ବେ ଲେ
ଖିଅଛି । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ ବିବରଣ ଏକଟେ ଶୁଣି-
ବାକୁ ଥିଲେ କେବଳ ଜାତୀୟ ଧରାରୁ ଭାବା
ସମେତରେ କର୍ଣ୍ଣନା କରିଅଛି ।

ସୁରକ୍ଷା—ଲେଉଁଣଡ଼ର ମହାଶୂନ୍ୟ ସଜ୍ଜ
କାର୍ଯ୍ୟ ଭୃତ୍ୟମନୁଷ୍ୱେ ନିଷାନ କରିବାର ସ୍ଵର୍ଗାଳି
ବହୁବାଳରୁ ଲଭ ଅସୁଧାରେ କିନ୍ତୁ ଗର କୋ
ତେବେ ବର୍ଷରୁ ଲେଉଁଣସ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରକାଶ
ଦ୍ୱାରେ ନାକାପ୍ରକାର ଓ ନୂହନବର ବିଷା-
ରବା ଅଗଣୀ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଦ୍ରୁବ୍ୟ
ଦିଣ ଦିନା ଝର୍ଣ୍ଣରେ ଗତିଲୁ ଦୂରାଇ ଅଣିବା
ଓ ଦୁଆଁମାନଙ୍କୁ ଦେଖି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ
ସମସ୍ତାଧାରଣକୁ ମନରେ ଅଗନ୍ତୋଷ ଜାତ
ହୋଇଥିଲା । ଅଣିବ୍ାକୁ ମାନେଇବ ବାହି
ବିଚିହ୍ନାନନ୍ଦ ମହାବଜାଙ୍କୁ କୁପରମର୍ଯ୍ୟ ହେଉ ଏହି
ଅଗନ୍ତୋଷର ମୂଳ ବାରଗ ବୋଲିଅଛି ଗୋଲି
ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ନିର୍ମାସ ହେବାରୁ ଭାବାର
ଦିଶା ଓ ଶବ୍ଦ କିନ୍ତୁ ଥିଲା । ଏହିବାର ଅ-

ପ୍ରଥମେ ତୁଁମାକେ ଦେମାଙ୍କ କଷ୍ଟ
ମୋଚନାର୍ଥେ ଧ୍ୱନି ଦସାଇଲେ । ମହାରଜ
ଏକଥା ଗୁଣି । ବିଶ୍ଵତାଳନ ବାହୁଦୂର ତନକ
କରଣ ଘଟାଇଲେ ସେ କାମାନୁସାରେ ବିଶ୍ଵ
ଦୂର୍ବିବଳରେ କି ଅନୁମାଳ କରି ତୁଁମାକର
ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ କ ୨୦ ଶହୁ ଧର ଅଣିଲେ ଦେ
ତହିଁନ୍ଦ୍ରର କେତେବେ ଜଣ ମୁଣ୍ଡ ପାଇଲେ
ଅବସିଷ୍ଟ ବରବାସରେ ଆଜି ରହିଲେ
ବାବବାସ ଭୋଗିମାଙ୍କ ମଧ୍ୟ
ଏବାର ଜଣ ଶମନସଦନକୁ ଗମନ କଲେ
ମୁହୂର କାରଣ ସନ୍ଦେହ ଜନକ ହେବାର
କୁଥା କାରଣରେ ବାବବାସ ଦେବାର
ତୁଁମାକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୋଳାହାଳ ଉପରିବି
ଦେଇ ।

ବିତ୍ତେ—ଥରଗୀଧର କାମୁକ ଓ ସେ
ବନ୍ଦକ ସର୍ତ୍ତେସର ଜଣେ ପଥମୋହାର୍ମ ପର୍ବତ
ଅଟକ ପ୍ରାୟ ବେଳବର୍ଷ କାଳ ମହାଶୂନ୍ୟ ଅଥା-
ନରେ ବନା ବେଳକରେ ସର୍ତ୍ତେସର କାର୍ଯ୍ୟ
କରିଥିଲା । ତତ୍ତ୍ଵରେ ମନ୍ଦୁରକଳିତରେ ଉଦ୍‌ଦିନ
ବର୍ଷ ସର୍ତ୍ତେସର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାର ଅଧିକାରୀ

ଏହି ସମୟରେ ସିଂହଚାନ ଓ ଦେଇଥିଲା
ବିବାଦ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ । ମହାରାଜାଙ୍କ ଧ
ଥରଣୀ ଧୀମାସୁଳକୁ ପ୍ରେରିତ ହେଲା । ସେଇ
ରେ ସେ ସମାବ ପାଇଲା ଯେ କାହାର ଭ୍ରାତା
ଓ ଅନ୍ୟ କେତେବେଳେ ହାତିଲାଇ କିନାହୋଷରେ
ପ୍ରୁଣ ହୋଇ କାଶରୁକୁ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ଏହି
ସେ ନିଜେ ଅସିଲେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ ହେବ ଏ
କଥା ଶୁଣି ସେ ତାହାର ଶ୍ରୀକବ ନରେନ୍ଦ୍ର
ମହାପାତ୍ର ଗୁରୁରେ ଆଶ୍ଵେ କେଲା ଓ ପୂଜ୍ୟମା-
ନନ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବାବ୍ୟ ଚକଳ ଯେ ପ୍ର-
ତ୍ରେଧକେ ନିଜ ଶକ୍ତ୍ୟାନୁସାରେ ବିହୁ ଦେଖି
ଦେଇଲାରୁ ମହାରାଜାଙ୍କଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସରେ ବନ୍ଦ
କରିବାର ଉପାୟ ଅବଳମ୍ବନ କରିବିବେ । କଥିବ
ଦୁଆର ଯେ ଗର ଜାଳୁଏଇ ମସରେ ଗଡ଼ିବା
ସୁଶ୍ରୁତଙ୍କ ନିବଟକୁ ଏଇ ଝଣ୍ଡ ଦରି
ଲହୁର ପ୍ରତିଲିପି ମୟୁରଭଙ୍ଗର ମାତ୍ର
ଗରହୀନେ ନିବଟକୁ ପ୍ରେରିତ ହେ
ବିନ୍ଦୁ ଦିହିରେ ଫଳ ବିହୁ ନ
ଧରିବାକୁ ଗର କାଶବାସରେ ଏ
ଓ ନିଜ କଥା ଅସ୍ତିର ଥିବାରୁ ଏ
ମଧ୍ୟରେ ନାୟକ ପଦରେ ଅ
ଅଭ୍ୟାସର ନିବଟଙ୍କ କରି
ବଲ ତାହା ନିବଟରେ ଥିଲା

ହେଲେ ଓ ଅନେକ ଗ୍ରାମୟୁ ମଧ୍ୟ ସୁନ୍ଦରତା
ଅଭ୍ୟାସର କାହାଣିମାଳ ଅସିଲା ।

ବାର୍ଷିକରମ—ପାୟ ଜ ୫୦୦ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଲେବ ନୟାଗତିବାରେ ଏବନ୍ତିକ ହେଲେ
ଧରଣୀଙ୍କ ଅଦେଶ କାମ ହେଲ ବି ସେଇ
ରେ ନିହାରଳାକର ଲେବ ପାୟମିଳ ଗା
ଧରାଶିକ ମାତ୍ର କେହି ବାହାପ୍ରତି କୋଣିଥି
ଆଜ୍ୟାକୁ କରିବ କାହିଁ ବି ଗ୍ରାମମାଳ ଲୁଟ
ଇହାଦି କରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପରାବର ପରିଦ୍ୟା-
ନା ଚାରିବ୍ରଦ୍ଧିରେ ପ୍ରଗରତ ହେବାରୁ ଅନେକ
ଲେବ ଧରଣୀକୁ ବାହାପ୍ରତି କରିବାର ପଢ଼ିପ୍ରେ-
ରଣ କଲେ ଓ ଅନେକବ ଲେବ ଧରଣା
ସହି ଯୋଗ ପ୍ରବାଳ କରିବାକୁ କୃପାପ୍ରତି
ହେଲେ । ଦେଖୁଁ ଗୁରୁ ପାଦ ସହସ୍ର ଲେବ
ସମବେଦ ହେଲେ ଓ ଉନିଗୋଟା ତୋପ ଓ
ଅନିଧାକ୍ୟ ଅଥ ସମ୍ମାନକ ହେଲା । ସମ୍ମାନ ପାଇ
ବଦମାଧମାନେ କୁଠପାଠ କରିବା ଆଜାରେ
ମେଲଅଳ୍ପ ସଙ୍ଗରେ ମିଶିଲେ । ଏମାନେ ଏକ
ଦିଗକୁ ଅଗ୍ରମର ହେଲେ । ରିମବ ସବାରେ
ସତାର ଅଗର ଥାନ ଛର୍ତ୍ତିଲେ ଓ ଏ

ପ୍ରମାଦିତରେ ଲୁଟି ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲ ମାତ୍ର
ଧରଣୀର ଅଜ୍ଞାନାଶରେ ହୋଇ ଥିବାର
ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥାଏ । ମହାବାତୀ ଖୁବ ହୋଇ
କଟକକୁ ଘଲାଇ ଥିଲେ ଏବଂ ସେଠାରୁ
ଲେଉଛି ଅନନ୍ତପୁରଠାରେ ରହିଲେ ମେଳଯୁ-
ମାନେ ଗଡ଼ରେ ପଢ଼ିଥିଲୁ ପ୍ରଥମେ କେଳଖାନା-
ରେ ପଶି ବରଦିମାନକୁ ମୁକ୍ତି ଦେଲେ ଏବଂ
ହୁର୍ମ ବା ରତବାଟି ଅନ୍ତମର ବରଦାକୁ ଚେଷ୍ଟା
କଲେଦୂହ ଜିବିବର୍ତ୍ତି ହୁର୍ମ ରଖା କରିଥି-
ବାରୁ କେହି ଅଗ୍ରବର ଦେଲେନାହଁ ଧରଣୀ-
ଅରଙ୍ଗ ଅଦେଶ ଥୁଲା ଯେ ଗଡ଼ଦଗରୁ କେହି
ମୀବେଳାହଁ ବିନ୍ଦୁ ଏବା ନ ମାନ ବେଶେକ
ଲୋକ ଯିବାକୁ ପ୍ରୟାସ ପାଇଥିଲେ କେବେଳ
ଦର ଦେବାରୁ ନିଷ୍ଠ ଦେଲେ । ଏଥରରୁ
ମହାବାତୀ ଓ ବାହୁ ଫଳାରମେଦଳ ସେନାପତି
ଅନନ୍ତପୁରଠାରୁ ଶତମୁକାମକୁ ଅସୁଧିବାର
ବା ଧରଣୀ ସନାତ ପାଇ ସେମାନକୁ ଧରିଥିଲେ-
ଏ ବା ନିମନ୍ତେ ଅଦେଶ ଦିଅନ୍ତେ ପ୍ରାୟ ୫୦୦
ବ୍ୟାପ୍ତି ଗୋଗାଳନାୟକର ଥାରିନରେ ବିସନ୍ତ
ପୁରଠାରେ ପ୍ରକେଶ ହେଲ ଫଳାରମେଦଳ
ବାହୁ ଓ ତାର ଅନୁତରବର୍ଗ ପ୍ରାୟ ୫୫୦୦ଶତ
କୁଶମାତ୍ର ପାଇଁ ରଖିରେ ଧରି ଗୋଗାଳକୁ
ବାହୁଙ୍କ ଦୃଶ୍ୟ କହିଲା ନାହିଁ ଫଳାରର
ଧରଣୀ କବଟକୁ ଦେଇଗଲେ ବାହୁ ପ୍ରଗାମକର
ସମୀ ମଗିବାରୁ ଧରଣୀ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ତାହାକୁ
୫୫୦୫କା ଦେଇଦରେ ମାନେଜରିଯୁକ୍ତ କଲେ
ଓ ଛାଇମି ଝଣ୍ଡା କର ଦେଲେ । ଜଣେବୁଦ୍ୟ
ବାହୁଙ୍କ ହାତିପକାଳବାକୁ ତରବାର ଦେଖାଇ
ଥୁଲ ମାତ୍ର ଧରଣୀ ନିଷ୍ଠେ କଲା । ବାହୁଙ୍କପ୍ରତି
ଆଜି ଚିତ୍ତ ଅନ୍ତରୁ ହୋଇ ନାହିଁ କେବଳ
ତାହାକର ଗଡ଼ି ଓ ଚେଳ ଅପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।
ଅହାପର ଗାଲିଥ ସାହେବ ପୁଲିସଦଳ ଦେଇ
ଆନନ୍ଦପୁରଠାରୁ ମହାବାତୀକୁ ସଙ୍ଗେ ଦେଇ
ଗଡ଼କୁ ଯାଦା କରବାକୁ ବାଟରେ କେବେଳ
ଜଣ ବିଦ୍ୟୁତ୍ତ ବାଧା ଜନାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
କରିଥିଲେ ବିନ୍ଦୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହିଁ
ଗୋଲିସହାର ଦର ଦେବାରୁ ନିଷ୍ଠ ହୋଇ
ଦେଇଲେ ଓ ମହାବାତୀ ଥାରୁଥରେ ଗଡ଼ମନ୍ତା-
ରେ ପଢ଼ିଥିଲେ ।

ପ୍ରଦେଶକାର—ଜୁଲା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟରେ ଦଶଳ
ହେବ ଭାବର ସମ୍ଭାନଶ୍ଵର ବାର ଗାଁ-
ପଣ, ସମ୍ଭାନ ଅଭିଭାବକରୁ ପ୍ରେରଣ
। ଅଭିଭାବକ ବାଧାଜାଇଦାର ଚେଷ୍ଟା
ନ ନଥେ ।

କରୁଥୁଲ କିନ୍ତୁ ଶଶୀ ବାବୁ ବାବୁର ପୂର୍ବପରିଚି
ବନ୍ଦୁ ଓ ଏକସଙ୍ଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥୁବାବୁ ବାବୁ
ଶମ୍ଭୁକୁ ଘେନ ଗଲେ । ଶଶୀ ବାବୁ ସେଠାରେ
କହ ଫଳାର ବାବୁକୁ ସହି ଆହାର କର ବାହାର
ଆସିବାକୁ ଇହାପକାଶ କଲେ କିନ୍ତୁ ଧରଣୀର
ଅନୁରୋଧରେ ସେବନ କହ ପ୍ରାତିକାଳରେ
ଦଶନ ସାହେବଙ୍କ ନିବଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ସବୁଲବିଷୟ ଜଣାଇଲେ । ଧରଣୀ ଦଶନଙ୍କ
ସାହେବଙ୍କୁ ଅଗ୍ରପର ଦେବାକୁ ମନୀ କରୁଥିଲେ-
ଜୁଲ ତା ୨୫ ରିଃରେ ଧରଣୀ ସ୍ଵପ୍ନ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକାଳ
ଦଶପୂର୍ବକ ତାଲ ଓ ଭରବାର ଘେନ କହିଲେ
ସାହେବଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତହୋଇ “ରପାରେ
କ ମୁଁ ଲଜ୍ଜା କଲେ କୁମୁଦୁ ଦତ୍ତା କ. ଯାକହ
ମାତ୍ର ମୋଦର ବାଜ୍ଞା ତାହା ନୁହଇ । ଏଥେ ବାରି
ଅସ୍ତ୍ର ଅବତରଣପୂର୍ବକ ତାଲ ଓ ଭର ମର୍ତ୍ତିଶ
ସାହେବଙ୍କ ସମ୍ମଗରେ ରଖିଦେଇ ଆମୟ ତାହା
କର କହିଲେ “ମୁଁ ସାହା କରିଅଛି । ନିଶନ
ସାଧାରଣ ନିଙ୍ଗଳ ନିମନ୍ତେ ” । ୯ ୧ଲେ
ସାହେବ ଗାର୍ଜିଦ୍ଵାରା ଧରଣୀକୁ ରଖାଇବର୍ଷକ
ଓ ଫଳାର ବାବୁ ଓ ତାଙ୍କର ଜନ୍ମତି
କୁଟ୍ଟିପଦାକ କଲେ ଓ ଶଶୀ ବାବୁଙ୍କହାର
ଧରଣୀଙ୍କ ସିରସ୍ତା କୋରକ କର ଘେନ
ଗଲେ ।

ବିଶ୍ୱର—ଘର୍ଜାତର ସ୍ଵପ୍ନଭାବୀକୁ ଟାଙ୍କା
ନବ ସାମନ୍ଦର ଗୋଲମାର ଭାଜାଯିବା ଛାଇବୁ
ଗନ୍ଧିମୁଖମରେ ଘର୍ଜାନ୍ତ ମୋହନମାର ବିଶ୍ୱର
ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଧରଣୀଧରଙ୍କ ଛପରେ ଏହି
ଅଭିଯୋଗ ହେଲା କି ସେ ମହାରାଜୀଙ୍କ ସହିତ
ସନ୍ଧବକି ବଜାଳ ଦିବୁନ୍ଦରେ ସୁନ୍ଦର ସାହାୟ୍ୟ
କରିଥିଲୁ ସୁବି ପ୍ରାୟ ସଙ୍ଗତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲୁ
ଓ ଧାରାରମୋହନ ବାରୁଦ୍ରୁ ଦିଗବଳ ଅନ୍ଧାୟୁ
ରୁଷେ ଦିନ କରିଥିଲୁ । କିନ୍ତୁ ଧରଣୀ ସୁକ୍ତ ନ
କର ଥିଲୁମର୍ଗର କରିବା ଓ ଲୁଠିବାରେ ଯୋ-
ଗଦାନ ନ କର ବରଂ ବାରଣ କରିବାର ପ୍ରମାଣ
ହେଲା । ଅଧିକାନ୍ତ ପ୍ରଥମ ଓ ସେଷରେ ଗହାର
ବିଦବାର ବିଲଥୁଳା । କେବଳ ଟିକାଏତ ପ୍ରଭୃତି ଓ
ପଢ଼ି ଗରିଣାକରି ତାହା ଅସମୀଳ ହୋଇଥିଲା ସୁଦର୍ଶନ
ପାଦଶୀଳକ ଦେଖାନ୍ତର ପ୍ରେରଣ ଦଣ୍ଡ ଥିଲା
ନରେ ସୁଲେଖକା କି ୨ ର୍ବ କାଷାବାସଦ୍ର ଦା-
ଅଜ୍ଞା ଆନନ୍ଦଧୂର ମୁକ୍ତାମତାରେ ସାହେବମଣ୍ଡିପିଲେ
ଦୟା ଧରଣୀଙ୍କ ଶୁଣାଇବେଲେ ସେ ଏ ସକାଳ
ଯତ୍ନ କଲୁକା କରିବା ପୁଣେ ଅବ-
ବିଧିର ଚିତ୍ରାବଶାର୍ମେ

ଲୟନ ଚ ଆନ୍ତା । ସାହେବଙ୍କ କିମ୍ବରଳାରେ
ଲଇ ଏ ଜୀବିଷଙ୍ଗର ଦୋଷୀ ନ ହୋଇ ପାବେ
ଧରଣ ଅଭିନଷ୍ଟଙ୍କର ଦୋଷୀ ହେବାରୁ ଦ୍ୱାରା
କିନ୍ତୁଲା । ଧରଣୀ ସହିତରେ ଅନ୍ୟ ହୃଦୟର
ବେ ୨ ର୍ଷ ଲେଖାଁଏ ଓ ଲୁଟକରିବା ଅପରଥରେ
ଅବଶେଷ୍ଟ କଣ କଣ ବିଚରଣ ର୍ଷ ଲେଖାଁଏ ଦ୍ୱାରା
ପାପ ହେଲେ ବାଲା କେତେବେଳେ ମେଲିଥାଇପାଇବା
ଯେଉଁଥି ଜାଣ ହୋଇଅଛି ।

ସାଧୁଦ୍ୱିକ ସମ୍ବାଦ

ଏ ସପ୍ତାବ୍ଦରେ ପ୍ରତିଦିନ କୁଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲେବେ
ଏବଧନ ଏକାଙ୍ଗୀ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଥିଲା । ମରୁ କଢି
ଅଛି । ଅକ୍ଷୟ କଥାରେ ବଢ଼ିଗଲି ଜ ଅସାରୁ ଗଲି
ମାନେ କଥାଗାନ୍ଧିର ବଞ୍ଚିପୂରୀ ଲାହାନ୍ତି ।

ଅନୁମାନ କିମ୍ବା ସାହେବ ଯାଜିମ୍ବର ମୁଖ୍ୟ
ଫିଲ୍ମକୁ ଗଢ଼ ମଙ୍ଗଳବାର ସାଇଅବ୍ରି ଅବ୍ଦି
ଅସେବେ ।

ଜୀବ ମନ୍ଦିରକାରୀରୁ କେବଳକୃତ୍ତି
 ମାତ୍ର କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଏ ଏ ଏ
 ଅଟେଷ୍ଟା ସୁପ୍ରକଳ୍ପ ଯେ ନନ୍ଦିଗ୍ରୋ
 କଢ଼ାଇ କୁଠରେ ଯାଇବାରୁ
 ଏଥରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦର୍ଶନକରିବା ଏ ସମ୍ମର ଜଳସନ୍ଧି

କଲ୍ପନା-ଗେଜେଟ

ପ୍ରେସ୍‌ଡେକ୍ଲାମ୍‌ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ନିଃ ଏ ବେଳେ ଧାର ହେ
ହାରିବଳ ତୁଣୀ ଲେବାର କୋର୍ଟର ମେମ୍ବର ପଦରେ ଏ
ନିଷ୍ଠା ହେଲେ ଓ ଗାନ୍ଧୀ ଜୀବନରେ ଅଭିକାଶ କମ୍ପ୍ୟୁଟର
ଏବଂ ପରିବର୍କମେଡିଆ ବିଷୟ ଦେଖିଲୁ ।

ବୋର୍ ସେକ୍ଟରେ ମିଳ କେଣିଗୁପ୍ତ ଅକାଦ୍ମୀ କମି
ଏହାର ପଦରେ ନିୟମ ହେଲେ ।

ବାଲେଶ୍ୱର ଅମେରିକା ଦେଖାୟ ପ୍ରକାଶିତରେ
ଗୋବେଷ ପୁସ୍ତକରେ ବନ୍ଦାବନ ଦେଖିଥାଏ ଓ ଜନ୍ମ ମୁହଁ
ଦେଇଥାଏ ଉଦନେ ନିମ୍ନ ହେଲେ

ଶ୍ରୀମା କଂକାକନ୍ତ୍ର ବାର୍ଯ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖି ଦେବବ୍ରତନା
ମନ୍ତ୍ରପର୍ବା ଏକମାସର ତୁଣ ଗ୍ରାସ ହୋଇଥିବାକୁ

ପୂର୍ବ ଗଣ୍ଡି ଗାସକାର ଦିଲାଖାରକର ଯାଇରେ ବ
ଶେତ୍ରମୋହନ କୋଷ ପୁର୍ବ କନ୍ତୁକ କୋର୍ଟର ମୋ
ପଥରେ ନୟର ଦେଲେ ଓ ମୁକ୍ତି ସେଇମଧ୍ୟାଳାଥିଲେ ପୁ
ରାଜତିପାଇଣାର କମ୍ପ ଶ୍ରୀ ପଥରେ ନୟର ଦେଲେ

ନୀତି ପ୍ରେକ୍ଷଣସୂଚି ଶାଖରେ ମାତ୍ର କଗଜକୁଣ୍ଡଳ ଯୋ
ଗାଲେରୁ ହୃଦ୍ୟକୁବାର୍ତ୍ତର ସରଥ ପଦରେ ରହୁଅ ଶାଖ
କୋରି ବିନ୍ଦୁର ନିଷାପର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି

— 1 —

ଯାଇପୁର ଅକ୍ଷଳର ସତର ଟ ମୋଟବଲକେ ୩୦୦
ମାରବୁ ଉପରେ ହୋଇଅଛି ।

ସମ୍ବାଦକାହକାଳ ଅକ୍ଷର ୯
ଶାଲନଦଳରେ ମୌଳିକ
ସମ୍ପର୍କରେ ଦୁଇଥର ଧର୍ମ ୧୦
ମୁଦ୍ରନମାଳି ଧର୍ମର ବୌଦ୍ଧ ୧୧

ବାନୀ କଥେ ବିଦ୍ୟାକଲେ ମହାପାତ୍ର
ମାତ୍ର ଗୋପନ ବିଦ୍ୟାର ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଓ
କି ଏ ହତ୍ୟା ଗାନ୍ଧିଜୀ ଦୂରବଳେ ସବୁ କାହାର
ପରିଶ୍ରମ କରିବା କହିବା ।

ଦେବତାରେ ସୁଖ ରେଖାକି ଧର୍ମ ପାଇବାଯେଟି
ଅନେକଷାତ୍ର ହଳ ଏହାକଥାର ସୟାନ୍ ଥିଲି
ଏହା କେବେଳ ହେବନ୍ତର ଦୂର୍ବଳ ଦିନକ କହିଲୁ
ହାତ ମଜୁ ବାହୁ ।

ନତ ରହିବାର ଏକମରବାଟେ ଏକଟଳ ଫୁଲିବା ଉଚ୍ଛି
କର ଦେଖା ଯଥ । ପ୍ରାୟ ସଂ ୧୦ ଶା ସମୟରୁ ସମାଜେ
ଏହି ଗଲେ ମାତ୍ର ଘେରବାର ହୃଦୀ ଅଧିକରିତାମାନରେ
୧ ବି ଶରୀର ଆସନ୍ତିରୁ ଅବଶୀଳିତ ହୋଇଥିବା । ଏମାନଙ୍କ
ପ୍ରତି ଅଧିକଥିର ଯେ କେତେ ବି ଶରୀର ପରିଶ୍ରମ
କି ଏକାହେଲେକେ ଅଛନ୍ତି ହୋଇ ରହେଥିଲା ।
୧୩ କର୍ମୀ କର ଏହି କି ୨-୫ ଟଙ୍କାରେ ଲେଗାଇନ୍ ମିଆ
କିମ୍ବା ଅକାଶରେ ରକ୍ତଶିରାରୁ ନିଷ୍ଠାରେ ତେଜିତାର
ଦୂରୀକ୍ଷ ହେଲା ନାହିଁ । ଏବର୍ତ୍ତ ଶ୍ରୀକିଶୋକନ
ମହାର ଅଛନ୍ତି ।

କରିବେ ଜଣେ ସାହେବଙ୍କ ସୁନ୍ଦରମେମ ପଦ
ସହ ୧୦୦୦ ଶାଲରେ ଅର ତାଙ୍କର
ଏହି ଶାନ୍ତି ବହୁଳେ କି ହେ ପିତାମହୀ
୧୯୦୦ ମେ ମେନ କଲମୁ କହିଛାରେ
ଏହା ବିଚାର ପୂର୍ବର ଦାନ ଫଳିତେ
କହୁଳେ ଏ ଅପର ସୁଖମାତ୍ରେ ଏହା
ଏ ମୋର ସୈଦର୍ଶନରେ ମୋହତ ହୋଇ
ଏବ କେବେ ମହିମା । ଏହି ଶକ୍ତାରେ ଗୋରା
ମହେ ହୁଏ ଉତ୍ତରପଥ ବାଲ ମୋହି କବିତାରେ
ବର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟରେ ବନ୍ଦର ନାହିଁ ଅର ମହି କି ଘାଟ ଏକ
ଠାର ଲକ୍ଷଣ ମୁହୂରା ହେଉ ପକାଏ ଅରିଲା । କେ
ଏ ଶାନ୍ତି ଅନ୍ତର୍ମାୟ ବିଦବ ତଣିବା ଅନ୍ତର୍ମାୟରେ ପ୍ରତି
ହୋଇ ଦିଲ୍ଲୀରେ ଆହ । ସମ୍ପର୍କାତ ହେତେ ନରତର

କାନ୍ଦମୁଦରେ ଗୋଟିଏ ମୋହମ୍ମଦ କେ ସେଠାର କଣେ
ପ୍ରଧାର ତେବେ ତ ପଞ୍ଚଶାଖର ବିଳି ନୁହେବ ଥିଲାବୁ
ଦୀର୍ଘ ତେଜିଲ ଅବା ଯୋଜିଏଇଛିଏ ଏଇ ପାଇଁଲେ
ହୁଁ । ସେମାନେ ସମ୍ପତ୍ତି ତାହା ପରିବହ କାହାର
କାହା ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେବନ । କହୁଁ ମୁହମ୍ମଦ ବଜାର
ଏ ଏ କାରଣ ଦଶିତିର ମଳବମା ଅଛିବୁଇଛି ମଠାର
ପ୍ରମାଣ ହାଇବେବାହେ ଅଛେବାର କରିଅଛି ।
କିମ୍ବା ପଞ୍ଚଶାଖର ମର୍ମିଆରଙ୍କ ଅଷ୍ଟରେ ନିଜକିମ୍ବା

ନୀତି କାହାରେ ବନ୍ଧୁଦୟମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି । ନିଜ
ମାନ୍ୟରେ ଯତ୍ନମାତ୍ର କାହା ପରିଚାରିତାରେ ଅନ୍ୟଦିନ
ଭାଷଣ । ଏହା ଲାଗତ ଏହା ଲକ୍ଷନର ଅଭିନନ୍ଦିତ
ମାନ୍ୟ ।

୧୯ ପତର ଦିଲାଳ ସ୍ଥାନକୋଳ ସାହେବଙ୍କ ଶୁଦ୍ଧ
୨୦ ପତାକୁ ଇକ୍ଷେ କଲ ହୋଇ ପକାଇ ଚମା
୨୧ ଶାନ୍ତି ଅବେଳା କର ଦିଲାଳ

ବୋଲି ଏକାନ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ

ଶ୍ରୀ ପାତ୍ରମାନ ଦେଖିଲେ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଏହାକୁ ଜଣେ ପ୍ରତିକାଳିତ

କାର୍ତ୍ତିତମୟା ଗୋଟିଏ କହନାର ଦୁଇତି ଅଧି ପାହା
ନୃତ୍ୟକାଳୀନ କହନାର ଦୁଇତିର ଏମନ୍ତ ଶତା ଦେଖାଇ
ଯେ ଦୁଇତିରରେ କାହାର ଅଜ କହନାର ଅଳା
କାହିଁ । ଏଥି ବୈବ ପରିମାତ୍ର ଛାଇ ।

ମୌଳ୍ୟ-ବୃଦ୍ଧି ଅବଶେଷରେ ଅର୍ଥ ହୋଇ ଅଛି । ହାଲୁ
ଦରଶକତାରେ ଏ ଦୃଢ଼ ବନ୍ଦ ଜୀବନୀର ତା ଗୁଣ ରୂପରେ
ଏହି କୌଣସିବତାରେ ତା ଗୁଣ ରୂପରେ ଯେଉଁଠିବେ ।

ଏହା ବେଳିକଣ କି ସ୍ମରତାରେ ୧୦ ଲିଟର ଜଳ ଛାଡ଼ି
ଚାଲ ଅଛି । କିମ୍ବା ଅଛି ଯେତୁ ଗୋପାଳତାରେ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ନିରାକାର ବାଦ ଦୂରମୁଖ ମହାରାଜ ହୋଇ ଥାଇ
ଏଣ୍ଟି ଅଛି ଯେତୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଶବ୍ଦ ୧ ପାତାରେ ଲୁହକରିଲେ ଦେଇଗାନ୍ତ ଥିଲୁ
ଶବ୍ଦ ୨ ହୋଇଦିବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ମିଳଇବା ଏବଂ ଦୂର୍ବିଜନାରେ
ଶବ୍ଦ ୩ କୁଳବର୍ଷଣୀ ରୁକ୍ତି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ
ଶବ୍ଦ ୪ ଶାନ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ତର ଧାର ଦୂର୍ବିଜନ ହୋଇ
ଶବ୍ଦ ୫

ଶାର ଜୀବ ସମ୍ମାନ, ପ୍ରକାଶିତକେ ନହାଇଗାଏ ସମ୍ମାନ
ହାତରେ ଦୟାଗାରଣ ଲାଭକରଇବୁ ତଥାର ପ୍ରସାଦ
କୁ ତାଙ୍କର ଅମୋଦଗମେତ କିମର ପ୍ରତାବେ
ପରିଦ ଅଭ୍ୟାସ ସହି ଅମୋଳକ ଦେଇଥାଏ ପ୍ରମାଣ
ମହୋତ୍ସବ ବିଜୟମାସ ତା ଏ ଦିନରେ ଲାଞ୍ଛନ ବିଜୟରେ
ପଢିଥିଲେ । ସେଠାରେ ସେ ଏ ଏ ଅଭ୍ୟାସ ବିଜୟକେ ।
ପରାମର୍ଶ କରିବି କେତେବେଳେ ଦୈତ୍ୟର ମେଧାବି
ପରେକ ହେବାର କଣେବେଳେ ହୋଇଥିଲା ।

ଶାକପ୍ରାଣିଷ୍ଟୋତରେ ପ୍ରବଳ ରୂପରେ ହୋଇଥାଏ
ହସ୍ତାନ୍ତ ଦିନରେ ବଗୋର୍ମୁଖ ସେବାଯେକେ ଦକ୍ଷ ଶତ
ହୋଇ ଅଛିଲା ।

ବ୍ୟାକାରୀର ନିରମଳେ ଥାନ ଦୋଷି ସା
ଅପାରାକ ହେବାଟ ଦୂରାଥ ଶରୀରର ଦୂରମର୍ଗରେ ଆପ
ଏଇ ଶମିର ଶାଖାଟ ଦୂର ଲାଗୁ ଏଥାର ମାଧ୍ୟମରେ
ଅବଳ ସମ୍ବନ୍ଧ ଫଳିଛି । ସମ୍ବନ୍ଧ ଅବଳ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନରେ
ଅବଳମାନର ଏ କାଣ୍ଡ ଠିକରୀ ବରି ହେଉ ପ୍ରକାଶ
ପ୍ରକାଶ ଦେଇ ଅବଳ ଦୂରାଥ ନିରମଳର ରଙ୍ଗରେ
ଦେଖି ଉଚ୍ଛବି ଥାଇବାରେ ଅବଳ ।

ମିଶ୍ରମାଳକୁ ଦେଖିଯା ସମ୍ମାନ କଥାଟିକ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରଭାବ ସେମାନେ କୃତ୍ୟା ଗୁଣ ପରିଦାନ କରି
ଏ ଉପର ଅଜୟ କହ ଅଛନ୍ତି । କହମେହ ଗୁଣମହିତ
ତେ ଦେଖି ପଢ଼ି ପାଇଅଛନ୍ତି । ମିଶ୍ରମାଳକୁ ଆଜି ନାହିଁ
ଦେଖିବ । ଏହାଦୁ ସମ୍ମାନର ନିଷେଖା ହାତାପିଲାରୁ
ଦେଖି ପ୍ରଭାବମାନେ କର୍ତ୍ତମାନ ନିମାନ୍ତ ଦେଖିବାର
ନିଷେଖା ରହ । ସିଂହମାଳକୁ ସମ୍ମାନରେ କୌଣସି
ନାହିଁ ନିଧ ନମ୍ରାତିକର ସେଠା ସମ୍ମାନ
ଦୁଇତିମୁହଁ ହାତାପିଲାରୁ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଗର୍ଭେ ଜବେ କୁଳାଶ କୈସିଲା
ମାତ୍ର କିମ୍ବା ନିଯମିତ୍ୟବେ ଦେହରୁ ଲୋକୀ

ମୁସ୍ତଳମାଟ ସମବେଳ ହୋଇ ଦେଇ ବକଳ ବରାକଥିବା
ଲୁହେଖରେ ହେଲୁପରେ ଏବେ ଗୋଟିଏଇଲେ । ଅର୍ଥାତ୍
ମେଲେକୁ କିମ୍ବାହେବ ଉଚ୍ଚ ବାକି ଯାଇ ନେବେମାନ୍ଦ-
ମାନ୍ଦ ବଜାରାର ଦେଇଥିଲେ । ତେବେ କମବେଳେ
ମୁସ୍ତଳମାନାମେ ୧୯୮୫ବେରେ ପ୍ରାପ୍ତିଷ୍ଠାନ କୋର ବଢ଼ି
ଏଇଲେ ମାତ୍ର ମୁଖ୍ୟମାୟ ଏବେ ବୌରୁପକାର ଦିନ
ହୋଇ ଥାଏ ।

ବାୟସରେଟି ସ୍ଵରାଗ ଉଦୟକୁ ସେ ଜୟନ୍ତ
ସମାପ୍ତିରେ ନିଃ ଶାହ ଖୋଲାକାଳିଥ ମିଠାକା
କାମରେ ଅନୁଦିତରେ ବାବୁମାନ ନିଃକ ବାବୁ
ଦେଖିବା ଗୋଟିଏ ମାନସରେ ସେ ଜୁମ୍ବ ଲାହୋକ ହେଉ
ଥିବାର ଅଭିଯାନ ଅନ୍ତର ହୋଇଥିବା । ସେଠା କହି
ଛିନ୍ତ ସାହେବ ଖୋଲାକାଳିକାରୀ କରିଯାଏ
ହେଲ କାମକଟୁ ହାରକୋଈକ ଏତାର ଅକୁଳ । ସବୁଦିନ
ବାବୁମ ଶାମରେ ଫଳକଥାଙ୍କ ମାନର ବନ୍ଦକାଳ ଅନୁମତି
ଦେଲେ ଉତ୍ସମ ପ୍ରମାଣ ଅବକ ହୋଇଗାଇବାର ଉଦ୍‌ଦେଶ
ହେବା ।

ପ୍ରକାଶକ ନମ୍ବର ।। ୧୯୭୫

ବେଳେ ଏକ ଜାଗାନ୍ତରକାଳୀ—ଲେଖିଅଛି
ତ ମିରପୁର ଲାବାଲଗ ଜମିଦାର କୁଳସ୍ଥ-
ଦର ଦାସ ହରମରୁଷେ ଲକଳପାଳିର ଶ୍ରୀ
ଶିଶୁଲାଭ କରିବାର ସେ ପସାଶାକର ଦେବିଅ-
କରି ଏକ ଚାହଁପାଇଁ ନାବବ ହିତେମୋଦନ-
ଦାସର ସୁଖ୍ୟାତି କରିଅଛନ୍ତି । ବେଳକି
ଲାବାଲଗର ଜଣେ ଅନ୍ତର୍ମଧ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳାରେ
ପ୍ରତାମାନଙ୍କ ମତାର ନାନା ଅନ୍ତର୍ଜାତି କର-
ଅଛି । ପ୍ରତିକାନ୍ଦିର କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ-
ଥିଲେ ଭୂପ୍ରକୃତ ଅଦାଲତରେ ଉଚ୍ଚର ପ୍ରକାର
ଲେଖିବା ଭାବେ । ବ୍ୟକ୍ତିବିଧେସର ଫୁଲାହିତ
ସମାଦରତର ବିଷୟ ଲାଭ ।

ଶ୍ରୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ଉପଦ୍ରବଦୋଷେନ— ପାଳଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଡାର ନାବାଲଙ୍ଘ ଜଳାଚ ଉପକୟନ ହିଁ
ଉପଲକ୍ଷରେ ଗପନାସ ତା ଶା ଓ ଏଣୁ ରଖରେ
ବସି ସମାବେହ ହୋଇଥିବାର ବିଷ୍ଣୁରାଜ
ବିଦରଶ ଲେଖିଅରୁଣ୍ଟି । ସ୍ଵାକାଳବ୍ୟାପ୍ତି ପ୍ରକାଶିତ
ହେଲେ ଯାଏଁ ।

ଶ୍ରୀ କରୁଣାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର—ଆପଣ ସଂଗ୍ରହ
ମାତ୍ରକ୍ଷେତ୍ର ସାହେବଙ୍କ ଚିହ୍ନକୁ ଦରଖାସ୍ତ
ପଠାଇଲେ ସୁଲଭ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରିବା
ହେବ । ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଧରିବାକୁ କି ଥିବା
ଓ ସନ୍ଦେଶକ୍ରିୟ ଦୃଶ୍ୟମାର ଉଥୟ କି ଥିବାକୁ
ପ୍ରକାଶ ଦରିବାକୁ ଅନ୍ତର୍ମଳ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ କରନ୍ଦର ପଟ୍ଟାମୁକ—ବିଶ୍ୱ ନାନ୍ଦିତ
ପୁର ଲାବାଲଗ ପଢାଇନାହାଣୀ କୃତ୍ତବ୍ୟ ସହ

ରେ ବଣ୍ଣିନା କରିଅଛନ୍ତି । ସ୍ଥାନାଭାବରୁ
ଉପେଷିତ ଦେଲା ।

ପ୍ରେରିତପଦ୍ଧତି ।
ପଢ଼ିପ୍ରେରିବକଙ୍କ ମଧ୍ୟାହନ ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ବେ-
ମାକେ ଦାୟୀ ଲୋକୁଁ ।

ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀବିଜୁ ଉତ୍କଳପାପିକା ସମ୍ମାନକ
ମହୋଦୟେଷ
ମହାଶ୍ରୀ ।

ଅଥେ ପ୍ରକଟିତ ବିଷୟଟିକୁ ଆପଣଙ୍କ ଗୁବଳ-
ବିଦିତ ଦେବାରେ ସ୍ମାଚ୍ ଦାନବାସ ଚିରସୁଖିତ
ଦେଇବେ ।

କଳିବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରା ଗ୍ରା ଜଗନ୍ନାଥ
ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ରଥତ୍ୟୁଦୀ କର୍ମ ଅଛି କିମ୍ବରେ
ଦେବାର ଦେଖା ଯାଇଥିଲ ଅର୍ଥାର ମହାପ୍ରଭୁ
ରଥରେ ବିଶ୍ଵମାଳ ଧନବା ଉଦ୍‌ଘାତୁ କାରଗର-
ନାହେ ଶେଷକର ନ ଆଛି । କିନ୍ତୁ ଏବର୍ଷ
ମେନେକର ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କ ସହିରୁ
ରଥକର୍ମ ଚନ୍ଦଳ ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ । ଅର୍ଥାର
ଆଗଣ୍ଠିଗୁ ଦ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ରଥରେ କଲଶ
ବସିଥାନ୍ତି । ଏଥକୁ ମେନେକର ମହୋଦୟ
ପ୍ରଶଂସାଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏବଂ ଆଶା
କରୁ ସେ ଗଢ଼ବର୍ଷମନଙ୍କରେ ସମୟାବରୁ
କନ ଉତ୍ସବ ରଥର ଅଭିଜ୍ଞାନକର୍ମମାଳ
ଏବର୍ଷ ସମ୍ମୁଦ୍ରୀ ହେଲେ ସହସାଧାରଣ ଅଛିଯୁ
ଆକନ୍ଧିତ ହେବେ । ଯାହା ହେଉ ଏପରି
ନାନ୍ଦନକରିବାର ମନ୍ଦରକର୍ତ୍ତ୍ୟ ଶୁଣନାହୁପେ
ର ସମ୍ମାଦନ ଅଭ୍ୟବ ପରମେଶ୍ୱର ଉଦ୍‌
କୁ ଏଠାରେ ତିରସ୍ତାୟ କରନ୍ତି ।

୧୯୮୨ } ବିଶ୍ୱମଦ
ସ୍ଥାନମାଦର
ସାମଳ୍ପର୍ଯ୍ୟମେମର

ମନ୍ଦିରପ୍ରାଣି ।

ଶାହୀ ପ୍ରକଟନ ଦାସ	ଲକ୍ଷଣ	ପ୍ରେସ	ମୋଟ
ପଦମସନ ଦାସ	"	"	₹ ୧୫
କର୍ତ୍ତବ୍ୟାଳ ଦାସ	"	"	₹ ୧୯
ପଦ୍ମପାରମ ମହାପଦ୍ମ	"	"	₹ ୧୬
ଦମନୋଦିତ ପ୍ରକଟନକର୍ତ୍ତବ୍ୟାଳ	"	"	₹ ୧୫
ଶରମିତ ଦାସ	ଲକ୍ଷଣ	"	₹ ୧୯
ଦମନୋଦିତ ପାତ୍ର	"	"	₹ ୧୫
ପାତ୍ରମୁଦ୍ରା ଦାସ	"	"	₹ ୧୯
ଅନ୍ତରଜାତ ଦାସ	"	"	₹ ୧୯
ଦମନୋଦିତ ଦାସ	"	"	₹ ୧୯
ମୋହିକାପ ପିଲାତୀ ଦାସ	"	"	₹ ୧୯

୧୭ ମାର୍ଚ୍ଚାରେ	କଟକ	ତ କ
ଶୈଳଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖେ ବନ୍ଦୁଭରିତାଟୋଳ		ତ ଅ
ସର୍ବପଣେ ମଗାଳ ଥାନ୍ୟପଦା		ତ କ

ବ୍ୟାପକ

“ନର୍ମଣେ ଶାସ୍ତ୍ରସଂକୁଳ ଚଳାଇବାର
ଦ୍ୱାରା” କାମକ ବଙ୍ଗଲା ପୁସ୍ତକକୁ ଢେଅରେ
ଅନୁବାଦ କରିବାକମନ୍ତ୍ରେ ମାସିକ ୧୯୯ କାହିଁ
ଦେବଜନେ ଏକମାତ୍ର ସକାଶେ ଜଣେ ଅଛି-
କୁଟୁମ୍ବ ପ୍ରତିକ ଏହି ଅନ୍ତିଷ୍ଠରେ ନିଯନ୍ତ୍ରୁ ଦେବାର
ଆବଶ୍ୟକ । ଅତିଥି ଏକଦ୍ଵାରା ବିଜ୍ଞାପନ
ଫୀୟାର୍ଯ୍ୟାରୁଥିରେ ପ୍ରଥମାବ୍ଦୀରେ ୧୯୯୯
ବାଲ କୁଳରୀମାସ ଶା ୧ ରେ ପୂର୍ବରେ
ଆପଣା ଦରଖାସ୍ତ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାମରକାରୀ-
କଠାର ପଠାଇବେ । କର୍ମଲକ୍ଷମର ପଣ୍ଡିତ-ବି

ଭାଗରେ ଉତ୍ତାଣ୍ଠ ସେଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନାକାରମାନେ
ବଙ୍ଗଲା କିଶୋର, ସେମାନଙ୍କ ଦାରାକୁ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ
କରସିବ ।

ଉତ୍କଳଅନୁବାଦକାରୀ
କୃତକ
୨୦୧୯

NOTICE.
ORRISSA GRADUATES' AND UNDER-
GRADUATES' ASSOCIATION.

Lecturer—Dr. Ram Chandra Bose, M. A.
Subject—"The importance and necessity
of Religion".

Time—7 P. M., Sunday the 12th Instant.
Place—Printing Company's Hall.

Gentlemen are respectfully

Officers are respectfully invited to attend.

Cuttack, } AKSHAY KUMAR GHOSH
The 9th July, }
1891, Honorary Secretary.

କଟକର୍ଣ୍ଣାର

ସଦର ଓ ମଧ୍ୟସଲକାରୀ ମାନଙ୍କ ସୁଧିଧାରୀ
ଆଜିକୁ ପ୍ରାୟ ପାଇଁ ବେଳ ପ୍ରାପ୍ତିତ ହୋଇ
ସୁବନ୍ଦୋତ୍ସୁ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଲାଇଛି । ଏଥି-
ରେ ନାନାବିଧ ଜାଗାଶ୍ଵର ଓ କବିଗଣ ଉପରେ
କହୁଁ ଦ୍ୱାରା । ଏବାଇବା ଅନ୍ୟ ପାଇବା
ଯେହିଁ ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରଦେଶୀଜନ ଦୂର ଲେଖିଲେ
ଅତ୍ୟନ୍ତର ଓ ବିଶେଷ ସାଧ୍ୟକାଳୀ ସହିତ
ପଠାଇ ଦିଶ୍ୟାବ । ମାତ୍ରକ ବ୍ୟବ ଦେବା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, ସମ୍ବାଦୀ ଦ୍ୱାରା ବହୁଧୁର ପରିହା-
ରାହ କରୁଁ । ଯେଉଁ ଉକ୍ତମାନ ଅନ୍ୟଶ୍ଵରଙ୍କୁ
କହୁଁ କର ପଠାଇବାକୁ ତୁମ୍ଭେ କରୁଁର ଉଚ୍ଚତର
ନଜାର ଦରା ଉପରେ କହି ପଠାଇବାର ପରି-
ମନମନ୍ୟେ ଗବନସ ଟ ପାହିବାରେ କମ୍ପି-

ଶିଳ୍ପ ପ୍ରାଚୀକମାନଟାରୁ ନିଆଯାଏ । ବେବଳ
ପଦାଚିଂ ଓ ଜ୍ଞାନଖଣ୍ଡ ଧଠାଇଲେ ଜୀବିତ ଓ
ଦ୍ରୁବ୍ୟାବ ଢାଳୁଥିଲେବିଲ ଜୀବରେ ଯେଥେ
ଧଠାଯାଇ ପାରେ । ବେରିଂ ବା ଜନପଦୀସିଏକୁ
ସହ ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ ଯାହାଇବାକୁ ଦା
ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତର ଦିଅଯାଏ ନାହିଁ ।
ମଧ୍ୟବଳବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ କଷା କଲିବାର
ଓ ସମ୍ମାନ ଦିଲୁ ମାନଙ୍କଟାରୁ ସବକା ଚାଗରୁ
ଚିହ୍ନା ଓ ଜୀବିତ ପ୍ରେରଣ କରିବାରକାହେ
ପଢାଇ ପାଇଥାରେ । ଅବେଳ ଯେମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀ
ବରାହାରଙ୍କ ସୁଵିଧାର୍ଥ ଜାଗାଇଅଛି ନି ଯେହିଁ-
ମାନେ ଅମୃତାଶ୍ରୀ ଅଭିପର ଚିହ୍ନିତ ଦେବାକୁ

ଶ୍ରୀ କମଳାନାଥ

ସାପୁତ୍ରିକେ ସମ୍ମାଦପତ୍ର ବା ।

၁၂၅

ତେ ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଆଜେମ ବାହ୍ୟକ ନଳିକା

ଶ୍ରୀଦେବ

三

詩十九

ଭାରତବର୍ଷୀପୁ
ଦଣ୍ଡବିଧି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସଙ୍କ ୮୨୦ ପାଇଁ ଆ ୧୫ ଲକ୍ଷ
ଉପରେ ହୁଳ ୩୮୦ ମିନିଟ୍ ରେଖାତ୍ ମାତ୍ର
ଯା ୧ ରାତର୍ଧର୍ଥରେ ଯେବେମୁଣ୍ଡ ଅଭିନବାବୀ
ସଂଶୋଧନ ହୋଇଥାଏ ଭାବାଧର୍ମ ନିବି ଏବନେ
ଓଡ଼ିଆୟାଙ୍ଗାଧାରେ ଶପା ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିନ୍ସିପ-
କ୍ଲାସାକ୍ ପ୍ରପୁରାକଳୀପରେ ବିଜୟ ହେଉଥାଏ ।
ମୂଲ୍ୟ ଏବନ୍ତର୍ଗୁରୁ ଟ ୪ ଟ ଭାବର୍ତ୍ତା ଟ ୦୮
ଅନୁଷ୍ଠାନି ଶପା ହୋଇଥାଏ । ଯାହାକୁ କରିବେ ।

ଶ୍ରୀବିବାହିତାରେ ପାଠକଳୁଁ ବି ବାଲେଷ୍ଟର
ଜିଥାର ରେମଣାର୍ ଅରମଳା ପ୍ରଗନ୍ଧା ଏଲ୍ଲକାରେ
ହିନ୍ଦିକାପଳ ସତି ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚବାହି କମିର ଧାନ-
ଗଛ ତରିଯାର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଶାର ଅଳେକ କଷ୍ଟ
କର ଅଛନ୍ତି । ମାଲିଗିର ଜିଥାର ଗୋ
ଆହାଡ଼ରେ ପ୍ରାୟ ଦୂରକୋମ ବ୍ୟାପି ବସିଥିଲେ ।

ଏକ୍ଷୁମର୍ଥରେ ମାନୁକରୁ ଘେଡ଼ି ସମ୍ବନ୍ଧ
ଅସିଥିଲୁ ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଗଞ୍ଜାମ, ଗୋଦା-
ବିର, ବଗାଟା ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅଳ୍ପକୁ ଏହି ଚାରିକାଳୀ
ଛିଡା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ଅଳ୍ପକୁ ଅନ୍ତକୁଳ
ଅଟଇ । ଗଞ୍ଜାମରେ ସର୍ବଧିନ ପ୍ରାୟ ଦୂରୀ

ହୋଇ ନାହିଁ । ଅକ୍ୟତେ ଦୁଷ୍ଟିର ଲକ୍ଷଣ
ଦେଆ ପାଇ ଅଛି ।

— 010 —

କଲିବାର ଜୁ ଶ ବିଷ୍ଣୁର ନେବ
ଏଥମଞ୍ଚରେ ଗନ୍ତୁ ପାଡ଼ାରେ ଘୟାଗାଗତ ହେବାରେ
ଶ୍ରୀ ରାବନାର ବିଷ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ସତ୍ୱାଦ
ଶ୍ରୀ ରାଵନାଙ୍କ ବଦ୍ୟାଗରବାର ଅବସ୍ଥା
କହିବ ଦଳ ହୋଇଅଛି ବନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ସଜ୍ଜେ
ଦ୍ରୁଷ୍ଟିନିଷକ୍ତ ସାଧ୍ୟର ବନ୍ଧୁମାତ୍ର ଜୟତ ହୋଇ
ନାହିଁ । ଏମାଜଳ ଜାବନ ଅମୂଲ୍ୟ ଅଟଳ ଏବଂ
ଏମାନଙ୍କ ଶର୍ଵିଜାବନ କମନ୍ତେ ଅମ୍ବୋଦୋ
ଏକାନ୍ତ ମନରେ ଇଶ୍ଵରଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରିଥିବୁ ।

ଏ କିନ୍ତୁ ଜଣେ ସ୍ଥଳ ସବ ଛନ୍ଦେକୁ ବୁଲୁଷିବା
ମୁକ୍ତ ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରକାଶକ ବିବ୍ୟାରୁହି ସମେତ
ଜୀବନ ପ୍ରକାଶ କରି ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦିତରୁଠିଏଣି
ଆମ୍ବାଜକୁ କଇପିୟାଇ କଲଇ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ
ଅମ୍ବେମାନେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ଜାଗୁଥିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା
କାହିଁବ ତାହାକୁ କଥା କି ଲେଖିଲୁ ଏବଂ
ତହୁସଙ୍ଗେ କହିଅଛନ୍ତି କି ତାହା କି ଲେଖିଥିବାର
କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ କାରଣ ଆଜିଥାରେ । କାରଣଟା
‘କୁ’ କି ‘ସୁ’ ପ୍ରକ୍ରିୟା କି ତହୁଲେ ମଧ୍ୟ କୁ ଭାବି-
ବାର ସ୍ଥିତ ହେଉଥିବା ଅନୁଭବ ତାହା ଚି-
ହ୍ନାର ଦେଇଥିଲେ ତାହାର ଉମ୍ମ କୁଅନ୍ତା କାହିଁ
ଏବଂ ଅମ୍ବେମାନେ ମଧ୍ୟ କୁଭର ଦେବାର ସମ୍ମାନ

ହଥନ୍ତି । ଏପରି ଲେଖିବା କେମନ୍ତ ରଚି ଧାର-
ବମାରେ ବିଶ୍ଵର ରପିବେ ।

ଶମୟୁର ଗଡ଼ର ସାଧକ ତେଜରଳ ଆଜି
ମୁଦିକ କୋଣେ ଘାତକ ହାତରେ ମଶିପଢ଼ିବାରୁ
ନବାବ ସଂଦର୍ଥଙ୍କ ଦୂର ପଦରେ ନିୟନ୍ତ୍ର
ଚକ୍ରର ଛଳେ କେତୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ହେଲେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା-
ଗବ୍ରମ୍ଭମେଷ ନବାବ ପାହେବରୁ ବିଦାୟ ଦେଇ
ମେଲର ଉନ୍ନେଷେଷକୁ ଭାବୁ ପଦରେ ନିୟନ୍ତ୍ର
ଦିଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ବମ୍ବରବାସିମାତେ
ବଡ଼ବିରକ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ଦେଖିଯୁଗାଜିଷ୍ଠେ
ଲୋକଙ୍କ ଇହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଂଘନକରନ୍ତିରୁ
ନିୟନ୍ତ୍ର କରିବା ଦିଲ ବନ୍ଦେବପ୍ର ନୁହଇ ।
ଗବ୍ରମ୍ଭମେଷ ଦେଖିଯୁଗେବକୁ ମଧ୍ୟରେ କାହା-
ରକୁ କ ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାରୀ ପାଇଲେ ନାହିଁ ?
ଦରବା କବୁ ଏବନୋବପ୍ର ଅନ୍ତରାଳ ଛମେତ୍ର
ହୋଇଥାଏ ?

ଷ୍ଟେଟସମାଜରେ ପାଠକଳୁଁ ସେ ସ୍ଥା ମନ୍ଦିର-
ଶାଖା କମିଟି ବଜୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଅଳ୍କୁ ଏକ
ବେଦନ ପତ୍ର ପଠାଇ ଚହୁଁରେ ପ୍ରାଥମିକ କର
ଛନ୍ତି ବି ପରିଶାର ଛଳ ଯୋଗାଇବା ଲମ୍ବ-
ବାଧିର ନାତମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏକ ବିଷ-
ରମାତବରେ ଯାତ୍ରିର ରହିବା ସତାଙ୍ଗେ
ଏତେ ପ୍ରାନ ଅଛି ତାହା ବହାଇବା ହାତ
କରୁ କର୍ମମାନ ଅସାଧ୍ୟକର ଅଦ୍ସ୍ଵା ପେତ-

ମାଗରେ ଦିଲ ହୋଇ ପାରେ ତାହା କବେନା
କର ଚିପେଟ୍ କରିବା କାରଣ ମେଟିଏ କିମିଶଳ
ଶର୍ତ୍ତିତ ସଦିତ ନିୟମୁ ହେଉ । ଯୁଧ ନିରଜ
ବସ୍ତାର ନିମିତ୍ତ ଅଜିବାଲ୍ ନାନାପ୍ରକାରରେ ପଣ୍ଡିତ-
ଶ୍ରୀ କରିବାର କମ୍ପୋନାନ୍ ଦସି ଅଛି । କେବେ
କମ୍ପିଟ୍ ହି ଅବେଦନ ପଢ଼ ପ୍ରେରିତ ହୋଇ
ଅଛି ଦିନ ପାଇଁ ଲାଗି ।

ମିଛନ୍ତିପଲ ଆଜନର ଧା ୨୭୯ ସଂ ଏବା
ଧା ୨୭୩ ସର ୨ ୫ ପ୍ରକରଣ କଟକ
ମିଛନ୍ତିପାଇଟୀ ମଧ୍ୟରେ ଜାଗା ବରିବାକୁ ଉଚ୍ଚା
କରି ମାଳ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠମାତ୍ର ବଳିକରା ଗଛେଟରେ
ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇ ଅଛିନ୍ତି ବି ଏବମାସ ୨୫୫ତରେ
ଏଥୁ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବୌଣସି ହେଉଁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କ
ହେଲେ ହକ୍କି ଧାରମାନ ଜ ଏ ବରବେ ।
ହକ୍କି ଧା ୨୭୧ ସର ମର୍ମ ଏହି ତ ମିଛନ୍ତି-
ପାଇଟୀର ଲକ୍ଷଣ ଅନୁମଣ୍ଡପଟ କଳା ମିଛନ୍ତି-
ପାଇଟୀ ସାମା-ମଧ୍ୟପ୍ରତି ବୌଣସି ଶ୍ରାନ୍ତରେ
ଚର୍ବି ବନ୍ଦବା, ପର୍ଯୁ ଦବ୍ଦବା ବରଦା ଲଟା ଲଭ୍ୟାଦ
ପୋତାବକା, ଖୋଟ, କୁଟା ଲଭ୍ୟାଦ ଗଦା
ବରବା, କବରେସିନିରେକର ବୋଦାମ ମାସ ସର
ଦୋକାଳ ଏବଂ ଜାଗର ରଖୁ ଆଶ୍ଵର ଲାହିଁ ।
ଏଥ୍ୟଥାନ ମେହେବେଳେ ଯେତେ ବର୍ତ୍ତମା
ଲାଭରେହୁର ବା ଅନୁମତିପତ୍ର ଲେଇ କର
ଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ବଢ଼ାଯର ପ୍ରତିକ ପ୍ରତି ବାଦ
ପ୍ରକଳନ କ ଥିବାରୁ ଲେକେ ଲାଜାନ୍ତୁଧାରେ
ଅନେକ ମୁସାଫିର ବଢ଼ାରେ ରଖି ଅପରାଧୀ
ରୁକ୍ତିବ ଦ୍ୱାରା ସାଥୀରଙ୍ଗସ୍ତୁଦରକଷର ଦ୍ୱୟା
କର ଅଛନ୍ତି । ଏପକାର ବଢ଼ାଯରମାତ୍ର ମିଛ
ନିଷିଧାଇଟୀର ଅଧିକାରରେ ଅହିବାର ଛାତିର
ବୋଧ କରୁଁ ଏଥିରେ ବାହାର ଅପରାଧ ହେବା
ଲାହିଁ ।

ପ୍ରାକାଳୁରେ ପ୍ରକାଟିତ ଲଂଘନାମୟତାରୁ ଆଠ
ବିମାନେ ଅଭିଭାବ ଦେବେ ଯେ ଜଳବିମାଧ୍ୟ
ଶା ଏ ଘର୍ଷ ଅଭିଭାବ ବାଲରେ ମାନ୍ୟବିମାଧ୍ୟ
ଶୈଳେଣିକ ବିନବା ପ୍ରେରିତେଜୀବୀ କଲେଜର
ଏମ, ଏ, ଡାଃ ସାହ ଶ୍ରୀ ଓ ଶମ୍ଭବମାନଙ୍କ ଅନ୍ୟା
ନୀଣ ଜାହାନାନାରେ ଉପଖେଳ କରିଥିଲେ
ଅଗ୍ରମ୍ଭତ କି ୬୦ ଖଣ୍ଡକେ ନଥରେ ଡେରାର
ବାରୁ ଥିଲୁ ପ୍ରମାଦ ଦାବ ଏକଜଣ ହିଲେ
ବ୍ୟାପ୍ତି ବେବେ ସାହେବ ଶାହମାନଙ୍କୁ ମାନ୍ୟବିମାଧ୍ୟ
ପରିଦ୍ରାବଦୀଙ୍କ ରମ୍ପୁରେ ପରିଚୟ କରିବା ସମ୍ଭାବିତ

ପୂର୍ବ ତୁଳାଯୁଗେ ଦୁର୍ମୁଖକୁ ନଷ୍ଟହୀନ କରି
କହିଲେ କି ଏ ଧ୍ୟାନ ପ୍ରେସିଜେରିବ କଲେଜୁର
ପ୍ରଥମ ତୋଥା କି ଜୁଏଟ ଅଟିଲା । (ଏଥିରେ
କବ୍ରିର୍ବ୍ରିକବାକ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏଠାରେ କି, ଏ ପାଶ
କରିଥିବା କଥା ସାହେବଙ୍କ ମନରେ କି ଥିଲ)
ଶେଷକଟ ମଦୋଦୟ ଏଥିରେ କିମେଷ ଆନ-
ଦିତ ହୋଇ ରାତ୍ରାକର କାହିଁ କୁଳ ଅକ୍ଷୟ-
ପ୍ରଭୃତି ଅନେକ ବଥା ପରିଚାଲନେ । ତହୁଁ ଉ-
ତ୍ରୁଟୁ ଲଟପହିଙ୍କ ନିକଟରେ ପଲତର ହେବାକୁ
ସେ ମଧ୍ୟ କିମେଷ ଆନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କରି ଅନ୍ୟକିମ୍ବ
ବଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ତେଣୁରେ ନବଜ୍ୟାମ ଅଛି
କି କାହିଁ ପରିପାଲେ ଏବଂ କାହା କି ଥିବାର
ଉତ୍ତର ପାଇ ବହିଲେ କି କିନ୍ତୁକର ଶିରି
ସୁକାମାନଙ୍କର ଏ ଅଭିବ ଦୂର କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଅଟିଲା । ଫଳତଃ ଲଟକମଦୟ ତେଣୁ ଶିରି
ପ୍ରକ ଯେଥର ମନୋଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ
ତହୁଁରୁ ହଣ୍ଟାଯାଇଥିବୁ ଯେ ତେଣାପ୍ରକ ତାଦା
କର ଯଥେଷ୍ଟ ସହୃଦୀ ଅଛି । ଏ ସମୟରେ
ତେଣାବସିକର ଅଗ୍ରଦର ହୋଇ ଅପଣା
ଯୋଗତା ଦେଖାଇବା ଜୁବିତ ତାଦା ଦେବ
ଯେମନଙ୍କର ମନୋରଥ ଅକଷ୍ମା ପଣ୍ଡି ହେବ

ଏହା ରେବଦିନା ବଳ୍କଲାତ୍ମକ
ଦେଖିମାଣୁର ବାବୁ ସମଦାସ ଚନ୍ଦ୍ରତ୍ତ ବଦଳ
ଦେବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଥାଠମନ୍ଦକୁ ଦେଇଅଛୁ ।
ସେ ଅଗାମୀ ଦୂଧବାର ଏଠାବୁ ଧାରା କରି-
ବେ । ସେ ସରନବଟରେ ବିହାରାଜାଙ୍ଗ
ମୃଦୁ ପ୍ରାପ୍ତନା କରି ଦେଇ ହୋଇଅଛିନ୍ତି ଏହୁ
ଶାହାକୁ ଶ୍ଵରବାବୁ ନଗରବାରିକର ଉଛା କ
ହଲ ଏବଂ ବଦଳ ଦେବାରେ ସମସ୍ତେ ଦୁଃଖ
ଅଛିନ୍ତି । ରମଦାସ ବାବୁ ପୁରୁଷରେ ବ ୧୦ ର୍ତ୍ତ
ଏବଂ ବଟକରେ ବ ୫୨ ର୍ତ୍ତ ଏଥର ବ ୨୨ ର୍ତ୍ତ
ବାଲ ତେଣାରେ ଉହି ବର୍ଯ୍ୟଦଃଜଣ ତେଣୁ
ହୋଇଥାଇଥିଲେ ଅପଞ୍ଜାର ସାଧୁସୁନ୍ଦର କାନ୍ଦିତ
ଦରଶା ଏବଂ ସବ ଲାପହାର ସମସ୍ତକର ପ୍ରାୟ-
ପାତ୍ର ହୋଇଥିଲେ । ଶାହାର ପାଖରେ ଯେଉଁ
ମାନେ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ଶାହାରର ମୁଖ ଲାକୁଥିଲି
ପ୍ରତି ବାର୍ଷିକପରିଷମାର ଫଳ ଶାହାର ଯୋଗକ
ଭାର ସଥରିଥୁ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛି । ଶ୍ଵରମାନେ
ତାବକୁ ଅତିନିମନ ପଢ଼ି ଦେବାରୁ ତେଣୁ
ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମନକ ଅନମନ୍ତରର ପାଇ
ବାଲ ନିରସ ହେଲେ । ଯାହା ହେବୁ ଏଠା
ଶାତୁରିଟ ସବୁ ଶାହାକୁ ଅବ୍ୟଥାନା କରିବାର

ଭାବ୍ୟର କରୁଥିଲେ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦ କିମ୍ବା
ଅପ୍ରତି ।

ବ୍ୟାମଦାସ ବାବୁ ଅପଣାର ଶିଳ୍ପାକାର୍ଯ୍ୟ ଛାଇ
ସାଧାରଣାକାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗଦାନପୂର୍ବକ ଅମ୍ବ-
ମନଙ୍କର କଣେତ କୃତକାରୀଙ୍କର ହୋଇ-
ଅଛି । ଅମ୍ବାରକପାଣୀ ପରମର ହେବା
ଆରମ୍ଭରେ ସେ ଏ କଷାରବାସିଙ୍କ ଶିଳ୍ପାକାର-
ମନେ କଣେ ମିଳିଥିଲୁ କମିଶ୍ଵର ଜୟନ୍ତ
ହୋଇ ଉନିବର୍ଷକାଳ ଜାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏହି
ତଞ୍ଚକୁ ବୋର୍ଡର ମେନ୍ଟରସ୍ଟର୍ ଅବଧି ସାଧା-
ରଣକାର୍ଯ୍ୟର ଅନେକ ସହାୟତା କରିଥିଲାନ୍ତି ।
ପୁଣ୍ୟରେ ଥିବାସମୟରେ ମେଠା ସ୍ଵର୍ଗ କିନ୍ତୁ
ଲୟୁର ସମ୍ମାଦକ ହୋଇ କହିର ଅବସ୍ଥା
ଛାଇଲି କରିଥିଲେ । ଏଠାରେ ରେବନା
କାଳକାଳିଯାଳୟୁର ସମ୍ମାଦକ ହେବା ବନରୁ
ସେ ଭାର କେମନ୍ତ ସୁନ୍ଦରବୃକ୍ଷ ନିରାହ କରି-
ଅଛି । କିମ୍ବାଲୟୁର ବରମାଳ ଅବସ୍ଥା କହିର
ସରଜୟ ଦେଇଥିଲି । ଏ ବାଳକାଳିଯୁ
ଯେ ଡେଣାମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇଅଛି ଏହା
କେବଳ ଜାହାଜର ଅପ୍ରକଟକ ହେଲ୍ପା ଯହ
ଏ ପରିଶ୍ରମର ଫଳ ଅଛଇ । ଏଥିପାଇଁ ଗତ
ରହିବାର ବିଦ୍ୟାଲୟୁର ବିନିଟାକ ମେମ୍ବର-
ମାଙ୍କ ଏକ ଦକ୍ଷ ଚାଲୁକ୍କାଙ୍କୁ ଝଟିଲି ତତ୍ତ୍ଵ-
ପଟ ବିଦ୍ୟାଲୟୁର ରଖିବାର ସ୍ଥିର କରିଥିଲା
ଏହି ଏଥିରେ ଯାହା ବ୍ୟକ୍ତି ଦେବ ମେନ୍ଟର-
ମାଙ୍କ ଆପଣାମଧ୍ୟରେ ହେବା କର ଦେବେ
ସମ୍ମିଳନର ଏପରି ପ୍ରାଣ ବଢ଼ ପ୍ରାକକରି
ଅଛଇ । ସମ୍ବାଦ ବାହୁଦ୍ୱାରା ଡେଣାର
ବିଜ୍ଞାନ ପାଇଁ ଏଥିରେ ଅମ୍ବେମାରେ ତୁମ୍ଭିର
ଅଛି । ଏବା ଏକାନ୍ତମନରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା
ଯେ ଦିନରହାନ୍ତିକାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅବେଗି ଉପ-
ଅନନ୍ତପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ।

ମଣ୍ଡିପବ-୧୯୫୭

ମଣିଯୁରରେ ସାହେବମାନଙ୍କ ଦୁଇଧାଳାଶ୍ରରେ
ଲୁପ୍ତ ଥିବା ଅପରାଧରେ ସେଇଁ ପଦ୍ମବାଲ
ଏବଂ ଜଳଦମାଳଙ୍କ ଛୁଟରେ ମୋକଳମାତାଏଇ
ଥିଲ ମେଚରମାଟିଏ ଓେଲ ସାହେବଙ୍କ ବିଶ୍ଵ-
ରରେ ଖେମାଳେ ଦୋଷୀ ସାହେସ୍ତ ହେବାରୁ
ପ୍ରାଣଦଶ୍ରୀ ଅଦେଶ ଦେଇଅଛି । ବାସ୍ତବରେ
ମଣିଯୁର ଦୁର୍ବିକଳା ମୂଳରେ ଇଂରାଜ ଗର୍ଭ-
ନେତର ବିଶ୍ଵର ଅଳକମହାର ଥିଲ । ବଜା
ତାରୁ ସମାଜ୍ୟ ମୃକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନ୍ତ୍ରେ ସମାଜ

ଦୋଷ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ଏକଟଣ୍ଡରୀ ! ପୂଜାବର
ଅଦେଶ ପାଳକ କଲା ବୋଲି କି କୁକରର
ଦୋଷ ଦେବ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମାନ ଯଥାର୍ଥ କହୁ
ଅଛନ୍ତି କି ଅବାଲର ବିଗ୍ରହରୁମରେ ଯେବେ
ଶ୍ରୀଗଣ୍ଧି ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟାୟଗୁପ୍ତେ ପାଶି ପାଇବ
ତେବେ ପାଶି ଦେଉଥିବା ମେହନ୍ତର କି ଉହଁ-
ନିମିତ୍ତ ଦ୍ୱାରାୟ ଦେବ ? କିନ୍ତୁ ବୋଧ ଦୁଆର
ସଥରେ ବିଗ୍ରହରୁକୁ ଦେବ ଦୋଷ ନାହିଁ ।
କାରଣ ବିଲତର ଏକ ଜାଗରଣାଦରୁ ପ୍ରକାଶ
ଯେ ମହାମାନ୍ୟ ବାହୁଦ୍ଵୀର କେନରାଲ ବିଲତର
ସେହିଟିଥାବ ନିବଟକୁ ଲେଖି ଥିଲେ କି ଶ୍ରୀ-
ଗଣ୍ଧି ଦେବାୟ ବଜ୍ରବ୍ରାଜରେ କେହି ଦୁଃଖ-
ପ୍ରଜ୍ଞା ଦର୍ଶାଯା ହେଲେ କୁଳ ସମ୍ବନ୍ଧବାରଙ୍କ
ଅଦେଶ ପ୍ରତି ଦୂର୍ଘ୍�ରୀ ନ ରଖି କର୍ତ୍ତ୍ୟବାଚି ଏବଂ
ଯାହାର ସହାୟତା କରିବା ବ୍ୟକ୍ତି ମାନକୁ ପାଇ-
ଦଣ୍ଡ ଦୟା ଦୟା ଦେବାୟ ବଜ୍ରମାରକୁ ଏକଥା
ଦୂରଗୁପ୍ତେ କୁଣ୍ଡାର ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ
ନକୁଣ୍ଡ ଲାଭତବର୍ଷରେ ଉପରକେ ଶାହନ
ସରଳ ରହିବ ନାହିଁ । ବିଲତର ସେହିଟିଥା
ସଥରେ ବାବ୍ୟ ଦୋର ଅଛନ୍ତି । ସତରଂ କର-
ଣକ ପ୍ରତିକୁଳୁ ନଥ କରିବା ବ୍ୟାଧାରରେ ଲିପ୍ତ
ସୁବାସମୟ ଲେବକର ପାଶି ଦେବା ପୁଷ୍ପରୁ ସ୍ତିର
ଦୋରାଙ୍ଗ ବିଗ୍ରହରୁକୁ ଅନ୍ୟ ନାହିଁ । ଦେବାର
ଶବ୍ଦର କେନରାଲ କୁତ୍ତାନ୍ତ ଅଦେଶ ଦେବା-
ସମୟରେ ସମ୍ପଦ ସମ୍ପଦ କରିବେ ।

ପୁଣ୍ୟ କଥାମାଳା ।

ଏଥର ରଥଯାତ୍ରା କତ୍ତ ସୁଖରେ ନିଜାର
ହେଲା । ଯାତ୍ରିଙ୍କର ସମ୍ପଦ ଉଣା ଏହି କଥାକଢ଼ି,
ହୃଦୀ ଓ ବୈଶ ନ ଥିବାରୁ ଯେଉଁମାନେ ଥିଲା
ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ କଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକବଦ୍ଧନର ବିବରଣ ଲମ୍ବେ ଲେଖାଗଲା ।
ଯଥା,

କୁଳମାସ ଶତ ରଖେ ସେମାର ଗୁଡ଼-
ଶୈଥିରେ ଶା ଶା ଜଗନ୍ନାଥ ମହାଦେବ ଅଳକ-
ମର ଶୈଥିର ହୋଇ ଛାଇ ପିଲା ।

ସମୟ ଦୟାଗଲ । ପ୍ରାୟ ୧୦୦୦୦ ଯାରୀ ଏହି
ସମୟମଧରେ ନିରାପଦରେ ଦର୍ଶନକରି ଗଲି-
ଗଲେ । ତହଁରୁଷାରୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ମହାୟନ ବଢ଼ି
କେତେବେଳେ ହେଲା ଏବଂ ଭୋଗ ସର ଅଞ୍ଜମାଳ
ଥିବା ସମୟରେ ରଥକ ବିଜେବଲେ ।

ଭାଙ୍ଗିବାର ଥାଇଁ ପୁଲିସ୍ ସାହେବ ଗଠା
ସମୟରେ ରଥତଳା ଅରମ୍ଭକରି ରଥ ସିଦ୍ଧ-
ହାରକୁ ଆଣିଲେ , ଭାଙ୍ଗିବାର ରଥତଳା
ଦେଖି ସାର୍ଟଫିକେଟ ଦେଲେ ।

ଗା ୮ ଉଷ ଦୂଧବାର ଶ୍ରୀ ଗୁଣୀପାଠ
ସହବାରୁ ପ୍ରଭାତ ୨୩ ମନ୍ଦୟରେ ଆଜୁ ଗୋଟିଏ
ରଥ ଅସି ସିଦ୍ଧାରେ ଲାଗିଲା । ୧୦୩ ମନ୍ଦୟରେ
ରଥ ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଦୋଳ ଦୂଳପ୍ରଦର ସମ-
ପୂରେ ରଥ ସ୍ଵର୍ଗଶ୍ଵା ଚଲିଲା ଓ କୃତ୍ମମାଲ ଦକ୍ଷା-
ଯାଇ ୪୩ ମନ୍ଦୟରେ ପଦଣ୍ଡ ଦିଜେ ଅରମ୍ଭ
ଦେଲେ । ପ୍ରଭୁନାନେ ଧାତ୍ରୀ ପଦଣ୍ଡ ଦୋଳ ଦିଜେ
କରୁଥିବା ପଢ଼ି ୨୩ ସଂକଳ ରଥରେ ଅବେଳାର
ବିଲେ । ଦର୍ଶକମାନେ ପଦଣ୍ଡ ଦୋଳ ଯିବାରୁ
ଦର୍ଶକର ଅସୁଧା ଦେବୁ ଦୂଳପ୍ରଦ ଦୋଳ-
ଦ୍ୱାଳେ ମାତ୍ର ମହାପ୍ରକଳର ଜାନ ଉତ୍ତମରୂପେ
ଦୋଳ ଯାଇ ଅଛି ।

ତା ଏ ରଖ ଶୁଭୁବାର ଦିନଠାବୁ ରଥ-
ସର କୁଳିଦାର ଅର୍ଦ୍ଧ ହେଉ ତା ଏ ରଖ
ସେମବାର ଦିନ ସନ୍ଧା ସରବ ସର୍ବରଥ ଶୁଣ୍ଡିଲ-
ମଣ୍ଡପ ଘର ଦୂଆରେ ପଦ୍ମମଳେ । ସେଇନ
ପଦ୍ମମଳଙ୍କେ ସକାଗେ ଅନେକଲେକ ଜମା
ହୋଇ ଥିଲେ । କୋଣସି ଅସୁରଧା ହେଉ
ତାହା ହୋଇ ପାଇଲ ନାହିଁ ।

ଭା ୧୫ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାର ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ବିଜେ
ଦିନ ୨୩ ସମୟରେ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ସନ୍ଧା
ଦରକ ଶେଷ ହେଲା । ଏବଳ ଆବାଳ ବନ୍ଧୁଭା
ପ୍ରାୟ ତାଙ୍କ ହଜାର ଲେବ ସୁଧିଧାରେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ-
ଦିନ ଦେଖିଲା ତାଙ୍କ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେଖିଲୁ କାହାର ଅନ୍ଧମାତ୍ର ଉତ୍ସାହ ପାଇଲୁ ।
ତ ଏହି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେଖିଲୁ ଗୁଣିଗୁଣରେ
ପ୍ରଭୁମାତ୍ରେ ଭୋଗ ଥାଇ ରହିଲେ । ଏହିନ
ଚାଟିଏ ଭୋଗ ଦେବାରୁ ସବୁରଙ୍ଗାୟ ସମସ୍ତ
ଲୋକ ଗୁଣିଗୁଣରକୁ ପ୍ରବାଧ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହ
ଦେଇବ ଆହିତ ହୋଇ ଥିଲେ ।

— 三五〇 一 —

ବେଳାର କରାଣ ।

କୁଳମାସ ଶେଷ ହେଉ କୁଳମାସର ଅଧେ
କଟିଗଲା ଅଥବା ଦେଶୀୟ ହେସା କରେ ଧାରା-
ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହେଲା ଅବ୍ୟାଳାନ ହୁଏ

କି ହେବାରୁ ଗୁରୁଥାଡ଼େ ଲେବେ ବ୍ୟକ୍ତି
ମାତ୍ର ଏ ଲଗରରେ ଏହି କୁଳମାସ ଥରମ୍ଭୁ
ଦୁଆରୁଥାର କୁଳଗର ଫଡ଼ ହେବାରୁ ଦେଇବ
କୃପଣାରୁ ଲଗରବିମନେ ମଳଚର ଯେତିକ
ଲାହାନ୍ତି ବରଂ ବର୍ଷା ହଜାରେ ହୋଇଥିଲେ କୁଳା
ଶୁଣିବାର ବ୍ୟକ୍ତିର ଦୁଆରୁ ଗୋଲ ଏଥୁ ଧ୍ୟ-
ରେ ତାହା ଲେଡି କାହାନ୍ତି । ଯେନ୍ତୁ ଦେଖ-
ଇବୁରେ ବେପେବେଳେ ଲେବେ ପ୍ରତିର
ପରିଷ୍ଠାର ବାର ଲହରର ଅଳନର ଦୁଆରୁ ତୁ
ବେପେବେଳେ ପ୍ରବଳ କେପାଳରେ ଲାଗୁଛି
ଦୁଆରୁ ଏହି ବକୁଳା ଝାଡ଼ିରେ ନିଧି ଏକଦଳ
ସେହିପରି ଦୀର୍ଘଲା । ଗତ ରବିବାର ପ୍ରିୟାଙ୍କ-
କମ୍ପାନୀଙ୍କ କେତୋତେ ଧରିବ ଆଜିଶ୍ୱଦତା
ବିଷୟରେ ଏକ ଗତ ଶୁଭବାର କାପୁଷ୍ଟ ଗର-
ଜାରେ ଜମୁଖାଙ୍କ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କୁ କିମ୍ବା
ତନ୍ଦୁ ବସୁ ବକୁଳା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହା-
ଙ୍କର ବକ୍ଷରୁ ପରିପର୍ଯ୍ୟ ଗତ ସ୍ପର୍ଶରେ
ଦେଇଥିବୁ ଓ ତହିଁରେ ଏତା ଲେବେ ଏମନ୍ତ
ମୋହର ହୋଇଥିଲୁଣ୍ଟ ଯେ ଭାବ୍ୟ ସରରେ
ପୂର୍ବପରି ଅଳେବ ତୋତା ହୋଇଥିଲେ ଏହି
ଦନ୍ୟ କରାଲିହାରୀ ଅଳନ ପ୍ରକାଶ କରି-
ଥିଲେ । ଗତ ମଞ୍ଜଳବାର ପ୍ରିୟାଙ୍କମାନ
କୋତୋରେ ମୌଳିକ ଦାଳ ଅବସ୍ଥାର ରହମାନ
ଧରେ ବିଷୟରେ କୁଳା ବହିଷ୍ଟଳା । ଏମହା-
ଶୀଘ୍ର ଜଣେ ଇଂସର । ଏହାଙ୍କ ଜାମ ଜମ୍ବୁ
ଭଲଲସନ୍ ଥିଲା । ଖାଲୁଯାକର୍ତ୍ତମ ପଢ଼ି ମୁଲମା-
ନ ହେବାରୁ ଉପରଲିଲୁହ ଜାମ ଗୁହର
କରିଥିଲୁଣ୍ଟ ଏହି କର୍ମକ ବଲେଜରେ ନ, ଏ
ଉପାଧ ପାଇସବାର ପରିଚୟ ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଟ ।
ଧର୍ମପଳେ ସ୍ଵଦେଶର ପରିହିତ ତଥା କର
ମୂଳମାନମାନଙ୍କ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥିଲୁଣ୍ଟ । ଏହାକ
କୁଳା ଶୁଣିବାରୁ ଅଳେବ ହତ୍ତମେକ ଅର୍ଥ-
ଥିଲେ ଏହି ସେ ମୁଲମାନମାନକର ଗୋରବ-
ପୁଲ ହେବାରୁ ତର୍ହେଙ୍ଗେ ଅଳେବ ଅଶ୍ଵିନିର
ମୂଳମାନ ମଧ୍ୟ ଜମା ହୋଇଥିଲେ । ଘର ଓ
ବାରନାରେ ଶ୍ରାନ୍ତ ନ ହେବାରୁ ଅଳେବ
ଲୋକ ଦାଣ୍ଡରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲେ ।
କୁଳା ଅର୍ଥମୁକ୍ତ ହେଲକୁ ଯହ ଲୋକମାନଙ୍କ
ଶୁଣିବା ଓ ହଜାର ଦେଖିବା ଥାରେ ଅଗଲେ-
କଳ ଉପରେ ଲିଙ୍ଗମେଲ ପତରେ ଏହି
ପୋଷକ ଗୋରବପରେ ଛିଡ଼ା ହେଲେ ।
ବାଦ୍ୟମେଲ ତେମାନକଲରେ ଶୁଣିଲା ଏହି
ଲୋକଙ୍କ କଢ଼ି ଓ ଗୋଲମାନରେ ଅଜ୍ଞ

ଶ୍ରଦ୍ଧିପତିବାର ହୟ ହେଲା । ଶାଗନ୍ଧି ତାହା
ଦକ୍ଷ କାହିଁ ହେବଳ ଖଣ୍ଡବେତେ ଚୌକ ଚନ୍ଦ୍ରୀ-
ପୁର ହେଲା ଏବଂ ଜ୍ଞାନାଥଙ୍କ ଧୂକମାଟିରେ
ମୁକ୍ତିଗଲ । ଧରନିଥା କହିବାକୁ ଯେ ବକ୍ତା
ଇଂବଳ ଶାନ୍ତିମୂଳମାନକରାର ବାହୁଦଳସହିତ
ଆଗ୍ରାର ୧୯୭୩ବାର ଓ ସହିତାର ନିମ୍ନା କରି-
ଗାରେ ପ୍ରମୃତ ହେଲେ ତେହିଁରେ କେତୋବେ
ହୃଦ୍ୟ ବହନ୍ତି ହେଉ ବାହୀରଗଲେ ଓ ଶୈଶବକୁ
ବେବଳ ବୌଦ୍ଧକ ଦେଖିବା ଲେବନାକେ
ରହିଲେ । ଅମ୍ବେମାଳେ ଏମନ୍ତ କହୁଁ ଲାହୁଁ
ଯେ ସେ ଇଂବଳର ଯେବେ କିନାକିଲେ
ତାହା ସମ୍ମତ ଅମୁକକ ଥାଇ । ଗଲମନ ସବୁ-
ଥରେ ଅଛି । ମହି ମୌଳିକ ସାହେବ ପ୍ରେସର
ମାରରେ ବକ୍ତୁଗା କଲେ ତହିଁରେ ଯୋଗଧା
ଓ ସୁରୁତି ଉଚିତ ପରିପ୍ରେସ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା
ନାହିଁ । ଏ ମହାପ୍ରୟୁଦ୍ୟାନରେ ବକ୍ତୁ-
କମାଳ କରି ସେଠାର ବେତେକ ଧ୍ୟାନ
ଦେଖିବାକୁ ଶାର୍ଟିଫିକେଟ ଅଣିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର
୧୦ ରେ ବ୍ୟାପର ପଥମ ଉଦ୍ୟମ ସଫଳ
ହେଲା ନାହିଁ । ଏଥରଙ୍କୁ କେବଳ ସଂକ
ବେବେ ବେବେ କିନ୍ତୁ ଅନନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ ହେବ

କେତେ ବୟବ୍ସା କିମ୍ବରଣ ।

ପରେବୁକୁହରେ କେଳିଥିଲେ କରଦ୍ରୁଷ୍ଟ ବା
ମେଲର ଯେଉଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାଶ କରଅଛୁ
ତହୁଁରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସବାବୁଜାବର ଅଳ୍ପା-
ଚାରରେ ଭୂପ୍ରେସନେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ହେଉ ମେଳ
କରିବାକୁ ବାଧ ଦେଉଥିଲେ । ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ବୈଶିଷ୍ଟ ଅନ୍ତର୍ମୁଦ୍ରିତ ବିମା ଅପରାମଳ-
ର ବିକୁ ଅନ୍ତର୍ମୁଦ୍ରିତ କରିବା ମେଳିଦ୍ଵାରା
ଭିଦେଶ୍ୟ ଲ ଥିଲ ଏବ ସେବେ ବିଜୋତିଷ୍ଠ
ହୁଲେ ଲୁଟ୍ଟାପଟ ହେଲ ମାତି ତାଦା ମେଳର
ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗ ନୁହଇ କେବଳ ଦୁଷ୍ଟିଲେବେ
ପୁଣ୍ୟ ପାଇ ବହିରେ ପହଞ୍ଚ ହୋଇଥିଲେ ।
ଏଥିପାଇ ଯେଉଁମାନେ ଲୁଟ୍ଟାପଟନିମନେ, ଦଶ
ମାତ୍ରାରୁଣ୍ୟ ଏବ ଥର ସେଉସାନଙ୍କପ୍ରକାଶ
ଦ୍ଵାରାରୁ ହୋଇଥାରୁ ଓ ଧରମତ ବିଗ୍ରହରେ
ଏହ ଅପରାଧରେ ଲାଗୁ ଥିବାହେତୁ ବିଶ୍ଵ
ଧାରିବେ ସେମାନଙ୍କଠାରେ କାହାର ସହାନ୍ତ
ତୁଳ ନାହିଁ । ସେମାନେ ସାର୍ଥକରୁଣପେ ଦଶଶତାବ୍ଦୀ
ମୋରି । ମାତ୍ର ଧରଣାଧର ଓ ତାବାସଙ୍ଗର
ଅପରାଧକୁ କଥା କରିପରିବାରୁ ଅଟିର । ମହା-
ମଜ୍ଜାକୁ ଅଭ୍ୟାସର ନିବାରଣ କରିବ

ତାହାର ଏକମାତ୍ର ଉଦେଶ୍ୟ ସୁଲ୍ଲା ଏବଂ ସେ
ସେଇଁ ସୁରକ୍ଷାର୍ଥ୍ୟ କରିଅଛି କେବଳ ସେହିଭାବୀ-
ଦେଶ୍ୟ ସାଧନକାମନ୍ତେ କରିଅଛି । ସେ କାହା-
କାହା କରିବା କରି ନାହିଁ କମା ଲୁଟପାଠକରିବା
ବା ଧିତା ଦେଖାଇ ଆଦେଶ ଦେଇ ନାହିଁ ।
ଫେରମୋଦଳ ବାହିକୁ ଧରି କେଇସୁବୀ
ତାହାକୁ ଅଯନ୍ତେ କରି ନାହିଁ ଏବଂ ସରକାରୀ
ସୁଲ୍ଲା ସତ୍ତ୍ୱ-କୁ ଦେଖାଇସବୀଙ୍କ ଉପର୍ତ୍ତି
ହୋଇ ଆସସମର୍ପଣ କରିବି ଏବଂ ଯାହା କହି-
ଅଛି ଯେ ସାଧାରଣଙ୍କ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମିତ ସେ
ଏପରି କରିଗଲି । ଏପରି ଦଣ୍ଡ ପାଇଲାଇ-
ଭାବୁ ମଧ୍ୟ ସେ କହିଅଛି ଯେ “ମୋହୋର
ସାଧାରଣ ବସନ୍ତ ଦେଇ ସେଥିରେ ଦୁଃଖର
ନାହିଁ ପ୍ରଳାମାନେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମରାତ୍ର ରକ୍ଷା ପାଇ-
ଲେ ଏଥୁଥାର୍ଥ ମୁଦ୍ରା ଥାଇବା ଅଛି” ।
ଏପରିଲେବ ସେ ସାଧାରଣ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ
ହିତେଷୀ ଏଥୁରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବାସୁଦେବ
ଧରଣୀ ଜଣେ ରତ୍ନକୁଳର ଲେବ । ଫେରେ
ସେ ସେ ଅପଣାକୁ ଟୀକାଏବ ବୋଲି
ସୁକର ଅୟୋଜନରେ ମାରି ନିର୍ମାଣ
ବୁଲିଗଲ ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ସିଦ୍ଧିର ଏବଂ ସାଧ୍ୟ
ମାଜିକୁ ଅନ୍ତରରେ ଥିବା ଲେହପୁର ଦିନ
ନହିଁ । ତାହାର ମନ୍ଦିର ଶୁଦ୍ଧ ଥିଲ କେବେ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଟିକି ଦୃଢ଼ଭାଙ୍ଗ । ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେ
ଗର୍ଭଜାଗ ସୁଧ୍ୟାତ୍ମ ଏବଂ ଗର୍ଭର୍ତ୍ତମାନୀୟ
ଭର୍ତ୍ତର ନ ପାଇ ଥେମନ୍ତ ବ୍ୟସ ହୋଇ
ଯେବେ ଥରେ ସ୍ପ୍ରଶ୍ଵର ସାହେବଙ୍କ ନିଜ
ବୂଳ ଅସେଥାନ୍ତି ଓ ବହିଁରେସବା ମଧ୍ୟକ
ନ ହୋଇ ଫେରିଯାଇଥାନ୍ତା ବେବେ ତା
ସୁରକ୍ଷାର୍ଥ୍ୟ କଲା ଉହି ଥାର ଦେହ ତା
ଦୋଷୀ କରିଲୁ କାହିଁ । ଫଳତଃ ତାହାର ରେ
ସାମାଜିକ ଓ ବହିଁପାଇ ସାଧାରଣ ଦଣ୍ଡ
କଠିନ ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଅମେସାନେ
ଆଜନ୍ତିର ହେଲୁ ସେ ଗର୍ଭଜାଗ ସ୍ପ୍ରଶ୍ଵର ଗ
ଟିଏଲା ସାହେବ ତାହାପରି କଠିନ ହେ
ଅବେ ମନ୍ଦିର କରି ନାହାନ୍ତି । ତାହାର
ସେ କେଉଁହକେ ଶାନ୍ତିପାପନ ହେଲାନ୍ତି
ତାହାଠାରୁ ଭବିଷ୍ୟତ ସୁତରିଦିର
ଲେଖାଇ କେଇ ତାହାକୁ କ୍ଷମାଦେବା କ
ଗର୍ଭର୍ତ୍ତମାନକୁ ଅନୁରୋଧ କରିବେ । ସା
ମହୋଦୟକର ଏପରା ଦୟାପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁରୁଷ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପମୟ ଅଟଳ । ଏହା

ଗଡ଼ିଜାଳ ପ୍ରକାମାରେ ହୁଦିଦୂର୍ମୟ ବରବେ
ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଅପରାଧ କଲେ ଦସ୍ତଖୁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଲାହି ଥାର କେହା ଅନର୍ଥକ ହଠିଲ
ଦସ୍ତ ଦେଶ ବରବ ନାହିଁ ।

ମହାବିଜ୍ଞାନ ସମଜରେ ସବେଳ ମହୋତ୍ସବ
ଦୟ ବିଶ୍ୱ କରୁଥିଲୁଗୁ ସେ ଅପାରଗଣ୍ଡ ବେ
କେବଳିଷ୍ଠର ମାସନାମରରୁ ଅଧ୍ୟତ ହୋଇ
ବଢ଼ିବରେ ରହିବେ । ମହାବିଜ୍ଞାନର ଅଭ୍ୟା-
ସୁର ଏହି ଶ୍ରେଷ୍ଠର ମୂଳବାଚକ ଅଟଳ ।
ସେ ଉତ୍ସମୟରେ ଶାସନବାର୍ଯ୍ୟ ପଦାବ କରି
ପୁଜାକୁ ସୁଖପଦନରେ ରଖିଥିଲେ ଏହାର ଦିନ
କଥାନ୍ତା ଯଦ୍ୟପି କି ଦେଖାଯୁବନ୍ଦ ମାସନା-
କାର୍ଯ୍ୟରେ ବସୁନ୍ଦେଶ କରିବା ଗର୍ବମେଦିକର
ଜ୍ଞାନ ନୁହି ମାତ୍ର ଭାବା ସେହିପ୍ରଳେଖ ଖରବ କି
ଶେଷିଠାରେ ସାଜାକୁ ସୁମ୍ପଳ ଡକାଣ
ପାଇବ ସେ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରଜାପୀତିକ ଦେବ ଭାବା
ଦାବରେ ସାଜାକୁ କବିତ ପୁଜିପୁଜି କରିବିଲେ
ନାହିଁ । ମହାବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାଶକଙ୍କପ୍ରତି ଅଭ୍ୟା-
ସୁର ବଲେ ଏହି ଚହୁପର୍ଯ୍ୟ ସେମାନେ ମାତ୍ର
ଦୁଟିବାଯୁ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନ କରେଇ ଅଧିକ
ଉତ୍ସମୟ ବଲେ ଏହି ଶେଷରେ ଦୃଷ୍ଟିଯୁକ୍ତାବ୍ଦ
ହୋଇ ପଳାଇଥିବେ ସହବିଦରେ ଅନ୍ୟ
ଲେଖିଲେ । ଏପରିଲେବ ଅବଶ୍ୟ ମାସନାମର
ବହୁବାର ଅଫୋରମ ଓ ଭାବାରୁ ଚହୁପର୍ଯ୍ୟ
ରହିବ କରିବା ପଞ୍ଚାବୁ ନୁହିଲ । କେହୁ
ଦିନରୁ କଥିଷୁଦ୍ଧ ମାନେକର ବିଜ୍ଞାନନ-
ଦୟ ସବୁ ଅନିଷ୍ଟର ମୂଳ ଏକ ପ୍ରକାଶକଙ୍କର
ଭାବାଦିପରେ କିମ୍ବା ଦୃଶ୍ୟ ଓ ସମାଜାବ୍ଦୀର
ହେବ ମହାବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତି ଏହି କଠିବ ହେ-
ବାର ଆବଶ୍ୟକ ବିଷ ୧ ମାତ୍ର ଅମୃତକର
ବିବଚନରେ ଏସୁତି ସଥେଷ୍ଟ ନୁହିର ।
ଏଥୁପରେ ବାବୁ ଜଗତ୍ୟାହନଦାସ ସେ
ବର୍ଷମାନ ନର୍ବିଂହ୍ୟର ବିଶ୍ୱା-
ମାନେକର ଅଟନ୍ତି ମହାବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରଥାନ
କର୍ମଧରୀ ଥିଲେ । ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ବଡ଼ ଶାନ୍ତିରକ
ଏହି ନ୍ୟାସ୍ତବଜ୍ଞତାପୁଣେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାହବିନ୍ଦୁ-
ବାବୁ ପ୍ରକାଶଗ୍ରାହିତାରେ ଅଭିନ୍ନ ଅନୁ-
ବିତ୍ତ ଥିଲେ । ଏହାକୁ ମହାବିଜ୍ଞାନ ଶିଖି କି
ପାଇବାରୁ ସେ ବିବନ୍ଦ ହୋଇ ଦିଦାଯୁ ହୋଇ
ଆସିଲେ । ଗହୁତିଷ୍ଠାବୁ ବାହୁଦ୍ରାନନ୍ଦ ଦାସ କିଛି
ଦନରହି ବାହାର ଅଧିକାରୀ ବାବୁ ବିଜ୍ଞାନନ୍ଦ
ଭାବ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ । ଏ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଠା କିମ୍ବା

କୁଳକତେଷ୍ଵର ଲିଙ୍ଗେ ଅମନ୍ତ ଥିଲେ ମାତ୍ର
ଶୁଣୁଗୋଲମାକ ମନକରେ ବରଖାସ୍ତ ଦେଲ୍-
ଦିଗୁରୁ ମଦାରଜାଙ୍କ ବିଟ୍ଟରନ୍ଧିତକେ ।
ବାହାକ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପୁଣୀୟ ବୁଦ୍ଧର ଅନ୍ତକାଳୀ
ଶତକାବ୍ଦ ସଂଶୋଧନାକେ ବାହାକ ବାହାରକର
ଦେବାସକାଶେ ମହାବିକାଳୀ ଅନୁରେଧ କର-
ଇଲେ ଯବା କୁଳ ଫଳ ଦେଲା ଲାହଁ ।
ଏ ସବୁ ବ୍ୟବହାର କୁ ହୁଣ୍ଡି ଲାଗା ଯାଉଥିଲା
ଯେ ମହାବିତା କଣିକାରୀ ଅପରାଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିର୍ମିତ
ପାହାଳୁ ରଖିଥିଲେ । ଅଥବା ସେପର ହୋଇ
କଥିଲେ ଯେଉଁବାଲି କିମ୍ବା କିମ୍ବା ତ କିମ୍ବା
ମନ୍ଦ ଚିହ୍ନ କାହିଁ କାହିଁ ପାରେ ଏହି ବିହାରଦେଲେ
ସୁନ୍ଦା ଦେଇଇ ଲାହଁ ସେ ଯେ ଗୁରୁତବ
ଅସେଗ୍ୟ ଏକଥା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ? ମହା-
ବିତା ନିଷ୍ଠା ପାଦ ଲୁହନ୍ତି କେବଳ ପ୍ରଜାବହିତା-
ଦେଖେ ଅପାରାଜ ହିଂ ଅଧିକ ଲେଖିବାରୁ
ଏ ବିଶାଳୀ ପ୍ରକର୍ତ୍ତରେ । ଯଥାର୍ଥ ବୃଦ୍ଧିମାନ୍
ତ ଚନ୍ଦ୍ର ହୋଇଥିଲେ ସେ ଜାପିଥାରାନ୍ତେ
ଯେ ପଢାକ ମଙ୍ଗଳରେ ବାହାର ମଙ୍ଗଳ
ଏବଂ ଦେଲୁଗାରେ କର୍ଯ୍ୟ କରିଥାନ୍ତେ । ଉଦ୍‌ଘା-
ତ୍ତାର ହୃଦିନ କଟକରେ ରହି ଦୂର ଦୂର
ବିଶେଷକ କରିବେ ଏବଂ ପୁନର୍ବାର ଶାସନ-
କି ପ୍ରାସ୍ତ ହୋଇ ପଞ୍ଚାବ ସହି ବାହା
କଥାର କରି ଚାଲାଇଗ ଏବଂ ଜାତିମେଷବର
ପ୍ରାଚୀନତାକ ହେବେ ।

ଏବାମଧ ବୋଲିବାର ଅବଶ୍ୟକ ଯେ
ଗଢ଼କର ସ୍ଵପ୍ନର ଧରେବ ଶୈଥିନ୍ୟ ଏହି
ସ୍ତ୍ରୀଗୋଟିଏ ନିରିତ କେତେକ ପରିମାଣରେ
ଦୀର୍ଘ ଅଛଇ । ଫୁଲେ ଗଢ଼କାରପ୍ରକାର ଏ ଅଧି-
ସର ଯେମନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲା ତାହା କମରେ ଉଚ୍ଚା
ହୋଇ ଆବେ ଗଢ଼କାର ବଜାକୁ ଅଧିକ ସ୍ଥା-
ନ୍ତରା ଦିଅଗଲା ଏହି ଶେଷକୁ ଏମନ୍ତ ହୋଇ
ଗଲା ଯେ ବାର୍ଷିକ ସୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଢ଼-
କାର ଦେଖିବାର ସେହି ନିୟମ ଥିଲା ତାହା
ମଧ୍ୟ ପ୍ରିଯ ରହିଲା ନାହିଁ । କେର୍ବେଳେ କିମ୍ବାରୁ
ପ୍ରାୟ ବର୍ଷେ ହେବ ଗଢ଼କାରପ୍ରକାର କମା
ଦାହାକୁ ଅଣିଝୁଅ ଯାଇ ନାହାନ୍ତି । ସତରାଂ
ବାଜାମାଳେ ଅଧିକାର ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟ
ଦିତ୍ତମରୁପେ ନିବାହ କରୁଥିଲା କି କା ଏକଂ
ପରିକାମାଳେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଅଛନ୍ତି କି କା ତାହା ଜାଣି-
ବାର ଉପାୟ ରହିଲା ନାହିଁ କୁଠିମର ଗୁରୁ
ହୋଇଥିଲେ ସଥାସମୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟାନ୍ୟନ
ରହିବ ହୋଇଥାଇଲା । ଯାହା ହେଉ କେମ୍ବଳ

ଟେଲିକ ସାହେବଙ୍କ ଅମଳରେ ଏ ଛୁଟି ରହିବ
ନାହିଁ ଏବଂ ସାତାମାଲେ ଏଣିକି ସାନଖ୍ୟାନ
ଡୋଇ ଲାର୍ଯ୍ୟକ ଜ କଲେ ହରକଟରେ ପଢ଼ି-
ବାର ଦିଗ୍ବିନୀ ।

ପରିଚେଷରେ ବଡ଼ ଅଳନର ବିଷୟ ସେ
ବାହୁ ଫଳାବିମେଳକ ସେନାପତିର ଏ ଗ୍ରୁ-
ଗୋଲରେ କୌଣସି ଛୁଟି ପ୍ରକାଶ ନ ଥାଇ
ସେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦୂତମନ୍ତ୍ରସେ ନିବାହ ଦିରି
ପ୍ରଜାକର ସମ୍ମୋଦ୍ଦରାଜନ ହୋଇଥିବାର ହୁଏ
ପ୍ରମାଣ ଦୋରଅଛି । କାରଣ ମେଲିଆମାକେ
ମଧ୍ୟ ଭାବାଙ୍କୁ ମାନେଇବ କରିଥିଲେ । ଏଥି-
ଠାରୁ ସେ ଅଧିକାରୀଙ୍କରେ ଉହିବାର ସ୍ଥିର
ହୋଇଥାଏ । ଆମେବାକେ ଆଖା କରୁ ଯେ
ଯାଇଲୁ ଦେଇ ହେବ ।

ସାଂହିକ ସମ୍ବନ୍ଧ

ଏ ପ୍ରାଚୀରେ ନତ ମଳିଲକୁ ଏକଥିଲା ରହିଥିଲା
ଦୋଷିତ । ଅକ୍ଷୟ ଲେଖାକରି ଶୋଭାଏ କଲ ଜମୀ
ମାହୁଁ । ଦର୍ଶି ଲଗା ଠେଣେ ବେଗମାନେ ଧାଳ ଗରଇବ
ଦୂର ଦୂର ବୁଝାଗୁଡ଼ । ମାତ୍ର ମୋହରିଲରେ ଅକ୍ଷୟ ସେଇକୁ
ତାଥ ହାତ ।

ଏହାକୁ ବାଂଗୋଡ଼ି ଓ ମହାକାଳିମାତ୍ର ସାମାଜି
କାନ୍ଦି ଚୋଟଙ୍ଗରେ ବିଶ୍ଵାସରେ ଉଚ୍ଚ ଯାଇ ହାହଁ ।

ଶ୍ରୀମାନ୍ ପରିଚାରକ ଓ ଜ୍ଞାନ-ଜ୍ଞାନା ଏ ହରାରେ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ
ବୌଦ୍ଧ ପାଠ୍ୟ ପ୍ରାଚ୍ୟନ୍ଦିନୀ ଥାଇଁ ।

ବାରୁ ଧେନ୍ଦଳ ଗାସ ଏଠା କଲେଜର ଅଧିକାରୀଙ୍କର ପଦକାରୀ ହେବାରୁ ବରେକର ପ୍ରକଷିପନ ପ୍ରଥମେ ବାରୁ
ଶ୍ରୀ ସମକଳ ବର୍ଷା ଉତ୍ସବାର୍ଥୀ ଦେବାକାରୀ ପାଇବେ
କୁଳ ଅନ୍ତରେ
କରୁଥିଲେ । ହୃଦୟରୁ ବାରୁ ସେଇବା
ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରାଣକାରୀ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ତାରଗୋଟର
ଅନୁଭୂତି କରିଛନ୍ତି । ବାରୁ କରାନ ଦେଖିବ ଦେଖାଇବ ।

ଏଠା କନ୍ଦିଗତୋର ହା ପଢିବାଲୟେ ଅଧିକ ଦୋଷ
ଆମେବାକୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ହସ୍ତ ଶ୍ରୀଷ୍ଟୁ କଥା ପାଦେବକ
ଜୋଠିରେ କହ ହାତ ସାର । ବର୍ତ୍ତମାନ ମେଘ ଉଚ୍ଛବାଲ-
ସ୍ଥଳେ ଅବହିନୀ ବିରୁଦ୍ଧ ହାତ । ଫେରୀୟ ଉତ୍ସମହିତ ବ
ରତ୍ନା ଉମିର କେବଳ ତାହାକୁ ଦେଖିଲେ ଏ
ମନ୍ଦିରକ ପ୍ରସର ଅବହିନୀ ।

ପୋଛିବ ସବୁ ଲକ୍ଷଣେଭୁବ କାହିଁ ରାଶିଦୀର ଘାସ କାର୍ତ୍ତିଆ
କାଳେଦୂରଙ୍ଗ ପୋଲିଶ ଲକ୍ଷଣେଭୁବ କାର୍ତ୍ତିଆ ଏକମାତ୍ର-
ପାତ୍ର ଯେତେ ପୋଲିଶ !

ପଦ୍ମବୀରସମ୍ବନ୍ଧ ଅନ୍ତର ଗାଁ ହେଉ କବିତାରେ ଠକ୍କାରେ
ଲୋକିଷି ଥିଲୋକର ହୋଇଥିଲ କି ଜାହିଁ ଏହି ଠକ୍କା-
କାରିଯାନେ କିଛି ଅନ୍ତରୀମୀ ଅନ୍ତରୀମ କି ଜାହିଁ, ଏ ବନ୍ଦୟ
ଅନ୍ତରୀମକର ଶ୍ରୀମତୀ ଲୋକିଷି ଗାଁ ହେଉ କବିତା ଠକ୍କାରେ
ରୁଦ୍ଧିରେବଳୁ ଚମ୍ପିବିଷ ଅନ୍ତର ହେଉ, ପବିତ୍ରିତାରେ ।
ରୁଦ୍ଧିରେବଳ ଗର୍ଥାର୍ଥ ଉତ୍ତର ଦେଖାଇ ମହି ନିର୍ମାଣକୁ
ଠକ୍କାରେ ସମ୍ମାନ ପ୍ରକାଶ କରିଥାରେ ।

ବିଜ୍ଞାନ-ଶକ୍ତି

ସମ୍ବଲପାତର କଷ୍ଟ ବାଲାଜ ଉଦ୍‌ଘାଟ ମାନ୍ଦେଖୁଣ୍ଡ ଓ
ତେପୁଣୀ ବଳେକୁଳ ବମାର ଗୋପେନ୍ଦ୍ରବୟ ଦେବ ହୋଶ୍ଚର
ତୃତୀୟ ଓ ମେବନ୍ ଜଳ ଓ ଯେତାଗ୍ରାମକର ଅଧ୍ୟେଷ୍ଟେଷ୍ଟେ
କୁସୁମ ମାନ୍ଦେଖୁଣ୍ଡ ଓ ତେଃ ଦଲେକୁଳ ମିଶ ଦେବାରୁକାଥ
ସ୍ଵ ଫଳମୁକତ ଅଭିନ ସେଷନ୍ ଜଳ ପଦରର ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ବାଲ ନମ୍-ଜ ମଧ୍ୟ ଦେଲେ ।

କହୁ ଦକ୍ଷିଣ ଯୋଗ ତେବୁଥା କଲେବୁଥ ପଦନେ
ମୟୁର ହେଲେ ଗୋଲଗଠାର ବନ୍ଧୁ ମିଶ କି ଆଜ ଲଭପ୍ରେ
ତ ବାର ଦୟାବୁନ ବର ଏସ ପ୍ରତିବ ସବ ତେବୁଥ
କଲେବୁଥ ପଦକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘ ପାପ ହେଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କାର ଆ ରଜଳସ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହେବ
କିଥିରୁ ଦୌଧୁର ମହାରାଜା ବିରାଜକ ପକ୍ଷକୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ

କରିବାର ଶାମକାଳରେ ଗୋ ଟଙ୍ଗମା ବରତ
ପିପୁଧରେ ପେଡ଼ ସୁଦତ୍ତା ଦେବକର କନ୍ଦିତ ହେଉସବୁ
ବେଦାକେ ଦୌର ସୁର୍ବର୍ତ୍ତ ହୋଇ ଅନ୍ତର୍ଗୁଣ ଏନାକଳ ସଫାଇ
ଦିମନ୍ତ ଟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ମୁଖନାମାଳେ କେହାକାଜ
ହୁଏବି କରି ଅଛି ।

ବସନ୍ତ ବିଷୟରେ ଗୋଟିଏ ଶୈଳୀ ଦୋହାରିବା ମଜା-
ମାନ୍ୟ ରଚଣିକଲେକନ ଯେତାରେ ଦେଖି ଉକ୍ତଙ୍କା ପଥର
ବିଷୟରେ ଦୁଇତାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୂର୍ଧ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ କୁଠାର କି-
ମେ ଶିଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ କାର କିମ୍ବା ସିମାର ଦେଖି କିମର
ଦୂର୍ଧ୍ୱ ତାମା ସେ କେ କିମର କିମର ।

କଳେକଟା ମେଡ଼ିକଲ କଲେଜର ସୁରକ୍ଷାର ଦେବାନ୍ତ-
ମହାର ଦେବାର ପ୍ରିମ୍‌ଜ୍ୟାଲ ମହାଏସ୍ ଉଥାମନ୍ଦ
ବେତେର ହୃଦ କଳେକ୍‌ଟି ପାଇଁ ଯତନକଟା ଗୁରୁ ମୁଣ୍ଡ-
ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ ଚାପଣ୍ଡିତ କରସ ଅଣ୍ଟିଗ୍ରାମ ମୁହଁ
ନିରୀକ୍ଷାତି ଦେବାର ଟିଏ ବନ୍ଦରୁକୁ । ଅନୁଭବରେ ମହୂର
ଦଶେଷ ବିକଳର ପ୍ରକାଶ ଦେବ । ଏ କୋଟିଏ ମହାତ୍ମ
ଦଶବର୍ଷ ।

ଦୁଇକଣଙ୍ଗଳିକ ଚର୍ଚାକ ସମ୍ବନ୍ଧ ମୁହଁତର ପାଇଁବ ଥିବା
ମଧ୍ୟ କଟା କରିଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦୂରଦିଶ ଦେଖିବ ଅବା
ଦିଲ୍ଲିଆ ମାର୍ଗରୀତା ଦେଖିବ ଥାଏ ଯାଏ ଯାଏହାଏହା

ପାତାକଲେଖନ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ବାର୍ଷିକେ ଜଣେ
କହିଥାଏ ତଥା ତଥା ଆହୁ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବୋଲି ଠାରକାଶ
ଦେଇ ନିଷ୍ଠା କୁଳେ କର୍ମଶାସନ ବାଜ ପ୍ରାଚିକେ ଜଣେ
ନିରାକାଶ ତେବେ ନିଷ୍ଠା ହୋଇଥିବାର ବିଷ୍ଣୁବାସୀର
ବେଳର ଦେଇ ।

ପଢାଇବୁଣେବେଳେ ଦିନାହିଁବେଳେ କରିବାକି ପ୍ରଥାତ
କରିବା ଛାଇବା । କିନ୍ତୁ ଏହାବୋଲି ଏବଜମ୍ବୁ ଅବାରିଶ
ହୋଇ ଦେଖା ଦେଖା ଅବଧିର କାହିଁ ।

କରେଲାଠାରେ ଲୟାନକ ହୁନାବାପ୍ର କୋଣାର୍କ ।
ତେବେ ସୁରୁଷ ବାହାର ଖା ଓ ଦୂରଭୋକ୍ତ କରିବାକୁ ହୁନ୍ଦିଲୁ
ଦେଇଛି ଓ ଅସୁରତମ୍ଭା ବନିକାର ଗେହ୍ନ ଦିଶିଥାଏ । ଏହି-
କାଳୀ କିମ୍ବାକ ଦେଇ ଅନୁଭୂତି ବେଳକରି ନମଶ୍ରଦ୍ଧ କାଥ-
ଗାର ଏହି ଲୟାନବାପ୍ର କର । ଉଥାର କର୍ତ୍ତିପରିମାରେ
ଦେଇଛି କି ବରମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶକେ ଦିଲ ସୁରରେ ଅଛି ।

ପାଠ୍ୟପୁର-ମୂଳ

ପତ୍ର ଦକ୍ଷିଣାମ୍ବଳ ଦିନ ଏ ଅଛିଲୁ ଲକ୍ଷଣେବେ ସୁହିଟେ କହି
ବର୍ଷା । ଏ ଦୃଷ୍ଟି କୁଣ୍ଡ ପରେ ମହେଶ୍ୱରାମ ଏହିଲେଖମାତ୍ରା
ହରଜୀବିନ ଦର୍ଶନ ।

ଅସମାନକବ ନେବା ହେତୁମାହିର କାହିଁ ଉପରୁଚକ୍ରତନ ବ, ବ, ଶ୍ରୀ ପରାମରି ହେବେ । ଏହାର ବ୍ୟାକରୁ ମହା ।

କାହିଁ କଣେବେଳେ ମାନ୍ଦ୍ରୁଷୀଯଙ୍କ ମୁଖ୍ୟରେ ୫୦୦ କଲେବେଳେ କରେବେଳେ ନାଚିପଦ କରି ରହିଛି । କାହିଁ ମହାଶୟ କଣେ ସବାକାଣ୍ଡାକ ଥିଲେ । ଏହାକ ମୁହଁରେ ଏଠାକାର ଅବେଳା ରୋହ ହାତିବ ଅଛି ।

ମୁହଁରେ କଣାରାପରିଷକ ନାମରେ ବାହୋଡ଼ ପଢ଼ିବ ପରି ଅବେଳା ଏହି ମହାର ଏହି ମହାର ହୋଇଥିଲ ଏହି ଅବେଳା କହିଛି । ମୁହଁରେ ଅପରାକ ପରି ସର୍ପକ ବିଦିବା ନିମରେ ଦେବ କାହିଁ ହରବିହର ନିର୍ମଳ କରିବି ଥାର ଥିଲେ । କରୁବ ଧନ୍ୟାର ଅବେଳାଗାୟ ହୋଇ କରିବି କଣେ ମୁହଁର ଥାର ଥିଲେ । ଏବେଳା ଏହି ପରା କର କାହିଁ । ସବାକର ଅବେଳାର କଣ ପାଇବା ନମରେ ଦରାସା ହେବ କରିବାକ ନିହାରିବରେ ହାତିବ ।

କଣାର କାହିଁ ହରବିହର ପାଇବା ନିର୍ମଳ କରି କାହେବ କାହିଁ କଳିବିର କାହାର ପାଇବା କରିବା କିମରେ ତରି କାହିଁ ଥାର ମାହାର ଏହି ପାଇବା କରିବି । ମୁହଁର ଥାର ଥିଲେ ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ପ୍ରତ୍ୟେବରକକ ମରାମର ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବେ ମାନେ ଦାଖି ନୋହୁ ।

To THE EDITOR OF THE UTKAL DIPAKA
Sir,

Some of your readers may have noticed it in newspapers that a committee called the Youngmen's Improvement Society has been formed here with a view to furnish the students of the city with pure and reasonable amusements, and thereby improve their morality. The Vice-Chancellor of the University has enlisted himself as a member and several other leading gentlemen of the metropolis seem to take a hearty interest in the undertaking. These circumstances encourage the hope that the project, if patiently and perseveringly carried on, will, no doubt, be attended with success, and prove a blessing to society.

Something more in connection with the above which I am going to tell you, will be read by every patriotic heart of Orissa with considerable pride and gratification. The Lieutenant Governor in order to take the initiative in the matter invited through gracious condescension the students

of the M. A. class of the Presidency College to a picnic party held on board the S. S. Buckland launching on the Ganges yesterday from 4 to 7 P. M. Among the sixty students that attended the river-party was a genuine Uriya namely Babu Abhoy Prasad Das who, having passed the B. A. Examination from the Presidency College, has now joined the M. A. class. He was introduced, third, to his Honour by Mr. Webb as "the first Uriya graduate of the Presidency College". On this, his Honour seemed to take special interest in him and enquired of his parentage and social position and some other things. He was next introduced by Mr. Stack to Lady Eliot who warmly greeted him as "the Pioneer" and expressed her satisfaction at the fact that now the rising tide is with the Uryas. Babu Bankim Chandra Chatterjee the immortal novelist of Bengal was present there. Her Ladyship, while speaking of Bengalee novels, enquired whether there were good and good many novels in Urya, and the answer given by the Uriya gentleman being in the negative, desired that educated Urya gentlemen should write good novels in their vernacular and remove the want. Will our countrymen offer their grateful thanks to his honour for the warm interest he seems to evince in the cause of the poor province under his laudable administration and the educated gentlemen of Orissa fulfil her Ladyship's desire?

Calcutta
July 5th 1891 } ARGUS

* To speak more correctly Babu Chaturbhuj Patnaik is the first Urya graduate of the Presidency College but we can vindicate Mr. Webb's words on the consideration that Mr. Patnaik is a graduate of the antique Presidency College.

କାହିଁ ବୈଶାଖ ଘୋଷିତ ବେଦାପତ୍ର	କଟକ	୩ ୮୯
କାହିଁ ବୈଶାଖ ଘୋଷିତ ବେଦାପତ୍ର	କଟକ	୩ ୯୦
କାହିଁ ବୈଶାଖ ଘୋଷିତ ବେଦାପତ୍ର	କଟକ	୩ ୯୧
କାହିଁ ବୈଶାଖ ଘୋଷିତ ବେଦାପତ୍ର	କଟକ	୩ ୯୨
କାହିଁ ବୈଶାଖ ଘୋଷିତ ବେଦାପତ୍ର	କଟକ	୩ ୯୩
କାହିଁ ବୈଶାଖ ଘୋଷିତ ବେଦାପତ୍ର	କଟକ	୩ ୯୪
କାହିଁ ବୈଶାଖ ଘୋଷିତ ବେଦାପତ୍ର	କଟକ	୩ ୯୫
କାହିଁ ବୈଶାଖ ଘୋଷିତ ବେଦାପତ୍ର	କଟକ	୩ ୯୬
କାହିଁ ବୈଶାଖ ଘୋଷିତ ବେଦାପତ୍ର	କଟକ	୩ ୯୭
କାହିଁ ବୈଶାଖ ଘୋଷିତ ବେଦାପତ୍ର	କଟକ	୩ ୯୮
କାହିଁ ବୈଶାଖ ଘୋଷିତ ବେଦାପତ୍ର	କଟକ	୩ ୯୯
କାହିଁ ବୈଶାଖ ଘୋଷିତ ବେଦାପତ୍ର	କଟକ	୩ ୧୦୦

ବଜ୍ରାପନ ।

ଶ୍ରଦ୍ଧାମାଳାର ଅର୍ଥ ।

ବାବୁ ମଧୁକବନରୁକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାଳାର ଅର୍ପଣୀୟକ ମେଟା ଏବଂ ମୁଲ୍ୟବାନ୍ ବାଗଜରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଦୋତ ବିକଟିଶିରିଂ କମ୍ପାନିକର ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱର ଦେବ ପ୍ରେସର ଓ ବାମଣ୍ୟ ସତର ପ୍ରେସର ମେନେଜରମାନଙ୍କ ନବଟରେ ହୁଏ ପଲବା ମୂଳ୍ୟରେ ବିକଟି ହେବାରୁ । ଦୁଇପଦ୍ମ-ସାର୍ଥକଟରେ ଖୁବି ଶୁଣୁ ବହୁଅରୁ । ଦୁଇପଦ୍ମପାରିବାରେ ଶାକରେ ଯାଇପାରେ ।

NOTICE.

A tutor is required for the minor Raja of Dhenkanal salary Rs. 100 a month with free quarters (at Dhenkanal). Applications with copies of testimonials will be received by undersigned up to the 25th instant. A knowledge of English and Uriya is essential.

Office of Supdt.
Tributary Meahals } Sd. G. TOYNBEE
Cuttack, the 13th } Superintendent
July 1891. } Tributary Meahals

Watches! Clocks! Time pieces!
Repaired by an efficient workman
the premises of the Cuttack Printing
Company. Charge moderate.

ବର୍ତ୍ତମରମତି ।

ନାକାପ୍ରକାର ଷେଷ ବଡ଼ ପଳାପଡ଼ି ବିଭିନ୍ନପୁଷ୍ଟ ମରମତ ଦେବା ଏଥାପା ସମ୍ବରେ ଆୟୁର୍ବାଦ ଦିଲ ବିଦୋବସ୍ତ ଏ କରଇରେ ଜ ଧିବାରୁ ଅମ୍ବେ ଗତି ମସିମରି କର୍ମ୍ୟବର୍ମ ବରାନନ୍ଦ । ଯାହାର ଦରିବାରେ ଦେବ ଶ୍ରଦ୍ଧାକାଳାରେ ବତ୍ର କଲେ ସମ୍ମୁଦ୍ର କାଣେ ପାରିବେ ।

ଶତର ଅବସ୍ଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗମାନାରୁ ୬୨-
କର୍ତ୍ତର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବେଳି ଦିଅରିବ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-
ମତ କୋଷରୁ ନିର୍ମିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହି କ
ଲିଲେ ସ୍ଵରଳାବ ଦୂରସ୍ତ କରିବାରେ ।

ପ୍ରକାଶ

ଗଢ଼ିର ଦେଇଳ କେବଳ ମୁହଁ, ସୁନ୍ଦର-
ସବୁଲାଙ୍ଘେକୁର ଓ ଲାଙ୍ଘେକୁରକର କମର-
ଦେବାର ଓରେ ସାଜ, (ଚମାର ଓ ପିତ୍ତୁଲାଙ୍ଘ
ତାନାଦିଧ ଅଳକ୍ଷାରଦ ରୂପା ଅବା ସୁକାରେ;
ରୂପାର ମୁହଁ ଓରେ ଅଳକ୍ଷାର ସୁନାରେ)
ଲାଲଟି କର ଦିଆଯିବ ।

ନିଟିକ
୧୯୮୫-୬ } ଶ୍ରୀ ପ୍ରୋକ୍ରମବଳ ସ୍ୱ

ମେଘରୋଗ

ପ୍ରେସରିଜ୍‌ମ୍‌ରେ ବନ୍ଦୁ କୁଳା ପଞ୍ଚଶାହି ନିର୍ବତ୍ତ
ହେବ । ଦୂରତ୍ତ ପ୍ରେସରିଜ୍‌ମ୍‌ରେ କେବଳି
ଆଜିମର କରିଅବୁ ବେମାଳଙ୍କର ଲାର୍ଜି ଗୋ-
ଟକରିବାର ଛୁଟିବ କିନ୍ତୁ ସାମାଜିକ ଅନ୍ତର୍ବ୍ୟବ୍ୟ-
ମାଧ୍ୟମେ ଆଜିମର ମାଧ୍ୟମ ପଞ୍ଚଶାହି କବିତାକେ ।

ଏହା ଜୀବଧ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଏକଷ୍ପାଦ ବସନ୍ତ
କରୁଣ କୃତିତ ଦେଖ ଏହା ତିନି କୁଳ ସ୍ଵର୍ଗ
କରେ ସୁରତକର୍ମେର ଅବଶ୍ୟ ଅଗ୍ରେମ୍ୟ ହେବା
ଯେଉଁଠାଳେ ଅଗ୍ରେଗ୍ୟ କି ହେବେ ନିର୍ମୟ
କରୁଥିଲୁ ଏ ବିଦ୍ୟାଧ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବିଜ୍ଞାନ
କୋର ଗ୍ରାହକର ଶୈଷ୍ଟସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
ଶ୍ରୀର ଉତ୍ସବରୀରେ ପରିଶ୍ରବ କି ହେଲେ ଅଛି
ଯିବ କାହିଁ ଅନେକ ଶ୍ରୀର ଆଗ୍ରେଗ୍ୟ ଲଭ
କର ପ୍ରଥମୀଂସାଧିମାନ ଦେବେଶୁନ୍ତରୁ ସେ ସମସ୍ତ
ଅକଳମରେ ସୁମୁକାକାରେ ପ୍ରଭୁରତ ହେତୁ
ଜନକରୀ ଅବେଳାଟୋଳ କଥମ୍ଭର ବଚନରେ
ଥି, କେ, ବଜ ଜିଜ୍ଞାନବଠାରେ ଏହା ହଟକ
ଦରଧାବତୀର ପ୍ରେସିଂକମ୍ପନିଙ୍କ ସୁମୁକାଳୟରେ
ଏହି ଜୀବଧ୍ୟ କିନ୍ତୁ ହେତୁଅଛି । ମନ୍ଦ୍ୟ ଏବହି-
ଦିଲ୍ଲୀ ଟ୍ରେନ୍ କା । ଥିଲକା ଓ ଭାବପରୀ ପୃଥିବୀ

କଟକଭୂର ।

ସଦର ଓ ମଧ୍ୟବଳଗାସିମାନେକୁ ସୁବିଧାର୍ଥ
ଆଜିକୁ ପ୍ରାୟ ପାବନେ ଦେବ ସ୍ତ୍ରୀର ହୋଇ
ସୁବନ୍ଦୋଚ୍ଛ୍ଵାସ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଲାଇଲା । ଏଥି-
ରେ ନାନାବିଧ ତାଙ୍କୁଙ୍କ ଓ କବିତାଙ୍କ ଜ୍ଞାପନ
ବିଜୟ ହୁଅଇ । ଏହାହାତୀ ଅଳ୍ୟ ଯାହାର
ସେହିଦ୍ଵାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ ଲେଖିଲେ
ଅଛିସରର ଓ ଉତ୍ତରିଷ୍ଠ ସାଧାନଗତା ସହିତ
ଥିଲା ବିଅୟାଏ । ମାତିକ ଦୁଃଖ ଛାଡ଼ା
ଅବ୍ୟାଳ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧାୟ ଦୁର୍ବ୍ୟ ବିକିଷ୍ଣୁ ଓ ସବ୍ରଦ-
ସବ କରୁ । ଯେଉଁ ଦୁର୍ବ୍ୟମାନ ଅଳିଶ୍ରାନ୍ତ
କିମ୍ବା ତର ଥାଳିବାର ହୁଏ ଛାଇର ଛାତର
ବିକାର ଦର ଉପରେ କଣି ପଠାଇବାର ପର-
ଶ୍ରେଷ୍ଠମନେ ଗଲିମାନ ହେଲା ହସାବରେ କମି-

ଶଳ କ୍ରୋହଦମାନବଠାରୁ ନିର୍ମାଣ ଏ । କେବଳ
ପାହିଂ ଓ ଡାକଖରୀ ପଠାଇଲେ ତୁରଖ ଓ
ଦ୍ରୁବ୍ୟାଚ ଭାଲୁୟପେଇବଳ ଡାକରେ ମଧ୍ୟ
ପଠାଇଯାଇ ପାରେ । ବେରିଂ ବା ଲଜହାରୀରୀଏନ୍ତି
ଅଥ ଗୁମ୍ଭାଳ ହୁଏ ଲାହିଁ ଏବଂ ରହ୍ମାନବାଟ୍ ବା
ଦୂଇପରେମିଆ ଟିକିଲ ଖଣ୍ଡେ ଲ ପଠାଇଲେ
ପରିବ ଲଭିଲ ଫିରସାଏ ଲାହିଁ ।

ମଧ୍ୟବାସୀ ଅନେକ ଅନେକ ସଜ୍ଜା ଜନିଦାର
ଓ ସ୍ତରୀୟ ବ୍ୟକ୍ତି ମନ୍ଦିରରୁ ସବ୍ଦବା ସେଗଲ
ଚିହ୍ନା ଓ ଉପଥ ପ୍ରେରଣ କରିବାରଙ୍ଗାଣେ
ପାଦ ଶାଳାର୍ଥୀ । ଏହାକିମ ସେମାନଙ୍କ ଓ
ସବ୍ଦବାଧାରଙ୍କ ସୁଧାର୍ଥୀ କଣାର୍ଥୀଙ୍କୁ କି ସେହି-
ମାନେ ଆମକାମେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବିଲୁ ଦେବାକୁ

ଭାବର ନୀରେ ମୋଳେ ପାତାର ଅବସ୍ଥା ଦୟାକିର
କାହାର, ବିଦ୍ୟାଧୀ କୁଳକ କି ନା, ମେଗୀ ପୁରୁଷ
କି ଧୀ, ମେଗୀର ମୂଳ ଓ କର୍ତ୍ତମନ ଅଚରଣ,
ବୟସକିମ, ଅହାର, କେଣ୍ଟୁଗୁଡ଼ି, ଧାରୁ ହବୁଳ-
ଲକ୍ଷ୍ୟକ ଘେଗର ହତ୍ତାଙ୍କ ଲେଖି ପଠାଇଲେ
ଶବାର ସାଥେଜାଣ୍ଯ ଉପରେ ପଠାଇବୁ ।
ଟେବା, କରୁତି କି ଢୋଦି ନିମ୍ନ ଠିକଣାରେ
ଥିବୁଠାକୁ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।
କଟକ ଶା ଲଜ୍ଜିତମୋହନ ଉଦ୍‌ବର୍ତ୍ତୀ ।

ନୃତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ।

A KEY TO NEW ROYAL READERS NO. IV.
MINOR COURSE.

କୁଳଇମାସର ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାହକହେଲେ ମୂଳିଖ
ଟ । ୫ ନବୁବା ପରେ ମୂଳିଖ ବୃଦ୍ଧିହେବ ।

Ditto An Abridged Edition 5.

ପ୍ରାଚିକ ହୁଗୋଲର ପ୍ରଦୟୋତ୍ତର ୧୦ ।,
ଶ୍ଵାସ୍ୟାଧନର ପ୍ରଦୟୋତ୍ତର ୧୦/୧, ପାଞ୍ଜାବର
ମାନେ ବହୁ (ସଳଭ ଓ ପରିଶ୍ରବ) ୧୦/୨
ଧ୍ୟୁବ ଚରିତ ୧୦/୩

କିଟକ ପ୍ରେଷିଂକୋମାନଙ୍କ ଏବଂ କାହିଁ ସମ-
ପ୍ରଶନ୍ ମୁଖ୍ୟାଧ୍ୟାୟକ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ
ପ୍ରତିବଦ୍ୟା ପଡ଼ିରେ “ଲିଳିତମୋହନ ପ୍ରତୀତ”
ବୋଲି ଲେଖିବ । ନହୁବା ଅନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥକାରଙ୍କ
ସମ୍ମକ୍ଷ ଏହା ବଦଳରେ ଘାରିବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ସାମ୍ୟବାଜା ଇନ୍ଦ୍ରୀ- } ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚନ୍ଦ୍ରନ
ଠ୍ୟଶିଳା କଟକା } କେବରୀ ।

ପ୍ରମାଣନ୍ତିଷ୍ଠିତ

ନୁହେଁଠି ପାଦାକଳୟ ଓ ଶବ୍ଦବକ୍ଷାର୍ଥ ପଞ୍ଚଶିଲ
କେବଳମୁହଁ ଅତି ନିକଟରେ ଉଦ୍‌ସାର୍ଥ ପାତ୍ର ହେଲା ।

୫ । ପାରକାତ ଦେଇ—କହୁ ଏବସବୁ ଦେଖିଲୁ
ଅମେରିକା ଦର ଏହି ଆଶ୍ରମ ଗ୍ରୂପ ହୋଇଥିଲ । ଏହା
ଦେବତାଙ୍କ ଦେଇ, ଦେଖିଲୁଛନ୍ତି, ଦେଖିଲୁ ଏକାମାରିଦି,
ଏକାମାରିଦି, ଏବି ଶିଳ୍ପଚାଳି, ଶିଳ୍ପଚାଳିକ ଉତ୍ତରାଧି
କାରୀଙ୍କ, ସମ୍ପଦର କଥି ଓ ଜୀବିତରଙ୍କ ହୋଇ ଏହି ଏ
ମନ୍ତ୍ରିର ପୁଣ୍ୟତଥ, ଦେଇ ବହିର, ଯୋଜନାପାଇଁ ମୁଖସିତ
କରିବା ପାଇଁ ଏହି ମନ୍ତ୍ରି କାହାଙ୍କାରୀ ମାତ୍ର ।

“। ଶୁଣନ୍ତାରୀ—ଏହା ଯଥାବଧି ସେବକ ବଲେ

କୁଣ୍ଡାଳ କ ନୂତନ ସହ ପ୍ରକାଶ ଅନ୍ଧାର, ପିତରଙ୍ଗ,
ନୃତ୍ୟ (ଅମାକାର), କରନାତ ତଥ ସହାଯାତ୍ମକ-
ଲକ୍ଷଣାଳି ଦିକ୍ଷାର କ୍ରମ ଏକପଦ୍ମ ବାଲ ସେବକଙ୍କୁ ଜୀବ-
ଥର ନିର୍ମାଣ କରିବା ଅବଧି ।

୪ । କୋଣ୍ଡାରେ କଟିବା—କୋଣ୍ଡକଟ ସହପୁରାର
ସେଇର ଉପରି ଏ କୁଣ୍ଡର ପ୍ରଥାର ବାବନ ଅଛି । କୋଣ୍ଡ-
କୁଣ୍ଡ କି ଦଳେ ଲୌଗିବେ କୁଣ୍ଡ ଅନୁଷ୍ଠାନ କମ୍ବା ଲୌଗିବେ
ତୁମ୍ଭ ଯଥ ପାର୍ଶ୍ଵବାର୍ଦ୍ଧ ଢୁକ ହାତ । ଏହି ଜ୍ଞାନକ କବ-
ହାତ ବଳେ କି ପ୍ରାଚୀର କି ନିର୍ମଳ ସହପୁରାର ବୋଣ୍ଡକଟ
ଏବଂ ବୋଣ୍ଡକଟର କଟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଢା ସବ୍ବା, ବୋଣ୍ଡକଟ
ଅନ୍ତରୁ କୁଣ୍ଡ, କର୍ମ, ପାର୍ଶ୍ଵ, ଶାଖ, ଉତ୍ତର, ସହିତ, ପାତ୍ର,
ଏ ସହିତ ଲୋଗାଗା ଏ ପର୍ମାଗାର କବାରେ ହୁଏ ।

ସହ ପର୍ଯ୍ୟାପ ଦିଲେବଳ । ସର୍ବପ୍ରକାର ଶାକାବେ
ଏମନ୍ତି କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜୀବଶ ଦିଲେବଳର ସମେ । ମାତ୍ର
ଏହା କିମ୍ବାରାର ମୁହଁନ୍ତର ଏହା । ସୁର୍ଯ୍ୟ, ଅଷ୍ଟି, କାଳି,
ଦୂର, ଶା ଓ ସର୍ବପ୍ରକାର ମୁହଁନ୍ତର ସମେ କିମ୍ବାରାର
କ୍ଷୟାତ ଦାର ଦେବକୀଯ, ଜୀବଶ ମଳେ ଏବଂ ଏହା ।

* । ହମ୍ମାର ଅଳ୍ପ—ଏହା ସେବକ କଲେ ମାତ୍ର
ଦେଇଥା ବା ଦୂରେ ଉଚିତ ମୁହଁନ୍ଦର କୁଳ, ସର୍ବ ପ୍ରକାଶ
ପାଇବାର, ସ୍ଵର୍ଗର, ଦିନର ଏବଂ କୁଳ, ପ୍ରାଣ ସବୁଟ,
ଧର୍ମ, ଧୂତ, ଧାର୍ମିକ, ଧର୍ମବାଚି, ଧର୍ମପାତ୍ର, ଧର୍ମପାତ୍ର ଦେଖ,
ଧାର୍ମବାଚି ଓ ମାନ୍ୟର ଧର୍ମବାଚି ପରାମାର୍ଦ୍ଦ ଦୃଷ୍ଟିକୁ କର
ଦେଇ, ଧର୍ମପାତ୍ର ଦେଖ କାହିଁ ସଜ୍ଜାଦିତ ଦୃଷ୍ଟି
ଏବଂ ପରାମାର୍ଦ୍ଦ ସେବକଙ୍କୁ, ଜୀବଧର ମୂର୍ଖ କୁଠ କିମ୍ବା
କୁଠ କାହା ।

କ । ଶ୍ରେଷ୍ଠପ୍ରସାଦ (ସାହସ) — ଶୋଭିତ ମାନଙ୍କ
ଦେବତାର ପ୍ରଥାର ଜୀବାଚାର ହଟେ । ଏହା ସମସ୍ତକ ଥରେ ଦେବି
ଅତି ପ୍ରଥାର କବାଳାର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଗାରେ ରାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଜୀବ
ଶୋଭିତ ମାନଙ୍କ ମାତ୍ର ଉପରେ ହେଲେ କିନ୍ତୁ କୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଯେତେବେଳ ମାନବ କେତେ ଉପରେ ହୋଇ ବାବା ପ୍ରଥାର କବା
କାଥରକୁଣ୍ଡର ହେବ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅବାର, ଅବାର ଅବାର
ହେବ ଶାସ୍ତ୍ରର ତେବେଳର ପଦବୀର, ଉପରେ ଉପରେ ହେବ
ଯେତେବେଳ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ହେବ । ଏହା ଶାକାପରାବା
ରତ, କର୍ମପା, ମାତ୍ର, କର୍ମ, ପରିବେଳର, ନେତ୍ର
ଶ୍ରେଷ୍ଠା ଦେବ ଶାସ୍ତ୍ରର ତେବେଳର ଅବଶ୍ୟକ ଜୀବାଚାର
ହେବ ତେବେଳର ଜୀବାଚାର ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟର ଅବଶ୍ୟକ
କରି ଦେବ । ଏହା ମଧ୍ୟ କବାଳାର କଲେ ପରିବିତର
କୁମାର ପରିବିତ ହୋଇ ମାନବଦେହ କରି
ଶ୍ରୀ ତ୍ରୈକୁଣ୍ଡ ହେବ । ସୁଧାପରିବରେ ମଧ୍ୟ କରି
ନେତ୍ରେ ଏହା କୁଗପୋତୀ । ନାନାପ୍ରକାର କରି
କାକୁ ବର୍ଣ୍ଣର ଅଭାବ ଏହା ଦେବଦେଶ ଅବସେଧ
କାର କରି ସେବକଙ୍କୁ ଆପଥର ମୂଳ୍ୟ ଦୂରକାଳୀନ

ବାଲ୍ମୀକିଗାନ ।

ପରିମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ବିଶେଷ
ଗୋଟିଏ ବଳାର କାର ବୌଦ୍ଧଙ୍କର ସମ୍ମନ
ଦିଲ୍ଲିଜିତଙ୍କ କାର ଅର୍ଥତିଥିବ କର ଉତ୍ସାହ
ଦେଖାଇଲୁ କହିଯ ଦେଇ କାହ ଜୀବ—

১৬	৩০	৮৫	৭৫	৪৫	২০%	৩০	৪৫
=	৩০	"	"	৩৩	"	৩	৪"
১৭	৩০	"	"	৩১	"	৩	০"
১৮	৩০	৮৫	৭৫	৪৫	২০%	৩০	৪৫

ଶ୍ରୀମୁଖ ବାବୁ ଗୋପନୀୟଙ୍କର ସମ୍ବନ୍ଧ
ତଡ଼ିଖିବକଜ୍ଞାର ବିଷ ନିବଟ୍ଟେ ଅମ୍ବାଜକ
ଦୋହାକରେ ବନ୍ଦରକୋଣା ଓ ପଳାଇ ଓ
ରେସମୀଉଗେର ଲୁଗା ଓ କ୍ଷେତ୍ରକଷ୍ଟ ଓ ବନ୍ଦି-
କଜ ଚମାଦୁ ସତରବର ପକ୍ଷୀ ଦେଇ ଅଛି
ପାଦା ସମ୍ପ୍ରଦୟ ପ୍ରାଚିବର୍ଗଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଦେଶ
ଅଛି । ପଦିକର ଅଛି କେତେକ ଫ୍ରେନ୍ଡିକ
ଛନ୍ତିରାହୁ ପକ୍ଷୀ ସକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
ପାଦା ନମ୍ବୁ ବସରେ ଲୋକାଗଲ ଯାଦାବର
ସାଂକ ଅବଶ୍ୟକ ଭକ୍ତ ମୋକାଳରେ ଅଛେ-
ପର ଦରେ ସୁଲବ ମୂଳ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ
ଥାଏବେ । ଏହିଜା ଅମ୍ବେରାକେ ଦିଲୋର ହାତ
ପକ୍ଷୀ ବିହାରେ ଦୋହାକରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି
ଅଛୁଁ । କେହି ବରକ କରିବାକୁ କୃତ୍ତିମେ ତା
ଦେବା ପଥ ଅପଣା ମନ୍ତ୍ରିତ ସଜାରେ ଦିଲ
ବିହାରୀ ଟେକେ ଏହି ସରକୁ ପେ କରି ୩୦୦
ଦୂରାବରେ ହଜାରେ ଥାଇ ଥାଇବେ । ମା
ଧାରାର ପତି ଅୟତ୍ତତିର କ୍ଷାର ପାଇଁ ଉପର
ମୁହଁ । ଏତି ଦେବେ ଶାକର ମୁଖ ମଳିକ ପା
ଦେବବାକ ହେବ ।

ପ୍ରକାଶକ

ଯୋଗବ୍ୟକ୍ତି ଓ ପରିଚୟ	ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ପାଇଁ ଉପରେ
କେବଳ ନେତ୍ର ଓ ହାତ	ଯେତ୍ରା
ତଥା ଜାତି	କରୁଥିଲୁ ଦେବତା ଓ ଶତ
ପ୍ରକାଶ ଆମ ଘରାକୁ	ପାଠୀର ଶାକ
ଲୋକଙ୍କାହେତେ ଅଭି	ମରାତାମା
ଓ ଅର୍ପିବେ ବାବା	କେତେ କି ପେଣିଦିଲୁ
କେତେ ?	କଥାକଥା କାହା ଓ କଥାକଥା
ଅଭିନା କହା	ଓ କେତେ
୧୨୫୧୦ ଲକ୍ଷ	ମରୁଭୂକାଳୟ ଓ ପାଇଁ
୧୫୫୨୫ ଲକ୍ଷ	ଆମ ଆମବାବୁ
୧୨୫୧୫ „	କାହାମା
ମୋହା ଓ ମୋହାବିନ୍ଦ	କ୍ଷେତ୍ର ବାଟ
କକ୍ଷୟ ଏବଂ କକ୍ଷୟକାଳୀ	ସର୍ବମୋହ ଅଧିକ୍ଷେତ୍ର କରି
ଦେବତାଗ୍ରାହି କହା ତୁ	କୁଳ କରିଯାଇ ଏଥାରୁ
ସହଜୀ	ଦେବତା ଦେବତା କରିବାରୁ
ପେନ୍ଦ୍ରିଯୁଲେଟ୍ ।	କରିବାର କିମ୍ବା ।

ପିତର

ଏ ଗାଇକୁ କେବଳମେ ଆହିରେ କବି
ନିଅଁ ରେ ଉପରିଲାଙ୍ଘ ହୋତାପ୍ରଚର ଫାଟିଲେ
ଦେବେ ପାଣିଗଲା ବଦ ହେବ କଲାଇ ମହିଳା
ଅରେ ଲେଖିଦେଲେ ମଜ୍ଜହୂତ ହେବ ଓ ହଲ
ଧରିବ କାହିଁ ।

କରିଲ ଗମନ୍ତା ଓ ସାହିତ୍ୟରେ ଉପାଦାନ
କାହିଁ ମଧ୍ୟ ଅଛି ।

ଅଭିଜନ୍ମ ଏକବାର

ବିଜ୍ଞାନପକ୍ଷ ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟାପକରଣ
ଏବଂ ଉତ୍ସବରେ ବୁଝେ ଆମ ଦୋଷମାତ୍ରା
ଥାଏ ।

ପ୍ରଥମଅଳ୍ପ ସନ୍ଧାନ
ଅକ୍ଷୟତ ୩୦
ଅକ୍ଷୟନ୍ତର ୩୮
ଦୁଃ୍ଖ ଏବ ପ୍ରମତ୍ତି ୩୯
ମହ ତୌରେ ଉତ୍ସବକ ଯେତେ ଏହି
ଦେଲେ ଉତ୍ସବ ଖର୍ଚ୍ଛା ଟ ୦୫ ରୁ ଜଣା କବିତ
କାହିଁ ।

ଦୂରୀୟ ତୁ ପ୍ରଥମଅଳ୍ପ ସନ୍ଧାନେ ଖର୍ଚ୍ଛା ପ୍ରମତ୍ତି
ଅରବ ଦେଲା ଟ ୦୫ ରୁ ସାଥରେ ଦେଲା ।
ଅଥବା ଦକ୍ଷର ସନ୍ଧାନେ ମୁହଁ ବିଶେଷତ୍ଵ
ଦେଲାଯାଉଥି ।

ବିଶେଷତ୍ଵ ମୁହଁ ଉତ୍ସବକାଳେ ହଠାତ
କାହିଁ ଦେବ ।

ବ୍ୟାପକ ଦେଶିକ

ସାପୁତ୍ରିବସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଲ ୧୭ ନ
ଫଲ୍ଗୁନୀ

୩୫ ପୁଣ ମାତ୍ରେ ଜୁଲାଇ ୧୯୬୨ ମେହିର । ମୁଖ ପାଦିତ ୧୧ ଟ ୨୭ ଟ୍ରେସ କାଳ କନ୍ଦାଳ

ଅତ୍ରମ ପାଦିତ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୨୮
ପରିଦେଵ	ଟ ୨୫

ଭାରତବର୍ଷାପୁ ଦିଶ୍ଚବିଧି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସଲ ୧୯୭୦ ବ୍ୟାଲର ଆ ଟ୍ରେସ ରଙ୍ଗ
କମାଗତ ସଲ ୧୯୭୦ ବ୍ୟାଲର ଅର୍ଥାତ୍ ମାତ୍ର
ଟ ୧ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେବେମ୍ବର ଅଭିନନ୍ଦିତ
ବିଭାଗରେ ଶାପା ହୋଇ ବଟକ ପ୍ରଶିଂକ-
ଶାପାକ ପୁଷ୍ଟିକାଳପୁରେ ବିକର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଛି ।
ମୂଲ୍ୟ ଏବଃଶ୍ଵର ଟ ୧୫, ପାହାରୀ ଟ ୦୯
ଅର୍ଥାତ୍ ଶାପା ଦୋଷାତ୍ମକ । ପାହାରୀ
ପ୍ରଯୋଜନ ଶାପା କ୍ଷେତ୍ର ବରବେ ।

ଶାପା ମାତ୍ରର ଏବଃଶ୍ଵର ଗତ ଦେଇ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବହଣୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବଢ଼ିଥିଲା
କରିବାକୁ ଅସ୍ତ୍ରର କରୁଥିଲା । ଦିନେ ଶାମାନ୍ୟ
ଦୃଷ୍ଟିଦେଶୁ ମୋହରିଲରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାରନ-
କାରି ଏବଃଶ୍ଵର ବାହ୍ୟ ରହ ଥିଲା ମାତ୍ର
ଅନେକପୁଲରେ କେଉଁଷଣ ଦୋଷାତ୍ମକ କାହିଁ
ଏବଂ ତଳ ବିଳା ଗନ୍ଧ ବଢ଼ିବାର ବ୍ୟାଗାର
ଦେଇ ଥିଲା । ରହିର ଶାପା ଏ ବରକରୁ ପାର
କରିଲୁ ସମସ୍ତେ ଏହି ପାରିତା କରୁଥିଲା ।
କରିବାକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାମାକାର ଦୋଷାତ୍ମକାରୁ

ଶ୍ରୀପରମ୍ପରରେ ଶୁକା ରହ ବର୍ଷା ନ ଦେବାର
ଜାଗାର ଅଛି ।

କଥିତ କୃଥିତ ଯେ ବରାକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଶିଖାସୁଲମାନ ସରବାରଙ୍ଗ ସାମାଜିକ ଅଧିକାରରୁ
ଅନ୍ତର କରି ମିଛନ୍ତିପାଇଛାନ୍ତି ଅଧୀନରେ ରାଜିଗା-
ର ବଲଜୀବାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅବଶ୍ୟକ ସରବାର ବ୍ୟାପାର
କରିବା ଏଥୁର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଟ୍ଟି ମାତ୍ର
ଏହା ଦେଇ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଗାର ଦେଇ
ସନ୍ତେଷ ନାହିଁ । ମିଛନ୍ତିପାଇଛାନ୍ତିର ଅର୍ଥବଳ
ଏପରି ନାହିଁ ସେ ସରବାର ପର ଉଚ୍ଚଦେଶ-
ନରେ ଯୋଗ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ ନୟକୁ କରି ଶିକ୍ଷାର
କ୍ଷମିତା କରିବେ ସୁରକ୍ଷା ରହ ଶିକ୍ଷକ ବିନା
ଶିକ୍ଷାର ଦାନ ଦେବ । ସରବାର ଯେବେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଶର୍ତ୍ତ ବିଶ୍ଵାସୁଲମାନକର ରାଜ ମିଛନ୍ତିପା-
ଇଶ୍ଟାକି ଦିଅନ୍ତି ତାହା ଦେଇ କିମ୍ବା ଅପରି
ଦେବ ନାହିଁ ।

ଶିଖିବାର ଲେଖିଅଛି କଣେ ଇଂଶକ-
ମହିଳା ଅମେରିକା ଅନୁରାଗ କଲାରେତୋ
ପ୍ରଦେଶ ହୁମଣ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ତାକୁ
ପ୍ରଦେଶଟି କଡ଼ି ସୁନ୍ଦର ଦେଇ ବେ ବିନେ
ଦୂର ପ୍ରକାଶର ଶୋଭା ତିଥି କରୁଥିଲେ ।
ଏତିକଣ ଏକ ବଳନ୍ତରେ ଏକାଜା ବସି
ସରବର ଶୋଭାରେ ମୁଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲା
ଅମ୍ବା ସମୟରେ ପଲକୁଥିଲ ବଣ୍ଣା ଗୋଟିଏ

ଶୁଭ ଦିନର ଶାପା ଗର୍ଜନ ଓ ମୁହଁରୁ ଫେର
ବାହାର ବରବାର ଦେଖି ବଡ଼ ଶୁଭ ହେଲେ ।
ଅନ୍ତର୍ଭାଗୀ ତ ଦେଖି ସେ ଉଚ୍ଚଦେଶରେ
ସଙ୍ଗୀତ ଅର୍ଥ ବରକେ ମୁହଁର୍ତ୍ତମଧ୍ୟରେ ସହ-
ସହସ୍ର ଗୋଟିଏ ମୁହଁର୍ମୁହୁ ହେଲେ ପର ସ୍ତ୍ରୀର ହୋଇ
ରହିଲେ ଏବଂ ସେ ପରମଧ୍ୟରେ ପଣି କରି
ଅସିଲେ । ସଙ୍ଗୀତର କେମନ୍ତ ମୋହିପଣକୁ ।

ନବାମାନ୍ୟ ମହାବଜା ଦୋଲକାର ଅଥା-
ବଜଧାଳ ଲାଲେର ନଗରରେ ବୋଟିର
କଲେଜ ଶ୍ରାପକ କରିଥିଲା । ଏଥରେ ବି, ଏ,
ପରିଷା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢାଦେବ । ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର
ଲୋକ ଏଥରେ ପଢିଥାଇବେ ଓ କାହାରଠାରୁ
ତହିଁ ଦେଇଲାକିପୁରିବିବନାହିଁ । ଏ କଲେଜର
ପ୍ରିନ୍ସିପ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକ ପଦ ନମ୍ବିର ଉପରେ
ଇଂକାକ ବିନାକରୁ ଅମାର ହୋଇଥିଲା ।
ବାହିକ୍, ଉଚ୍ଚବାଧ, ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର, ଲାଭ୍ୟ, ବର୍ଣ୍ଣନ,
ଅଳ୍ପ, ସ୍ଵର୍ଗ ଏବଂ ପାଇସିର ଅଧ୍ୟାତ୍ମମାନେ
ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେବେ । ସକଳବ୍ୟାପୁ ଅପେ ବହକ
କର ଉଚ୍ଚବଦ୍ୟାଳୟ ବସାଇବା ମହାବଜାକର
ଯୋଗଦାନ୍ୟ ଅଟ୍ଟି ଏବଂ ଦେଖାଯୁବଜନ୍ୟରେ
ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ଏପରି ଉଚ୍ଚମ ବିଧେୟ ପ୍ରକାଶକ୍ୟ
ଅଟେ ।

କଲକତାବାଜା କାର ସମମୋଦନ ମନ୍ତ୍ରିକ
ପାଇଁ ବ କାମ ର୍ଧ ଦେଇ କ ୨୨ ଜାର ଟଙ୍କା

ବ୍ୟସ୍ତ କର ପୁରୁଷ ଶା ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର
ସେଷତାର ନିର୍ମାଣକର ଦେଉଥିଲୋ । ୧୯୭୭-
ମାର୍ଚ୍ଚ ସେ ସୁରକ୍ଷାରେ ଅଛନ୍ତି । ଆମୁଦରା
ଦୂରସ୍ଵର୍ଦ୍ଧ ବାହୁ ମେଳାଥ ହିନ୍ଦୀର ଏକ
ଭେଳାଗାଥ ମହିଳା ଦୁଆ ବଢିଦେଉଳାର
ଲକ୍ଷ୍ମୀବସ୍ତାର ଅବଶ୍ୟକ ଦୋଷ ଥିବାର
ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ଦେଖିବା ଏବଂ ଏକ
ମହିଳା ବିଦ୍ୟାକୁ ପ୍ରକଟ ଦୋଷ ଅଛନ୍ତି,
ଏବଂ ଚିହ୍ନପାଇ ଅଥଳାର ଟଙ୍କା ଉପର୍ଯ୍ୟା
ବର ଅଛନ୍ତି । ଏହିରେ ଯଥାର୍ଥ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ
ଏମାନଙ୍କର ଦାନ ଅତି ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ଏପରି
ବିଦ୍ୟାକ୍ୟ ବଡ଼ିଲେବ ଦସ ପନ୍ଦର ବାଦାରିଲେ
ମନ୍ଦର ସବ୍ୟାର ସବାମେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ହେବ
ନାହିଁ । ଏ ମହାଶୟମାନେ ହିନ୍ଦୁସମାଜର ଗୋ-
ରବ ଅଟନ୍ତି ।

ଅଣ୍ଟପଡ଼ାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଜିମାଳା-ଛୁଧ-
ପ୍ରତି ହୋଇଥାଇ । ବ୍ୟକ୍ତ ଦୁଆର ଯେ କେବେ-
କଣ ପକଟିଲାଯା ମାହେବ ହନବରା ଯିବାପାଇଁ
ବୌହାଯୋଗେ ସମ୍ବେଦ୍ୟରଗୁ ବାହାର ବାଟରେ
ସିହାର ଖେଳ । କେବେଳେବେ ପଢ଼ିଲେ ।
ସେଠାରେ ବିପରି ମୌଳିକା ଦୁଇଗଲ । କିମାକୁ-
ଲରେ ଏହିର୍ବିଜନା ହେବାରୁ ବାହାର ପ୍ରାଣପରି
ଅଛି ଏହି ହାତୀ ମାତ୍ର ସାହେବମାନଙ୍କ ବକ୍ତୃତ
ଏ ପ୍ରମୁଦ ସେଠା ଲେବମାନେ ଲୁହୁ ନେଲେ
ଓ ସହେବମାନେ ଚର୍ଚାଯୁ ହେଇ କଟକ-
ବାଟେ କିଲିବରାକୁ ଥାଇ ସେଠାରେ ଗର୍ବଶ୍ରୀ-
ମେଘବାଟାରେ ସବୁ ଜଣାଇବାରୁ ଅନେକବାଳ-
ନମନ୍ତେ ଅଧେଗ ଅବିଲ । ବାହାର କବିତାର
ଦୀର୍ଘ ସରବାହାଦୂର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀଙ୍କୁଙ୍କରୁ
ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାନର ଭାବ ଅର୍ପିତ ହୋଇଥାଇ ।
ଶୁଣିବାରେ କେବେକ ଦ୍ୱାଦ୍ସ୍ୟ ବଜାବାଟାରୁ
ପୁଲୀସ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିଲା । ପ୍ରକୃତ ବଥା କବି-
ଟରେ ଜଣାଇଦିବ ।

ପୁଣ୍ୟ ସାଧୁ ବିଷୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିବା
କାରଣ ଗବର୍ନ୍ମ ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କ ଠାରେ କେହିଁ କମିଟି
ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଛନ୍ତି ତାଦିକ ଜ୍ଞାନ କି ଯାର
ବାର ଘର ସପ୍ରାତରେ ଅମ୍ବେଗାନେ ଲେଖିଥିଲୁଁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ହୃଦୟରେ ଅଟରେ ଉଚ୍ଚ ଥବେବର
ସତର ପ୍ରକଳ୍ପି ଦେଖିବାରୁ ଜଣାଗଲ ଯେ
କିନିବାରେ ପୁଣ୍ୟନିର ସଂଧାରାପାଦିନମିତ୍ର
ସେଇଁ ବନ୍ଦିଶୀ ବିଷୟରୁ ସେହି କମିଟିର

ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅର୍ଥାତ୍ ବାବୁ କରିବାର
ସମ୍ଭାବନା ଏବଂ ବୁଦ୍ଧି ମଧ୍ୟରେଇ ଦତ୍ତ ପ୍ରତି
ବର୍ଣ୍ଣନା ପ୍ରଯୋଗରେ ହୁଏ । ଶେଷ ଏବାପ୍ରତି-
ଲିଙ୍ଗର ପକ୍ଷେ ତାଙ୍କେ ତା ପ୍ରାର୍ଥନାମଧ୍ୟରୁ ଏମନଷ୍ଠରେ
ଜୀବନକାରୀ ଜୀବନମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସାଦ
ବନ୍ଧୀୟଗର୍ଭମେଣ୍ଡ ମଧ୍ୟର ଚରିତ୍ରାବୁ ଉତ୍ତର
ମାନ ଥିଲୁ କିଛି ଦିଶାର କହି । ପାନୀୟଜଳ
ଯୋଗାରବା ପ୍ରସ୍ତୁତର ଘୟକ୍ତ ମେଟିକ ପା
ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରସାଦ ଗର୍ଭମେଣ୍ଡକ ବନ୍ଧୀୟମଧ୍ୟର
ରେ ଅଛି । ବସାରବନନ୍ଦରେ ଏହିଦରଖାପ୍ରତି
ରେ ବିଶେଷ କିଛି କଥା ନାହିଁ । ଏପରି
ଅବସ୍ଥାରେ ଏବାପ୍ରତିରେ ବିଶେଷ କିଛି ଫଳ
ହେବାର ଅବ୍ୟାହି ହେଉ ମାହିଁ ।

ବଜେନିବାସୀ ସମାଦର୍ପଣ ନାମରେ ବାବୁ
ଦ୍ଵାରାକାନାଥ ଗାଙ୍ଗୁଳୀ କଲିକଟାର ପୁଲ୍ଲୁ-
ଅଧାଳରରେ ଯେଉଁ ମାନ୍ୟାନିର ନାଲିସ କର
ସ୍ଵରେ ଶାହା ନାହିଁ ଦୋରାଇଥିବା । ଏ ମୋକ-
ଦିମାରେ ଆସାମୀ ଜ ୪ ଟଙ୍କା ଦୋରା ଥିଲେ
ସେମାକେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେବାରୁ ବଜେନି-
ବାସୀର ସ୍ଵର୍ଗିତାରୀ ବାବୁ ମହେଷ୍ଠନ୍ ପାଲର
ମା ୨ ସ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବାରବାର ୬ ଟ ୧୦୦୯ଙ୍କା
ଛୁଇମାନା, ପ୍ରାଚିମକ୍ଷର ଉତ୍ତମ ଅତ୍ୟନ୍ତ ରାଗା-
ବସ ଏହି ଦ୍ୱାରାବାରାର ୬ ୫୦୯ଙ୍କା ଅର୍ଥଦର୍ଶ
ହୋଇଥାଏ । ବାବୁ ଦ୍ୱାରାବାନାଥ ଗାଙ୍ଗୁଳୀ
ଆଜିର ବାଦମିଲୀବ୍ୟର ସ୍ଥାନୀ ଅଟେଣି । ତୁମ
ପଢିକାର ଯେହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସେଇ ମୋକତମ
ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସବୁ ତହିଁ ରାତିର ଏହିପଣ୍ଡ
ସୁଲ କି ଗାଙ୍ଗୁଳୀ ବାବୁ ଆଖିଲା ଧାର ଗୋଲା
ଓ ମେ ମୌ କିବାନ୍ତୁ ଦୂଷ୍ଟରତା ଅଥବା ଗାଙ୍ଗୁଳୀ
ବାବୁ କିମ୍ବା କାଦିମିଲୀ ବାସିଙ୍କ ନାମ ସେ ପ୍ରବୃତ୍ତି
ରରେ ଲେଖା ନ ସୁଲ । ଯାଦା ଦେଉ ବଜେ
ନିବାସୀ ପ୍ରଥମରୁ ସମା ପ୍ରାର୍ଥନା ବର ସୁଲ
ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତେ ଏବଣ୍ଟା କହି ଅଧିକ ଦୋରାଇଛନ୍ତି
କେବଳ ଅର୍ଥଦର୍ଶରେ କି ଆଇନର ମର୍ମଦ୍ୟା
ରକ୍ଷା ଦୁର୍ଥିନୀ ନାହିଁ ।

ପୁଷ୍ପର ଗ୍ରା ଜଗନ୍ନାଥ କନ୍ଦିଳ ମନ୍ଦିର ସୁରାତ
ନିଜିର ଭେଲା ସତ୍ରହାର୍ଥେ କଟକରେ ସେଇ
ଭାବିତୀ ଦସିଥିଲୁ ରହିଁ ର ଜଣେ ସମ୍ମାନକ କ
କୋଣାଖସ ବାଦୁ ହରବହିର ଦସୁକର ଖଣ୍ଡିବ
ବିଜ୍ଞାପନ ଗତସ୍ତ୍ରାହର ବଜାବାସିରେ ଦେଖିଲୁ
ଦିକ୍କୁ ବିଜ୍ଞାପନର ଲାଇସ ଗା ୧୦ ରଙ୍ଗ ଜମାଇ

ସନ୍ଦର୍ଭ ଅଟଇଲା । ତହିଁରେ ଲେଖାଥାରୁ କି
ଏଥୁପୁରୀ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର ସମ୍ପତ୍ତି
ଟ ୧୯୫୫-୫୬/୧୦ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ପତ୍ତି
ସଂଗ୍ରହକ ମୁକ୍ତାରଖାନାର ହେବା ଟ ୨୩୯
ଜାହା ବାଲିପୁନିବାସୀ ପାଣ୍ଡେ ବାମସରଙ୍ଗ
ଲ୍ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରେସ୍‌ଟ ୨୬୦/ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରପତ୍ରା-
ଶାଖା କମିଟୀର ଉଦ୍ୟମରେ ସ୍ଥାନ୍ତରିତ ହେବା
ଟ ୧୯୫୫/ ଘୋଗରେବାରୁ ଛାତ୍ର ଛାଇଖପ-
ର୍ଯ୍ୟନ୍ ଜାଏ ଟ ୧୯୫୬/୧୦ ହେବା
ହୋଇଥିଲା । ଏଥରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ
ଯେ ଏ ଲକ୍ଷର କମିଟୀ ହେବାରୁପରି ବିଷ-
ୟରେ ସହବାନ୍ ଅଛିଲା । ମାତ୍ର ବଜାବାଜୀ
ହନ୍ତରୁ ସମ୍ବଦପତ୍ର ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଉ-
ଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠେ ପୁଣ୍ୟମନିବର ହେବାରସ୍ତବ-
ବାର୍ତ୍ତାରୁ ସନ୍ଧାନକାରୀ ପମ୍ପାଖରେ ନ ଦେଇ
ବିଜ୍ଞାପନପୁଣ୍ୟର ଏକ ବୋଲାରେ ପକ୍ଷୀ
ଦେଇଥିବାରୁ ଦେଖିବୁଥିଲା ଅନେକବର ଦୃଢ଼ି-
ପଥରେ ଅଟିଲାହାଁ ଏବଂ ସେହିବେଳୁ ହେବା-
ସମ୍ପଦ ହେଉଥିଲା ବୋଲି ଅନେକବ୍ୟା ଜଣା
ଲାହାଁ । ଅମେରିକାରେ ଏ ସାମାଜିକ ବାହୁ ଦ୍ୱା-
ରି ବବସନ୍ଧାରୀ ଏକ ଶାନ୍ତିକା ପାଇଥାହାଁ ।
ଆଗମୀ ସପ୍ରାଦରେ ପରାମର୍ଶ କରିବି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମୋଟ ଟ ୧୩୦୭ ଲଈ ହୋଇଥାଇଲା ।

ଚକ୍ର ମାସ ତାଟିରୁଷ ବାହୁଡ଼ା ଏହାଦିନ
ଶୁଦ୍ଧବାର ଦିନ । ଲ । ଖୋରଧା । ଦାଣ୍ଡିମାଳ-
ଜିଆ ସରଦେହର ପାଠରୁ ଛପିଲେଇଗ ନିବାସ
ତେଲ ନିଧି ସାହ ଓ ଗାହାର ଗର ଏବଂ
ଗୁରୁଥ କିଳାଶା ସାର (ସ୍ଵରୀ ବେଶାର
ବରଣ୍ଣ) ବଢ଼ ହୁଅଥାରି ଉତ୍ତରେ ଲେନ୍ଦରଟ
ସରକୁ ଗଲାଦେଲକୁ ସେହି ନିବାଟ ବାହାଦ-
ନୟର ଗର୍ବରକିଲରେ କେତେବେଳେ ବ୍ୟକ୍ତି
ବାଦମହିନୀ ବାକ (ତଥା ନ ପଡ଼ିବା ହେବୁ)
ଏବଂ ଠେଙ୍ଗା ଦେହ-ଅସି ପଢ଼ିଛି ଆଶରେ
ସାକରାଇବ ଏହଠେଙ୍ଗା ଦିଅନ୍ତେ ଗାହା କାଳ-
ମୁଣ୍ଡାରେ ବାକ କାଳରୁ ଲେନ୍ଦର ହୃଦୟଟିଲୁ
ସେହିମାତ୍ରରେ ସେ ଅଞ୍ଚଳାଠାରେ ଥିବା ଗନ୍ଧି
ଫୋପାତ ଦେଇ ଠକାଇବାରୁ ବନ୍ଦରକୁ ଆହୁ-
ମର କର ଏବଠେଙ୍ଗା ଦିଅନ୍ତେ ସେହିପାଳା-
ଇଲ । ପରେ ମାଲିକ ନିଧି ସାହ ଅସି ପଢ଼ିବନ୍ତେ
ତାକୁ ଏଥର ସମ୍ମାନିତ କଲେ ଯେ ସେ ଅକ୍ଷର
ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲା । ଗାହାଠାରୁ ସେହିପିଆମାଲ
ଲେନ୍ଦରପାତାର ଅନ୍ଦରାର ଏବଂ ବିହାରିରପାତା

ଦୁକୁଳା କାହିଁ ନେଇ ଘାରୁ ପକ୍ଷରେ ଦରଶୋଭା
କର ପକାଇ ଦେଇ ଗୁଲିଗଲେ । କେତେକ-
ଦେବ ପରେ ତାହାର ତେଣନ ଦେବାରୁ
ବିହୃବକ୍ଷରେ ଅସି ସେ ସରଠାରେ ପହୁଞ୍ଚିଲ ।
ଆଜିଯାଏ ଦୁଇଭାଇ ଶୟ୍ୟାମର । ଉଛାଇତଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଧରୁ ପଢିଥିବାର
ଶୁଣି ଯାଏ ।

ଏହିପରି ସମୟସମୟରେ ଭୁଷାତ ସେହି
ଅଣ୍ଟରେ ଘଟୁଥିଲା । କେତେବଳି ପୂର୍ବ
ବାହାଦୁରୀର ଶିଖାନ୍ତ ତେବେ ଯରେ ପରି
ଗୁହସମିକ ବାନ୍ଧବକାର ସଧାର କେଇଥାଇ
ଥିଲେ ଆଜ କେତେବେ ସ୍ରାନରେ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ
ଥିଲା । ସୁଲାସ କାହାତ କାହାରେ ଏପରି
ଅତ୍ୟାଶର ନିବର୍ତ୍ତିର ନାହିଁ ।

ସାନ୍ତୁରର ଜଣେ ସମାବଦୀତା ଲେଖି-
ଅଛନ୍ତି ଏ ସବକାରକାହାଦୂର ଜଗନ୍ଧାଥ-
ଦତ୍ତକର୍ମୀ ପତିକରମାନଙ୍କରେ ଲଜ୍ଜାଦୀର୍ଘ
ଅବଳି ଅର୍ଥାତ୍ ବସାଯାରଅଇନ ନାଶ କର-
ବାର କାହିଁ ମାନ୍ଦର ତତ୍ତ୍ଵ ବନ୍ଧୁ ହୋଇଥିଲା ।

ମୁହିମାନେ କାହିଁକୁ ଘର କି ଦେବାରୁ ସେ-
ମାନେ ସତ୍ତବ ଉପରେ ଦିନରେ ସ୍ଵର୍ଗ କିରଣ
ଓ ଏ ଚର କାର ରୋଗ କରୁଥିଲୁ । ଏଥ-
ରେ ଧେମାନଙ୍କର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟରେ ହୋଇ ପାତାର
ପ୍ରାତୁର୍ବାବ ହେବ ଏବଂ ତେବେବେଳେ ଯେତେ
ଜାକୁର ପଠାଇଲେ ମୟ ଉପକାର ହେବ
ନାହିଁ । ସରବାର ଏବଂ ମୁହିମାନଙ୍କର ବିବା-
ଦରେ ଯାତ୍ରିଷ୍ଠର ଏ ଦୂରଶା ଘଟିଅଛି ଏବଂ
ଏ ବିଷୟ ଅବଧ କୌଣସି ସମାଦରତ୍ତରେ
ବାହାର କି ଶୁଭାରୁ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଆସ୍ତର୍ୟ
ହୋଇଅଛି । ଅବଶ୍ୟକ ଆସ୍ତର୍ୟ ହେବାର କଥା
କିନ୍ତୁ କିହିଁ ସମେ ତେଣା ସମାଦରତ୍ତର ଅବଶ୍ୟକ-
ପ୍ରତି କିମ୍ବା ଦୂରୀ ରଖିବାର ଆବଶ୍ୟକ ଉତ୍ତରାର
କୌଣସି ସମାଦରତ୍ତର ଏପରି ଅର୍ଥବଳ ନାହିଁ
ଯେ ଉପସ୍ଥିତ ପୁରୁଷାର ପ୍ରଥାନ ଦୂରାକ୍ଷ ମୋଟା-
ଲେକ କିମ୍ବା କର ନାନାଶ୍ରାନ୍ତର ସମାଦରମାନ
ହେବାର କର ପାଠକମାନକୁ ଉପହାର ଦେବେ ।
ଏପରିଦିନ୍ତୁ ଯେଉମାନେ ସ୍ଵଦେଶାନ୍ତରଗର ବିବ-
ରତ୍ନ ହୋଇ ଶିଶ୍ଵାର୍ଥବୁନରେ କୌଣସି ସାଧା-
ରିଷ ଅକିମ୍ବୁ କିବାରଣ କିମା ସାଧାରଣ ହିତୋ-
ହିତ କିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାର, ଲେଖନ ଧାରଣ
କର ଏବଂ ଜାକମାଧ୍ୟଳ ହାତରୁ ଖର୍ଚ କରୁ
ଆଗ୍ରହ କେବଳ ସେହି ମାନଙ୍କ ସାହାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ

ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନ ନିର୍ଭର କରୁ ଥିଲା । ଏପରି
ଲେବଙ୍କ ସଖ୍ୟା ଶ୍ରୀଗାରେ ଅଭିନ୍ନ ଉଣ୍ଡା ଏବଂ
ଲହୁ ମଧ୍ୟରୁ ସ୍ଵାଦା କେହିଁ ଏକ ସମୟରେ
ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ସମସ୍ତ କଥା ନ ଲେଖିବାରୁ ତାହା
ପ୍ରକାଶ କରିଗାର ସ୍ଵର୍ଗା ହୁଅର ନାହିଁ । ଉପରୁ
ପ୍ରତି ପୁନରେ କି କାରଣରୁ ସରକାର ମେମୁନା-
କର ବିବାଦ ହୋଇଥିଲା ଅଥବା ଯାହିମାନଙ୍କ
ମୁଦ୍ରମାନେ ରଖୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଆଇନର ବେଳୀ
କିମ୍ବମାନ ଅଭିନ୍ନ ଅନ୍ତର୍ଭବର ହୋଇଥିଲା
ପ୍ରସ୍ତ୍ରେରକ ତାହାସ୍ଵରୁ କରି କ ଲେଖି କେବଳ
ଯାହିବାର ବିଷ୍ଟ ହେଉ ସ୍ଵାରା କହ ଅଛିନ୍ତି ।
କିନ୍ତୁ ପାତ୍ରାର ବାରଣ ନ ଜାଣିଲେ ଭାଷ୍ୟର
ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଅସ୍ମବ ଓ ଅନୁମାନକ
ପ୍ରୟୋଗରେ ଫଳର ପ୍ରଭୟାଗା ନାହିଁ । ପଡ଼ିପ୍ରେ-
ରକଳ ତୁ ହେବାଇବା ଅତିପାୟରେ ଥମେ-
ମାନେ ଏବଥାଲେଖି ନାହିଁ ପ୍ରକାଶରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ
ସେ ଯେତେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁ ଥିଲା ତହିଁ ପାଇଁ
ଅମ୍ବେମାନେ ଅଭିନ୍ନ କୃତଙ୍କ ଅତ୍ତି ବେବଳ
ଅମ୍ବେମାନଙ୍କର ଶୁଣିର ହେଉ ଦର୍ଶାଇବା ଅମ୍ବେ-
ମାନଙ୍କର ଅଭିପାୟ ଅଟଇ ।

ମାନ୍ଦାଳ-ଓଡ଼ିଆ ଶିକ୍ଷାସମାଜ ।

ଉପର ଲିଖିଛି ନାମରେ ଗଣ୍ଡାମ ଜିଲ୍ଲା ଅନୁ-
ର୍ଗତ ପାରଳଖେମଣ୍ଡିରେ ଶାକିଏ ସମାଜ
ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ଥାଇ ଏବଂ ଉଚ୍ଚିର ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟ-
ବେଶନର ବିବରଣ ଥମେ ପ୍ରାୟ ହୋଇ-
ଥିବାରୁ ଉଚ୍ଚିର ସାରନିର୍ମ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ
କଲାଙ୍କିଲା

ଏହି ଅଧ୍ୟବେଶକ ଗାନ୍ଧି ମର ମସି ତା ୨୨-
ଉଷ୍ଣରେ ଆମାଜନ କଗଦାଅସାମିଙ୍କ ନନ୍ଦରେ
ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ପ୍ରାଚୀୟ ଭାଷାର ଓ ଚିନ୍ହର
ଦ୍ୱାରା କମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ମାନ୍ଦୁଜଳ-
ପ୍ରଦେଶବାସୀ କ୍ଷେତ୍ରାଳ ଶିକ୍ଷାର ଅବଶ୍ୟକ
ଶୋତନୟ ଥିବାରୁ ଉହିଁ ର ପ୍ରଜାବାର ଉପାୟ
ପ୍ରିଯ କରିବା ଏ ସାହର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ।
ଆୟକୁ କି, କେ, କୌଣସିଲ ବର୍ଣ୍ଣ କି ସେ
କେନ୍ତାରସମାଜ କୁଳ ହେଲେ ହେଁ ଭାଲୀ-
ଯୃଦୟର କଣେ ହିତାକାଳୀ ଅଠନ୍ତି । ଏ ସାହର
ସାଧାରଣ ପଦରେ ବିରତ ହୋଇ ବାର୍ଯ୍ୟାର୍ଥୀ
କଲେ ଏବଂ ମାନ୍ଦୁଜଳ ପ୍ରଦେଶରୁ ଭାଲୀୟ-
କର ଶିକ୍ଷାର ଶୋତନୟ ଅବଶ୍ୟକ ବିଷବର୍ତ୍ତପେ
ବିହାର ଦେଲେ । ଉହିଁ ଉତ୍ତରାବୁ ବାବୁ ଅପନା-
ପଣ୍ଯ ଓ ଗାନ୍ଧି ନରଦିନର ନାୟକ ଏହି ବିଷ-

ସୂରେ ହର୍ଷମ ବକ୍ତୁବୀମାନ ପ୍ରଦାନ ହଲିଛୁ
ତଳଳିଶେଇ ଫର୍ମ୍ସ୍ୟମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବେଳେ । ସଥାପି

୧ । ମାନ୍ଦାତ-ଓଡ଼ିଆ ଶିଖାସନୀଙ୍କ ନାମ-
ରେ ଗୋଟିଏ ସବୁ ସୁପିଳ ହେବ ଏବଂ ଅପା-
ଇତଃ ବାବୁ ରଧାଚରଣ ଅଧିକାରୀ କାହୁ ଜୌର-
କାନ୍ଦୁ ପାଦ ବାବୁ ଶିଖାସନୀଙ୍କ ସତଗୁରୁ ବାବୁ
ଅପନୀ ପଣ୍ଡା ବାବୁ ଲାଲମଣି ପରଛା ବାବୁ
ନରସିଂହାଶୂଳ ବାବୁ ଜଦାଥରପାତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର
କରସେମ ଲୁ ନାଏତୁଗାରୁ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ କେ ଗୋକୁ-
ଳରୁଠ ନାଏତୁ ଗାରୁ ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ କି ହେ,
ଦୈତ୍ୟାଶୁଳ ଶର୍ତ୍ତ ଅଥବା ସବୁ ହେବେ ।

୨ । ଓକି ସ୍ଥାପିଲେବ୍ର ସୁଲବେ ପଡ଼ିବାର
ବ୍ୟୟ ନବାହାର୍ତ୍ତ ଅର୍ଥ ସମ୍ପଦକ ହେବ ଏବଂ
ଚିହ୍ନର ନାମ “ମାନ୍ଦ୍ରାଜ-ଓଡ଼ିସୀରିଆ ଫର୍ମ”
ବଣ୍ଣା ଯିବ ।

୩ । ଗଞ୍ଜାମକିଲ୍ଲାର ବରଦମୟର ନଗର-
ରେ ସନ ୧୯୫୨ ସାଲ ଜାନୁଆରୀ ବା ମରୁମାସ-
ରେ ଡେଢ଼ ପୂର୍ଣ୍ଣାବ୍ଧିତରେ ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନ
ହେବ ଏବଂ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସେ ବରୁ ଅର୍ଥ ସବୁ-
ପ୍ରାଚୀ ହୋଇଥିବ ସେହି ସମରିତରୁ ପ୍ରଦତ୍ତ
ହେବ ।

ଏଥେ ଉଦ୍‌ଘାତୁ ବେହି ମର ମାର ଲା ୨୭
ଉଦ୍‌ଘାତରେ ଏ ସାଗର ଏକ ଅଧିବେଶକ ହୋଇ
ସାଗର ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରିର ହେଲା ଏକ ଗ୍ରାସ୍ତ୍ର
ବ, ବେ, ହେପାୟୁକ ରାଓ ହଙ୍ଗାଦକ ପଦରେ
ମନୋଜାତ ହେଲେ । ଏ ସାଗର ମାସରେ ଥରେ-
ଛେଖାଏ* ହେବାର ଛୁଟମ ହୋଇଥାଏ ।

ସର୍ବର ଉକେଶ୍ୟ ମହିତ୍ ଏବଂ ଦେବା ତେ
କାଳ ପ୍ରତିକି ଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ ସଗ୍ରହ କରି ଉଦ୍‌ଧାର୍ଯ୍ୟ
ତେଣୁ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ସ୍ଥଳରେ ପଢ଼ିବା ବିଷୟରେ
ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର କଲନାଟି କାର୍ଯ୍ୟକରି ଓ
ରୂପମ ଥିଲା । ବାସ୍ତଵରେ ଦିନିର ପଦେଶର
ତେଣୁ ଯୁଗାନେ ନିରାକୃ ଗ୍ରବ ଓ ବିଜ୍ଞାନାବ୍ଳୟ-
ସମରେ ସେମାନଙ୍କର ଭୂତି ଦେବା ଏକପ୍ର-
କାର ଅସମ୍ଭବ ଅଟଇ । ଆମେମାକେ ଅଶା କରୁ-
ଛି ଏ ସବୁ ଶାର୍ମିକାଳ ସ୍ଥାୟୀ ହୋଇ ଏହି ହିନ୍ଦ-
ବିରୁଦ୍ଧ ଧାଳନରେ ଯଥୋତ୍ତବ ତେଜ୍ଜ୍ଞା ଓ
ଅଧ୍ୟବିରାୟ ପ୍ରଦର୍ଶିକ କରୁଥିଲେ ।

ବିବାହମେଲ୍ଲି ।

ଏଠାରେବନ୍ଦିଗା କଲିକାଟ ସୁଲଭ ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ରଥାନ ଶିକ୍ଷକ ବାବୁ ସମାଜ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ବନ୍ଦରେ ଏଠା ଲୋକଙ୍କ ଦେଖିର ଥିଲା

ହୋଇଥାବୁ ତାହା ଗର ସପ୍ରାଦରେ ଥାଠକମାଳକୁ
ଜଣାଇ ଅଛି । ଅନୁମତ କି ପାଇବାରୁ ଖୁମା-
ନେ ତାହାଙ୍କୁ ଅନ୍ଧକରନ ପଢ଼ ପ୍ରଫାନ ପୂର୍ବକ
ବୃଦ୍ଧିକାଳ ବିଶାର ପାଇଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ
ଏକ ସବୁ ଗର ଶରକାର ସନ୍ଧିସମ୍ବରେ
ପାହାଙ୍କୁ ରେଟିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ଅଯୋଜନ
କରି ତାହାର ଶିତ୍ତାଦେଶକୁ ବିଧିକାଳ ହେଲେ ।
ଏଥେ ତାହାର ପୁରୁତକ ବନ୍ଦୁମାନେ ମନ
ଦିନର ଅପଣାମ ଦ୍ୱେରା ଓ ସମାଦର ଦେଖାଇବା
ବିନା ତାହାଙ୍କୁ ଗତ ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହେଲେ
ନାହିଁ । ଏଥୁ ଧାର୍ମ ତାହାଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ
ପୂର୍ବ ଶତବୀଷ ବନ୍ଦୁ ଏବଂ ନିରବବାସୀ ଅପର
ବନ୍ଦୁମାନେ ଏବତିର ହୋଇ ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାୟ-
ଶ୍ରେଣୀ ଦେବାକୁ ପ୍ରିଯ କଲେ ଏବଂ ତାହା ଗର
ମନେବାର ସହରେ ବାଲବୁଜାରସ୍ଥ ମେରିଜାପ-
ରାଖି ନାମକ ହୋଠାରେ ହୋଇ ଥିଲ । ବାନ୍ଦ
ଚିମଗୋବନ ସ୍ଵପ୍ନ ଅଯୋଜନର ଭାବ ପ୍ରଦରଖ
ପର ଦେଖିବୁବାରେ ପୁଣ ମିଠାର ଉତ୍ସାହ
ଯାମତ୍ତମାନ ପ୍ରମୁଖ କବିରାଲେ ଏବଂ ସମ୍ବାହିତାରୁ
ବନ୍ଦୁମାନେ ଏବତିର ହୋଇ ଥିପାମଧରେ
ଗୀରବାଦ୍ୟ ଉତ୍ସାହ ଅମୋଦିପ୍ରମୋଦରେ ମର୍ମ
ହେଲେ । ସମଦାସ ବାବୁ ଅସିବେ ? ବୋଲି
ସମସ୍ତେ କୁହାଇଁ ବସି ଆଜାନ୍ତି ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସମ୍ମୁଖ
ହେଲେ ଏଥେ କଲେଜର ପ୍ରିନ୍ତିପିଲ ତାହାଙ୍କୁ
କିଷେଖ କହିବାକୁ ସେ ଏବୋଜରେ ଘୋର
ଦେବେ ଗାହି ତାରଗ ସରବାର ବର୍ମଗୁଡ଼ିକ-
ପ୍ରତି ଥିବେ ଥିଲୁ ସେ ସେମାନେ ସମସ୍ତାଧ୍ୟ-
ବିଶ୍ଵ ଦର୍ଶକ କୌଣସି ସମାଦର ପ୍ରଦରଖ କରିବେ
ନାହିଁ । ଏଥରେ କର୍ଷବିଷାଦ ହେଲା ଏବଂ ସମ-
ସ୍ତେ ଏହି ଅନୋକନରେ ରହିଲେ ରତ୍ନବନ୍ଧୁ
ବାଜି ଯିବାକୁ ଅଳ୍ପବୟୁ ଶ୍ରୁତମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ-
କରେ ବସାଇ ଦିଲୁ ଶଳ । ଏମନ୍ତ ସମୟରେ
ବାବୁ ମଧ୍ୟଦଳ ଦାସ ସମଦାସ ଧାର୍ଦ୍ଦ୍ରୀ ବିଶ୍ଵ
ଯେତେ ଭିପ୍ରତି ଦେବାକୁ ଦୂରାଶକ ପୁନର୍ଜୀ-
ବିଜ ଦେଇ ଓ ପିଲଠାରୁ ବଜର୍ପର୍ଦନ୍ତ ପ୍ରାୟ
ଶତ ପତନେବ କରିବାକ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ
ଛଇବରେ ଯଳି ଅଳ୍ପ କାହାର ଏମନ୍ତ ମନୋଦେଶ
ଛି ଅଗେମାନେ ଆଜୁ ଦେବେ ଚବିତ ନାହିଁ ।
ସମଦାସ ବାବୁ ଏକ ସମୟକୁ ସାରାତ ଦେଇ
ପାଇ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟେ ତାହାର ଗଲେ ଓ କୁହା

ଭାବରୁ ଅକ୍ଷ ସମସ୍ତେ ଶୈଳଜନ ସମାଜନ କର
ଏବନର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କଲେ ।
କଲେଜର ପ୍ରିଜେଷ୍ଟିପଲକର ବ୍ୟବହାରରେ
ସମସ୍ତେ ଅତିଧିକ ଦୂରୀର ହୋଇ ଅଛି ।
ବିଦ୍ୟାନିକର ବିଦ୍ୟାଗୃହଙ୍କ ପ୍ରକଳଣ କରିବା
କୌଣସି ସରକାରଙ୍କର୍ମଚିନ୍ତା ପ୍ରକ ନିଷ୍ଠେ
ନାହିଁ । ଭାବାଙ୍କୁ ଏଥର ସମ୍ବାଦ ପୂର୍ବରୁ ଶୁଦ୍ଧ-
ମାନେ ଦେଇଥିଲେ ଏବ ସେ ସୁବିଦେତନା-
ପୂର୍ବକ କହିଁରେ ସବାଲୁହୁତ ଦେଖାଇ ପିଲ୍-
ମାନଙ୍କ ହିଟି ଦେଇ ଥିଲେ । ବାପ୍ତିବରେ ଏମନ୍ତ
ପ୍ରାଚିବର କାର୍ଯ୍ୟରେ ପିଲମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେବା
ନାତିଶିକ୍ଷାର ଅଳ୍ପ ଅଟେ । ଶେଷରୁ କାହିଁବ
ଅନ୍ୟନିକ ହୃଦୀଲେ କିଛି ଗୁଣା ଯାଇ ନାହିଁ ।
ଏପରି କିମ୍ବା ସତିନ ଥିଲେ ସମଦାସ ବାବୁ ପ୍ରମାଣ
ତତ୍ତ୍ଵରେ ଆମୋଦପ୍ରମାଦରେ ପୋଗଦାନ-
ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତକୁ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ କର ଆନ୍ତେ । ସମ-
ଦାସ ବାବୁ କହିଁ ଆର ଦିନ ଦେଲ ଏ ୧୦ ଟା
ବେଳେ ଜାହାନରେ ଶୂନ୍ୟବାଲ ବାଟେ କଲ-
ଦିବାକୁ ଯାଏ ବଲେ ଏବ ଦାହାଙ୍କୁ ବିଦାୟ
ଦେବା ଦାରା ଅନେକଲେବ ଯୋଗରୂପ-
କେରେ ଏକବିତ ହୋଇଥିଲେ ।

—oto—

ବୁଦ୍ଧାର ଲଗାଇ ।
ଏଥର ବିବରଣ ଗତଃପ୍ରାଦୁରେ ପାଠକ-
ମାନଙ୍କ ଜଣାଇଅଛି । ବସ୍ତି ଲଗାଇ ସତରର
ଏକଃପ୍ରାଦୁରୁ ଥାର୍ଥକ କାଳ ସ୍ଥାନୀୟ ଏକା ହୋଇ
ଏ ଲଗାଇ ଗତଃପ୍ରାଦୁରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବାର
ପାଠକର୍ତ୍ତା ମନେ ନିର୍ମଳକେ ମାତ୍ର ଯାହା
ହୋଇ ଗାହି । ବୁଦ୍ଧାଲଗାଇ ଦର୍ଶା ଲଗାଇକୁ
କିମି ଯାଇ ଦିଦିଃପ୍ରାଦୁ କାଳ ଛାପିରି ଏ-
ପ୍ରାଦୁରେ ଶେଷ ହେଲା । ଗତଃପ୍ରାଦୁରେ ଥରେ
ଯେ ବୁଦ୍ଧାର ହୁତ ହୋଇ ଶ୍ରୋଵ-
ମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲା ଏ ସପ୍ରାଦୁରେ ଆଜି
ସେପରି କ ହୋଇ ଶାନ୍ତିବରେ ତଳ ବଢ଼ି
ସଖପ୍ରତି ହୋଇଥିଲା ଓ ଧାସଣାକଣରେ ଗର୍ବେ-
ଦୂର୍ଦୟାଧକ କଳାଧାରର ଅଭିବକୁ ଚିତ୍ରେ-
କ୍ରିସ୍ତ୍ୟାଧକ ବାଦ୍ୟାଧର ବୁଲାଇ ଦେଇଥିଲା ।

ଏ ସପ୍ତାବ୍ଦରେ ଦିଗ୍ନୋଟି ବକୁଳ ହୋଇ
ଥିଲା । ପ୍ରଥମଟି ଏଠାବି ବିଶ୍ୱାଶ ଓକିଲ ବାବୁ
ମଧ୍ୟସୂଦନ ଦାସ ଗତ ରବବାର ଶ୍ରାବଣାନାଥେ
ମାନ୍ୟମାନ୍ୟ ରମଚନ୍ଦ୍ର ବସନ୍ତ ଦ୍ଵାପବନ୍ଧୁରେ
ଓ ପୃଷ୍ଠି ସେହି କିଶ୍ୱାଶ ରମଚନ୍ଦ୍ର ଦ୍ଵାରା ଗତ
ମଙ୍ଗଳବାର ଗିର୍ଜାଗୁଡ଼ରେ ଶ୍ରୀମତୀ ପାଦି ହେଲା

ସାହେବଙ୍କ ସମ୍ପଦରୁରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।
ଧର୍ମର ଅବସ୍ଥକରା ପ୍ରତିକ ମର୍ଗ ପ୍ରଥମ ବଜ୍ର-
ଶାର ଅଳୋଚନ ବିଷୟ ଥିଲା । ତହିଁପୂର୍ବେ
ସମତରୁ ବାର ଧର୍ମର ଅବସ୍ଥକରା ବିଷୟରେ
ସେଇଁ କୁଟୀରା ଉତ୍ସବରେ ନାଶ୍ରିତମାନଙ୍କ ଆପ-
ତିବ ବିଶ୍ଵର ନ ବଜ୍ରରୀକରିବା ଅପ୍ରତିବନ୍ଦିତ ବିନା
ପ୍ରମାଣରେ ଶୀର୍ଘାର ପୂର୍ବକ ଧୀରଗର ଛୁଟ-
ଦେଖ ଦେଇଥିବାରୁ ଏହଦେଶଦେଶରାଜ
ଲମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲା ମଧ୍ୟବାହୁ ସେହି ଅନ୍ତର
ମେଘାଭାର ଦେଖୁଣ୍ଡ କରିଥିଲେ ଯାହାର
ବଜ୍ରକା ସେଇର ପୁରୀର ସେହିପର ପୁନର ତେ
ପ୍ରାଚିକର ହୋଇଥିଲା । ଭାବା ଶ୍ରୋତାଙ୍କ ତରକୁ
ଏପର ଆକର୍ଷଣ ବିରିଥିଲା ସେ ସେମାନେ
କେବଳ ଧୂନଃ୍ଠ କରିବାକାହାର ଅନନ୍ତପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ ଏମନ୍ତ ନୁହେ ବଜ୍ରାମହୋଦୟମ୍ ଏକ-
ଦୟାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ କାଳ କହିବା ଛାପରେ ଅଛି
ଆରାତି ଦୟାରେ ସନ୍ଦେଶରେ ସାବଦାକୁ ରହି-
ବାରୁ “ଆରିବଦୁନ୍ତ” ଶୋଭାମନ୍ତ୍ରିକରେ ଧୂନଃ୍ଠ
ଛାପର ହୋଇଥିଲା । ବାସୁବରେ ଏବକୁହାନ୍ତି
ବଢ଼ି ମରସ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାକ୍ତବିବ ଦେବୁ
ଭାବର କେବଳ ଫନ୍ଦେଶ ଆଲୋଚନା କିମ୍ବେ
କରୁଥିଲା । ଯଥା,

ବକୁ ! ମହାଶୟୁପ୍ରଥମେ ବହିଲେ କି ଧୂରଜ-
ବର୍ଷରେ ବିଷେଷତରେ ଭହଳ ପ୍ରଦେଶରେ
ଧର୍ମର ଦର୍ଶାବଳୀ ମାତ୍ରେ ଦେଖିଥିବା ଧର୍ମସନ୍ଧାନ-
ପାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସ୍ଵପ୍ନଂ ବଗରାଥଙ୍କ ସେବାର ଅତ୍ୱମର
ତେ ଯାଦିଷ୍ଟିଷ୍ଟାନ୍ୟାରୁ ତାମା ପ୍ରତ୍ୟେ ହେଉ-
ଥିବା ଏଣେ ଏଠା ଧର୍ମର ଅବଶ୍ୟକତା ବିଜ୍ଞାନ
ବିଦ୍ୟା ଏକପ୍ରକାର ଅସ୍ତ୍ରୀୟର ବିତ୍ତ୍ୟ । କିନ୍ତୁ
ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିରିତ ସୁତ୍ରକବଳ ଧର୍ମଜୀବ-
ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏ ବର୍ତ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ
ପଡ଼ିଥିଛି । ବଲେଜମାନଙ୍କରେ ଯେ ତୃତୀୟା
ଅବା ତିର୍ଯ୍ୟକରିଷ୍ଟ ଦିଆ ପାଇଥାରୁ ତାହାରକୁ
କେବଳ ବହିର୍ଗତରେ ଆବଶ୍ୟକ, ଶବ୍ଦମାତ୍ରରେ
ଜୀବ କେବଳ ବହିର୍ଗତବିଷ୍ଣୁରେ ହେଉ-
ଅଛି ଅନୁରୂପ ଅର୍ଥାତ୍ ମନୋବିଜ୍ଞାନର ଶିକ୍ଷା
ପାୟ ଲାହିଁ ଏପରିପୁଲେ ଶିରିତ ସୁତ୍ରକବଳ-
କର ଧର୍ମରେ ମରି ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଲ ହେବା କରିବ
ନୁହର ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ସେଥିପାଇଁ ଦୋଷ
ବିଷ୍ପାର ଲ ପାରେ ।

ବିଦ୍ୟନକୁର , ବକ୍ତ୍ଵାନହୋଦୟ କହିବନୁ ବ
ଶଶବନ୍ଧରେ ଆସି ଥିବାର ଅନେବ ପ୍ରମାଣ
ଅଛି ଓ ମଧ୍ୟ କଞ୍ଜନଶାଖ କି ଯହିଁର ବିଶ୍ଵା ଓ

ତେବେ ଆଜିକାଳି ହସ୍ତର ପରମାଣରେ ଚଳିଥିଲା
ଆହାର ଅସ୍ତ୍ରିକୁ ଅପରାଣ ରିପାରୁ ନାହିଁ ।
ଏହା ସେ ଅଛି ଯନ୍ତ୍ରରୂପେ ଓ ସାଧାରଣ-
ବୋଧଗମ୍ବମରେ ବର୍ଣ୍ଣାର ଦେଲେ । ବୈଜ୍ଞାନିକମାତ୍ରରେ କହିବାକୁ କହିବାକୁ କହିବାକୁ
ନିର୍ମିତ ଷେଷ୍ଟରେ ଅଛି ବର୍ଣ୍ଣପଦାର୍ଥ ଅବା ଆହା
ଦେଖା ନ ଯାଏ ଏପରି ବହୁବାର ଯେମନ
ବୌଦ୍ଧଶିଷ୍ଟ ପୁସ୍ତକର ଭାବ ଛାଡ଼ି ଦେଇ କେବଳ
ଭାବା କାଗଜକାଳର ସମସ୍ତି ବହୁବାର କେମନ୍ତ
ଅଟେ । ବୌଦ୍ଧଶିଷ୍ଟ ପୁସ୍ତକାର ବାର୍ତ୍ତକାଳ ପରିଶ୍ରମ
କରି ଉତ୍ସମ୍ଭ୍ଵ ବିଷୟରେ ଘର୍ବାର ପୁସ୍ତକଟିଏ
ମହାସ୍ତେ ଲେଖିଥିଲେ । କେହିଜଣେ ଭାବ
କଣ୍ଠୀ ବରିବେବାରୁ ଗ୍ରହିବାର ଭାବାନ୍ତରେ
ଅନେକବ ଲାଗୁପରିବା ଦାଖା କଲେ । କଣ୍ଠୀକାରୀ
କହିଲୁ ଏ ପୁସ୍ତକରେ ଯେତେ କାଗଜ କାଳ
ଲାଗିଥିଲା ତହିଁର ମୂଲ୍ୟ ଯାହା ହେବ ତେବେକ
ନେଇପାର ଷେଷ୍ଟରେ ଅଛି କଣ ଥିଲ ଯେ
କୁଟେକାବାଟିମ କରୁଥାଇ । ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ
ଏଥୁରେ ବୋଧହେବେ କି ? ସେବେ ପୁସ୍ତକମ-
ଧରେ କାଗଜ ଓ କାଳ ରତ୍ନ ଆଉ କିଛି ମହା
ପଦାର୍ଥ ଅଛି ତେବେ ଗର୍ବମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ
ପରମାଣୁ ରତ୍ନ ଅତ୍ୱାକୁ ମହାନ୍ ଘର୍ବାର୍ଥଙ୍ଗାହିଁ
କେବଳ କେବଳ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହେଲା ?

ବନ୍ଦ୍ରା ଯେପରି ସାଧାରଣ ବୋଧଗମ୍ଭେର
ଆସାର ଅତ୍ରିର ସ୍ଵରମାଣ ହଲେ ଠିକ ସେହି-
ପ୍ରକାରରେ ପରମାସ୍ତା ଅବା ପରମେଷ୍ଟରଙ୍କର
ଅତ୍ରିର ସ୍ଵରମାଣ ହଲେ । ସେ କହିଲେ ପ୍ରଚି-
ନି ସବୁଳଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଉତ୍ସବର ଅତ୍ରିର ମାନନ୍ତି
କେବଳ ଭାବର ସବୁପ୍ର ଆସ୍ରଧନା ପ୍ରଶାନ୍ତି
ଭାବ୍ୟାବି କେବେଳ ସାମାଜିକ ବିଷୟରେ ମର-
ଦେବ ଦେଖାୟାଏ । ମାସର ବର୍ଷର ଛତ୍ରଦେଶ
ମନୁଷ୍ୟର ବୈଜ୍ଞାନିକ୍ୟ ଓ ବ୍ୟବହାର ଇତ୍ୟା-
ଦିଦ୍ବାଗ ବୈଷୟକର ଅତ୍ରିର ସ୍ଵରମାଣ ହେଉ-
ଅଛୁଟ । ଜୀବ ସୁରାଦରଃ ଅପଣାଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ
ଅବା ସବାରେଣ୍ଣ ଗଲିବ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋତେ ଓ
ସେହି ସାହାଯ୍ୟ କିନା ହୁଳ ବି ମୁହଁରେ
ଜଳ କି ପାରେ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରୂପ କହିଲେ ପିଲା
ଜଞ୍ଜଳ ହଲେ ଭାବର ପିତାମାରା ହୁବର ହୟ
ଦେଖାନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଭୁଲପ୍ରେକ୍ଷ କଲି ନାହିଁ
ଦାହା ବେବଳ କାଳିବକ ବ୍ୟାପାର । କିନ୍ତୁ
ପିତାମାରା ଜଞ୍ଜଳଥ ପିଲକୁ ଆୟୁର କରି-
ବାରେ ଅପଣାକୁ ଅପାରଗ ମଣି ଭୁଲପ୍ରେକ୍ଷର
ସାହାଯ୍ୟ ଲେଇନ୍ତି ଓ ପିଲମଧ କହିରେ ବୋଧ

ଦୁଇ, ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପିଲାମାରାଙ୍କ କଥାରେ ତୁଳେନା
ଯହଁ ଭାବଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଜମାପଳ ଶକ୍ତିର
କଥା ଶୁଣେ ତାହା ଅପ୍ରତିକଣ ଓ ଅପ୍ରକଳ୍ପିତ
ଦେଲେ ହେବ ଛହିରେ ଗାନ୍ତି ଦୋଇ ପଡ଼େ ।
ଏଥିରୁ ହୃଦୟ ପ୍ରତ୍ୟମାନ ହିଁ ସେ ସାମାଜିକ-
କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୁଜ୍ଞ ମନୁଷ୍ୟ ଆପଣା ଜୀବତାଅପେକ୍ଷା
ଅଧିକ ଜୀବତାର ଆଶ୍ରମ ନିଏ ଓ ଭାବାବିଳା
ତାର କପାରେ ।

ଅତେବେ ମନୁଷ୍ୟର ସମୀକ୍ଷାଯୁ କର୍ତ୍ତା ପର-
ମାସା ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ରକ୍ଷାବେଶର ମାହା-
ସ୍ୟଦରେ ମନୁଷ୍ୟ ସଂଦା ଚଢ଼ିଅଛି । ତଦିର
ଘାହାୟ ବିଳା ଏକମୁହୂର୍ତ୍ତ ଚଳି କି ଥାରେ
କମ୍ବା ଟେକି କି ପାରେ । ସେ ପ୍ରଣିମାନାତର
ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ପାଲନକର୍ତ୍ତା ଓ ସବ୍ୟଗାଦାତା ।
ତାଙ୍କର ନୟମ ପ୍ରତିପାଳନ କରି ଧର୍ମଚରଣ
କରିବି ମନୁଷ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ନିତାନ୍ତ ଆଦ-
ସ୍ୟକ୍ଷମ ତାଙ୍କରଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଓ ତାଙ୍କୁ
ଅସ୍ଵର୍ଗପରିବହି ମନୁଷ୍ୟ ଚଳିଲେବାର ଅମ୍ବ
ନିଜି ସାଧାନ୍ତି ଖୋଜିଲା ପରମାଙ୍ଗୀ ଦେବ
ତଦନନ୍ତର ସର୍ବପତି ମହୋଦୟ ବକ୍ତ୍ଵାର
ବିଶେଷ ପ୍ରଶଂସା କରି ଓ ଉହଁର ଘୋଷକ
ତାରେ ଦୁଇଗୁରୁକଥା କହି ସର୍ବତ୍ରଙ୍କ କଲେ

ଭ୍ରମପୁରୁ ଯୁଦ୍ଧକୁଳା କି ଯାହା ପାଦ୍ମା ସମ୍ମ
ଚନ୍ଦ୍ର ବସୁ ଗତ ନଙ୍ଗଳବାର ପ୍ରଦାନ କରି
ସ୍ଥଲେ ଭାଇରେ ମନୁଷ୍ୟର କଥାର ଦେଖାନିକ
ଭାବ ଓ ଧର୍ମଭାବର ବିଶ୍ଵର ହୋଇଥିଲା ।
ଏହିର ସାରମର୍ମ ଏହି କି ପ୍ରକୃତ ବିଜ୍ଞାନଧର୍ମର
ଦ୍ଵାରା ସାଧକ ଓ ସଂକଳନ ବିଶ୍ଵରୀ ନୁହଇ,
ଯାହା ଯଥାର୍ଥ କାଳର ନୁହେ ଅଥବା ଯେବେଳେ
ବୈଜ୍ଞାନିକ କଥା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ ଅନ୍ୟ
ମାନ ଭ୍ରମର ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶକ କରଇ ଓ ସଂପ୍ରଦୟରେ
ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇ ନାହିଁ ଭାଇରେ ଯେଉଁମାତ୍ରକ
ଅଛି ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଧର୍ମର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
କରୁଥିଲା । ଏପରି ଗେଟ୍‌କାମାନେ ଯେବେଳେ
ଆପଣାର ବଦଳ ଜ୍ଞାନପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଲକ୍ଷଣେ ତେବେ
କେ ସେମାନଙ୍କର ତ୍ରୁଟି ଭାଗୀରିବ । ସୁଅଗ୍ରେ
ଭାବରେ ସେମାନେ ବିଶ୍ଵର ବିଲେ ଦେଖିବେ
ସେ ବିଜ୍ଞାନ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଲଦ୍ଦା ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ
ଦିଗକୁ ଝାକାର ଆଶାକୁ ଏବଂ ଧର୍ମ ମନୁଷ୍ୟକୁ
ଭାବର ଏବଂ ଆନନ୍ଦଧାମକୁ କେବଳ କେହିଅଛି
ବିଜ୍ଞାନ କହୁଥିଲୁ ମନୁଷ୍ୟ ଥୁଳିବାରୁ ସ୍ଥର୍ଗ
ଦୟାର ଅଛି ଯେବେରେ ଧୂମପଣରେ ମରିଯାଇ
ଅଭିଜ୍ଞାନ ରହିବ ନାହିଁ । ଧର୍ମ କହୁଥିଲୁ ଶିଖାର

ଧୂଳୁସଙ୍ଗେ ମଣିରିକ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଏହିମଧରେ
ଯେଉଁ ଅମ୍ବା ଥିଲାଦା ଅମର ଓ ଉଷରଙ୍ଗ
ଅନୁରୂପ ଅର୍ଥାତ୍ ଉଷରଙ୍ଗଠାରେ ସେତେବୁଶ
ଅଛି ସେ ସମୟ ଅତି ସାମାଜିକ ପରମାଣୁରେ
ଏହି ଅସ୍ଵାରେ ଅଛି । ସାଧନଦ୍ୱାରା ତାଦା ସେତେ
ବଢ଼ାଇବ ତେବେ ଉଷରଙ୍ଗ ସମୀପସ୍ଥିତ ହେଉଥିବ
ଏବଂ ଉଦ୍‌ଦିଇଥରେ ଉନ୍ନତି ଓ ଆନନ୍ଦବୃତ୍ତରେ
ଅନନ୍ଦନୀର କରୁଥିବ । ବୁଦ୍ଧା ଶେଷ ଦେଖିବୁ
ସତ୍ୟକି ମହାରମ୍ଭ କଲାକୁ ପ୍ରଶଂସା କର
ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଲେ ଓ ଶ୍ରୋଗାମଶ୍ରୁତି ତାହାରୁ
ଅନୁମୋଦିନ କରିବାର କରିବାଳଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ
କଲାରୁ ସର୍ବ ଉଚ୍ଚାଚ୍ଚଳା ।

ପ୍ରେସର ଗତିଜୀବନ ମୋକଦମା ବିଜ୍ଞାନ ବିଭବେ

ଅଟ ସୁରକ୍ଷାବୋଲିଗ୍ରେହ କାହିଁ ନଦିକଣ୍ଠାମଧ୍ୟ ପଞ୍ଚମାତ୍ର
ନରବ ଦର ଏବଂତିକଳେ ଘେରି ଅବିକାର ଦିଆ ଥିଲା ।

ଅସୁମାନଙ୍କ ବିଦେଶୀର ସାହେବଙ୍କର ବାଣିଜ ଗ୍ରେ
ଆସୁ ଦୋଷତଥ । ଏ ସମୀକ୍ଷା ଯା ୧୫ ବର୍ଷରେ ତଥିଲ
ପତ୍ର ଓ ବାଣିଅଳକ କୁଟୁମ୍ବର ଗଲେ ଯା ୧୫ ବର୍ଷର
୧୯୩୫ ଥାରେ ସମୀକ୍ଷା କିମ୍ବା ମହିନା ଅଛିଲା

ତେବେକ ଓ କୁର୍ଦ୍ଦ ସାହୁଙ୍କ ଯତୀରୁ କିଛି । ଶୁଣି ମୁଁ
ଶିଖୋ । ସେ ଲୁପ୍ତ ପ୍ରାୟ ସଦରୁହନ ଘରିବ । ଶାହୁଙ୍କ
ମହୋରୁ ସଙ୍ଗରେ ଦେବତା କରେ ମୋହରୁ କେହିଁ
ଅଛିନ୍ତି । ଏହା କିମ୍ବା କୁର୍ଦ୍ଦ ପାର୍ଶ୍ଵ । ସମ୍ମରେ ତଥା
କରୁଳିବ ରମେ ଶାହୁଙ୍କର ଶ୍ରୀର ଅଭିନେ କୁମାର
କରୁ ପରମାର୍ଥର ଅନ୍ତର ।

କଳେକଟା-ଗଜେଟ

ବାଲେଶ୍ଵର ପରିବହନ କିମ୍ବା ଦୁଃଖକ୍ଷେତ୍ରକ ମିଳ ଥିଲୁ
ଏହି ବାଲେ ବର୍ଣ୍ଣନେବା କେଇଠିମେ ସମ୍ମାନକିମ୍ବା
ଚରଣକୁଳ କେଇକଳାପକରେ କମ୍ପି ହେବାକୁ ବାଲେ
ପାନରେ ଦେଖିପୁଣର ଏହି ଦୁଃଖକ୍ଷେତ୍ରକ ବାହୁ ବସନ୍ତ
ପାନରେ ଶିଶୁର ହୋଇଥାଏଇ !

କରୁଣାର ପରେଖରେତେ ମାତ୍ର କହିବାକାହାନ୍ତି
ନକୁଳାର ମାତ୍ର ସମୀତଦେଶ କହିବାକି ଅପ୍ରମାଦ
ପରେଖର ଅନୁଭୂତିଗର ସବୁ ଆ ଯାହାରେତିଥିଲୁ
ଏହା ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରକାଶ ଦୋଷରୁଙ୍ଗ ।
ପ୍ରକାଶ ଦେବତାଙ୍କର ଆ ନିତ୍ୟର ସମ୍ମାନ
ହେବ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ମାନ ଦ୍ୱୟାତ୍ମା ୫ ବିଜୀବି
ପାଦମାଣା ପାଦମାଣକର ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା ।

କୁର୍ମୀ ସମୟପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲୁ ଯେ
ମୁଁ-ଗାୟ ଜଳନଶ୍ଵର ଦୂରୀଯା ଦୂରୀରେ ଏକଚ ସିଂହର
ଦେଲେ କୁର୍ମୀ ଭାବରେ ଲଙ୍ଘନାର ଅଧିକାରୀ ଯମନେ
ଧ୍ୟୁମ କରୁଥିବେ ଏକ କଳାତର କିମ୍ବାକ ପରିଷିଳି ପଦମଳେ
ତତ୍ତ୍ଵ ଲଙ୍ଘନ ଅଧିକାର ନାହିଁ ହେବା ଜ ହେବା ଦୂରୀଯା

ପ୍ରାଚ୍ୟରାଜା ସେ ଅଜଗର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତରତ କରି
କାହାରୁ ବୋଲି କୁଏ ଆଗାମୀ ବବେଳେ ଅବ-
ପରମଣ୍ଡର ହୋଇପାରିବ କିମଧକ—
୧୦୩୧—ଶା ଜଗନ୍ନାଥ ମରୀ ଖୋରଧା

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ର ।

ବାବୁ ବହମାଣୀ ତାପ	କଟକ	୩ ୧୯
” ଦୁର୍ଗପୁରୀ ତର	ରୋଡ	୩ ୧୯
” ଦୋଗାଳାଶ ମହାନ୍ତି	କଟକ	୩ ୧୯
ମହାନ୍ତି ବୋଲମଣ୍ଡର	”	୩ ୧୯
ମାନୁ କଲେଶ୍ୱର ସହ୍ୟ ବନ୍ଦରର ଉତ୍ତରାଜ୍ୟ	”	୩ ୧୯
ମହାନ୍ତି ପାତ୍ର ଦେବାଳୀ ବାରମାରୀ	”	୩ ୧୯

ବାଜାପନୀ ।

ପ୍ରଦାନାର ଅର୍ଥ ।

ବାବୁ ମଧ୍ୟଦିନପାତ୍ରକୁ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଥ-
ପ୍ରସ୍ତର ମୋଟା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ୍ କାଗଜରେ
ଶିଥାବୋଇ କଟକଟିଛି । କାମାକର ଏବଂ
ବାଲେବର ଦେଇ ଦେଇ ବାପ୍ରାଣୀ ସହା-
ଯୋଗର ମେନେଜରମାନଙ୍କ ନବକଟରେ ଦୁଇ-
ପରମା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରି ହେଉଥିଲା । ଦୁଇପର-
ିଅଟିକଟରେ କେତେ ତୁ ବହୁ ଜାକରେ ଯାଇ
ପାରେ ।

NOTICE.

A tutor is required for the minor Raja of Dhenkanal salary Rs. 100 a month with free quarters (at Dhenkanal). Applications with copies of testimonials will be received by undersigned up to the 25th instant. A knowledge of English and Uriya is essential.

Office of Supdt.
Tributary Mehalas } Sd. G. TOYNBEE
Cuttack, the 13th } Superintendent
July 1891. Tributary Mehalas

ରକ୍ତକଟାରେ ଲିଖନ ପଠନ କରୁଥିବା
ସମସ୍ତକର ଅତ ପ୍ରୟେକମ୍ବାୟ ପ୍ରସ୍ତର ଦିତି ।

ଡକ୍ଟର ଅଭିଧାନ ।

ଶିଥାବୋଇ ଟିକେବୁଳୁ ସବ କମିଶନର
ମନ୍ଦିରର ଜଣି ଏ ରକ୍ତକଟାୟ ଦୁଇତି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ
ଅର୍ଥର ବିବିଧ ସରକାର ଉପରେ ପଠନ
ପକଳ ଉପରେ କାହାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥର
ମୋତନ କମିଶନ ପ୍ରାୟ କରିବରେ କାଳ ସଥାଧ
ପରମା କରି, କେତେବେ କ୍ଷେତ୍ର ଅର୍ଥାକିର୍ଣ୍ଣ
କେତେବେ କମ୍ବୁଳ ସାହାଧାରେ ଏହି ଅର୍ଥାନ୍

ପରିବନ ବର ଥିଲା । ଏଥରେ ଧାରୁ ପଦ୍ଧତି
ପରିବ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଓ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତରରେ
ବିବିଧ ସହାଯତା ଅଧିକ କରିବାକାଳ ପରିବ
ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତରରେ ଏବଂ ବେଶରେ ଧାରୁ
ପଦ୍ଧତି ପରିବନ ବର ଥିଲା । ଏବଂ ବେଶରେ
ପରିବନ ବର ଥିଲା । ଏବଂ ବେଶରେ ଧାରୁ
ପଦ୍ଧତି ପରିବନ ବର ଥିଲା ।

ଶିଥାବୋଇ ରାରେ କଟକର ମହାନଙ୍କ
ଏହି ପ୍ରସ୍ତର ବିଦ୍ୟ ସାହାଧାର ସବୁପରିବ
ଏବଂ କଟକର କଟକର ଦେଇ ଅଛି । ଏବଂ କଟକର
କଟକର ମହାନଙ୍କ କଟକର ପରିବ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ
ହୋଇଥିଲା ।

ଧର୍ମବ ପ୍ରତିବେଳେ ବ୍ୟାକି ମାନେ ଅମ୍ବ ନିଜ-
ଟରେ କରି କଲେ ଧର୍ମବ ଥର ଥରିବେ । ମନ୍ଦିର
ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ମାନ୍ଦିର ମୂର୍ଖ କାହାର ମାନ୍ଦିର
ଟି । ଏବାକୁ ପଢିବ ।

ଯେଉଁମାନେ ଏକା ବେଳକବ ଦଶଶତି
ଧର୍ମବ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କରିବେ ସେମାନ୍ଦିର ବିନାମୂଲ୍ୟ-
ରେ ଅଣ୍ଟିବ ଧର୍ମବ ଦିଅଯିବ ।

ସେଇ ଧର୍ମବରେ ଅମ୍ବ ସାମର ନ ଥିବ
ସେ ଧର୍ମବ ମେଲ ବୋଲ ଗଣ୍ୟ ଦେବାପରି
ଧର୍ମବ କେହି ବିକ୍ରି ବରୁଥିବାର ବା କେହି
କଣୁଥିବାର କେହି ଧର ଦେଲେ ଆମେ ତାବାକୁ
ଦରକାର ଧରିବାର ଦେହୁ ।

ଶା ଜଗନ୍ନାଥ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ

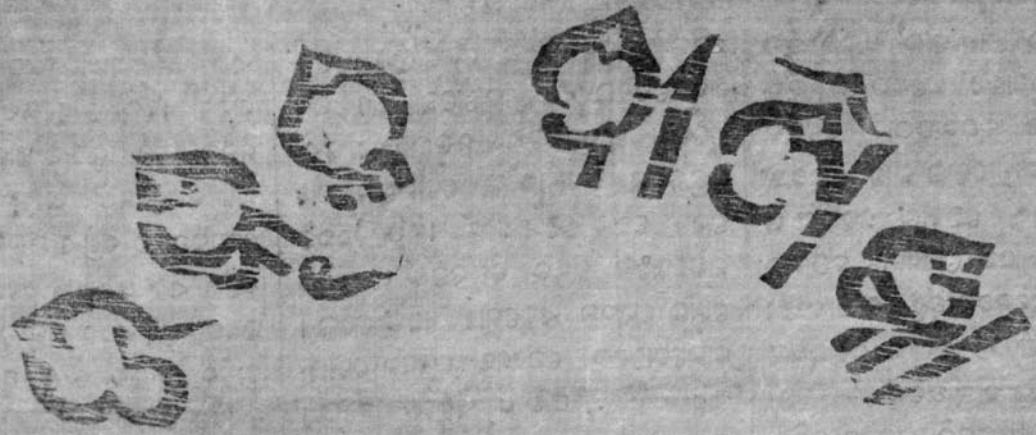
ଗାଲୁବଜ୍ଞାର, କାଲିଗଳା, କଟକ

କଟକଭଣ୍ଡାର ।

ସବର ଓ ମଧ୍ୟଦିନପାତ୍ରକୁ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ
ଅଜାନ୍ତ ପ୍ରାୟ ପାଇବି ହେବ ପ୍ରାତି ହୋଇ
ସବଦୋଷ୍ୟ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ଏଥରେ
କାନ୍ଦାବିଧ ତାଳିର ଓ କରିବାର ଉପର
ବିନ୍ଦୁ ଦୁଆର । ଏବାକୁ ଅନ୍ୟ ଯାହାର
ସେଇଦୁର୍ବ୍ୟ ପ୍ରୟେକଳ ଦୁଇ ଲେଖିଲେ
ଅଦସତ୍ର ଓ କରିବାର ସାବଧନତା ସହିତ
ପଠନ ଦିଅଯାଏ । ମାଦିଲ କୁବି କାହା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମବାୟ ଦୁଇ ବିନ୍ଦୁ ଓ ସବବ-
ିନ୍ଦୁ କରି । ପେଇ କ୍ରବିତ୍ୟାକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟଙ୍କର
ନୟ କରି ପଠାଇବାକୁ ଦୁଇ ବିନ୍ଦୁର ଭାବର
କରିବ ଦର ଉପରେ କମି ପଠାଇବାର ପର-
ିମନମନ୍ଦୁ କରିବାକୁ ପାହିଦାରି କରି

କନ ତାବକମାନବଠାର ନିଥିଯାଏ । କହିବି
ପଦ୍ଧତି ଓ ତାବକର ପଠାଇଲ ତିଷ୍ଠିତ ଓ
ଦୁବ୍ୟାତ ଭାଲୁପରେଇଲ ତାବକର ମାନେ
ପଠାଇବ ଧାର । ବେରି ବା ଜନସହିତିବିଦ୍ୟ
ପରିବ ବୁଝିବ କାହାର ନାହିଁ ଏବଂ ରଥରବାର୍ତ୍ତ ବା
ଦୁଇହଜିଥିଥି କିମି ଅଣ୍ଟିବ ପଠାଇଲ
ପଢ଼ିବ ଦିଅଯାଏ ନାହିଁ ।
ମଧ୍ୟବଳୀ ଅନେକ ଅନେକ ସଙ୍ଗ ଜନିଦାର
ଓ ସମ୍ମାନ ବାଲୁପରେଇଲ ସବଦା ରେଗର
ଭାବିଷ୍ୟ ଓ ଭାବିଷ୍ୟ କରିବାକାରୀ
ପଢ଼ାଇ ପାଇଥାଏ । ଅଛିଏବ ପେମାନଙ୍କ ଓ
ସବଧାରକର ସବଧାର ଜଣାଇଅଛି ବି ସେଇ
ମାନେ ଅମାର ଅତିପର ବିଜ୍ଞାନ ଦେବାକୁ

ସାଧୁବୁଦ୍ଧିଷ୍ଠନାଦସ୍ତରିକା ।

୭ ୯୭ ର

ଜାନ୍ମ ଦିନ ମାତ୍ରେ ଅପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

୨ ୯୭ ମେ

ଭାରତବର୍ଷାପୁ ଦିଣୁବିଧି ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସଙ୍ଗ ୧୮୭୦ ମାର୍ଚ୍ଚ ଆଖି ଛନ୍ଦ
କରିଗଲ ସଙ୍ଗ ୧୮୮୦ ମାର୍ଚ୍ଚ ଅପରିବର୍ତ୍ତନ ମାତ୍ରରେ
ଏବଂ ଉତ୍ସବରେ ଯେତେମ୍ବୁ ଅଭିନହାର
ସମ୍ମାନ ହୋଇଥିଲା ତାହାରୁ ମିଶି ଏବଂ ତିଥି
ଓଡ଼ିଆଭାଷାରେ ଶ୍ଵପା ହୋଇ କଟକ ପ୍ରଭେଦକ-
ମନ୍ଦିର ପୁସ୍ତକଳୟରେ ବିନ୍ଦୁ ହେଉଥିଲା ।
ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଶକ୍ତିକୁ ଟ ୧ ଟଙ୍କା ତାକର୍ଣ୍ଣା ଟ ୦୯
ଅଳ୍ପକଣ୍ଠ୍ୟା ଶ୍ଵପା ହୋଇଥିଲା । ଯାହାକର
ପ୍ରସ୍ତେତକ ଶୀଘ୍ର କଷ୍ଟ କରିବେ ।

ପ୍ରତିତ ଶାଶ୍ଵତରେ ବିଦ୍ୟାସାଗରର ପାଦା
ହୃମାତ୍ରରଣ ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ଅବଧି ଶର୍ମା-
ଗତ ଏବଂ ଦିନଙ୍କ ବଳ କ୍ଷେତ୍ର ହେବାରୁ ଭାଷା
ଚିନ୍ମୟ ବିଷୟ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ଣ୍ଣମାଳର ବଜା
କ୍ଷେତ୍ରର ଏହାକି କୋଣ୍ଠି ଦେଖି ଏ ସେଗରୁ
ମୁକୁ ପାରବାର ଦରସା ଦେଇଥିଲା । ଏହାକି
ଗରନ୍ତା ସଞ୍ଚଳ ହେଇ ।

—*—

ଶାଶ୍ଵତ ଉଥିଲସାଦେବ ବେର୍ଷର ମାନ୍ୟ-
କର ନିସ୍ତର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟଭାବ କରି-
ଅଛିନ୍ତି । ସେ କେଉଁଥରକୁ ଏବନନ୍ଦାର ଏବଂ
ମୟୁରବଜକୁ ଏବଂ ଏପରି ମାସକୁ ଟ ୧୫୦୦ଟଙ୍କା

ଦେଇନ ପାଇ ଦୂର ଶିଖର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।
ବେର୍ଷର ନିରଦ ତଥବଳ ରୂପ ଘେନ
ଟଣାଟଣେ ଲଗିବାର ଶୁଣାପାବ । ମହାଶକା
ଗତ ସ୍ମୃଦ୍ଧରେ ଏଠାକୁ ଅସିଥିଲା । ଅବଧ
କୌଣସି ଅଦେଶ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ତେବେଳର ବାଲକ ଶାକାକମିଶ୍ର
ଜଣେ ଶିଖରର ପ୍ରସ୍ତେତକ ବୋଲି ବିଜ୍ଞାପକ
ଦୟାଯାଇଥିବାରୁ କେତେଲେକ ଦରଖାସ୍ତ
କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ନିୟମିତ କରିବାର ସମୟ
ହୋଇଥିଲା ଶାକାକ ସପ୍ରତିକଣ ଟେ-
ନିମ୍ନ ସାହେବ ଜଣେ ଦେଖିଯୁ ଲେବକୁ ଏ
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର କଲ୍ପନା କର ବଜ ସ୍ବର୍ଗର
କରିଅଛନ୍ତି । ଦରସା କରୁଁ ସେ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁଧ-
ାରୀବଳନୀ ନିଷ୍ଠାବାନ୍ ଓ ସତରତ ଲେବକୁ
ଏପଦରେ ନିୟମିତ କରିବେ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ, ଅନନ୍ତରହିତ ଅବ-
ଗନ୍ଧେଲୁଁ ସେ ସମ୍ମଲପୁରକିଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଗତ
ସୋନ୍ଦରର ମହାଶକା ସାଧାରଣ ଦାଳକା-
ର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟୁତରବା କାରଣ ନିରଦ ଏକଶତ
ଟଙ୍କା ଏ ନିରଦର ଭାଲୁ ବ୍ୟାହପାତର
ଅଗ୍ରନ୍ଧକ ନିକଟକୁ ପଠାଇଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।
ବପର ଦାଳକାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଠକା ବ୍ୟୁତ ହେବ
ରହିର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅମ୍ବେମାନେ ଶୁଣି ନାହିଁ । ଏ
ପରେ ଭାବା ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆଶା କରୁଁ ।

ଆପାତତଃ ଏହି ବଦାଳ୍ୟତାନିର୍ମିତ ମହାଶକାରୁ
ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଥିଲା ।

ବିଲ୍ଲାର ମୁକୁଶକର ବିନ୍ୟାମାନେ ଗାହି-
ନିରଦାତ ଲୁଗାଷିଲାଇ କରିବି ରହାବକା
କରିନ୍ତି ଏବଂ ରହି ପିନ୍ଧିକାଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା
ଆଜି ଦିନ ମୁହଁ ଲବଣୀ ଗାହାରକର ଜାଣନ୍ତି ।
ବିଲ୍ଲାର ସଜକନ୍ୟାମାଳକର ଗୁଣ ଏବଂ
କାର୍ଯ୍ୟ ଏପରି ବିନ୍ଦୁ ବର୍ଣ୍ଣମାଳକୁ ଏଦେଶର
ବଜରର ସୀମାନେ ବିଲ୍ଲାର ବିନ୍ଦୁ ଅନ୍ତକର-
ଣରେ ଘରକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରି କ କର
କେବଳ ତାକୁରଣୀ ହୋଇ ବସିଥାନ୍ତି । ଏପରି
ସୁରକ୍ଷା କ ହେଲେ ଦେଶର ଦୁର୍ଦ୍ଵାରା ଦିଗ୍ଭାଗ
ଦିଇବ ?

ଗର ଶକିବାର ପ୍ରାତିକାଳ ପୂର୍ବରୁ ହେଲା
ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଦିନାରୁ ଅନେକ ଜଳ କୁଣ୍ଡଳ
ଦେଇଥିଲା । ମାତ୍ର କବିବାରଠାରୁ ଖରପାଗ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛି ବୁଣ୍ଡି ହୋଇ ନାହିଁ । ଉପର
ଦେଇରେ ଅଧିକ ବୁଣ୍ଡି ହେବାରୁ ନହାଇଲା ଓ
ତହିଁର ଶାଖାମଳ ଗର ସୋମବାର ବର୍ଷିବାର
ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ସେହିଦିନ ଧୂଣ୍ଡି ହୋଇ ଗଲା ।
କାଠମୋଡ଼ୀରେ ଧୂୟ ଟ କଳ ଦୋଇଥିଲା
ଗର ବାରିଠାରୁ ଶୁଣି ବାର ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ଅଛି ।
ଏହି ବୁଣ୍ଡି ଏବଂ କଣବରି ଜଳରେ କୁଣ୍ଡର
କିଶେଷ ଉପକାର ହୋଇ ଅଛି । ତଥାତ ଆହୁର
ଜଳର ପ୍ରୟୋଜନ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ବ୍ରାହ୍ମିଷମାଜ ଦୂଳ ଦଳରେ
ବିଦ୍ରୁତ ହୋଇ ସ୍ଵବାର ଏଥୁପୁର୍ବେ ଜଣାଇ-
ଥିଲୁଣ୍ଠିବ ସେଠାକାର ସମ୍ବାଦପଥମାଜ
କରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମିଷମାଜର
ସମ୍ବାଦପଥ ଉପାଦାନାର୍ଥ ଉକ୍ତ ଦୂଳଦଳ
ପୃଥିକ୍ କୁଟେ ଲଙ୍ଘାତ କର ଅଛିନ୍ତି । ଏଥରୁ
ପ୍ରଭାତ ଯେ ସହ ଆର୍ଥିକ୍ ଦୃଢ଼ାତ୍ମକ ହେଲା ।
ଏଥୁବେ ଫଳ ଧର୍ମହାନ ଭବ ଅମେମାନେ ଆଉ
କୁଝ ଅନୁମାନ କର ପାରୁ କାହିଁ । ଦଳାଦଳ
କେତେବେଳେ ଭାବିତର ପୋଷକ ନୁହଇ
ଦୁର୍ବାଗ୍ଯମେ ଶତଶାନ୍ତରେ ବାଲେଶ୍ଵରରେ
ସବୁକବସ୍ତରେ ଦଳାଦଳ ଦେଖାଯାଏ ।

କୃଷ୍ଣପଦତର ଗୋଲଯୋଗ ମୀମାଂସା ପାଇଁ
ଥିବାର ଜଣା ଥାର ଥିଲା । ମାତ୍ର ବଡ଼ମାନ
ଦେଖା ସାଇଁଅଛି ଯେ ପାହାତୀଯୁମାନେ ତାଙ୍କା
ଛିଡି କାହାନ୍ତି । କର୍ମମଧ୍ୟ କ୍ଳାନ୍ତ ଜଣେ
ସବୁକଳ ବିଶ୍ଵୋମୀ ସମ୍ବନ୍ଧର ସୈନ୍ୟ ସବୁର
କରି ବଜାସାବ ଦିନ ହାଜାର ସାମାଜିକ ଉଠାନ-
କଳ ଦୂର୍ଘ ଅକ୍ରମଣ କରି ଥିଲ ମାତ୍ର ଉଠାନ
ସେନାତାର ପରମ୍ପରା ହୋଇ ଘଲପକ୍ଷ କଲ

ଏଥରାଇବୁ ଏହି କଜାର ଗାଳି ଛାଇ
ଦେଇନ୍ୟ ସ୍ଵପ୍ନର କରି ସୁଦ ଘୋଷରା ବସି
ତୁମିମନ୍ତର ଧୂତ ବା ଦୂର କି ଦେଲେ
ପରାବରେ ଶାରୀ ଶ୍ରାପେ ଦେବ ନାହିଁ ।

କଲାବାର ପୁନଃରୂପୋର୍ତ୍ତରୁ ଜାଗାଯାଏ
ଯେ ଦେଶ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ବଢ଼ି
ସନ୍ତୋଷଚକବ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥାନ ମାଜି
ଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ଦିଗ୍ବିଜ୍ୟରେ ନାହିଁ ଗୋଟିଏ

ଅପିଲ ହାଇକୋର୍ଟରେ ହୋଇଥିଲା ଉତ୍ତମ-
ଧର୍ମ କେବଳ ଏକଗୋଟାରେ ସାଧ ରଦ
ହେଲା । ଉତ୍ତରବିଭାଗର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ସାଧ-
ବିରୁଦ୍ଧରେ ୨୧ ଅପିଲ ହୋଇଥିଲା ନାଥ
କେହି ସଫଳ ହେଲା ନାହିଁ । ଅବେଳାକାଳ
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧ ବିରୁଦ୍ଧରେ ୧୨ ଅଧିଲ
ହୋଇ ବେବଳ ଏକଗୋଟି ସମାନ ହେଲା ।
ହାଇକୋର୍ଟରେ ଯେବସ୍ତୁ ମୋସଳ ହୋଇ-
ଥିଲା ଉତ୍ତର ଫଳଦେ ଏହିପରି ଆଟିଲା ।
କଲିକତାର ବେତନକ୍ଷେତ୍ରର ଏବଂ ଅବେଳାକାଳ
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କ ଜାର୍ଯ୍ୟର ଏପରି ଫଳ ଦେଖି
ମାଲ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କ ସେମାନଙ୍କ ସୁବିଗ୍ରହର
ପ୍ରଶଂସା ବରଞ୍ଚନା ।

ସନ୍ଦେଶ ସାଲର କୁଳିମୁଖଙ୍କର ଉପୋର୍ତ୍ତ-
ସମ୍ରକ୍ଷରେ ବଜୀୟ ଗବ୍ରୀମେଷକର ଯେଉଁ
ମନୁବ୍ୟ ବାହାରିଥିଲୁ ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ
ଏହବସ୍ତ ଯେସବୁ ନୂତନ ନିୟମ ପ୍ରଗତିର
ହୋଇଥିଲୁ ତହିଁମୟରୁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ କିୟମୁ
ଏହି କି ଯେଉଁମାନେ ଗୁଆଲକ ବାଟରେ
କୁଳ ପଠାଇବେ ସେ କୁଳିମାଳକୁ ପଠାଇବା-
ପୂର୍ବେ ଡାକ୍ତରଙ୍କହାର ପଦମା କବାଲବେ ।
ମନ୍ଦିରର ଶୈଳିଲକ୍ଷ ସମ୍ମ ଅଳସକାଳରର
ଦେଖିଅଛନ୍ତି କି ଏକିମୁନ ସଙ୍କ ୫୮୦ ସାଲ
ଦସମର ମାସରେ ଜାଣ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ଅବ୍ୟ ପ୍ରତିକାଳର ଦୋର ନାହିଁ । ଏଥିଥାରୁ
ମାଳିଧବ ମହୋଦୟ ତାକିବ କଟାଇଲାନ୍ତି ଏବଂ
ନିୟମରଙ୍ଗର ଦଣ୍ଡ ଦେଖାଇ କେଇଅଛନ୍ତି ।
କୁଳମୁଖଙ୍କ ବିଷୟରେ ଯେତେ ଅତିଧାରିର
ଶୁଗାଯାଏ ତକ୍ତିରେ ଦୃଢ଼ଗୁପ୍ତ କିୟମୁ
ପାଳିବା ନାହାନ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ ଏଥୁରେ ସମେତ
ନାହିଁ । କୁଳିମାଳଙ୍କର ସାହ୍ୟ ଏତିବର୍ଷଠାରୁ
ଭଲ ଥିଲା ।

ଅମେରାନେ ଗର୍ଜେଷ୍ଟାକରେ ତାଙ୍କୁର ସଜ୍ଜ
ବଜେନ୍ଦ୍ରିୟମିତି, ବିଶେଷପାଡ଼ିତ ଥିବା ବିଶେଷ
ପାଠକମାଳକୁ ଲଣାଇ ଥିଲୁ । ଅଭିନ୍ନ ଦୂଃଖ
ବିଶିଷ୍ଟ ଅବଶି ହେଲୁ, ଏତ ଉଦ୍‌ବିବାରଣା
ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ସଜ୍ଜ ବଜେନ୍ଦ୍ରିୟର ଉତ୍ତଳେ
କରୁ ବିଦ୍ୟାଯୁ ହୋଇଥାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥାଥାଏ
ବେଗରେ ବସ୍ତୁଦିନରୁ ପାଡ଼ିଲ ଓ ମୁଗ୍ଧପ୍ରଦ ହୁଲ
ଦିନରୁ ଅଞ୍ଚଳ ଥିଲେ ବଜେନ୍ଦ୍ରିୟ ପଥିବାର
ସକଳ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କରେ ଏକବି ହୋଇଥିଲେ

ଏହାକୁପରି ସ୍ଥାଧୀନରେତା, ପୁଣ୍ୟବିଦୀ ଏହା
ସାହେବୀ ଧୂଳିକୁ ଓ ସୁରକ୍ଷାର ଅମ୍ବ ଦେଇବିଚାକୁ
ମିଳଇ । ସେ ଡେକ୍କିଯାଇ ପ୍ରାଚୀକମଳରୁବ ଜାର୍ତ୍ତି-
ମାଳ ଗବ୍ରୁମେଖର ଆଦେଶମତେ ଦେଖିଯାଇ
ବେଦିଷ୍ଟସ୍ୱରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଛାହିଲାଇବାର ଲେଖି
ଅଛିନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକ ମୁଦ୍ରାକ ପ୍ରର୍ବଦ୍ଧ
କରିଥାଏନ୍ତି । ଏପରି ରହି ଦୟର ଏହାକଣ୍ଠକା
ବାହୀକି ଭାବରୁକୁଷ ଓ ପୁଞ୍ଚର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦେଶର ବିହାରିମୁଦ୍ରା ମହା ଦୁଃଖର । ଏହାର
ବ୍ୟସ କ ୨୦ ଏ ହୋଇଥିଲା ।

ଅମେରାକେ ଏକଖଣ୍ଡ ପାଇବାରକ ଧାର୍ତ୍ତ-
ଶିଳ୍ପ ପୂର୍ବୀ କା ସମାଜୋତନାଥେ ଉପହାର ପ୍ରାପ୍ତ
ଦୋଷ ଅଛି । ଏହା ବାମଗ୍ର୍ଯ୍ୟ ତତ୍ତ୍ଵାଥବିଷୟ-
ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ବାହୁ ଜ୍ଞାଲାପୁଣ୍ୟ-
କାମ୍ପକର୍ମହାର ରଚିତ । ପୃଷ୍ଠାକର ଦୂର୍ବଳ
ଟ ୦ ।୯ ହେଲେହେଁ ତହିଁର ଅବଶ୍ୟକତା
ଭୁଲନାରେ ଅଧିକ ନ୍ୟୁନ ପ୍ରସ୍ତୁତିକିପ୍ରଣୋଭିର-
ମାଳାରେ ବାହୁ ଯୁଦ୍ଧାଥ ମୁଖ୍ୟାପଥ ଯୁଦ୍ଧ
ବନ୍ଧୁଳା ଧାର୍ତ୍ତିଶ୍ଵରଶାନୀରେ ରଚିତ ହୋଇ
ଅଛି । ଧାର୍ତ୍ତିଶିଳ୍ପ ଅଭିବ ଅବଶ୍ୟକ୍ୟ ଓ ବନ୍ଧୁ-
ମୂଲ୍ୟର ପୃଷ୍ଠା ଓ ସମସ୍ତ କୁଦଳାଶକ କିଳ-
୨୭ର ଅବା ଏକାଦୁଷ୍ଟ ଅତ୍ୟନ୍ତମାତ୍ରମେମାତ୍ରକ
ପାଠକର ଦେଖିଅଛୁ ସେ ଏହା ସମ୍ମାନକୁଟେ
ଥିଲେ ସମୟରେ ଆସନ ବିପଦରେ ରକ୍ଷା
ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ସମ୍ମାନକା ହୃଦୟର ବିଷୟ ସେ
ତାକୁର ବମ୍ବକୁଷ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ବିଶ୍ୱାଳନପରି ଏ
ପୃଷ୍ଠାର ଆଦର ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ବନ୍ଧୁଙ୍କ
କାହିଁ । ସୁନ୍ଦରାଗାର ଦୋଷରୁ ବର୍ଜକୁରଣ
ଅନେକ ଶଶୁତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଭିଳାରେ ମାରୁ
ପଡ଼ୁ ଅଭିନ୍ନିତଥାତ ଲେବେ ପୁରୁଷକାଳର ଭୁବନ୍ଧୁ-
ରହୁଣ୍ଟ ସବୁକୁ ଅବଳମ୍ବନ କର ବହି ଅଭିନ୍ନ
ନଭନ ବିଶ୍ୱାମାରୁ ରହି ବର୍ଜ ଲାବାର ।

ତାଙ୍କୁ ପେଣ୍ଟିବାକୁ ଅମେରିକାରୁ ବଳିବ-
ଗାଲୁ ପ୍ରାଣୀଧର୍ମ ପ୍ରଶ୍ନର ବରବାକୁ ଅଧିକରେ ।
ଏଠାରୁ ଫେରିଯାଇ ଏହେଥର ଅନ୍ୟାନ୍ୟକାନ୍ତା-
ମଧ୍ୟରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ବଜାଳାର ଜଣେ ଉଚ୍ଚ-
ଶିକ୍ଷାବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଵଶ୍ରୀ କି ଯାହାର ନାମର
ପ୍ରଥମ ଅନ୍ତର 'ଟ' ଅଟର ଭାବାକତାରୁ ବୁଝି
ଅଛନ୍ତି ସେ ବଜାଳିମାନେ କହି ନିଆବାବୁ ।
ଏହି 'ଟ' ସାବେବ ଜଣେ ବଜାଳିତାରେ
ସବୁ ପଞ୍ଜିଆଲେ ସେ ମୋହରି ଦିଆଯାଇଥିଲା ।